

MECSEKI BANYÁSZ

A MECSEKI SZÉNANYÁSZATI DOLGOZÓK HETILAPJA

V. ÉVFOLYAM, 14. SZÁM ÁRA: 40 FILLÉR VASÁRNAP, 1967. ÁPRILIS 2.

Április másodikán fizetik a nyereségrészesedést

Tröszi szinten: 24 millió forint

A kormány és a minisztérium jóváhagyta a tröszt nyereségrészesedését, amelynek alapján ma, április másodikán, a tröszt minden üzeménél kifizetésre kerülnek a megfelelő összegek.

Ezek az alábbiak: Pécsbánya 13,8, Szabolcsbánya 13,2, Vasas 14,4, Kossuth 14,1, Béta 14,6, Zobák 15,2, Észak 12,4, Újhegy 13,3, Szénélőkészítőmű 14,4, Villamosüzem 13,5, Anyagellátó 14,8, Építési üzem 15,6, Karbantartó üzem 13,1, Trösztközpont 14 napi munkabérnek megfelelő összeg.

Emellett a dolgozók közvetlenül is kapnak 820 ezer forint összegnyi jutalmat a szakma kiváló dolgozója címmel együtt.

A tröszt üzemének együttes nyereségrészesedési összege 24 millió forint. Ezen kívül Békatelepi üdülők fejlesztésére 3 millió, Sikondára 200 ezer, a szászvári Ifjúsági Bányászházra 180 ezer, a Puskin Művelődési Ház zenekarának felszerelésére és új ruházatára 50 ezer forint jut.

Ezeket az eredményeket úgy lehetett elérni, hogy a tröszt nyereségrészesedési rendszerét új alapokra helyezték.

Az anyagi ösztönzés rendszerét is átalakították, például az önköltségszámítások és a hamu-százalékjavulás figyelembevételével fokozottabb volt mint máskor, az osztályozóknál a tröszt Ft/to. árbevétel, a villamosüzemnél a fajlagos energia, az építési üzemnél az építőipari termékek minősége és a termelékenység döntötte el a nyereséget százaléklában.

A kiszolgáló üzemek mindenképpen a létszámmegtakarítással elért eredményeket vették figyelembe. A lényeg, hogy százalékos kategóriákba sorolták a nyereségrészesedési arányt. A negatív tényezőket viszont korrigálták az üze-

mek nyereségrészesedését. Például a szénen kívüli egyéb veszteséggel, az improduktív költséggel, a használaton kívüli állóeszközök értékcsökkenési leírásával.

A nyereségrészesedések elbírálásánál úgy értékelték a vezetők, hogy mindezek az intézkedések ösztönözték az üzemeket, hogy szabaduljanak meg a használaton kívüli állóeszközöktől és gazdálkodjanak kifolyóiban, rendeltetészerűbben a meglévő anyagokkal és felszerelésekkel.

Jobban vigyáztak az anyagra, a kötbér és a bírság alakulására is. Az úgynevezett „nagykalap” rendszer megszűnt tehát, ami azt jelentette, hogy nem az átlagos nyereségrészesedési összeget fizetik ki minden üzemüknek az idén, hanem azt a tényle-

geset, amit az adott üzem valóban elért.

A fenti tájékoztatást Bachmann Mátyas elvtárs, a tröszt főkönyvelőségének vezetője adta szerkesztőségünknek.

Mindehhez hozzátehetjük, hogy

pártbizottságunk, szakszervezeti trösztbizottságunk, a KISZ trösztbizottsága és a tröszt igazgatója külön is köszönetét fejezik ki lapunk útján mindenkinek, akik részt vettek a termelési és gazdálkodási eredmények megjavításában és az eredmények elérésében.

Együttal azt is megjegyezhetjük, hogy mindazok, akik fegyelmezetlenségükkel, mulasztásukkal akadályozták az eredményes termelő munkát, kimaradtak a nyereségrészesedésből. Tanuljanak a saját kárukon, mert amint látják, jelentős összegtől estek el.

A negyedéves termelési verseny győztese: Pécsbánya

Lezárult az első negyedéves termelési verseny. Trösztünk előirányzata a három hónapra 1049 760 tonna volt. Ezt a pécsbányaiak, a zobákiak, a Kossuth-bányaiak és a bétaiak kiemelkedő munkasikere alapján 100,6%-ra sikerült teljesíteni. Bányászaink tehát 6381 tonna szenet adtak terven felül.

Az üzemek közötti sorrend a következő:

1. Pécsbánya	103,5%, 4553 t többlet
2. Zobák-akna	102,6%, 3904 t többlet
3. Kossuth-bánya	101,0%, 3032 t többlet
4. Béta-akna	100,3%, 375 t többlet
5. Vasasbánya	99,0%, 1214 t adósság
6. Szabolcsbánya	98,2%, 3338 t adósság
7. Szászvár	98,1%, 552 t adósság

Tanbánya 94,5%, 379 tonna adósság.

Áprilisi izék... meg minden

Kérem szépen, tessék elhinni, ezek az izék... megtörtént, hiteles dolgok ha akarják, akár meg is esküszöm rá. Azért ez a nagy igyekezet — már ami a bizonygatást illeti — mivel hogy április elseje... ugye... tetszik érteni? Ilyenkor senki nem hisz semmit, pedig ezek közel sem áprilisi tréfiák...

Bár... előfordul, hogy néha az emberrel a bolondját járatják. Például ez is Olvasom a napokban, egyik újság „rendőrségi krónikájában”, miszerint: „...Tegnap este a Ló utca sarkán egy középkorú férfi figyelmen kívül haladt által az úttesten és az éppen arrahaladó Trabant típusú gépkocsi elütötte...” Nos, eddig ebben nincs semmi. Majd kitérnek bizonyára a közlekedésiek, felférnek az esetet, krétával firkálnak az aszfaltra, jegyzőkönyvet írnak és valaki fizet. A hír aztán eképpen folytatódik: „...A Trabant a figyelmen kívül járókelőn keresztül ment...” Hát ez a szomorú ebben. Egy pillanatra letettem az újságot, és végtelen szomorúság fogott el. Szegény ember... Hiába, ez az egyre növekvő közúti forgalom ismét elvitte az áldozatát. De... olvasom tovább: „...Miután a Trabant végigment a járókelőn, a kocsi 46 ezer forint kár keletkezett, viszont az áldozatnak az ijedségen kívül semmi baja nem történt. Föltápaszkodott, leporolta a ruháját és illedelmesen válaszolt a közlekedési járőr kérdéseire...” Szegény Trabant-tulajdonos... Illetve a volt Trabant szegény tulajdonosa.

No persze. azért szépen megúszták az ügyet. Ami nem mindig sikerül. Legalább is nem mindenkinek. Itt van például ez az ifjú bányász aki X-aknáról hazafele jövet, invitál be a sörözőbe rég találkoztunk már, hogy meg miként vagy? hogy megyen sorsod? — kérdi ölier... Mondom neki meg vagyok jól, a sorsom is megjen. Cserélgetjük közben a poharakat, az üreseket telire, s mondom neki: elég lódd csak, mert úgy jársz, mint a barátom! — mondja. Hogyan járt? Nem akarta meginni a pálinkát, ha nem iszod, rád öntöm és meggyújtom. Azt mondja erre: „Gyűjtsd, ha mered.” Meg is gyűjtötte, miután egy csöppet rólóttintott a fejére. „Mit szólt erre?” — „Semmit.” Csak azóta, fene tudja miért, furcsán viselkedik. Pedig jó barátom, de nem fogadja a köszönésemet...”

Ezen én is eltűndöttem. Tényleg, miért is nem fogadja a köszönését...?

Ilyen hálátlanok az emberek. Nem csak a férfiak persze. Az a bűbajos, szende kis menyasszony például, aki éppen a hét szerdáján fölmege a városi tanács anyakönyvvezetőjéhez, enyhén szólva...

Tehát fölmege, bejelenteni, délután szeretne frigyre lépni a vőlegényével, lehetne-e mondjuk úgy öt óra körül, amennyiben a házasságkötő-terem nem foglalt. Öt órakor éppen nem foglalt, jöjjön hát az ifjú pár és a násznép. Betolong a tömeg, a fehérbe öltözött, virágcsokros menyasszony is, vőlegénye karján. Istenem, milyen szépek, így fiatalon, ünneplőben, meg minden. Az áhitatos csendben még azt is hallani, amint az anyakönyvvezető tolla perccel a személyigazolványok lapjain. Meg a házassági kivonat. Már csak néhány perc, aztán majd föláll az anyakönyvvezető, föláll az ifjú pár is, elrebgők az „igent”, és kész.

Nem rebgtek el semmit. A menyasszony hirtelen fölugrott, átvágta magát a násznépen, ki az ajtón, le a lépcsőköre, csak úgy kopogtak a túsarkok... A portán ülő néni csak annyit lát, hogy a kapu kirohan a menyasszony, kezében a tépett csokorral és nyomában a násznép, főleg a fiatalabbja... A „menyasszony” pedig mint a szélvész, vágat végig a Bem utcában, de uramisten, a násznép beéri a Kossuth téren, fogják is a karját, húznak vissza, de makacs az istenadta, nem jön, nem is nem. Egy hírnök meg szalad vissza a tanácsra, bekiált az ajtón a vőlegénynek: „Gyere gyorsan, elfogtuk a téren!” A vőlegény elnézést kér az anyakönyvvezetőtől, tessék várni még egy tíz percet, visszahozzuk, aztán esküszünk. Az anyakönyvvezető megértő lélek, végül is ha fölcitálják a lánykát, az esküvőnek ilyenformán akadályja nem lehet. De hát a hálátlan lányka akkor már bent ül a Napsugár cukrászdában és bár nagy igyekezettel csalogtatja a násznépet, ki nem jön ő és hagyják békében, neki szabad akarata van, vagyis más egyebeken kívül egyéni szabadsága is van. Ez világos. Nagyon is helyénvaló érvelés, annyi szent.

Az esküvőből semmi sem lett. Pontosabban valami még is csak lett: gondos megelőzése, egy esetleges bal esetnek. Amit ilyenformán most mindketten megúsztak. Aldásom rájuk.

Huszonkét éve történt...

Milyen régen is volt az első háború nélküli nap és éjszaka. Az első szelet igazi kenyér, péksütemény. Az első, romjaiból újjáépített ház és gyár, az első nap, amikor újra együtt volt az egész család, hazatértek szeretteink.

A felszabadulásra már igazi történelmi távlatból emlékezhetünk vissza. Most bontakozik ki a maga teljességében az egyes emberek előtt a történelemkönyvek és egykori dokumentumok alapján, hogy mi is történt azokban a napokban és hetekben.

Személyes emlékeinkben azok a mozzanatok élnek, azok az események jelentik a történelmi fordulópontot, amelyeknek részesei voltunk. Az azóta felnövekedett ifjú nemzedék csak az elbeszélésekből ismeri és vonhatja meg a párhuzamot.

Huszonkét év alatt az országban, a nagyvilágban minden egyes ember életében annyi minden történt, oly sok minden zsúfolódott össze, hogy a felszabadulás úgy él bennünk, mintha csak tegnap történt volna. Mégis: az első események, élmények és még a későbbiek is úgy tűnnek, mintha valami régműltről emlékezünk, amelyet nem is magunk éltünk át, hanem könyvből olvassunk. Az emlékezés örök törvénye szerint visszatekintve mindig szívesebben, érdekesebben és izgalmasabbnak tűnik fel az, ami velünk történt.

A személyes életünkben jelentős kicsi és nagy „első” után történelmi szemlélettel büszkén mondhatjuk: hazánkban leraktuk a szocializmus alapjait. Két évtized történelmi szárnyalásának, tvelésének kezdete a felszabadulás, 1945. április 4-e — mai pontja pedig a szocialista alapok megteremtése.

Két évtized történelméből sok tanulságot következtetést lehet levonni. A legfontosabb, a vitathatatlan, a leg-többet jelentő következtetés az, hogy mindaz ami történt, ami megvalósult, építésben és alkotásban: nemzeti kincsünk és büszkeségünk, a magyar népnek a kommunista párt vezetésével végzett munkája nyomán jött létre! A munkások, parasztok értelmiségiek ereje, tudása, alkotókészsége teremtette mindazt, ami mai életünket, kincseinket, nemzeti gazdagságunkat jelentik.

Az út, amelyet a két évtized alatt megtettünk, nem volt sima! Kerülőktől, buktatóktól, sőt kudarcoktól sem volt mentes. Ezután sem lesz virággal teliszórt az út, amelyen haladunk, kemény munka, áldozatok, előre nem látható buktatók, megtorpanások előfordulhatnak a jövőben is. Ma mégis több reménnyel, nagyobb bátorsággal álmódozhatunk és tervezhetünk a jövőről, mert a két évtized életünket és valamennyiünket átalakító vívmánya van mögöttünk.

Mindaz amit elértünk, amit magunkénak tudhatunk, azzal a nagy erkölcsi megelégedéssel tölthet el minden dolgozó embert, hogy személyes munkájával helytállásával is hozzájárult a történelmi jelentőségű vívmányok létrehozásához, hazánk jó hírnevének gyarapításához, különösen eltöltheti ezen érzés bányászainkat, iparunk e fontos területén dolgozókat. Ebben a munkában maga a nép is óriási fejlődött: műveltségben, technikai ismeretekben, világnézetben, erkölcsi értékekben; mint gazdagabb szocialista emberré válva, új társadalommá alakulva.

Mindannak birtokában, amit már elértünk, van okunk és jogunk, hogy bizalommal nézzünk előre, az előttünk álló évekre, évtizedekre!

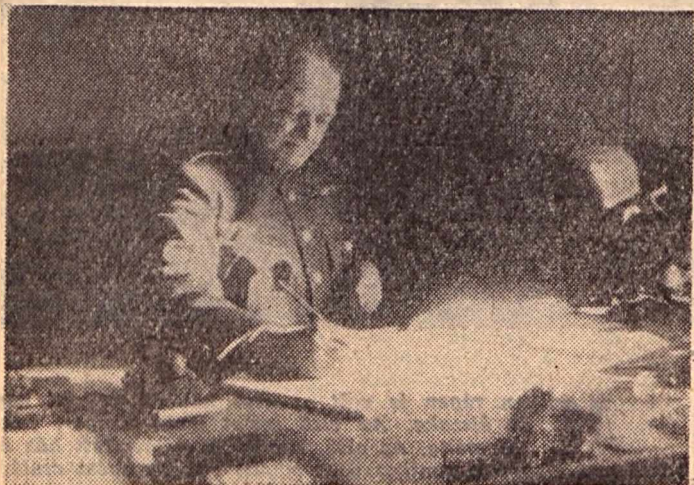
Ünnepek között

Megünnepeltük a Tanácsköztársaság kikiáltásának évfordulóját, s eljött felszabadulásunk huszonkettedik jubileuma. A két ünnep közötti napok békés munkával és lelkes készülődéssel teltek. De ne felejtsük, mivel telt el történelmünk két nagy ünnepe 1919. március 21-e és 1945. április 4-e közötti két és fél évtized!

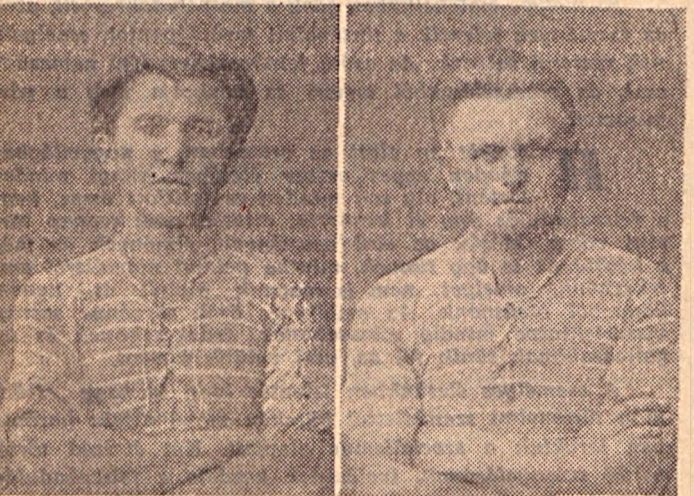
Tanúskodjon e néhány fénykép.

Ezek a sovány, rongyos komlói bányászok az 1920-as évek végén néztek szembe a fényképezőgép lencséjével. Közülük már kevesen élnek, többségük nem tud visszaemlékezni. De a megrögzített pillanat is elég bőb eszedű az akkori Magyarországról, a bányászok életéről.

Ezen a képen — amely már a háború éveiben készült — egy szögletes katonaaarcot világít meg az asztali lámpa. Kovács Százados úr ő, Komló volt katonai parancsnoka. Valamit ír. Ki tudja, talán éppen a tizenhat munkásmozgalmi ember deportálását szentesíti...

...Es ketten a tizenhat közül. Péter Henriket és Nagy Ferencet nem sokkal a felvételek elkészülte után Csizmazia Gyulával, Deák Ferencel, Reinhardt Andrásval együtt hívták be a szigetvári különleges büntető zászlóaljhoz, majd küldték ki őket a front legveszélyesebb szakaszára. Ott lelték halálukat — büntetlenül.

(Foto: Nemesi József nyomán, Nemesi Árpád)

Megalakult az I. kerületi tanács

Március 28-án délelőtt megalakult Pécs város I. kerületi tanácsa. Az elnökségben helyet foglalt Rapai Gyula, a Megyei Pártbizottság első titkára, Horváth Lajos, a Városi Tanács vb-elnöke, Garai Istvánné országgyűlési képviselő és az elnök, Dormán Máténé. A választási elnökség elnökének, Gráf Konrádnak beszámolója után megalakult a mandátumvizsgáló bizottság és jelentést tett. Az alakítandó vb. létszámára és tagjaira dr. Takács József, a HNF városi titkára tett javaslatot. Előterjesztését elfogadták, majd a 11 tagú vb. megválasztotta tisztségviselőit. Elnöknek ismét Bencze Józsefet választották. Elnöke-

lyettes Gyenis József, a titkár Pozsgay József lett. A vb. tagjai: dr. Ambrus Lászlóné, Dormán Máténé, Ebert János, Gáspár József, Gergő György, Gyuris Károly, Szabó Ferenc és Szendrői György. A végrehajtó bizottság elnöke ezután programbeszédet mondott, majd megválasztotta az állandó bizottság tagjait és vezetőit. Ezt követően szólt fel Rapai Gyula elvtárs. Beszéde végeztével eredményes munkát kívánt a tanácsnak. Utolsó napirendi pontként a vb. titkára a tanács jóváhagyását kérte az 1966. évi költségvetési zárszámadásokra és az idel tanácsai költségvetés alapszámaitól való megállapítására.

80 BANYÁSZ: 24 LITER VÉR

A komlói véradó állomáson március 22-én, szerdán, délelőtt fél 7-től délután 3 óráig nyolcvan bányász összesen 24 liter vért adott önként, hogy dolgozóitársaik életének megmentéséhez és egészségük helyreállításához hozzájáruljanak.

Az önzetlenségnek ez a nagyon szép példája a III-as aknai dolgozókat dicséri, akik már nagyon sokszor résztvettek a téritésmentes véradásban.

FELVÉTELT HIRDET

A Puskin Művelődési Ház Vegyeskara. Jelentkezhetnek férfiak és nők egyaránt, minden hétfőn és szerdán 19—21 óráig, a Művelődési Ház irodájában.

A gazdaságos termelés szemléletét kell érvényre juttatni!

„Az új gazdasági mechanizmus kihatása a mecseki szénbányászatra.” E témakörből tartottak ankétot csütörtökön a meszei munkásszálló tanácstermében. Mérnökök, közgazdászok, üzemvezetők, tröszt osztályvezetők, műszaki-gazdasági ügyintézők előtt Pozsgay Károly tröszt-főmérnök mondott megnyitót. Kiemelte, hogy az előadásorozat illetve a nap egész programja szervesen illeszkedik a március végén zárult műszaki propaganda hónap eseményeihez.

Hegybíró Béla, a tröszt távlati fejlesztési osztályának vezetője tartotta az első előadást. Szakdolgozata azt a gondolatkört ölelte fel, hogy milyen feladatok várnak trösztünkre az új gazdasági mechanizmusban.

Dr. Szabolcs Lajos, a tervezési osztály vezetője, „A nyereségképzés néhány kérdése” címmel ismertette tanulmányát. Kubó Sándor, a széndúsítási és értékesítési osztály vezetője, az „Értékesítés—árbevétel, szemminőség—szénelőkészítés” témájú előadását hallgatták meg a résztvevők a harmadik beszámoló során. Végül Tóth Tibor, a tröszt szervezési osztályának vezetője a „Szervezési problémák az új mechanizmusban” témakörből mondta el tanulmányát.

A tudományos igénnyel elkészített szakdolgozatok ismertetésére ezúttal nem vállalkozhatunk, hiszen ezek mindegyike megérdemli, hogy külön-külön közzöljük. Következő számainkban.

Pozsgay Károly, az ankét levezetője, összefoglalójában

Közös párt- és szakszervezeti ülés

Az MSZMP Trösztbizottság Végrehajtó Bizottsága a Szakszervezet Intéző Bizottságával március 31-én, közösen tartott ülést, amelynek napirendjén két fontos téma szerepelt. A szakszervezeti választások tapasztalatairól Markwart Károly elvtárs, a szocialista brigádok helyzetéről Kiskuti Ádám elvtárs adott tájékoztatást.

találón jegyezte meg, hogy a négy előadás teljes egységet képezett. Bemutatta hogy miként lehet 15—16%-kal növelni a széntermelést; megvilágította a szervezés és az irányítás problémáit, a szén elhelyezésének lehetőségeit; vázolta, hogy miként lehetséges a bányászok kereseti lehetőségeinek növelése.

Az előadások új gondolatokat ébresztettek; segítséget adnak ahhoz, hogy az eddiginél is sikeresebben oldjuk

meg a tröszt előtt álló feladatokat. — A gazdaságos termelés szemléletét mindenütt: trösztüi üzemi, bányabeli, munkahelyi szinten érvényre kell juttatni. Az országban lévő szénbányászati trösztök közül elsők lettünk 1966-ban. Az új szellem otthonra talált, még eredményesebben oldhatjuk meg feladatainkat — hangsúlyozta zárszavában Pozsgay Károly, trösztfőmérnök.

(V. I.)

Munkásvédelmi vetélkedőt rendeznek május és június hónapban

A Mecseki Szénbányászati Tröszt igazgatósága a szakszervezeti trösztbizottsággal és a KISZ-bizottsággal közösen munkásvédelmi vetélkedőt rendez május és június hónapokban.

A vetélkedő célja, hogy a dolgozók felrússítsák, jobban elsajátítsák a biztonságtechnikai, munkásvédelmi és egészségügyi ismereteket.

A kifrás szerint az üzemi vetélkedőket májusban tartják. A bányáüzemknél három, a kisegítő üzemknél két csoportban zajlanak majd le a vetélkedők: így biztosítják, hogy az egyes csoportokban azonos képzettségű dolgozók szerepeljenek, s a magasabb iskolai végzettség, például az egyetem vagy a technikum, ne zárhassa már eleve ki a helyezésekből a vájárakat, segédvájárakat és csillékeket.

Minden csoportban hat kérdést kapnak majd a résztvevők, s mivel az értékelő bizottság kérdésenként 5 ponttal jutalmazhat, maximálisan 30 pontot lehet szerezni.

A tröszt középöntőbe — ezt június 18-án délután 3 órakor tartják a meszei szálló nagytermében — a legtöbb pontszámot elérték kerülnek. A középöntőn összesen 35 fő vesz részt.

A középöntőbe jutottakat — a helyezések szerint — a tröszt vezetősége jutalomban részesíti. Ugyancsak jutalomban részesülnek az üzemi versenyek helyezettei is, az elsőt kivéve, akinek jutalma a továbbjutás.

A középöntőben — csoportonként — az első helyet elérték továbbjutnak a döntőbe, ahol számukra összesen 6 ezer forint értékű tárgyjutalom kerül átadásra.

A középöntőbe jutott fizikai dolgozóknak úgy értékelik a teljesítményét, mintha részt vettek volna a 18, illetve 24 órás balesetelhárítási tanfolyamon, s vizsgaként beszámítják.

A tröszt vezetősége, KISZ-bizottsága és szakszervezeti trösztbizottsága ezúton is kéri az üzemek vezetőit, szakszervezeti és KISZ-bizottságait, hogy gondoskodjanak üzemi területen a vetélkedő jó megszervezéséről. Mozgósítsák a szocialista brigádok tagjait, biztosítsák, hogy a dolgozók minél szélesebb körben részt vehessenek a vetélkedőn.

Az első pécsi munkássajtó

2.

A Népszava 1881. július 24-i számában hirdeti, hogy a pécsi „...pártlapok olvasói, elvünk barátai és elvtársaink felkértenek, miszerint szíveskedjenek a folyó hó 24-én estl 6 órakor a Gyár utca 3. szám alatt levő Hergert-héle vendéglőben fontos ügyek megbeszélése végett számosan megjelenni...”

A Népszava 1881. szeptember 4-i számában tudósítja, hogy Pécsen „...összes elvtársaink és barátaink tudomására adjuk, hogy ezentúl minden összejegyzéssel ismét Graumann János elvtársunk vendéglőjében tartatik. Minden hétfőn a tizesbizottság összejövetele és minden második vasárnap pártestély...”

A Népszava 1881. szeptember 11-i száma ismerteti, hogy Pécsen ekkor tartják meg „...az első rendes pártértekezletet... Este Lassalle Ferdinánd halálának évfordulója alkalmából felolvasásokkal, szavazatokkal, és énekkel egybekötött társas estélyt tartatik...”

Természetesen a pécsi rendőrség nem jó szemmel nézte a sajtó tevékenységét, s ezért a sajtótudósítók lakásain rendszerint házkutatásokat tartottak és elkobozták a párt lapjait és kiadványait. Erről még a burzsoá lapok is megemlékeztek, de természetesen a Népszava azon na! tájékoztatta elővigyázatosság miatt olvasóit. A Népszava 1880. július 11-i tudósításában olvasható, hogy

Pécsen „...Andretzy János elvtársunk lakásán... rendőrbiztosok egy városi hajdú kíséretében megjelentek... irományokat és hírlapokat vittek el...” De ezután a lap cikkírója ironikusan megjegyzi, hogy a pártlapokat elvitték, de „...az ínséget és a nyomort... otthagyták...”

A rendőrség közbelépett

Sajnos 1882 nyarán a sajtó iránt csökkent a pécsi munkások érdeklődése, még a párttagok sem akarták járni az újságokat. Ennek az volt az oka, hogy a rendőrség erősen közbelépett, s akik a lapokat olvasták, terjesztették, komoly hátrányokat szenvedtek, a munkából való elbocsátás mellett Pécsről való kitoloncolás is számításba jött, ha valaki a párt politikáját merete hirdetni.

De az igazik ok abban rejlett, hogy a párt lapjai ekkor nem szolgálták egyértelműen az elnyomottak céljait, érdekeit s a nyolcvanas évek közepe táján, a Népszava tartózkodott olyan cikkeket megjelentetni, amelyek sértették volna az Osztrák-Magyar Monarchia érdekeit. A párt a Népszava iránt újra fel akarta kelteni az érdeklődést, s éveken keresztül ostromozta a vidéken élő sajtótudósítókat, hogy nőveljék az előfizetők létszámát.

A Népszava 1882. július 18-i számában olvasható Tittel

Antal pécsi újságtudósító felhívása, hogy akik Pécsen „...előfizetési díjakkal hátralekban vannak, vagy másnemű kötelezettségeket vállaltak a párttal szemben, szíveskedjenek mindennek eleget tenni...”

De a későbbi években sem javult a helyzet. A Népszava 1885. július 3-i szerkesztőségi cikkében bírálja a pécsi párttagokat, hogy a „...Pécsiek... az utóbbi időben mivel magyarázzák meg, hogy a Népszavától elidegenedtek...”

A Népszava 1888. július 22-i számában a „Pécsi munkások alszanak?” című cikkében olvasható, hogy „...Pécs volt Pest után az első város a hatvanas évek utója felé... hol a mozgalom a munkásság javára megindult. Az ottani munkások voltak az elsők a vidéken, kik felfogni tudták, hogy a munkásszervezet emancipálása magától a munkásosztálytól függ... Ezután próbál a Népszava a régi harcosok példájára hivatkozni, hogy a munkások lépjenek azok örökébe, s javasolja, hogy politikailag képezzék magukat, hozzanak létre egy munkásszervezetet. „...pécsi elvtársaink... alakítsanak egy munkáskört, melyben előadások, felolvasások, eszmecsere és társalgás útján mindig ébren tarthatják a munkások kedőállapotát...” De mindezek a felhívások nem vezettek konkrét eredményre, mert a munk-

káosztály nemcsak Pécsen, de mindenhol azt kívánta, hogy erőteljesebben harcoljon a sajtó a proletariátus politikai és gazdasági céljaiért.

A pécsi „Népbarát” megalapítása

Az elmúlt század kilencvenes évek elején a nemzetközi munkásmozgalom fellendülése nagy befolyást gyakorolt a hazai munkásmozgalmakra is. A párt lapjai, s a különféle szaklapok állandóan tájékoztatták a közvéleményt a politikai eseményekről. A megnövekedett politikai feladatokról már nem tudtak eleget tenni az újságtudósítók, sőt a pécsi pártszervezet sem. Ugyanis ekkor a pécsi pártszervezethez tartozott Baranya, Somogy, Tolna megyék politikai munka irányítása. Ez pedig azt jelentette, hogy az új politikai légkörben csak akkor lehet versenyképes a párt a burzsoá propagandával, ha a területen élő elnyomott dolgozókat állandóan tájékoztatja a politikai eseményekről.

A pécsi pártszervezet nem indulhatott egyenlő eséllyel a burzsoá propagandával. A burzsoázia mellett voltak az államhatalmi szervek, a rendőrség, a csendőrség, az államigazgatási szervezetek hálózatai, s a hivatali apparátus. Pécsen a tőkés nem sajnálták a pénzt a burzsoá propaganda kiszélesítésére. Pécsen a kilencvenes évek elején a statisztikai hivatal adatai alapján 33.780 személy lakott, de a városban a burzsoá pártoknak 5 újságjuk

Megalakult Komlón a tanács-testület, új elnökévé Gallusz Józsefet választották

Ünnepi alakuló tanácsülésre került sor Komlón szerdán délelőtt. A március 19-én megválasztott városi tanács tagok első alkalommal találkoztak. Kiss István, a Hazafias Népfőnt városi bizottságának elnöke köszöntötte a résztvevőket. Javaslatára az elnökségbe választották a legidősebb tanács tagot, a 73 éves Balog Istvánt és Takács Gyulát, a Megyei Tanács elnökhelyettesét.

A tanácsülés levezetésére Kovács Árpádot választották meg, majd a mandátumvizsgáló bizottság jelentését hallgatták meg. Ismertették a választási elnökség beszámolóját is, s a tanács hitelesítette a mandátumokat.

A Hazafias Népfőnt elnöke javaslatot tett a 11 tagú végrehajtó bizottság összetételére. A tanács-testület a végrehajtó bizottság tagjaivá választotta: Arokszállási Károly, Benczes József, dr. Decsi János, Gallusz József, Gungl Ferenc, Kádár Német Béláné, Kovács János, Neubauer József, dr. Simek Árpád, dr. Stadtrucker Péter és dr. Tóth Lajos elvtársakat.

A végrehajtó bizottság ezután megtartotta első ülését. Ennek során a nyugdíjba vonult dr. Simek Árpád helyére Gallusz Józsefet választotta a tanács elnökévé. Az elnökhelyettesi tisztséget továbbra is Arokszállási Károly tölti be, míg a tanács végrehajtó bizottság titkárává újból dr. Stadtrucker Pétert választották.

A tanács-testület három állandó bizottságot választott. A gazdasági AB elnöke Kovács Árpád, a kulturális és egészségügyi AB elnöke Peti Sándor, az igazgatási és jogügyi AB elnöke, pedig Gábor Balázs lett.

Az innepi tanácsülés Takács Gyula elvtárs zárószavával ért véget, aki a Megyei Tanács üdvözlését tolmácsolta. Belsőleges szavakkal vett búcsút a nyugalomba vonuló dr. Simek Árpád vb-elnöktől. — Simek elvtárs nemcsak Komlón dolgozott fáradhatatlanul, másfél évtizede tanácselnök, közel húsz éve köztisztviselőben álló igazgatási szakember volt — emelte ki Takács Gyula, majd

így folytatja: — Most, hogy nyugdíjba vonult, a megbecsülés jeléül továbbra is tanács tag, vb-tag marad.

A Megyei Tanács elnökhelyettese köszönetét fejezte ki, Jankovits Imrénék is eddigi tevékenységéért, aki mint elnökhelyettes dolgozott Komlón. A továbbiakban csak egy elnökhelyettes lesz a Városi Tanácsnál.

Dr. Simek Árpád végül elbúcsúzott a tanács-testülettől, megköszönve az eddigi támo-

tóm a bányászokat, a város lakóit.

Gallusz József éppen húsz esztendővel ezelőtt kapcsolódott be a munkásmozgalomba. Az első években az ifjúsági szervezetek vezetésében kapott helyet. 1950-60 között vajár, és alapszervi párttitkár volt Kossuth-bányán a feltáróknál. 1960-ban a Városi Pártbizottság osztályvezetőjévé nevezték ki, majd a tröszt egyesülésekor. 1963-ban a tröszt pártbizottságba választották.

Gallusz József, Komló városi Tanács vb-elnöke

gatást. A tanácsapparátus dolgozói már előző napon elbúcsúztak tőle, kedves szavakkal méltatták több évtizedes tevékenységét.

A technikumot és főiskolát végzett új tanácselnök így vallott életéről:

— Nagymányokon születtem 1925-ben, s októberben lesz 27 éve, hogy bányász vagyok. Mostani megválasztásom örömmre szolgál, s ebből az alkalomból szeretettel köszön-

tották. Innen került most vissza Komlóra, ahol mint tanács tag már hosszú évek óta tevékenykedik. Nem ismeretlen tehát számára a közigazgatási munka.

— A sok tennivaló közül, úgy érzem, legfontosabb a város további építése — szépítése, a munkaerő, főleg a nők és a fiatalok elhelyezése, és a város ellátásának javítása — mondotta Gallusz elvtárs. **Vizhányó Imre**

Az 50. évforduló tiszteletére nagyszabású munkaverseny indult Kossuth-bányán

Kossuth-bánya pártbizottsága, szakszervezete, KISZ-bizottsága nagyszabású munkaversenyt indított nyolc körlet között. A nemes vetélkedő április 1-én vette kezdetét, és december 31-ig tart. A kelő gondossággal kidolgozott versenyprogram politikai és gazdasági célkitűzéseket jelöl meg, — csatlakozva a Megyei Pártbizottság február 26-án közzétett felhívásához: munkásokkal ünnepeljük a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 50. évfordulóját. A munkaverseny politikai célkitűzései:

1. A jubileumi évben a körletekben dolgozó párt- és tömegszervezetek előadások, kiállítások, és más tájékoztatókon keresztül ismertessék meg az üzemet, a körletet dolgozóival a Szovjetunió életét, gazdasági és politikai eredményeit, hogy a dolgozók előtt egyre világosabbá váljon a Szovjetunió szerepe, a világbéke megvédésében.

2. A körletek párt- KISZ- és szakszervezetei növeljék a IX. Kongresszus határozatait értelmében a szocialista erkölcs, a szocialista világnézet, a nemzetközség, a szocialista hazafiság szellemének elmélyítését a körletek dolgozói között.

3. A párt- és tömegszervezetek erősítsék és növeljék szervezetségüket, önállóságukat és kapcsolataikat a tömegekkel, mert ezt a gazdasági és kulturális építő munka mind fokozottabban megköveteli.

4. A párt- és tömegszervezetek minden erejükkel segítsék azoknak a gazdasági feladatoknak a megvalósítását, amelyeket az új gazdasági mechanizmus az üzemből és a körletektől megkövetel. Ezeknek a gazdasági feladatoknak a megvalósítására mozgósítsák a körletek dolgozóit.

A munkaverseny gazdasági célkitűzései:

Szenes körletek részére:
1. Az operatív széntermelési terv túlteljesítése.
2. A tonna/műszak teljesítmény növelése.
3. A fejtések fajlagos anyagfelhasználásának csökkentése.
4. A baleseti mutatók betartása és csökkentése.

Előkészítő körlet.

1. A feltárási tevékenység időbeli tervszerű teljesítése.
2. Az elővájási fm/nap teljesítménye operatív tervben előírt teljesítése.

3. A munkahelyi rend fokozottabb betartása.

4. A baleseti mutatók betartása és csökkentése.

Földalatti gépészet.

1. A gépészeti hiányosságokból eredő kieső üzemmórák csökkentése.

2. Az operatív tervben felépített műszakszámok betartása és csökkentése.

3. A sűrített levegő felhasználás csökkentése.

4. A baleseti mutatók betartása.

Bányagép részére:

1. Az előírt Ft terv teljesítése, illetve túlteljesítése.

2. Az operatív tervben meghatározott műszakszámok betartása.

3. A baleseti mutatók betartása.

A versenyt negyedévenként értékeli. A pártbizottság a legjobb eredményt elért körletnek vándorzásdíjat ad. A munkaverseny a gazdasági év végén fejeződik be, és a vándorzásdíj végleges birtokosa az a körlet lesz, aki a gazdasági évben a legjobb eredményeket éri el. A vándorzásdíj mellett az üzemezetőség a győztes és a 2. helyezett körletet pénzdíjazásban is részesíti. Ezenkívül az a körlet, amelyik az évvégi összértékelésnél első helyezést ér el, elnyeri a kiváló körlet címet.

A kiértékelés az alábbi szempontok szerint történik:

Szenes körletek:
1. Operatív széntermelési terv, 100%-os teljesítése esetén 10 ponttal veendő számításba, minden további 1%-os tervtúlteljesítés 3 ponttal nyer elszámolást.
2. Tonna/műszak körletteljesítmény. Az operatív tervben előírt teljesítmény 100%-os teljesítése esetén 15 pont, minden további növekedés 3 pont, a 100%-tól való lemaradás %-onként — 3 ponttal veendő figyelembe.
3. A fejtések fajlagos anyagfelhasználásának a csökkentése 100%-onként, a fejési technológia előírásai szerint megállapított anyag szolgál,

ennek 100%-os betartása esetén 15 pont, 1%-os csökkenése 5 pontot, 1%-os növekedése pedig — 6 pontot fog jelenteni.

4. Baleseti mutató betartása 10 pontot jelent. Az 1%-os csökkentés 3 pont növekedést jelent %-onként, a %-onkénti növekedés pedig 4 pont levonással jár %-onként.

Előkészítő körlet:

1. Feltárási tevékenység operatív tervben meghatározott 100%-os teljesítése esetén 10 pont, a túlteljesítés %-onként plusz 3 pontot, a lemaradás pedig %-onként mínusz 3 pontot jelent.

2. Az elővájási fm/nap teljesítmény (körlet szintű) operatív tervben felépített tervszámának 100%-os teljesítése 15 ponttal, az ettől való eltérés pozitív értelmében %-onként 3 pontot a negatív értelmű %-onkénti eltérés pedig mínusz 3 pontot jelent.

3. A munkahelyi rend az alábbi fokozatokban értékelendő:

Kiváló rend esetén 20 pont
Jó rend esetén 15 pont
Elfogadható rend 10 pont.

4. A baleseti mutatók körletre előírt számának 100%-os teljesítése 10 ponttal, ettől való eltérés negatív értelemben plusz 3 ponttal, pozitív értelemben mínusz 3 ponttal veendő figyelembe.

Szállító körlet:

1. Az operatív tervben meghatározott műszakszámok abszolút módon történő betartása esetén 10 pont, az 1%-os túllépés mínusz pont, az 1%-os megtakarítás plusz 3 pontot jelent.

2. A csillettöltés operatív tervének 100%-os teljesítése 15 ponttal a töltési súly 1,0 %-os emelkedése plusz 3 ponttal, az 1,0%-os csökkenése pedig mínusz 3 ponttal veendő figyelembe.

3. Az altároló villanymozdonnyok gazdaságosabb üzemeltetése érdekében az üzemezetőség által meghatározott tonnák/mozdonyműszak teljesítmény növekedésének %-onkénti pont értéke 3 pont, a csökkenésnek pedig mínusz 3 pont az értéke.

4. A baleseti mutató teljesítése 10 ponttal veendő figyelembe. %-onkénti növekedés mínusz 4 ponttal, a csökkenés pedig plusz 3 ponttal számolható el.

Földalatti gépészet:

1. A gépészeti hiányosságokból eredő kieső üzemmórák csökkentése bázisadatként az 1966. IV. h. évi adatok veendő figyelembe. Ennek elérése esetén 15 pont, ettől való eltérés 1%-os csökkentése esetén plusz 3 pont, növekedése esetén pedig mínusz 3 ponttal számítható.

2. Az operatív tervben felépített műszakszámok betartása esetén 10 pont, ettől való eltérés pozitív értelemben %-onként 3 pont negatív értelemben pedig mínusz 3 pontot fog jelenteni.

3. A sűrített levegő-szivattyúk üzemezetőségének csökkentése, bázisaként az 1966. I. negyedévi állapotot kell figyelembe venni. Az állomány 5%-os csökkentése 10 pontot, 10%-os csökkentése esetén 15 pontot, 20%-os csökkentése pedig 20 pontot jelent.

Bányagép:

1. Az előírt Ft-terv teljesítése 10 pontot fog jelenteni, minden további 1%-os túlteljesítés %-os plusz 3 pontot, a tervtől való lemaradás %-onként mínusz 3 ponttal veendő számításba.

2. Az operatív tervben meghatározott műszakszámok betartása 10 ponttal veendő számításba, ettől való eltérés pozitív irányban %-onként 3 pontot, negatív irányban %-onként mínusz 3 pontot jelent.

3. Az operatív tervben meghatározott műszakszámok betartásának 95%-os tervszerűsége 15 ponttal veendő számításba, attól való eltérés mínusz 5 pontot fog jelenteni %-onként.

4. Az előírt baleseti gyakorisági szám betartása 10 ponttal veendő számításba.

volt. A Pécsi Figyelő, Pécsi Közlöny, Pécsi Újság, Pécsi Napló, és a Fünfkirchner Zeitung. Ezek az újságok általában írtak a pécsi munkásmozgalomról. A burzsoáz újságírók eljárak a pécsi pártszervezet rendezvényeire, s az ott elhangzottakat eltorzítva közölték a néppel. A proletárvezetőket felforgatóknak, hazaárulóknak, istentagadóknak nevezték.

A pécsi pártszervezet ilyen körülmények között eredményes politikai munkát csak akkor végezhetett, ha a jól bevált propaganda módszerek mellett — népgyűlések, ünnepi felvonulások, röplapok terjesztése — sajtóval is rendelkezik, amely le tudja leplezni a burzsoáz felforgatók hazugságait.

1895 őszén felmerült az igény egy pécsi munkáslap létrehozására. Ezt a kezdeményezést felkarolta a pártszervezet és megbízta Marstorstein Henrik pártvezetősi tagot, hogy a sajtószervezés, s terjesztés politikai munkáját irányítsa. 1895. december 5-én Pécsen a tornacsarnokban megtartott népgyűlés beszámolójában a pártvezetőség megállapította: "... a burzsoáz sajtó káros... a társadalomra s általában az emberiségre..."

1896 telén folytatott pártbizottsági tanácsülésen megindult, eleinte lassanként, aztán feltartóztatatlanul haladt csúcspontja felé, s melynek növekedése egyre lelkesítő méreteket öltött a proletáriátus soraiban. A munkások végre megértették, hogy először nyílik lehetőség arra, hogy az igazgatás és az igazgatók egyaránt

bíráhatják egymást a helyi sajtó hasábjain is, de már nem valamely alárendeltségi viszony keretében, hanem egyenlő állampolgári jogokkal, már nem mint személyek, hanem mint pártpropagandisták.

A munkások megértették, hogy a pécsi munkáslap, mint ahogy terméke lesz a közvéleménynek, ugyanúgy termeli is a közvéleményt és csakis ez a sajtó képes a pécsi proletáriátus érdekeit általános érdeké tenni, a nemzetközi, a hazai munkásmozgalom általános figyelmének és általános együttérzésének tárgyává tenni, csakis a pécsi sajtó képes megérteni a munkás baját, s azt azáltal enyhíteni, hogy valamennyiük között elosztja a baj érzését.

A pécsi pártszervezet 1896. április 8-án a tornacsarnokban megtartott népgyűlésen beszámolt a sajtóterjesztés, s a lap megalapításának munkájáról. Elmondották, hogy a májusban kiadandó munkáslap nem lehet politikai lap, mert erre jelenleg nincsen a pártnak anyagi fedezete, ezért csak társadalmi hetilapot indíthatnak. A népgyűléssel a munkások egyhangúlag követelték a társadalmi hetilap kinyomtatását, de azt is hozzátették, hogy azonnal jelenjen meg az újság első száma.

1896. április 26-án az olvasók között kézzől-kézre járt a nép újságja, a „Népbarát”. A „Népbarát” a magyar munkáslap pozitív hagyományait követve akarta harmonikusan egyesíteni magában a népszellem valamennyi igaz mozzanatát úgy, hogy a lap minden számában teljes le-

gyen a politikai tudomány, a politikai gyakorlat, az új gondolat, a valóságos erkölcsi szellem, éppúgy, ahogyan a róza minden szirmában meg van a virág illata és lelke.

A „Népbarát” első számában a pécsi pártszervezet megfogalmazta a sajtó politikai céljait. A pécsi újságnak a proletáriátussal egyetemben kell harcolni a nemzetközi és hazai munkásmozgalmakkal, hűséget tanúsítva a munkásmozgalom hagyományaihoz. Küzdeni kell a kizsákmányolás és mindenfajta elnyomás ellen. A pécsi pártszervezet zászlaja alá kell tömöríteni minden dolgozót. A sajtónak minden körülmények között a népet kell szolgálni, s a közvéleményt állandóan tájékoztatni az időszerű politikai eseményekről. Így akart a „Népbarát” eszmei vereséget mérni a burzsoáz sajtóorganizációra.

A burzsoáz sajtó a Népbarát ellen

A „Népbarát” feltűnését a politikai élet porondján a pécsi burzsoáz sajtó nem szívesen fogadta, sőt azonnal ellenséges magatartást tanúsítottak. A „Népbarát”-ra nincsen szükség. — mondották —, mert Magyarországon már tizenkét munkáslap van. Politikai akciók egész sorát indították el, hogy a munkásokat lebeszéljék az előfizetésről. Arról cikkeztek, hogy Pécsen a munkás nagyon rossz anyagi körülmények között kénytelen élni, s így is fizetik a pártadót, a „Népbarát” előfizetése még jobban

csökkenti a munkások élet-színvonalát.

A „Népbarát” megszületésének a Magyarországi Szociáldemokrata Párt vezetői sem örültek. Ugyanis ekkor a „Népbarát” létével egyidőben Pozsonyban a „West-ungarische Volkszeitung”, Temesvárott a „Volkswille” munkásújságok láttak napvilágot.

A pártvezetőség attól félt, hogy a vidéki újságok népszerűsége csökkenteni fogja a Népszava olvasótáborát. Miután a pártvezetőség a vidéki pártszervezetek vezetőivel megállapodtak, hogy továbbra is azonos példányszámban terjesztik a lapot, elhárult a vidéki újságok elől az akadály, hogy azok megjelenésének. Sőt a pártvezetőség javaslatára 1896. május 24-én megtartott pártkongresszus határozatában rögzítették: "... hogy a Pozsonyban megjelenő „Westungarische Volkszeitung”, a Temesvárott megjelenő „Volkswille”, a pécsi „Népbarát” ... pártlapoknak tekintessenek..."

A „Népbarát” első lépését siker koronázta, de a későbbiek folyamán olyan külső és belső nehézségek előtt állott az újság, amelyet képtelen volt megvalósítani. A „Népbarát” nem rendelkezett megfelelő anyagi eszközökkel, a munkások sem támogatták megfelelően a lapot. A lap munkatársai még nem rendelkeztek tapasztalatokkal, az írás nem volt kényerük, mert a mindennapi munka után nehéz volt a tollat forgatni. A hetilap szellemi vezetője váratlanul elhagyta Pécsen. A szerkesztőség egyes tagjait ko-

holt vádak miatt kitoloncoltatták a városból.

A pécsi pártszervezet felismerve a bajt, a Magyarországi Szociáldemokrata Párt segítségét kérte, hogy a „Népbarát” továbbra is funkcionálhasson. Ezért 1896. szeptember 6-án Pécsen népgyűlést tartottak, ahol megállapították, hogy a sajtóterjesztés nem folyik kellő eredménnyel. Pollák Béla a Magyarországi Szociáldemokrata Párt budapesti kiküldöttje védelmezte a „Népbarát”-ot, s méltatta annak nagy jelentőségét a helyi mozgalomban. De ekkor már késő volt, s nem lehetett megakadályozni a „Népbarát” elbukását.

Ebből, ahogy látszik az tűnik ki, hogy az uralkodó osztály erőszakos fellépése mellett, a burzsoáz sajtó állandó akadályokat gördített, külső korlátokat állítottak a „Népbarát” elé, s ezzel együtt járt a lap belső korlátozottsága, az, hogy elvesztette bátorságát, nem tudott úrrá lenni a kritikus helyzetben, a munkásokból pedig rövid idő alatt kivészett a részvétel a lap iránt, az az igazi munkásszellem, a proletár szolidaritás érzése, tehát éppen azok az elemek, amelyek nemcsak teremthető erőt egy munkáslapnak, hanem, egyszerűségi feltételei annak, hogy egy munkáslap és nyilvános sajtó működhesen és a nép elismerésére találhasson, amely elismerés a sajtó életmenthetetlenné elsorvad. Ez az igazi oka annak, hogy az első pécsi újság, a „Népbarát” nem tudott gyökeret verni.

Dr. Gungl Ferenc

Új hajtás

A MECSEKI BANYASZ IRODALMI ÉS MŰVÉSZETI KÖR ROVATA

Köd Vietnam felett

„A népért! A jogért!” — szólamok csupán.
De Vietnam
támaszpontjuk is és kincse az urán.

Gyilkos párok úsznak. Vergőzős a nap.

Igazak földjén vérpatakok ered.

A kintenger árado, már a partra csap.

Honáért küzd a maroknyi sereg...

Yenki parancsra: tóke, pénz szavára

testvér testvérré emel ma kezét.

A kormányपालcát száz áruló váltja.

Sötét köd ül még Vietnam felett.

De gyilkosok, vad zsarnokok lebulnak!

Kis éf, kis sereg tengerekké duzzad

a vérrel mosott haza szent ölén.

Mocsarait bár ágyú, tank dagasztja.

a szabadságnak fénylő, tüzes napja

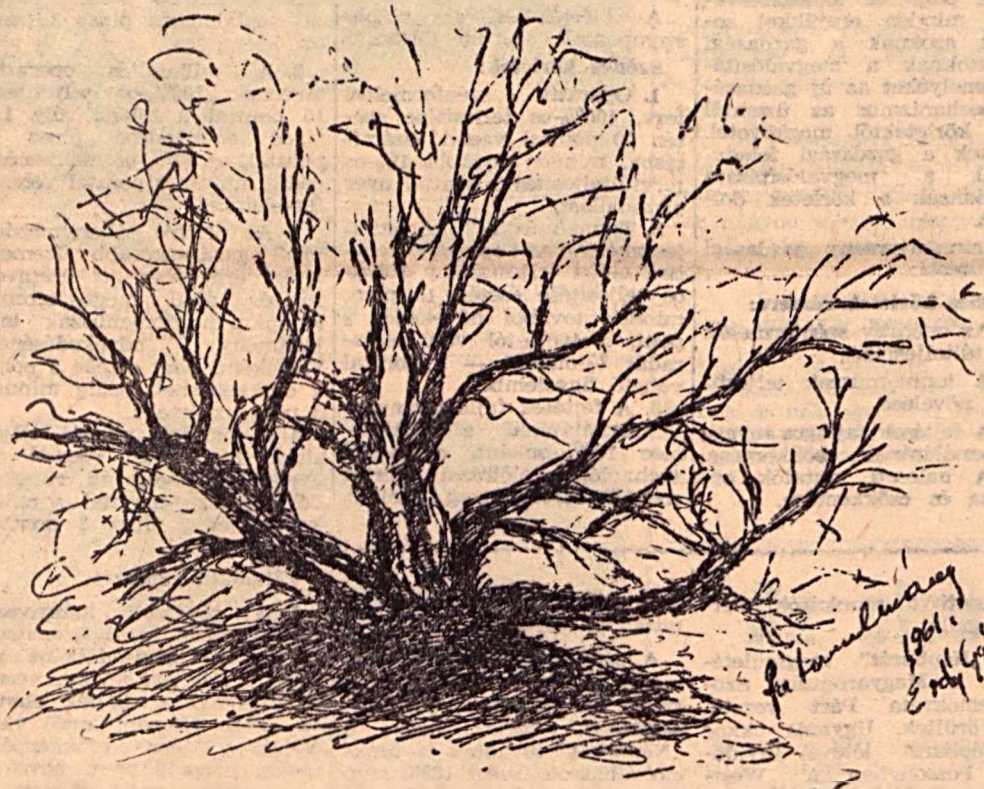
átragyog már az árulás ködén.

Almássy Kálmán

Ünnepet ül a nemzet

Ünnepet ül a nemzet nagy, piros ünnepet — mindenki felkészült, várjuk november hetét... Virág, dísz, fény, pompa, mosoly az arcon — mennyi dícsőség gyűlt egybe a sok-sok harcokon melyeket elődünk s magunk is kivivtunk soha nem eszünkdedve, mert mi mindig bíztunk. Tudtuk, hogy győzni fog egyszer az igazság a világon szegény lesz az elnyomás a gazság amely gúzsa kötött rengeteg sok kezét — mely fel mert lendülni, mely sosem vétkezett csak igazságot akart és nagyobb kenyeret... Akart szabad májust és november hetét, hogy lerázza magáról a zsarnok bílneseket, hogy szét ossza köztünk az igazság kincseit világ szabadságot, munkát, dícsőséget, nagy piros ünnepet s világnak békeséget!

S. Szabó László

Erdy Győző tusrajza

A HOSSZÚ ÚT ÁRA

Lélekszakadva rohant a szomszéd utcába. Felágaskodva, türelmellenül húzta meg a csengőt, majd futott az udvaron át, ügyet sem vetve a kaput nyitó cseléd lányra, aki fejszével a dohogott magában:

— Hát ebbe mi ütött beléd?

Mire a mosókonyhába ért, a futástól elfulladva, akadozva nyögte ki a szavakat:

— Mama, nem bírnok a Gézával, annyira bög, hogy már egészen megkékült.

Mely fájdalmas sóhaj szaggatta szét a gőzfelhő glóriákat. Az anya tudta, érezte, hogy megbetegszik a kicsi, mégis ott kellett hagynia. Megtörölte köntényébe rúncosra ázott kezét, közben aggodalmasan kérdezte:

— Adtatok neki teát? Ringattátok?

— A Tera annyira ringatta, hogy felborult a bölcső!

— Szent Isten! Tönkre teszték nekem azt a gyöngö gvereket!

Az anya koravén arcán megfeszültek, majd megvonaglottak a nyomor rajzolta vonalak.

— Itt kell hagynom a mosást, meg kell szoptatnom a beteg gyermekemet! — sügta maga elé.

A szoptatás gondolatára kis fájdalmas bizsergést érzett mellében, s nyomban kibugygyant a tej, mely úgy elárasztotta ingét, mint hajnali mezőket a harmat. Ujjával elhűgölte átnedvesedett ingét és elindult felé a lépcsőkön.

Derdeyné méltóságos asszony nem hagyta szó nélkül a félben hagyott mosást:

— Ha dolgozni jár, miért nem választja el a gyereket?

Az anya keserűen révedt maga elé. — Elválasztani a kélhónapost? Venni a tejet, miből? — Reszelős hangok zörögtek szájából:

— Már egész télen nincs munkája az uramnak és ott az öt gyerek!

— Szóval munkanélküli? — csattant fel Derdeyné hangja. — Talán ő is ott volt, amikor betörték a városháza ablakait?

Az asszony kitérve a válasza elől türelmetlenül vágta rá:

— Engedjen haza a méltóságos asszony sietek vissza! — Választ sem várva, kézen ragadta a kislányt és sietős léptekkel indult a kapu felé Sziszegőn kúszott utánuk:

— Proli népség...

Majd felemelt hangon: — Bohosné, várjon csak! — Majd a kislányhoz kissé leereszkedő hangon: — Hogy is hívnak téged?

— Ilonka.

— Hány éves vagy?

— Kilenc.

— Tudod merre van a Círfusz utca?

— Tudom — mondta a megilletődött kislány.

*

A kis város szélén már ott sündörgött a tavasz, de benn a város zeg-zugaiban még ott kuporogtak a hókupaok maradványai. A nyúlós, kormos léből kikandikálva rácsölköztek a mezítelen lábacskákra, melyek titemesen csattogtak az utca hideg kövezetén.

Ilonban valami édes bizsergés omlott végig, melyet a magakovácsolta remény oltott vézna kis testébe. Maszatos kis kezével alig merte megfogni. Inkább csak a két ujjával szorította a finom, fehér levelet. Zalognak vélte, hiszen ilyen hosszú útért legalább tíz fillér jár! Tíz fillér!!!

Megcsillant szomorú tekintetű szeme, szájában összefutott a nyál, amikor a rózsaszínnel töltött csokoládéra gondolt. A Bános Kati veit olyat az őszi vásárban, aztán más-

nap hengegett vele az iskolában. Uramisten micsoda íze volt annak, pedig csak egy kis harapást engedett neki a Kati. Pont tíz fillér egy szelet. Miért ne vehetne ő is egyszer rózsaszínnel töltött csokoládét? Kis ujjával belemért a levegőbe, milyen hosszú egy szelet. Hány harapás jut belőle, hogy a kisebbeknek is engedjen harapni.

Ilon annyira belemerült az édes gondolatokba, hogy a Mátyás király téren majdnem elütötte egy autót. A sőfőr durván rákiabált. Meghökkenve iszkolt tovább, lába alig ér a földet. Hú, micsoda melege lett, simított el haját izzadt kis homlokáról. Hiába, — egyre ott motoskált, mint valami sötét árnyék, a buta tolokodó gondolat: — Csokoládét venni? Hiszen úgy serceg a tollam, felkaparja az irkát és kész a paca. A radírom meg olyan kicsi, mint a cseresznyemag. É leginkább azért rossz, ha elgurul, az istennél sem lehet megtalálni. Vagy legjobban lenne a mamának adni! Nincs neki pénze, pedig minden nap kell kenyeret venni, meg tejjel a kicsiknek. A boltos meg mindig rámondja, hogy nem ad több hitelt. Olyankor nagyon szegyenlem magam.

Papa egész nap a várost járja, este csak ül és sóhajtozik. Mama ilyenkor sír. Ha szólnunk hozzá, ideges és azt mondja: Tímé nem tudjátok mi a gond! — Pedig én tudom...

Azért nem kérek pénzt a mamától, mert akkor sem, ha fűzetre kellene vinni az iskolába, mert sajnálom a mamát. Ha szólna a tanító néni, akkor lehajtom a fejem és hallgatok. Ilyenkor mindig arra gondolok, hogy milyen sok igazságtalanság van még a gyerekek között is. Csak azt nem értem, hogy miért nem szabad erről beszélni? Pedig azért nem kapok én soha új ruhát. Ha egyszer kapnák, és a hajamban szép nagy szalag lenne, rózsaszínű, akkor úgy hívnának: Ilonka. Milyen gyönyörűen hangzik Ilonka. Ilonka ismételtette lábainak csattogó ütemére, cernahangon énekelte éppen amikor — Ilon sless már! — vélte anyja hangját hallani, s egyszerre ólmos fáradtság omlott végig tagjain.

Círfusz utca 96 olvasta a táblán, Amikor átadta a levelet.

Azzal küldték vissza, hogy nincs válasz. Visszafelé vette csak észre Ilon, milyen hosszú is az út a város egyik szélétől a másikig.

Már azt hitte megfeledeztek róla, oly sokáig állt Derdeyné konyha ajtója előtt. Szíve vadul kalimpált az izgalomtól. Izzadt kis kezét egyre törölgette, melybe mindig ott csillog majd a tíz filléres. Csak állt a hideg kövezeten. A hűvös márciusi szél végig tapogatta izzadságtól gőzölgő testét. Homlokán kidagadtak a vékony erek. Szája, torok kiszáradt a lihegéstől. Meghorzongott vézna kis teste, mire kinyílt az ajtó. A cseléd lány kis papírból csomagolt valamit nyújtott feléje:

— Nesze, fogd!

Meleg volt még, s jó vanília illat csapott meg orrát. Majd otthon elosztom, megtapogatta, mindenkinek egy harapást! Csak megkóstolom, csak egy picit harapást, nem bírok tovább. Mohón harapott a kicsomagolt süteménybe, de az édes ízzel fanyar, kellemetlenül keserű íz keveredett. Egy darabig ült gatta a szájában, de ettől sem lett edesebb. Várj! repült a sültöbe — gondolta keserűen. Újra futásnak eredt, mezítelen lábacskái alatt mesen csattogtak a hideg köveken.

Fekete Istváné

Párás lehelletük azon nyomban megfagyott, mi-helyt kiléheltek.

— Főhadnagy úr alázatosan jelentem, az emberek nem bírják. Rendeljen el a főhadnagy úr pihenést, — tisztelgett Sergent szakaszvezető a századparancsnok kocsija mellett.

— Menj a fenébe, marha. Itt akarod hagyni a fogad?

— Főhadnagy úr alázatosan jelentem, a Kockás Pista összeesett.

— Nem tudok fegyelmet tartani alázatosan jelentem. Már csak vánszorognak.

— A győzelemért vánszorognak. Mondd meg nekik. Akkor majd új erőre kapnak.

— Főhadnagy úr alázatosan jelentem, én se nagyon bírom ezt a...

— Tűnj el, mert főbelövetlek, te gazember! Kotródj, nézzed mit csinálnak az embercid! Hátra arc!

A főhadnagy úr gépkocsival ment elől.

Az őrmester lóháton bóbiskolt a menetoszlop jobb- oldalán.

Sergent szakaszvezető gyalogosan a menetoszlop jobb- oldalán.

Az őrmester már hetek óta kótvagos, alig hallani egy értelmes szavát, csak bámul a levegőbe, hallgat, mindenre azt mondja, hogy igenis, de semmit nem lehet rábizni. A főhadnagy úr meg mintha megbolondult volna, mióta ki-nevezték századparancsnoknak, de nem léptették elő.

Sánthapatykból ilyen módon egészen rendes század- parancsnokot csináltak. Még a tábori csendőrséghez is át akarták helyezni, amikor értesültek róla, hogy milyen kegyetlen szigorúsággal torolja meg a legkisebb fegyelmezetlenségeket is a században.

— Sergent hozzám! — ordította hátra Sánthapaty.

A szakaszvezető lélekszakadva futott vissza parancsnoká- hoz. Az lelassította a gépkocsit, amit maga vezetett. A sofőrt hátra ültette oihenni. Annyi esze volt azért, akármilyen kegyetlennek született, hogy kimerült sofőrrel nem lehet messzire jutni épségben.

Sergent szakaszvezető utolérte a gépkocsit.

— Ugorjon fel — parancsolta a főhadnagy úr.

Gyevi Károly:

Váltásra vonult a század

Sergentben villámgyorsan cikáztak a legfurcsább gondolatok. Az első gondolata az volt, hogy most valami nagy dolog fog történni, mert magázza ez az aranyosújtásos gazember. Aztán arra gondolt, hogy nincs semmi baj, s talán mégis pihenőt fog elrendelni — bár igaz, hogy az önmagában véve is nagyon nagy dolog lenne.

Felugrott a gépkocsira, leült a sofőrülésre a főhadnagy mellé.

Várt.

Sánthapaty nem szólt. Rákapcsolt. Megugrott a gépkocsi, majd egyenletes sebességgel rohant, rohant előre.

Sergent értelmetlenül bámult Sánthapatyakra. A századot már alig lehetett látni. Visszanézett, de csak apró fehér foltokat látott imbolyogni.

SS-járórral találkozott. Meg kellett állniok. Csikorgott, ropogott a fék, eszták vagy tíz métert, mire meg tudtak állni. Az SS-járőr közrefogta a gépkocsit. Igazolványokat kértek.

Sánthapaty elöntötte a méreg.

Amíg igazoltatták és kikérdezték a század utolérte.

Oszolj! Pihenő! — kiáltotta torkaszakadtából, amikor a század odaért. Az elgyötört, lihegő emberek szétszóródtak.

Az SS-járőr elvonult. Sánthapaty sorakozót rendelt el. Sorakoztak.

A még mindig álmos őrmester leszállt a lóról, a bal- szárny első emberének kezébe nyomta a zabla szíját, s vigyázmatemetben lépett a főhadnagy elé, jelenteni, hogy fel- sorakozott a század.

Ágyudőrej.

Debrecenből jöhetett, vagy Balmazújvárosról, nem lehetett megállapítani. Visszhangzott tőle a Hortobágy.

Az őrmester belezavarodott a jelentésbe.

— Hagyja abba! — kiáltott rá a főhadnagy — esztelen!

A főhadnagy a század elé lépett, tisztelgett.

Megszóltat valaki:

— Esztelen hát. De a főhadnagy úr is.

— Ki pofázott? — ordította a főhadnagy.

Néma csend. Senki nem jelentkezett.

— Ki pofázott?! Lépjén elő, semmi bántódása nem lesz jól hallottam, honnan jött a hang. Elindulok abba az irány- ba. Mire az első sorhoz érek, lépjen ki.

Elindult.

Odaért az első sorhoz.

Kilépett Fehérvári Demeter honvéd makói hagymakertés- zék.

— Nem maga volt! Menjen a helyére!

— Én voltam, jelentem alázatosan.

— Hazudik!!!

Torkaszakadtából ordított Sánthapaty.

— Betyárok, gazemberek, lelketlen csöcselek! Ilyen emberekkel köll meggyernem a hajnali útközetet?! Pfüj! Maguk?! Tudják maguk hogy mik maguk?! Disznók maguk!

Kérem, koszos disznók! Rühések! Fehérvári Demeter kinn állt a sor előtt.

— Lépjén ki, utolsó hazaáruló!

— Az lehet. Maga az első.

Ugyanaz a hang volt, ugyanabból az irányból, mint az előbb, de nem lépett ki senki.

Fehérvári Demeter még kinn állt.

Sánthapaty elővette a revolverét és felhúzta.

Odalépett a harmadik sor első emberéhez, annak fejébe emelte a fegyvert és hidegvérrel elsütötte.

Az ember eldőlt, hörögve haldoklott.

Az őrmester felszállt a lóra. Vezényelt.

— Század jobbra nézz!

A hadosztályparancsnok érkezett meg.

A főhadnagy mereven nézte a füstölögő pisztolyt, forsz...

Mennyit érek?

Halk zümmögéssel járja magát előre a Rekord. Kesztyűs sötétben, szelen. Még gyöngyözik az előbbi zivatar néhány cseppje a szelvéden. Apró fények sokasága látszik a távolban. A hegyre kapaszkodó város. Nappal virágzó mandulafák festik fehérre. Kellemes meleg, halk zene, sebesség: a távolság legyőzésének diadalmas érzése töltötte el a bentülőket.

— Nem zavarlak a vezetésben, — fészkelődik a fiatalabb — ha elmondom egy új versemet? — Szerény felénkséggel kér, de majd szétfeszíti a vágy: közölni akarás, véleménynyilvánítás legyőzhetetlen kívánsága. Szimpatikus, tehetséges, de még nem befutott költő.

— Mondd csak. Figyelj — felel a vezető. Hullámos szöke hajában összes szálat bujkálnak. Gondosan vágott bajsza méltóságteljesen ül mosolygó, magabiztos száján. Az a típus, aki 30 évig egyidősenek látszik.

— Tudod, az emberben előbb-utóbb feltámad egy érzés. Leltárt, számvetést csinál magáról. Figyeld:

... Néha azon gondolkodom: [kinek mennyit érek. Van ki becsül? Bár nem ismer, nem vezet érdeke. Van ki gyűlöl? Ki nem állhat? Van ki boldog, hogyha láthat? De jó volna tudni egyszer: [kinek mennyit érek!]

Hangsúlyozott, lágy hangon folytatja. A másik azonban már nem figyel. Fülében az első versszak kopog, agya mohó éhséggel kérődzik. Van ki becsül? Van ki gyűlöl? En vajon mennyit érek? Gondolatai végigszaladnak családján.

Anyámnak: ... Nagyon jó gyerek. Rengeteget tanul, és tud is. Soha nem hittem, hogy öregségemre így fog szeretni... csak ne kellene ennyit dolgoznom...

Feleségemnek: ... Nem becsülök érdeme szerint. Már „izé” is kapott Kossuth-díjat, csak őt mellőzik. Talán ezért is olyan kibírhatatlan néha, hogy alig lehet elviselni. De a művészeknél el kell viselni sok mindent.

Gyerekeimnek: ... Az én apámnak van a legjobb autója. Akkora házat vett ne-

künk, hogy belefér az egész iskola. Anyu barátja mondta, „az ilyen ember aranyat ér, hiszen egy kastélyt szerzett nektek”. Apunak mindig tapsolnak. Mikor ő játszik, senki sem siet a ruhatárba. Az utolsó pillanatig látni akarják.

Marikának: ... Ha hozzámer már rémegek. Férfi! Asszony! Álom! A barátnőm majd szétpukkadnak az irigységtől...

Diáklányoknak: ... kaptam tőle dedikált képet...

Barátomnak: ... Semmit!

Mert már harmadszor kérde mit szölok verséhez, amelynek én még mindig az első szakaszánál tartok. Anynyit érek mindenkinek, amennyit hasznosítani tud belőlem. Utánam ugranának a folyóba hogy kihúzzanak? Szegény lennék: segítenének rajtam? Börtönbe jutnék: becsülnének-e továbbra is? Megnyomorodnék: lányok, szeretők, nagyérdemű közönség, kellenék-e? Mi adja meg az ember értékét: pénze, híresege, szépsége, jósa, tudása? Vagy annyit érek, amennyit az emberek megtesznek értem...? Megpróbálok!

Megállította az autót. Kiszállt. Tarkóját hűvösen fújta a Dráva felől jövő szél. Elvégezte dolgát, aztán hirtelen lehajolt egy marék sárért... Nem indul. Mi a fene lehet vele, hiszen az előbb még nagyszerűen ment. Kinyitotta a motorház fedelét. Tanácsátalanul nézegette, mozgatta a kábelokat.

— Gyuszi, próbáld megoltni! — Izzadva erőlködik. Gumitalpú cipője csúszik a nedves aszfalton. Alig 300 m-re lejtő kezdődik, ott már be lehet gurulni.

— Szépen végződött a kirándulásunk — szólt hátra a kormány mellől, hogy életet verjen ziháló barátjába. Aláírt le egy autót és menj vele haza.

— Csak nem gondolod, hogy itthagylak? — méltatlankodik.

Autó jön szembe. Lassít. Megáll az út túlsó oldalán. Fiatal férfi siet át.

— Mi a baj szakibácsi? — közelebb ér. — Ön az művész úr? — tehetetlenül tárja szét a karját a bajbajutott.

— Na majd megnézzük. — Kocsijából szerelő lámpát hoz.

— Így már legalább látunk. Nézzük csak. Öntindítózson, — köszörül, de nem

indul, pedig szikra van! — közben melljük áll egy Moszkvics. Vezetője, máris segíteni akar.

— Üzemanyag van? — serti a kérdés, ennyire koca-vezetőnek nézik?

— Ne haragudjon művész úr. Másokkal is előfordult már.

— Laci menjünk már! — hallatszik az első kocsból egy türelmetlen, parancsoló női hang. Ez nem értékeli, hogy a férje a híres művészeknek segít?

— Ne haragudjon — indul a fiatalember. Szegény nem tudott koronát szerezni, csak papucs jutott neki.

Újabb autó érkezik. Sötét ruhás, fehéringes, nyakendős férfi lép ki. Talán színházba indultak.

— A karburátorral lesz a hiba — jósol, miután meghallgatja a tüneteket. Már szereli is le, csavarja ki a fűvókákat. Fújja, szája szélén fekete olajfolt oktetlenkedik. Újabb autók állnak meg, s már jöparán szurkolnak, tanácsolnak és türelmes reménykedéssel lesik, megvan-e a hiba, indul-e a XX. század csodája. A hősehr mandzsettákat fekete foltok tarkítják. Az autó oldalára fröccsent sarat több helyen szétkente a fekete nadrág.

A színész idegesen topog. Dühös magára. Színház, játek: mennyit érek — ostobaság. A szerelő autójából kapkodó hangok törnek elő, a rádióskálán idegesen szaladgáló kereső nyomán. Felizzó cigarettaparázs fényénél ismerős női arc válik sejtethetővé.

Ahá! „Tilos út!” Csodálatos érzésművész. Nem színházat mulaszt el...

— Tesék a fenébe hagyni — menti a látszatot.

— Most kell, hogy menjen! — bizakodik és kezét tiszta zsebkezdőjébe törölgetve várja a felbűgő motorzajt. Hiába! A karburátoron füst prüszköl ki, köhint és áll.

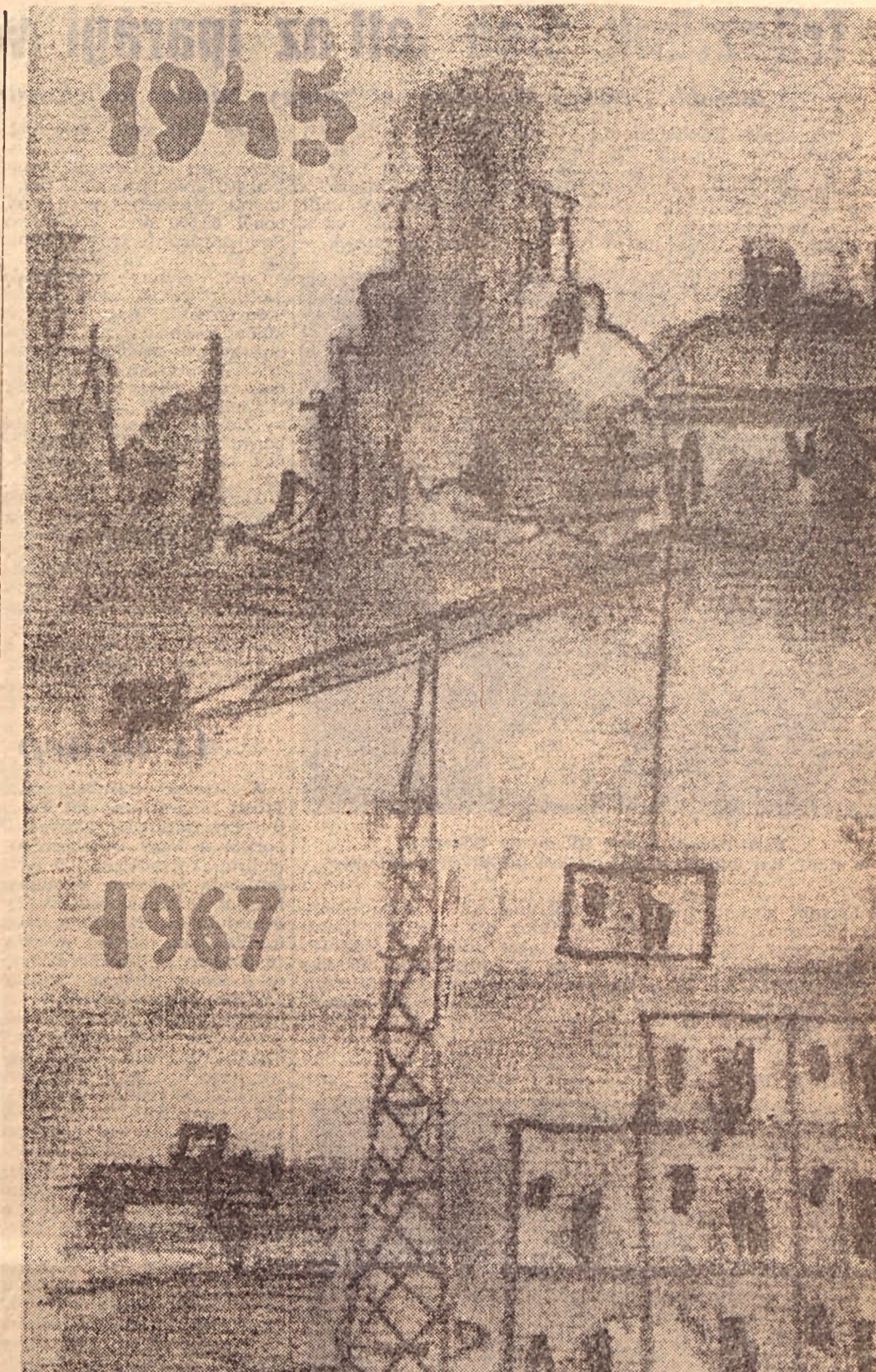
Erős szél fúj keresztül a művészúr vastag pulóverjén. A többiek ingbe, kiskabátba vacognak. Szégyenlősen hűmögnek, zavartan magyarázkodnak: nem tudnak segíteni a szakibácsijuknak, művészuuknak. Olajos kezek, sáros cipők, összegyűrt ruhák. A nátha a legkisebb szellőt is megloragolva támadja meg az embert.

A színészen átszalad valami... Az emberi hiúságnak is van határa.

— Hagyják abba emberek! Nagyon köszönök mindent.

— Csak nem képzeli, hogy itt hagyjuk — szól közbe egy eddig néma szemlélődő. Hozok egy kötelet és behúzatom a városba.

Már nem lehet megállítani az emberi segítőkészség, az együttérzés árját. Hőmpölyögve önt el mindent, amíg szükség van rá.

Takács Dezső grafikája

Fojtott veszekedés hallatszik ki a férfi autójából.

— Bezzeg mikor a bátyám disznáját kellett volna elhozni: nem lehet megerőltetni a kocsit! Most igen!

— Csönd — mordult rá férje. Az asszony jobbnak látta átmenetileg visszavonulni fedezékébe.

— Ti autósok... Megkönnyebbült, míg az autó alatt szerelte a láncot. Talán nem hallották, hogy az

asszony hőzöng. Nem értik azok ezt... kötelesség... A kis karavánt megkönnyebbült sóhajattal engedték útjára az országút „testvéreit”.

Búcsúzáskor zavart hálával köszönte meg az utolsó segítőjének fáradozását. Fáradt kétségbeeséssel támaszkodott autójának. Szerette volna meg nem történtté tenni ezt a mai estét.

Eletet és halált, jövőt türelmesen készni nem szabad. Veszélyes talajra léphet, ki saját érté-

két másoktól kívánja meg tudni és maga előtt tárulkozik ki. Jobb lett volna, ha megelégszik azzal: annyit érek, amennyit látnak belőlem. Hiszen az emberek mindegyikét megettek értem: amennyit érek! Vigasztalta magát. Nem segített! Nem érté tették. Miatta! Nehezen hajló derékkal piszkálta ki a kipufogóba tömött sarat, saját önbecsülését.

— Hát csak ennyit érek!

Lombosi Jenő

egy darabig a kezében, aztán újra töltött és megfontolt mozdulattal a homlokához emelte.

— Hm. Azt nem! — motyogta vérben forgó szemekkel és leengedte a fegyvert. Megigazította sapkáját és kilépett az ezredes elé.

A század döbönt csendben állt. Jobbra vetették a fejüket.

A tülükre lógó Bocska-sapkák alól fátyolosan fáradt szempárok figyeltek a ceremóniát. Az őrmester jelentett:

— Ezredes úr alázatosan jelentem, a karcagi kettes zászlóalj harmadik százada váltásra vonul. Parancsnokunk Sánhapatáky főhadnagy. Helyettese Viharlát őrmester. Létszám százharmincnyolc fő, fegyverzet négy golyószóró, két géppuska, kilencvenhárom karabély, hat puska, hetvenegy kézigránt és...

— Hol a főhadnagy úr? — morgott az ezredes és a holttestre nézett mereven, csodálkozva.

A főhadnagy már előtte állt és jelentkezett.

— Jöjjön velem — mondta az ezredes. Elmentek.

Az őrmester pihenőt engedélyezett. A holttestet elásták zöld gallyakból szerkesztettek kis koszorút a sírra és fejfának egy használaton kívüli löcsőt szúrtak le. Arra tették az acél-sisakját.

Gulákba rakták a karabélyokat és leülték.

— Hajnalban megszökönk — mondta Fehérvári, a makói hagymakertész, — az őrmester is jön — tette hozzá erélyesen, ellentmondást nem tűrő hangon.

— Hogyan jön? Az nyilas! Az nem jöhet velünk, — szóltak többen is.

— Eppen azért jön.

— Önként, vagy hogyan?

— Visszük.

— Ezután egyetlen bajtársunk halálát se hagyjuk megfontolatlanul. Mer' minket nem az ellenség pusztít, hanem láthatjátok, hogy kicsoda... Vagy még mindig nem látjátok?

— Látjuk.

— Ki jön velem?

Ketten intettek, hogy mennek.

... Pisztolýdörrenés a horhosból.

Motorbúgás. Visszajött az ezredes. A főhadnagy nem jött vele.

Az erdő szélén temették el. A század levett sapkával állt a sírnál. A hadosztályparancsnok mondott búcsúbeszédet.

— Ak! áruló, az meghal. Háború van. Sánhapatáky főhadnagy jó hazafi volt. Igazságosan ítékezett. Ak! lázadó, azt le kell löni. Ez joga sőt kötelessége minden parancsnoknak. De én is igazságosan ítékeztem. Mert Sánhapatáky főhadnagy úr nem a megfelelő időben hajtotta végre az ítéletét. Nem indokolta meg, nem tanulhattak belőle mindnyáján. En megindoklom az én ítéletemet. Lelőttem a parancsnokotokat, mert ítélete a parancsnoki kar ellen hangolt benneteket. Tudom, vannak közöttetek olyanok, akik máris elhatározták, hogy megszökönek. Előre megmondom, azok is meghalnak. Idejében. Még szökés előtt. Őrmester, vezényeljen imához!

Az őrmester feltétette a sapkát és imához vezényelt. Az ezredes gépkocsiba ült és elhajtattott. Nem hagyott semmi határozott parancsot.

Fehérvári a század elé lépett.

— Emberek! Nem harcolunk! Senki ellen nem harcolunk tovább! Ki ért egyet velem?!

Az őrmester elővette a pisztolyát.

Hárman ugrottak rá. Kétoldrólól kapta az öklöket az arcába. Elájult.

Megkötözték.

Egy karabély-gúla alá rakták, s amikor magához tért, hagyták, hadd üvöltözzék.

Mozgott a föld.

Debrecen felől ágyúztak a szovjet csapatok. A magyar tűzérség még feleletgett, szabályos tűzharc bontakozott ki! Két bombavető húzott el a század felett. Az egyik főlétük ereszkedett és röplapokat szórt.

Minden ellenállás céltalan. adjátok meg magatokat a szovjet csapatoknak. Csatlakozzatok a nemzeti ellenálláshoz alakítsatok partizán csoportokat. Halál a német megszállókra!” Aláírás: „A Magyar Kommunista Párt.”

Kapkodták, olvasták.

Az őrmester üvöltözött:

— Szálsai átvette a hatalmat! Engedjétek szabadon! Megereserültek ezt hamarosan, átkozottak!

Kimerült, elhallgatott, elaludt. Szabályosan, egyenletesen hortyogott. Sergent szakaszvezető is előkerült valahonnan.

— Visszük az őrmestert? — kérdezte Fehérváritól.

— Visszük.

— Jobb lenne azt is eltemetni.

— Nem. Bíróság elé állítjuk. Valaki az Internacionálét kezdte füttyülni. Rettentő hamisan füttyült.

Sergent szakaszvezető nem tudta mit füttyülnék. Kiosztotta az élelmet. Ötcentis vékony lábbalászt írtott mindenki-nek. Kenyér már nem volt elegendő. Azért mérés étek kenyérrel mind. Ami volt, gazdaságosan elosztották. Így aztán senki nem lakott jól.

Vagy húszan aludtak már. Egymásra dőltek, csurgott a nyáluk, horkoltak, szuszogtak. Sergent szakaszvezető felállította a tábori őrséget, körben ahogyan a szabályzat előírta.

A tűzérségi tűz alábbhagvott. Szekerek jöttek. Parasztkok kérdezték a katonákat.

— Ugye nem lehet már bémenni Debrecenbe?

— De. Bé lehet menni Debrecenbe — mondta Fehérvári, a makói hagymás, utánozva a jövővívőket.

— Ha Debrecenbe kéne menni akkor tessék csak bémenni — és hatalmas mutatófújával a város irányába mutatott.

— Ninesenek még ott az oroszok?

— De ott vannak már.

A parasztszekerek visszafordultak Balmaúvárosnak.

— Na, mi lesz, nem mennek? Amíg nem lehetett menni mentek vón, s mikor már lehet menni, nem mennek? — kérdezte Sergent.

— Kivárjuk a reggelt — mondta az élen haladó szekeres és a lovak közé csapott.

— Úgy is jól teszik kendtek. Várják csak ki. Mi is úgy teszünk. Az elcsigázott század fele aludt, a másik fele énekelt.

Trösztünk első lett az iparági versenyben

A legjobb ifjúsági csapat címet Szilágyi Sándor kollektívája érdemelte ki

A Nehézipari Minisztérium, a Kommunista Ifjúsági Szövetség Központi Bizottsága, a Bányai Dolgozók Szakszervezete Elnöksége és az Országos Bányaműszaki Főfelügyelőség immár negyedik al-

Gaál Róbert, a KISZ KB nevében köszöntötte a megjelenteket. Elmondotta, hogy a bányászati fiatalok 50 százaléka tagja a KISZ-nek. A múlt évben 1553 új tagot vettek fel az ifjúsági szervezetek, s

cialista ifjúsági brigádját, mely a versenyben első helyezést ért el. Országos szinten 400 ezer társadalmi munkaórát teljesítettek a fiatalok, ebből 62 500 órát a Mecseki Szénbányászati Tröszt fiataljai.

Gaál elvtárs elismerően szót trösztünk azon kezdeményezéséről, hogy egy fő külön megbízták az újítások tapasztalateserjének intézésével. „A mecseki fiatalok úgy dolgoztak, ahogy azt a KISZ KB elképzelte” — mondotta. — Helyes lenne, ha a többi bányászati üzem is hasonlóképpen szervezné meg a munkát.

Nagy várakozás előzte meg az eredménykijelölést. Az értékelés alapján az első helyet és az ezzel járó 15 ezer forint jutalmat a Mecseki Szénbányászati Tröszt KISZ-bizottsága szerezte meg. Második a Várpalotai Szénbányászati Tröszt, harmadik a Borsodi Szénbányászati Tröszt, negyedik a Tatabányai Szén-

bányászati Tröszt és ötödik a Mátraaljai Szénbányászati Tröszt KISZ-bizottsága lett. A versenyt kiíró szervek ezen kívül 500—500 forint pénzültalomban részesítették a három első helyezett tröszt legjobb FMKT vezetőit, a legnagyobb bányászati üzemek KISZ-titkárait és a versenyben legjobb teljesítményt nyújtott ifjúsági brigádvezetőit.

A tanácskozás első napjának hátralévő részében több előadás hangzott el. Délután a résztvevők megtekintették a fiatal bányász képzőművészek első országos kiállítását. Ezen a tárlaton trösztünket Takács Dezső és a fiatal, de igen tehetséges Kratky Éva képviselte. Takács Dezső harmadik, Kratky Éva negyedik helyezést ért el képeivel.

Másnap, március 30-án üzemlátogatás szerepelt a programban. Meglátogatták a gyöngyös-visontai erőművet, valamint a hozzá tartozó kiállítást.

Az ünnep programja

A Mecseki Szénbányászati Tröszt Magyar—Szovjet Baráti Társaságának aktív csoportjai a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 50. évfordulója jegyében készülnek hazánk felszabadulásának 22. évfordulójára. Ez alkalommal április 3-án, hétfőn, délután 15 órakor a Szabolcs-bányai és a Kossuth-bányai MSZBT aktív csoportja Pécsen, a szovjet hősök emlékművének koszorúzását tart. A mintegy ötszáz résztvevő között jelen lesznek a pécsi Kozmann Lajos és a komló Nagy Dezső szocialista brigádjának tagjai is, akik ezt követően műsorral egybekötött ünnepséget rendeznek a meszesi Munkásszálló nagytermében.

Az ünnepségre meghívták a hazánkban ideiglenesen állomásozó szovjet katonai aialkukat képviselőit, közöttük több olyan elvtársat is, akik részt vettek Magyarországon 22 év előtti felszabadításában. Ugyancsak az MSZBT rendezésében a Béta, és Észak-bányászati üzemeknél a szovjet

meghívottakkal karöltve ünnepelnek meg április 4-ét. A pécsi és komló területen az üzemek képiállításait nyitnak, filmvetítést tartanak, amelyet az MSZBT megyei bizottsága bocsát a tröszt rendelkezésére.

Komlón április 4-én, délután 5 órakor a „Zrínyi” Művelődési Házban rendezi meg az MSZMP Városi Bizottsága, a Városi Tanács és a Hazafias Népfront a felszabadulási díszünnepséget. Ünnepi beszédet Gallusz József mond, majd az ünnepség hivatalos része után a lovai „Galacsinya” Művészegyüttes mutatja be hátsórát a vendégeknek.

Csehszlovák vendégek is el látogatnak a tröszthez ez alkalommal. A 7 tagú csehszlovák párt-delegációt ma délelőtt fogadják a tröszt vezetők.

Ezenkívül valamennyi kultúrterem műsorral egybekötött táncos összejövetelt szervez a bányász dolgozók szórakoztatására.

Ha álos baleset Zobák-aknán

A március 29-re virradó éjszaka súlyos omlás történt Zobák-akna II. szintjén, a 8-as telepi fejtésben. A megszakadt fote mintegy 21 méter hosszúságban és 6 méter szélességben borította be a fejtést, s maga alá temette Geresdi Béla, Kerekes Ágoston és Nikola Zoltán vajúrokat, valamint Szabó Ferenc technikust, csapatvezetőt.

A segítségre siető dolgozók még a mentők megérkezése előtt kisebb sérülésekkel kimentették Kerekes Ágostont és Geresdi Bélát, Nikola Zoltánt csak reggel hat óra sikerült kiszabadítani a bányamentőknek, akik tovább folytatták a küzdelmet a 27 éves Szabó Ferenc megmentéséért. Őt azonban csak holtan sikerült kiszabadítani az omlás alól. A baleset körülményeinek vizsgálása folyamatban van.

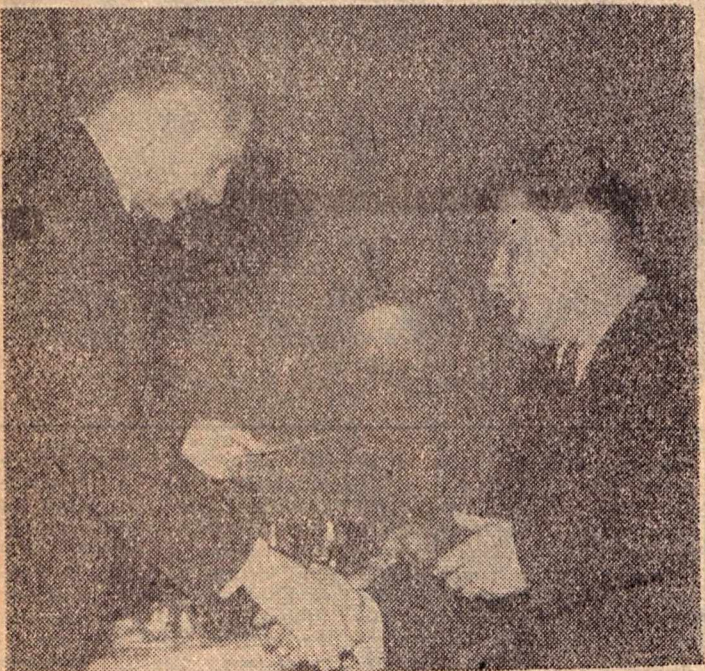

Parti József átveszi Ribánszky Róbertől, a KISZ KB munkatársától az első helyért járó oklevelet.

Kalommal hirdette meg iparági versenyét, melynek céljai között első helyen szerepelt a KISZ-fiatalok gépek feletti védnökségvállalása és a baleseti mutatók csökkentése.

Az 1966. évi verseny értékelésére március 29-én, délelőtt 9 órai kezdettel került sor Gyöngyösön.

ami még ennél is figyelemre méltóbb: 830 tagjelöltet illetve párttagot adtak az MSZMP-nek. A bányászokban 18 ezer szocialista brigádtag dolgozik, ez az összlétszám 56 százaléka. A meglévő 500 ifjúsági brigád közül külön is megemlíttette a Kossuth-bányán dolgozó Szilágyi Sándor szo-

Szilágyi Sándor brigádvezető 500 forint pénzültalmat kapott a meglisztelő első helyezés mellé

Gondolatok egy cikk olvasása közben...

Mi okozza Zobák-aknán a baleseteket? címmel jelent meg Rott József elvtárs írása. Nagy érdeklődéssel kezdtem hozzá az olvasáshoz, hiszen egy fontos dolgot tudhatok meg — így véltem — mert a balesetek száma valóban több a kívánatosnál. — Sajnos a legnagyobb figyelemmel olvasás ellenére sem tudtam meg többet a sokat hallott intenciókról: Tartuk be a biztonsági rendelkezéseket, az írott és íratlan szabályokat, a technológiai utasításokat.

Arról tájékoztatott az írás, hogy a szakszervezet kiépítette a munkavédelmi őrhálózatot. Ez igaz. De nézzünk a dolgok mélyére. Mit csinálnak ezek az aktívák? Hány frásos jelentés érkezik havonta, melyben a baleset-veszélyes helyek megjelölése, szabálytalanságok megnevezése fel van tüntetve? Minden munkavédelmi őrtisztában van-e kötelezővel? Ha levezetjük a munkavédelmi őrtiszták feleletével, hogy ismeri a szabályokat? Mindezt csak azért vetődött fel ben-

nem, mert a gyakorlatban volt már olyan is, hogy egy-egy munkavédelmi őrt megválasztása így történt: legyél te, neked még nincs semmi funkció!

Az oktatás színvonalának emelése eredmény, de nem elég. A szigorú számonkérés kell, hogy kövesse az oktatást. Egy felügyeleti szerv, vagy csapatvezető vajúr emberisége ne abban domborodjon ki, hogy mindent „elvtársi” alapon csináljon. Az igazi elvtársiasság az, ha szigorúan megköveteli beosztottjaitól az előírások betartását.

Humánus eljárásnak nem lehet nevezni, ha valaki szemet huny a szabálytalanságok láttán, ugyanakkor nem gondol a következményekre. — Csak egy példát: az elnézett szabálytalanság nem okoz bajt pillanatnyilag, de a következő műszak dolgozói nem tudják mi történt előzőleg. A baj náluk következik be. A felelőségre vonás nem maradhat el. Egyetlen kis hiába miatt zaklatásnak van kitéve két szak jónéhány dolgozója és a vizsgálatok során esetleg ártatlanok is vádolt-

ként szerepelnek, mivel az

előző mulasztást nagyon nehéz sok esetben megállapítani. Így lehet elvenni a kedvét a becsületes dolgozóknak is.

Szocialista brigádokban van lehetőség arra, hogy a hanyagokat jobb belátásra bírják. Ha a figyelmüket emberi szó nem használ, egyéb módon is rá lehet bírni egyes embereket a fegyelmezett, pontos munkára.

A csapatvezető többször is ellenőrizi a munkákat. Miért nem lehet bizonyos kedvezményeket, pl. prémiumot — elvonni olyan emberektől, akiket egy műszak alatt többször is figyelmeztetni kell a biztonságos munka elvégzésére? Emberek, egész brigádok nyugodni, biztonságos munkájáról van szó. Igazságosnak sem lehet nevezni, hogy ugyanolyan anyagi jutásban részesül az is, aki hanyag, mint az, aki becsületesen, szabályosan végzi a munkáját.

Végezetül meg kell említeni a propaganda munkát. Üzemünkben most lett felújítva a hangos berendezés. Ha szükséges, akkor éjjel-nappal szóljon a hangszóró

és hirdesse a balesetveszélyt. Az sem árt, ha népszerűsítjük a jó dolgozókat, de könnyörtelenül pellengérezzük ki a hanyagokat. Mindnyájunk érdekében kell ezt tenni.

A „Munkavédelmi Fallújság” — érthetetlen okokból — megszűnt. Helyette „Sport Híradó” lett. Sajnos csak a felirat változott. Eddig a régi, most az új címmel ellátott fallújság lóg a falon üresen. Pedig lenne mit tudatni a dolgozókkal.

Olyannak sem szabad megtörténnie, mint a múlt esztendőben. Az egyik tablón értesítették a dolgozókat, hogy akiknek még nem volt üzemi balesete, azok jelentkezzenek a biztonsági megbízottnál, mert érdelem lesznek kitüntetésre. A kitüntetések meg a mai napig nem érkeztek meg. Helyes lenne, ha a kiértékelések helyett konkrét intézkedések történének. A kimutatásokból lehet következtetni, de a helyzetet változtatni keveset. Változás csak akkor következhet be, ha a kiértékelések eredményeit tettek követik. Ez mindenkinek érdeke!

Gábor Zoltán

HOL művelődünk? SZORAKOZZUNK!

Moziműsor

Petőfi (Pécs): április 2-án: Sellő a pecsétyűrűn. (Magyar film.) I—II. rész. 4 és fél 8 órakor. 3—5-ig: Lenni vagy nem lenni. (Amerikai film.) 6—9-ig: Ut a túlsó partra (Francia film.) 10-én: Alibi a vizen. (Cseh film.) Előadások kezdete: 4, 6 és 8 órakor. Matiné: 2-án: Nyári intermezzo. 9-én: 2x2 néha 5. Délelőtt 10 órakor.

Park (Pécs): április 2—5-ig: Sellő a pecsétyűrűn. (Magyar film.) I—II. rész. 4 és fél 8 órakor. 6—9-ig: Alibi a vizen. (Cseh film.) 10-én: Ut a túlsó partra. (Francia film.) Fél 5 és fél 7 órakor. Matiné 2-án: Az aranyember. 9-én: Szabad szél. Délelőtt 10 órakor.

Kossuth (Pécs): április 2—3-ig: Sellő a pecsétyűrűn. (Magyar film.) 4 és fél 8 órakor. Délelőtti műsor: 10 órakor. 2-án: Senki sem akart meghalni. (Szovjet film.) 3—4-én: Lenni vagy nem lenni. (Amerikai film.) 5-én: Édes élet. (II. rész. 10 órakor.) 6—7-én: Hogy szaladnak a fák. (Magyar film.) 8-án: Szivfájdalmam. (Japán film.) 9—10-én: Alibi a vizen. (Cseh film.) Kívánság sorozat: minden hétfőn este fél 9 órakor: ES aztán Mexikó. (Lengyel film.) 10-én: Cherbourg-i esernyők. (Francia film.) Délutáni előadás fél 3 és fél 5 órakor: 6—9-ig: Hogy szaladnak a fák. (Magyar film.) 10-én: A tizedes, meg a többiek. (Magyar film.) Esti előadás: fél 7 és fél 9 órakor. 6—9-ig: Szivfájdalmam, Hirosima. (Japán film.) 10-én: Hogy szaladnak a fák. (Magyar film.) Kossuth Híradó naponta 12 órakor kezdődik.

Május 1. (Komló): április 2-án: Szevasz, Vera. (Magyar film.) 3—5-ig: Rózsafűzér. (Lengyel film.) 6—12-ig: Sellő a pecsétyűrűn. I—II. rész. (Magyar film.) Előadások kezdete 4, 6 és 8 órakor. Dupla helyáras fél 4 és fél 8 órakor. Matiné: 2-án: Amikor jön a macska. 9-én: Revuparádé. Délelőtt 10 órakor.

Zrínyi (Komló): április 2-án: Hamida (NDK-film.) 4—5-én: Lobo, a farkas. (Amerikai film.) 6—7 és 9-én: Sok hűség semmiért. (Magyar film, 16 évtől.) Fél 4 és fél 6 órakor.

Gesztenyes (Komló): április 2-án: A siker ára. (Olasz film.) 6-án: Nyomoz a vőlegény. (Amerikai film.) 9-én: Sikátor. (Magyar film, 16 évtől.)

Meszes (Pécs): április 2-án: Tom Jones. (Angol film, 18 évtől.) 4—5-én: Büntény a leányiskolá-

ban. (Cseh film.) 7 és 9-én: Házaság olasz módra. (Olasz film.) Hétköznap 6, vasárnap 2, 4, 8 órakor. Matiné 14 órakor: 2-án: Gítár és szerelem. 9-én: Huszárkisasszony.

Jószerecsent (Szászvár): április 2-án: Hajsza a gyémántokért. (Francia film.) 4—5-én: Vanina Vanini. (Olasz film.) 8—9-én: Nyomoz a vőlegény. (Amerikai film.) Hétköznap 7, vasárnap fél 5 és 7 órakor.

Május 1. (Vasas II): április 3-án: Betyárok. (Román film.) 3—4-én: Zorba, a görög. (Görög film, 16 évtől.) 6—7-én: Velejégromlott. (Angol film.) 8—9-én: A nagy bull. (Francia film.) 10-én: Szevasz, Vera. (Magyar film.) Hétfő, péntek: 7, kedd, csütörtök, szombat 5, vasárnap 4 és 6 órakor. Matiné 2-án: Nyári intermezzo.

Puskin (Vasas I): április 2-án: Nem szoktam hazudni. (Magyar film.) 4—5-én: Nyomoz a vőlegény. (Amerikai film.) 7—9-én: Alibi és a néger. (Francia film.) 18 órakor.

Béke (Hidas): április 2-án: Nehéz éjszaka. (Bolgár film.) 4—5-én: Hamida. (NDK-tunéziai film.) 7 és 9-én: Szökésben. (Szovjet film.) Hétköznap 7, vasárnap fél 5 és 7 órakor.

Zengő Gyöngye (Hosszúhetény): április 2-án: A nagy bull. (Francia film.) 4—5-én: Egy magyar nábob + Kárpáthy Zoltán (Magyar film.) 8—9-én: Az új kapitány. (Szovjet film.) Hétköznap 7, vasárnap 5 és 7 órakor.

Fekete Gyémánt (Pécs-Gyárvasros): április 2-án: Beszéljünk a nőkről. (Olasz film, 18 évtől.) 3—4-én: Nem szoktam hazudni. (Magyar film.) 8—9-én: A bátrak bátrai. (Szovjet film.) 10-én: A hóhér. (Spanyol-olasz film.) Hétköznap 6, vasárnap 4 és 6 órakor. Matiné délelőtt 10 órakor: 2-án: Aranykezdő Mária. 9-én: Enek az esőben.

Mecseknapadás: április 2-án: Sellő a pecsétyűrűn. I—II. 5—6-án: Katonalányok. (Olasz film.) 8—9-én: Alibi a vizen. (Cseh film.) Hétköznap 7, vasárnap 5 és 7 órakor.

Mánfa: április 2-án: A negyvenedik. (Szovjet film.) 5-én: Egyetemisták. (Lengyel film.) 8—9-én: Nyugodj meg, kedves. (Francia film.) Hétköznap 6, vasárnap 5 órakor.

Zalka (Pécsbánya): 9-én: Párizs Notre Dame.

A televízió műsora

ÁPRILIS 3. HETFO

10.00: Hétmérföldes kamera. 10.15: Igennem királykisasszony. 11.20: Nemzetközi rajzfilm-összeállítás. 14.53: Popeye-sorozat. 15.00: Országos Határőr Napok. 15.50: Oly korban éltünk... Tv-film I—II. rész. 17.53: Tudományos Híradó. 18.30: Túskevár. Ifjúsági tv-film-sorozat. I. rész. 19.00: Gömbi macska kirándul. Román rajzfilm. 19.10: Esti mese. 19.25: Kisfilm. 19.35: Ünnepi beszéd. 20.00: Tv-híradó. 20.20: Fele-rele. Moszkva—Budapest, szórakoztató műsor. 21.30: Világrodalmi Magazin. 23.15: Tv-híradó. 2. kiadás.

ÁPRILIS 4. KEDD

9.28: Túskevár. Ifjúsági tv-filmsorozat. I. rész. 10.00: Helyszíni közvetítés a budapesti fiatalok ünnepélyes fogadalmatételéről. 11.00: Nemzetközi rajzfilm-összeállítás. 15.23: Hűsz évszék története. A tv jelenti március havi rejtvénypályázatának eredményhirdetése. 15.55: Labdarúgó Magyar Népköztársasági Kupa — döntő. Ferencváros—Győri Vasas ETO mérkőzés közvetítése. 17.50: Kisfilm. 18.30: A Forradalmi Ifjúsági Napok záróestjének közvetítése. felvételről. 19.50: Esti mese. 20.00: Tv-híradó. 20.20: Világszóló lakodalom. Vidám tv-játék. 21.50: Vasárnap délután. Kubai kisfilm. 22.10: Tv-híradó — 2. kiadás.

ÁPRILIS 5. SZERDA

17.00: Labdarúgó Európa-bajnokság. NDK—Hollandia mérkőzés közvetítése Lipcseből. A szünetben: hírek. 18.45: Hazai túkör. 18.50: Költészet. Látogatás Palotai Erzsélnél. 19.20: Sokszemközti. Aktuális ipari riportműsor. 19.50: Esti mese. 20.00: Tv-híradó. 20.20: Doktor bajban. Magyarul beszélj angol film. (14 éven felülieknek.) 21.35: Új könyvek. 22.00: Találkozás Yehudi Menuhinnal. 22.25: Tv-híradó. — 2. kiadás.

ÁPRILIS 6. CSÜTÖRTÖK

9.30: Doktor bajban. Magyarul beszélj angol film. (14 éven felülieknek.) 11.05: Utazás jegy nélkül. A történelmi Moszkva I—II. rész. 17.35: Hétmérföldes kamera. 17.50: A Magyar Híradó műsora. 18.00: Hírek. 18.05: „Lenini zászlók

alatt.” 18.35: Telesport. 19.00: Kapcsoljuk... 19.30: Kisfilm. 19.40: A világ térképe előtt... 19.50: Esti mese. 20.00: Tv-híradó. 20.20: Zenélő órák. Közvetítés Pécsről. 21.50: Ödüsszeusz visszatér. Magyarul beszélj szovjet kisljátékfilm. 22.25: Tv-híradó — 2. kiadás.

ÁPRILIS 7. PÉNTEK

8.05: Iskola-tv. 9.45: Ödüsszeusz visszatér. Magyarul beszélj szovjet kisljátékfilm. 10.20: Veszelécs világrész. Magyarul beszélj amerikai film. 11.10: Tanulmányi kirándulás. 11.45: Telesport. 13.35: Iskola-tv. 16.55: Menekülés a börtönbe. Tv-játék. 19.00: Pedagógusok fóruma.

ÁPRILIS 8. SZOMBAT

15.55: A tv-film-muzeuma. Scorsze. Magyarul beszélj szovjet film. (10 éven felülieknek.) 17.15: Kukukantó. 17.55: Hírek. 18.00: A logika és az automaták. G. Az összeadó automata. 18.35: Túskevár. Ifjúsági tv-filmsorozat. II. rész. 19.05: A tv jelenti. 19.50: Cica-víz. 20.00: Tv-híradó. 20.20: Anyag kalandjai. Csalás a ringben. Magyarul beszélj angol film. (14 éven felülieknek.) 21.15: Juhász Gyula verseiből. 21.35: Tv-híradó. — 2. kiadás. 22.00: Az Euróvízió táncdalfesztiválja. 1967. Közvetítés Bécsből. 23.45: Jóéjszaka! felnőttek! Teltalát. (Popeye-sorozat.)

ÁPRILIS 9. VASÁRNAP

8.50: Iskola-tv. 9.35: Tánadás a király ellen. Sakkfantózia. 10.00: 133 nap. Udvoztel barátainknak. (Az 50. évforduló tiszteletére.) 10.45: A királylány elrablása. Lengyel rajzfilm. 10.55: Túskevár. Ifjúsági tv-filmsorozat II. rész. 15.30: Teltalát. Popeye-sorozat. 15.45: Oly korban éltünk... tv-film III—IV. rész. (14 éven felülieknek.) 18.10: Nótászt. 18.30: A Költészet Napja. 1967. 19.20: Ivanhoe. Magyarul beszélj angol filmsorozat. 14. Benedikt barát. 19.45: Esti mese. 20.00: Tv-híradó. 20.20: Ungvári Tamás színházi jegyzete. 20.25: Thomas Mann: Florenza. Mario és a varázsló. Közvetítés a Thália Színházról. felvételről. (14 éven felülieknek.) 21.40: Sport-hírek. 21.50: Carelli Gábor olasz dalokat énekel. 22.00: Tv-híradó. — 2. kiadás. (A Magyar Rádió és Televízió a műsorváltoztatás jogát fenntartja.)

MECSEKI BANYÁSZ

A mecseki szénbányászati dolgozók hetilapja

Felelős szerkesztő:

Gyevi Károly

Szerkesztőség:

Pécs. Komját Aladár utca 5 (Meszesi Bányász Szálló)

Telefon: 36-61. 18-58 (11-85-ös mellék)

Kiadja a Baranyai megyei Lapkiadó Vállalat

Felelős kiadó: Braun Károly

Kiadóhivatal: Pécs Hunyadi u 11 Tel: 13-22 15-33 50-00

PECSI SZIKHA NYOMDA

Pécs, Munkácsy M. u. 10. sz. Tel: 13-22 15-33 50-00

TERJESZTI A MAGYAR POSTA

Előfizethető a helyi postahivataloknál

és az üzemi csatlófelelősöknél

Előfizetési díj félévre 10 forint, egész évre 20 forint

MEGJELENIK MINDEN KEDDEN

Indexszám: 25 817

MECSEKI BANYÁSZ

A MECSEKI SZENBANYÁSZATI DOLGOZÓK HETILAPJA

V. ÉVFOLYAM, 15. SZÁM

ÁRA: 40 FILLÉR

KEDD, 1967. ÁPRILIS 11.

Az építési üzem célkitűzése:

Tovább a megkezdett úton

A Mecseki Szénbányászati Tröszt egyik legfiatalabb egysége az Építési Üzem. Annak ellenére, hogy dolgozóinak nagy része egymástól távol eső munkahelyen végzi munkáját, az üzemre mégis az egyre szervezettebb együttműködés jellemző.

Az üzem vezetősége a párti és szakszervezet segítségével mindent megtesz, hogy az üzem dolgozói mind szorosabban és egységesebben teljesítsék feladatukat. Elég, ha csak a szocialista brigádok fejlődését nézzük az elmúlt három év alatt. A tavalyelőtti egyetlen szocialista brigáddal szemben tavaly már hat brigád küzdött a szoc. brigádok versenyében, ami nagyban hozzájárult ahhoz, hogy az Építési Üzem nyerte el a Tröszt által alapított Munka Vándorzsízlót.

A szocialista brigádok 1967. évi versenyének kiértékelésén a győztes Wawra kőműves brigád csatlakozva a Szénbányászati Tröszt versenyfelhívásához, versenyfelhívást terjesztett a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 50. évfordulója tiszteletére az üzem szoc. brigádját elé.

A versenyfelhíváshoz az előző évtől újabb három szocialista brigád is csatlakozott, köztük Bencsek Ferenc villanyszerelő 6 fős KISZ brigádjá is.

A versenyfelhívásban a szocialista brigádok szerződésében foglalt pontok közül külön kiemelt 3 pont alapján állították össze munkaverseny felhívásukat.

1. Balesetmentes munkavégzés.
2. A terv teljesítése, vagyis 100% feletti tervteljesítés és ezen belül minőségi munkavégzés és a határidőn belüli munkák elvégzése. (Külön választva a teljesítményben és a határidőre jó minőségű munkák végzése alapján levő brigádokat.)

3. Munkafegyelem. (Üzemen belül és kívüli magatartás).

1. pont.
Balesetmentes munkavégzés. A verseny időtartama alatt baleset egyáltalán nem fordul elő: plusz 30 pont.

a) Kisebbségi baleset esetén (3 napon belül) — 5 pont, három napon túli, de 30 napon belül baleset esetében — 10 pont.

30 napon túli baleset esetében — 20 pont levonás.

2. pont.
Tervteljesítés, minőségi munkavégzés és határidőn belüli munkák elkészítése.

a) a teljesítményben dolgozó brigádoknál 100% felett plusz 30 pont.
b) 100% alatti teljesítésnél a brigád hibájából eredően — 20 pont levonás.

c) 100% alatti teljesítésnél, de nem teljesen a brigád hibájából eredően — 10 pont levonás.

d) azoknál a brigádoknál, melyek nem teljesítményben dolgoznak, hanem kiadott határidőre és minőségi munkavégzés alapján (határidőn belül) plusz 30 pont.

Határidőre el nem készült munkáknál, de a brigád hibájából eredően — 20 pont levonás.

Határidőre el nem készült, de nem a brigád hibájából eredően és nem megfelelő minőségi munkavégzésnél — 10 pont.

3. pont.
Munkafegyelem. A verseny időszakában a brigádon belül fegyelmi véttség nem fordulhat elő.

a) súlyos fegyelmi véttség esetében (pl. írásbeli megrovás, igazolatlan hiányzás) — 20 pont.

b) Kisebbségi fegyelmezetlenség esetében (pl. fegyelmi könyv-

be való bejegyzés, munkaidő csönkítés) — 10 pont.

c) Munkavégzés közben vagy ezen kívül történt fegyelmezetlenség esetében — 5 pont.

(K. L.)

Kitüntetések április 4-e alkalmából

A Népköztársaság Elnöki Tanácsa hazánk felszabadulásának 22. évfordulója alkalmából eredményes munkája elismerésül a Munka Érdemrend arany fokozatát adományozta Gungl Ferencnek, Béta-bányárium vezetőjének.

Kitüntetéseket adtak át április 4-e alkalmából a Munkás-ország megyei Parancsnokságán is. A Haza Szolgálatáért Érdemrem arany fokozatát kapták: Benhardt Gyula, Bencsek Antal, Csillag József, Kapitány Sándor, I. Kovács András, Kovács Gyula, Oszter László, Péter István, Ságodi Lajos. A Haza Szolgálatáért Érdemrem ezüst fokozatát kapták: Bálint Károly, Csizsár István, Csoknya György, Szivler Máttyás. A Közbiztonsági Érem arany fokozatát kapta: Tóth Ferenc, Erdősi Lajos, Belvárácz András. A Közbiztonsági Érem ezüst fokozatát: Mayer Mihály, Bogár Imre, Vitek Pál, Bódis István. A Közbiztonsági Érem bronz fokozatát kapta: Óvári Lajos.

Az ünnep alkalmából a tröszt újtól közül tizen részesültek „Kiváló Újtól” jelvényben: Kunnert Frigyes, trösztig. (aranyfokozat), Rajnai Rudolf Kossuth-bánya (aranyfokozat), Hermesz Miklós, Kossuth-bánya (aranyfokozat), Tóth Győző Kossuth-bánya (ezüsfokozat), Richter Gyula Kossuth-bánya (ezüsfokozat), Karnis István Kossuth-bánya (ezüsfokozat), Szepesi János Pécsbánya (ezüsfokozat), Sziklai György Eszaki Üzem (ezüsfokozat), Szabó István Eszaki Üzem (bronzfokozat), Horváth Géza trösztigazgatóság (bronzfokozat).

Termelési jelentés

A termelési versenyben április 8-ig Szabolcsbánya ért el legjobb eredményt, lényegében ez az üzem „mentette” meg a trösztöt. Időarányos

tervünket így teljesítettük 102,6 százalékra. A szabolcsiak ugyanis 121,6 százalékos értéket el, 3035 tonna többletet adtak a népgazdaságnak.

Az üzemek rangsora:

1. Szabolcsbánya	121,6%	3035 t többlet
2. Vasasbánya	103,7%	340 t többlet
3. Zobák-akna	101,2%	148 t többlet
4. Pécsbánya	100,8%	79 t többlet
5. Kossuth-bánya	98,7%	321 t adósság
6. Szászvár	97,8%	53 t adósság
7. Béta-akna	89,0%	1096 t adósság

A tanbánya 105,5 százalékkal zárta a hetet, a többlet 24 tonna.

Külsőségeinkben is készülünk az 50. évfordulóra!

Felhívás a „Tegyük széppé városunkat, Komlót” mozgalomban való részvételre

Nagy munkában az alig három hete beköszöntött tavasz: bontja a fák lombját, serkenti a zöld pázsitot, új színekkel díszíti a virágot. A társadalmi munkások is újból hozzájárultak a parkok csinosításához, a házak környékének tisztogatásához. A komlóiak immár 10. esztendője részt vesznek a „Tegyük széppé városunkat!” mozgalomban.

A Hazafias Népfőnt városi elnöksége és a Városi Tanács Végrehajtó Bizottsága ezúttal is felhívással fordul a bányaváros minden lakójához, hogy az eddigiekhez hasonlóan vegyen részt a parkosításban, a lépcsőházak, ablakok virágosításában. A kezdeményezésnek adjon új lendületet, hogy az idén tartjuk a Nagy Októberi Szocialista Forradalom fél-évszázados ünnepségeit. Külsőségeinkben is készülünk az 50. évfordulóra.

A lakosság már évek óta önzetlenül fáradozik, munkájával bizonyítja, hogy magáénak érzi a várost. Tudja: nem mindegy, hogy milyen képet mutat a házak környéke. A füves területek gondozása, a fák ápolása, karószása, virágok ültetése mind-mind hozzájárul környezetünk otthonosabbá tételéhez.

Munkánk csak akkor lesz eredményes, ha valamennyien összefogunk. A kertészet a maga területén, a lakosság a házak környékén munkálkodik. A társadalmi munkából vegye ki részét minden népfőnt, nőtanácsi, és vöröskeresztes aktív, valamennyi tanácsos, KISZ-fiatal, nyugdíjas, mind megannyi szervezett, vállalat, intézmény, iskola: egyszóval a lakosság fiatalja, öregje. Ne legyen olyan ember, aki ne kapcsolódna be e nemes mozgalomba.

Első feladat a házak környékének tisztogatása, a felesleges anyagok eltávolítása. A lépcsőházak kíméseléséhez a Karbantartó Üzem megfelelő anyagot biztosít a lakóbizalmiak és a természetek segítségével.

A parkosítás egyöntetűsége érdekében a lépcsőházakhoz vezető bejáratnál — lehetőséghez képest — készítsünk 50–60 cm széles virágágyást. E területekre a kertészet megfelelő

Szakkörök kiállítása Komlón

Rendkívül érdekes kiállítás nyílt április elején a komlói Május 1. Művelődési Ház kiállítótermében. A hónap közepéig nyitva tartó bemutató a művelődési házak keretében működő szakkörök tevékenységét, legkisebbségi munkáit ismerteti meg a nagyközönséggel.

Köztudott, hogy a Komlón kialakult szakkör mozgalom — mind a szakkörök, mind az azokban dolgozók számát tekintve — országos viszonylatban is számottevő, immár évek óta a legjobbak között emlegetik.

Természetes, hogy egy kiállítás korlátozott-ságánál fogva nem képes ezt a szakkör mozgalom teljes hűséggel reprezentálni. A tizenhatféle szakkörnek csupán egy része vesz részt a bemutatón — a természetjárók, a méhészek és hasonló szakkörök már természetükönél fogva sem mutatkoznak be ilyen alkalommal —, s a résztvevők is csupán ízelítőt képesek adni munkájukból, lehetőségeikből, mégis érdemes jól körülnézni a kiállítóteremben.

A barkácsolók sok ötletes munkadarabja, az ipari modellezők kiállítási tárgyai, a szabás-varrás szakkör tagjainak munkái nem

csak ötletességükkel, szépségükkel, hanem célszerűségükkel is felhívják a látogatók figyelmét. Ugyanezt mondhatjuk a könyvkötő-, a tv-szerelő és a rádiós szakkörrel is. Külön méltatást érdemelnek a művészeti szakkörök tagjainak kiállítási tárgyai. Jamblich Iván ötvösmunkái szép kidolgozásukkal, jó ízléssel választott témáikkal bármely modern lakásnak díszei lehetnének. A képzőművészeti szakkör bemutatóján különösen kiemelkedő tehetségről tesz tanúságot S. Nagy Júlia rajzaival és festményeivel. Igen szép képeket látni a fotószakkör tagjaitól is. A csillagászati és keskenyfilm-szakkör — jobb híján — a „házi” készített eszközöket (távcsöveket, illetve egy filmmásoló gépet) mutat be, de ezek is komoly munkáról tanúskodnak.

A kiállítás méltatása közben feltétlenül szólnunk kell a művelődési házak igazgatóságának — s ezen belül Gábor Áron szakelőadónak — tevékenységéről, amely — illetve aki — sokrétű feladatai között megfelelő gondossággal rangot teremtett a technikai műveltségnek, s a mai ember eme egyre nélkülözhetetlenebbé váló igényét a szakkörök révén is igyekszik kielégíteni.

Csehszlovák vendégek trösztünknel

Kedves vendégeket üdvözölhetünk trösztünknel a felszabadulási ünnepség keretében.

Csehszlovák pártküldöttség látogatott Baranyába, többek között hozzánk is. Karel Klecának, a Csehszlovák Kommunista Párt Központi Bizottsága osztályvezető helyettesének vezetésével

a delegáció a tröszt pártbizottság, a trösztigazgatóság vendége volt egy napig.

A testvérpárt küldötteit elkísérte Putics József, az MSZMP

KB munkatársa, dr. Nagy József, a megyei pártbizottság titkára.

Zoboki Béla, a tröszt pártbizottság nevében köszöntötte a vendégeket. A fogadáson ott voltak a tröszt pártbizottság vb-tagjai, a tömegszervezetek és az igazgatóság gazdasági vezetői.

Zoboki elvtárs adott tájékoztatást a mecseki bányászat kialakulásáról, fejlődéséről, trösztünknek a népgazdaságban elfoglalt szerepéről.

A delegáció külön érdekfeszítést tanúsított a tröszt felépítése iránt. Elismeréssel szöveltek a szakszervezet szervezőtevékenységéről, amely nálunk elérte a 96 százalékot.

A távlati kérdésekről Pozsgay Károly főmérnök adott ízelítőt. Elmondta többek között, hogy

ma 352–360 forintért termelünk egy tonna szenet, ugyanakkor 1970-re nem szabad túlhaladni a 310 forintot.

Elénk eszmecsere bontakozott ki a gazdasági mechanizmus reformjáról. Vendégeink bizonyos tapasztalatokkal rendelkeznek, hiszen csehszlovákiában már bevezették az új gazdaságpolitikát. Ismertették, hogy manapság lényegesen kevesebb tervszámot kapnak az üzemek, de a nagyobb önállóság nagyobb felelősséget is von maga után. A jövődolgozó és a nyereség alapvető szempont!

A küldöttség vezetője nemcsak olyan általános kérdésekről adott információt, mint a csehszlovák ifjúság helyzetéről, szemléletéről, hanem például a Skocza Művek munkájáról is.

A vállalat 47 ezer ember foglalkoztatását oldja meg. Részletesen érintette, hogy a háztáskör jöbrent érvényesül az azal, hogy a felelősséget azokra bízzák, akik arra hivatottak. Az egyszerű embereknek is rendkívül megnőtt az érdekoldése az eredmények alakulása iránt. Ezzel magyarázható, hogy

Csehszlovákiában 1966. június 1-ével történt új mechanizmus bevezetése nyomán 8 százalékkal csökkent az önköltség. Karel Klecák kiemelte azt is: egy sor dolgotban pozitív jelenség mutatkozik, a fejlődést mégsem tartják kielégítőnek. A bürokrácia felett és lent egyaránt megvan.

A baráti eszmecsere végén Zoboki Béla ajándékkal kedveskedett, trösztünk vezetői nevében bányászlámpát, népművészeti ajándékot adott át.

Hazafias Népfőnt Városi Elnöksége
Városi Tanács Végrehajtó Bizottsága

Patronálók és patronáltak

Bikali tsz-vendégek Komlón

A felszabadulás ünnepe előtt meglehetősen meghívás érkezett Kossuth-bányára a Bikali Állami Gazdaságból. A gazdaság vezetői felkérték az üzem vezetőjét, hogy képviseltesse magát az április 3-án rendezendő ünnepségükön és családi estjükön.

A meghívás természetesen nem ötletszerű volt; érdekes előzmények után került erre sor.

A mezőgazdasági tsz-ek és állami gazdaságok patronálása néhány esztendővel ezelőtt még komoly társadalmi tevékenységet jelentett ipari üzemekben, s lényegében el is érte célját: a gazdaságok anyagi, szervezeti megerősítését. Az utóbbi időben tehát a tevékenység csökkent, sokan úgy vélték, hogy teljesen el is vesztette jelentőségét. Mivel magyarázható mégis a jó kapcsolat Bikali és Kossuth-bánya között?

Lényegében azzal, hogy a patronáló mozgalom — más tartalommal és céllal, mint korábban — felújult az üzem és az állami gazdaság között. Csaknem két esztendővel ezelőtt a Bikali ÁG vezetői felkérték Kossuth-bányát azzal a céllal, hogy olyan munkai és versenyszervezési módszereket sajátítsanak el, amelyek az iparban már meghonosodtak, s eredményesen alkalmazhatók lennének a mezőgazdaságban is. Elsősorban a szocialista brigádok tevékenysége érdekelte őket.

Kossuth-bányán természetesen messzemenően segítségükre voltak. Megismertették őket több kiváló szocialista brigáddal: a mozdonyosokéval és az integrástermelő műhelyben dolgozó kollektívákkal, s a lámpakamra női brigádjával. Szerződéseket, vállalásokat, brigádnaplókat tanulmányoztak, hosszán elbeszélgettek a brigádvezetőkkel. S hamarosan Bikalon — elsők között az országban — megalakultak a mezőgazdasági szocialista brigádok. A Kossuth-bányai tapasztalatok azonban nem csak az induláshoz nyújtottak támpontot; a bikalnak rövidesen országos hírré tettek szert, a Televízió is foglalkozott sikereikkel.

A jó kapcsolat azóta is kölcsönösen fennáll. Az állami gazdaság vezetői több alkalommal jártak Kossuth-bányán, s többször meghívták magukhoz a bányászembereket. Az Integrástermelők Gagarin-brigádjának egy testvérkollektívája is alakult, amely ugyancsak Gagarin nevet viseli. A Nemesi Árpád vezette Kossuth-bányai brigád különös gondot fordít a testvér-brigád patronálására.

Az április 3-ra szóló meghívásnak Kérdő Lajos, a szakszervezeti bizottság bér- és termelési felelőse, Rein György versenyfelelős és Nemesi Árpád brigádvezető tett eleget. A fogadtatás és az ünnepség felülmúlta minden várakozásukat. Zobóki István igazgató és Cser László párttitkár ünnepi beszédében külön is kiemelte a Kossuth-bányai segítségét a szocialista brigádmozgalom fellendítésében, s kifejezésre juttatták, hogy kapcsolatukat tovább kívánják erősíteni. Különben ezen az ünnepségen osztották ki első ízben az állami gazdaság szocialista brigádjainak az okleveleket.

TÁNCISKOLA KEZDŐDIK

április 22-én, szombaton délután 5 órakor a pécsbányatelepi Zalka Máté Művelődési Házban. A hat hetes kurzusra április 30-ig lehet jelentkezni. Részvételi díj 90 forint. Táncosnő Hermann. Jelentkezés a művelődési ház irodáján. A részvételi díj két részletben is fizethető.

A bikali ünnepség elnöksége. Jobb oldalon Kérdő Lajos és Rein György látható.

Kérdő Lajos elmondotta, hogy valóban nagyszerűen helytállnak a mezőgazdasági dolgozók a szocialista brigádmozgalomban. Nemcsak hogy jól alkalmazzák az átvett tapasztalatokat, de saját körülményeiknek megfelelően, igen sok ötletességgel tovább is fejlesztették azokat. Érdekes epizódként említette meg, hogy például a halász-brigád úgy teremtett elő közös rendezvényeihez, kirándulásához az anyagi fedezetet, hogy a halastóban tenyésztő békákat is kifogják és értékesítik. A gyümölcsstermesztő szocialista brigád az egyetlen az országban, amely tavaly — a kedvezőtlen időjárási viszonyok ellenére — teljesítette sárgabarackból az exporttervet.

Ez az eredményesség arra ösztönzi a Kossuth-bányait, hogy a továbbiakban még több segítséget nyújtsanak. Így elhatározták, hogy rendszeresen átadják tapasztalataikat, új kezdeményezéseiket, ötleteiket. S természetesen a mostani meghívást a legközelebbi adandó alkalommal viszonozzák is.

Március 31-én érkezett a Szovjetunióba, az Ukrán Szocialista Szovjet Köztársaság Lvov városába az a 31 tagú csoport, amely bányászokból, pártmunkásokból és a Magyar-Szovjet Társaság aktíváiból állott.

A csoporttal utaztam végig, minden rendezvényen persze nem vehettem részt, mert időnként a csoport ketté oszlott, de tudósítottak a csoport másik felének programjáról is. Ezért módomban áll, hogy megírjam lapunkban mindazokat az eseményeket és élményeket, amelyekben részt vettünk, illetve amelyeket szereztünk.

Most, hogy hazaértünk, kezdenek rendeződni bennünk azok az élmények, amelyekben részünk volt, — elbeszéljünk hozzátartozóinknak, családunknak. Mégis, úgy érzem, hogy ezek az élmények nem egyszerűen személyes ügyek. Sokkal többet jelentenek annál, mint ha egy-egy ember külön-külön élményeit mondaná el és úgy raknánk össze a mozaikokat, azért van ez így, mert a mi csoportunknak ez az utazása a szovjet és a magyar nép már eddig is erős barátságának az elmélyítését szolgálta. Ennek a

SZÉTTEPHETETLEN BARÁTI KAPCSOLATNAK

az elmélyítését sok módon, sokféle eszközzel lehet megvalósítani. En úgy láttam, hogy a kapcsolatok elmélyítésének kitűnő módja egy-egy ilyen turista utazás is, — különösképpen az ilyen megfelelő alkalmakhoz kötve, mint amit

Az állami gazdaságban a vendégek megtekintették a gépmockelekből és népművészeti tárgyakból rendezett kiállítást is. Foto: Nemesi Árpád

Barátok között Szovjet-Ukrajnában

lyenhez mi is kötöttük utazásunkat. Április 4-ét, hazánk és népünk történelmének legnagyobb dátumát ugyanis az Ukrán Szovjet Szocialista Köztársaságban szovjet emberekkel együtt ünnepeltük. Legnagyobb nemzeti ünnepünket azokkal az emberekkel együtt ünnepelni, akiknek a hitlerista barbárságtól való felszabadulásunkat köszönhetjük, különös élményt jelentett számunkra.

Jártunk Lvovban és Csernovográdban. Találkoztunk bányászokkal, pártmunkásokkal, tudósokkal és egyetemi tanárokkal. Találkoztunk a szovjet ifjúsággal, találkoztunk a szovjet kulturális élet képviselőivel, soha el nem felejtendő élményben volt részünk, amikor a Lvovi opera és balettszínház gyönyörű produkcióját láttuk.

Lvov az Ukrán Szovjet Szocialista Köztársaság része. Területe 110 km², lakosainak száma 660 000 ember. Lvorról tudni kell, hogy 1939-ben csatlakozott a Szovjetunióhoz Ukrajna népével együtt. Ezért 1939 óta folyt a szocialista építő munka ezen a területen is, úgy mint a Szovjet-unió más területein, ma pedig már az új ötéves tervvel a kommunista építőmunka útján jár ez a nép is.

Ipari város Lvov és egyáltalán jelentős centrum is: a Lvovi terület (megye) székhelye, központja. Van 12 egyeteme, itt működik a Szov-

jetunió Tudományos Akadémiájának egy fiókintézete is: a Lvovi Tudományos Intézet. Van a városnak 25 technikum és 80 középiskolája (a magyar fogalmak szerint gimnázium), és itt működik egy nagy autóbusszgyár is. Elektromos égőket is gyártanak a városban, valamint televízió képernyőket is, ezen kívül jelentős ipari nagyrüzeme a mezőgazdasági gépgyár.

LVOV

tíz esztendővel ezelőtt ünnepelte fennállásának 700 éves fordulóját. A város alapításának dátumát ugyanis 1250-re teszik és a történet-tudósok kutatásainak eredményei szerint a tulajdonképpeni város alapítását 1250-től 1256-ig végbement. Lvov „MAGASVÁR” nevet viselő kiemelkedő területén jötték létre az első települések. Mai központja a városnak a 19. században alakult ki véglegesen.

A szovjet hatalom éve alatt, 1939 óta, a város lakossága és építményeinek száma is kétszeresére nőtt. A további fejlődés ütemére jól mutat az, ha elmondjuk, hogy Lvov városa az új ötéves tervben a mai területének és lakosai mai számának is a kétszerese lesz: tehát gyakorlatilag megegyezik Lvov épült, mint a mai. Ez az új Lvov természetesen más lesz mint a mai, — kilt-

Idén is sor kerül a Mecseki Tavaszra

Ulésezett a kulturális bizottság

A Mecseki Szénbányászati Tröszt Szakszervezeti Bizottsága mellett működő kulturális bizottság, csütörtökön délután tartotta negyedéves beszámolóját a tröszt kis tanács-teremben.

A beszámoló programjában három napirendi pont szerepelt:

1. A bizottság első negyedéves munkájának értékelése.
2. A második negyedév feladatainak megbeszélése.
3. Mecseki tavasz megrendezésének és összeállításának megbeszélése.

A napirendi pontok ismertetése után Suhajda Tibor elvtárs, a bizottság első negyedéves munkájáról beszélt. A párt és szakszervezet elismerését tolmácsolta végzett munkájukért, különösen kiemelve az országos tanácsi és szakszervezeti jelölőgyűléseken és választások során kifejtett jó munkájukat.

Beszámolójában külön szövegezt arról, hogy a bizottság munkája mind jobban egybefonódik a párt, a szakszervezet és a KISZ soronkövetkező feladatainak végrehajtásával és céltudatosan fejlődő politikai tartalmat nyer. Példának említette a választások nagy tömegeket mozgató megmozdulásai mellett a cseretetői sortűz évfordulójának és a KISZ tízéves fennállásának tiszteletére rendezett nagy tömegeket mozgató emléktúráját és az ifjúsági forradalmi hónap rendezvényeit, melyek sikeres lebonyolításához nagy segítséget nyújtottak a bizottság tagjai.

A jövő feladatait tekintve, felhívta a jelenlévők figyelmét a soronkövetkező feladatokra. Elsősorban május elsője méltó megünneplésére. Külön foglalkozott a „Mecseki tavasz” megrendezésével, mely a tröszt területén működő zenekarok, énekkarok, irodalmi színpadok, bábszínházok fesztiválja lesz.

A bizottság elfogadta azt a javaslatot, hogy ellentétben az előző évekkal a rendezvények nem egy helyen, hanem Komlón és Pécsen megosztva kerülnek megrendezésre.

A „Mecseki tavasz” megrendezésére, forgatókönyvének elkészítésére háromtagú bizottság alakult, mely azonnal hozzájárult az előkészületek irányításához.

Kapuvárt

Köszönet a bányának

Körülbelül egy évvel ezelőtt, „Egy gépkocsivezető hozzászól” címmel cikket írtam a Mecseki Bányász újságban, melyben kifogásoltam, azaz kifogásoltuk azt az áldatlan állapotot, amely Petőfi-akna udvarán és környékén esős időben összeáll vagy kora tavasz szal uralkodik.

Ahogy akkor azt megírtam, brigádom, a „Kossuth-brigád” Pécsen, a Kossuth téren működik és a mecseki, bálicsi, donátusi vonalakhoz tartoznak az összes vasúti járatok, így a kérdéses Petőfi-akna is. Így a legtöbb rugótörés általában azokon a vonalakon adódott. A kocsi álló tartalmát is nagyon megrongálta az a Petőfi-aknai szakasz. Öröm számunk

ra, hogy a bánya jóvoltából nem kell buszainkkal járni azt a nagy sártenger, mely a fenti aknán hosszú évek óta keresztül uralkodott. És így lehetővé tették azt, hogy nemcsak hogy a buszok nem járnak sártengerben, de a bányász elvtársak Petőfi-aknán a helyszínen jól megépített beton udvaron száraz lábbal szállhatnak fel buszainkra és úgy szállhatjuk őket. Ismételt brigádom nevében köszönetemet fejezem ki az illetékes bányaiügyi szerveknek, kik hála képe is, de megépítették Petőfi-aknán a jó betonudvart, és az oda bevezető útszakaszt is gondjaikba vették.

Berényi István gkv.,
a Kossuth-brigád vezetője

is jártak Magyarországon. A bányának ma 27 ezer tonna szén a napi termelése, ami azt jelenti, hogy 320 tonnát hoznak felszínre egy nap egy fejtésből. A napi 150 méteres vágathajtási sebesség egy főre az általános eredmény és 53,2 tonna szén kitermelése jut egy főre havonta, tröszt szinten. A tröszt megtakarítása (eredménye) kétféle rubel évente, ebből építenek sportpályát, üdülőgyomorszanatóriumot Morsinban.

AZ EMBEREKRŐL VALÓ GONDOSKODÁS

sok szép példájáról fogok beszámolni ebben a most induló riportorozatban, bevezetőnek ennyi elég lesz.

El szeretném mondani — azért mondom hogy „szeretném”, mert nem biztos, hogy sikerül a sok forró baráti hangulatot visszaadnom szürke szavakkal — de el szeretném mondani, milyen őszinte meleg barátsággal fogadtak bennünket. Megkísérem elmondani, milyen művészi élményben volt részünk mindennél, ahol műsort láttunk.

Leírom majd, hogy milyen igazgatási, szervezési, nevelési és oktatási módszereket láttunk az Ukrán Szovjet Szocialista Köztársaságban. Bemutatom majd a szovjet-ukrán úttörőket, művelken keresztül és leírom majd, milyen tapasztalatokat szereztem a sajtópropagandában, a pártpolitikai munka módszereiben.

(Folytatjuk)

Gyevi Károly

A Mecseki Szénbányászati Tröszt feladatai az új gazdasági mechanizmusban

Az első szippantás

(Császár Z. felv.)

Kilencezer brigádtag

Április 4-e alkalmából a Mecseki Szénbányászati Tröszt üzenetben kiosztották a múlt évi vállalásukat maradéktalanul teljesítő szocialista brigádok között a különböző fokozatú jelvényeket, illetve okleveleket. A SZOT határozatának megfelelően a szocialista címet több év óta folyamatosan elnyerő brigádok, illetve brigádtagok részére. Nyolc év munkája alapján 62 szocialista brigád kapott aranykoszorús brigádjelvényt, ezüstöt 130-an, bronz-

koszorús szocialista brigádjelvényvel 2070 brigádtagot tüntettek ki, oklevelet 2516 fő kapott. 1966-ban a trösztben 620 kollektívát tett vállalást, ami nem kevesebb mint 9300 brigádtagot jelent. A szak-szervezeti trösztbizottság felterjesztése alapján a felszabadulás ünnepe alkalmából kiadott kitüntetések mellett a SZMT előrelátó hatóság újabb 4 brigádnak ítélte meg az arany, kilencezernek az ezüst és 33-nak a bronz emlékjelvényt.

A Szocialista Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület mecseki csoportja rendezésében március 30-án megtartott előadás rövidített anyaga.)

A Mecseki Szénbányászati Tröszt távlati termelési, fejlesztési és gazdasági feladatait Központi Bizottság elmúlt májusában kiadott határozata alapján kívánjuk rögzíteni és végrehajtani. A határozat szerint:

— a tervszerű központi irányítás összekapcsolása a piaci mechanizmus működtetésével lehetővé teszi és megköveteli a szocialista állami vállalatok önállóságának, döntési hátkörének, ezzel együtt kezdeményezésének és felelősségének jelentős növelését.

— a nyereség az új gazdasági mechanizmusban akkor érhető be szerepét, ha az állami vállalatok anyagát érdekeltőségét a nyereség alakulásához kapcsoljuk.

További ténykedésünket tehát a fenti elvek határozzák meg. A nagyobb vállalati önállóság mellett, a növekvő nyereség biztosítása és a dolgozók személyi jövedelmének növelése képezi alapvető feladatunkat.

Távlati tervezésünknek az eredményesebb gazdálkodásra törekvés mellett figyelembe kell vennünk, hogy a szén mint energiahordozó, az ország földgáz előteremtésében komoly versenytársat kapott. Tervezésünknek tehát nem kell törekednünk, hogy továbbra is versenyképesek maradjunk. Ezt akkor érhetjük el, ha a szénbányászati feltárással, illetve újabb fogyasztó bekapcsolásával a mennyiségi és minőségi igényeket pontosan gazdaságosan tudjuk kielégíteni.

Gazdasági eredményességünket jellemző nyereség lényegében az árbevétel és a termelési költség különbsége, a nyereségképzés és az árbevétel alakulásáról a következőkben beszélünk. Míg tehát megvesszük most vizsgálat alá a termelési költséget és az árbevételt, a költségek alakulását, a költségek alakulásának jelentős hatással van: a termelési mennyiség, annak minősége, a ráfordított munka és anyag költsége és nem utolsósorban a felhasznált gépek és forgóeszközállomány,

a korábbi mennyiségi értékek helyett a minőségre is utaló kalóriában kifejtett tervszámokat kapunk. Ezért a jövő tervezésénél üzemünk részére nem az értékesített tonnát, hanem a nyersszénben kitermelt mennyiséget és a minőségre utaló legfőbb adatokat fogjuk megadni. A minőség méréséről, a dúsítás és értékesítés lehetőségéről részleteiben a következő előadás ad tájékoztatást.

A TERVEZÉS ÚJ IRÁNYVONALA

Aki a tröszt- és üzemi tervekkel foglalkozott, nagyon jól tudja, hogy az elmúlt időszakban milyen sok és részletekbe menő tervszámot és tartandó alapadatot kaptunk. Az önállóságunk jegyében ezek jelentősen lecsökkennek és lényegében központosan csak három alapszámot fogunk a minisztériumtól kapni. Ezek:

— az éves kalóriatermelés, befizetendő nyereség, és a felhasználható beruházási hitel.

A többi részmutatót és mérőszámokat — melyek a fenti alaptervszámok teljesítéséhez szükségesek — magunk dolgozzuk ki és végrehajtását is mi magunk ellenőrizzük.

Ennek jegyében folyik üzemünknek a termelés különböző változataira vonatkozó gazdasági számítás. Célunk ezzel az, hogy az üzemek még aktívabban vegyenek részt a jövő kialakításában, de célunk az is, hogy az üzemek terveit — mintegy ajánlatot tekintve — a tröszt-összesítésnél olyan mértékig vegyük figyelembe, hogy azzal a legbiztosabb és leggyorsabb eredményt tudjuk biztosítani. Úgy is mondhatnánk, hogy ez a tervezés olyan versenytárgyalás-féle, ahol a rendelő — esetünkben a tröszt — a számára legkedvezőbb ajánlatot fogadja el.

MINŐSÉGI KÉRDÉSEK

Azt már ma is érezzük, hogy szénünk értékesítése sokkal több gondot jelent, mint a korábbi időpontban. A fogyasztók megérzik, hogy mit vásárolnak. A minőség és a különböző szénfélések szerepe a jövőben még nagyobb jelentőséget kap. Ezen problémánkat nem háríthat-

juk egyedül a szénelőkészítő és dúsító üzemekre, mert ők sem tudnak köből szenet gyártani. A bányából pedig teljesen indokolatlan tömegesen kiszállítani a meddőt azért, hogy a napszinten újabb hegyeket emeljünk. A felesleges meddőtermelésnek leválasztása, szállítása, hányókezelése a jelenlegi önköltségünknek mintegy 10-12%-át teszi ki.

Termelésre tervezett bányamezőket ill. telepeinket az eddiginél jóval körültekintőbb módon kell már előzetesen megismerni, és koncentrációinkat ennek megfelelően telepíteni. Gondosan előkészített és mennyiségileg és minőségileg jól körülhatárolt fejtési mezőknél, nem fordulhat elő olyan nagyságrendű meglepetés, amely a napi, sőt sok esetben a havi, mennyiségi v. minőségi termelési feladatainkat megzavarja. A közelmúlt üzemi tapasztalatai erre elegendő bizonyítékul szolgálnak. Fontos tehát, hogy már a f. évtől kezdődően a feltárási és előkészítési munkákkal egy időben a telepek geológiai és minőségi megismerése is sokkal részletesebb és pontosabb legyen.

TERMELESI KÖLTSÉG

A várható költségek alakulásánál a távlati termelés mennyiségét is számba kell venni. Kapacitásunk teljes kihasználásáig az állandó költségek változatlanok, a termelés növekedése tehát kedvező hatással lesz az önköltségre. Mindent el kell követnünk tehát, hogy újabb fogyasztókat szerezzünk. Jelenlegi termelésünk mintegy 80 százalékát központi kiutalás alapján, 20 százalékát saját értékesítési tevékenységünk útján hozhatjuk forgalomba. A távlati irányszámok szerint 1970-ig jelentős mennyiségű változásra nem számíthatunk, de 1970 után amennyiben újabb nagyfogyasztót sikerül beiktatni, szó lehet a mintegy 20 százalékos mennyiségi növekedésről is. Ilyen főfogyasztó lehet az esetleg a mecseki szénre telepített hőerőmű. Nagyrészt rajtunk is múlik, hogy ennek végrehajtása miként alakul.

Itt kell megemlíteni, hogy a jelenlegi termelési szint tartása mellett a következő 5 évben évi nyereség befizeté-

sünket mintegy 80 százalékkal, és ha a mennyiség növelésére is mód nyílik, jelenlegi nyereség befizetésünket 2,5-szeresére kell növelni. Feladatunk tehát az, hogy újabb fogyasztók bekapcsolásával a termelési költségünk csökkentésével biztosítsuk ezen előírt nyereség nagyságrendeket.

A termelési költség csökkentésére nagyon sok lehetőség áll rendelkezésünkre. Ha az elmúlt évekre is visszatérünk, láthatjuk, hogy évről évre jelentős mértékű csökkentést tudunk biztosítani. Elértük ezt a koncentráltabb termelés alkalmazásával, a nyitott vágathozak csökkentésével, a front- és vágathajtási sebességek növelésével. De jelentős szerepet kapott ebben az 1,5 tonnás összüzemi teljesítmény elérésére irányuló műszaki intézkedések egész sora. Jelentős mértékben hozzájárul továbbá az anyaggal és energiával kapcsolatos ésszerűbb gazdálkodás, fokozottabb takarékoskodás. Ezek számbavétele az elmúlt időszak munkáját dicséri, de egyben igazolja és bizonyítja, hogy lehetőségeink további feltárásával a célkitűzésünk megadott mintegy 30-40 Ft-os önköltségsökkentés is megvalósítható. A koncentrált termelés fokozása, az egy fejtésből kitermelt szén mennyiségének növelése és az ezzel kapcsolatos egyéb tevékenységek (fenntartás, szállítás és segédüzemi terhelések) reális csökkentése a teljesítményeinket az 1,5 t/mű fölé fogja emelni, az anyag és energia felhasználás fajlagos értékeinek javulása mellett. Ha ezzel párhuzamosan az újabb beruházásokat a tényleges szükségletekhez igazítjuk és csak olyan létesítményeket építünk, melyek üzeme a gazdaságosságát növeli, az egy tonna szén termeléséhez szükséges állóeszközállomány értéke javul és közelebb kerül az országos átlaghoz.

Eddigi felméréseink azt igazolják, hogy az irányszámként kapott termelési, önköltségi és így a nyereségbefizetési tervünket végre tudjuk hajtani, ha trösztünk dolgozói a ráeső feladataikat maradéktalanul végrehajtják.

Hegybíró Béla,

a távlati fejlesztési osztály vezetője

TÁVLATI TERMELESI IGÉNYEK

Az új gazdasági mechanizmus jegyében az elmúlt év folyamán országos felmérés történt. A Szénbányászati Főosztály irányításával és kezdeményezésére az ország összes üzeménél, többféle területi változtatásban, gazdasági célú számítások készítését kezdte el, melyek alapján kívánták meghatározni a legbiztosabb termelési eredményeket. Az új, n. optimális feladat eredményeként trösztünk üzemei az országban a legkedvezőbb körülmények között igen kedvező áron szénre kaptak. Termelési változataik közül azoknál a legjobban gazdálkodóknak minősítették az eredményt, melyeknél a jelenlegi üzemek kapacitását a távlati kapacitástartó beruházásra nem szükséges.

Trösztünkre vetítve ezeket az adatokat megkaptuk a távlati optimális termelését, mely mai értelemben vett értékesítés mellett 5,2-5,3 millió tonna-évként felel meg a megadott Zórák teljes építése után a jelenlegi optimális kapacitástartó termelési kapacitástartó beruházással biztosítani tudják a távlati igényeket.

A mai értelemben vett értékesítés mint fogalom meg fog változni. A fogyasztók és a távlati igények megfelelően értékesítésre kerülő termékek ezen igényekhez kell igazítani. Ez már ma is megvalósul, mert a tervünk

Béta-akna üzemvezetője,

Gungl Ferenc elvtárs valószínű nem fog haragudni azért, hogy a távollétében, a „háta mögött” gyűjtöttem anyagot az üzemben ehhez a róla szóló riporthoz. Hiszen nem volt ebben semmi rossz szándék — ellenkezőleg! —, de úgy hozta a sor, hogy amint átvette a Munkaérdemrend arany fokozatát, máris utazott külföldre. Jöszerevel a gratulációkat sem tudta fogadni, pedig alig hiszem, hogy lenne olyan dolgozó Bétán, aki ne örülne ennek a nagy megtiszteltetésnek, s ha visszatér, bizonyára sokan ki is fejezik ezt neki.

Persze, nem az esemény váratlanúsága okozta az örömet. Sokan számítottak erre. Huszár Ferenc párttitkár például már jóval korábban tudott a dologról, hiszen előzetesen a pártvezetőség véleményét is kikérték. Mások is sejtették, hogy annak a több éves eredményes munkának, amelyet Gungl elvtárs Béta-aknában kifejtett, s annak a mindenképpen becsülendő — szigorú, de végtelenül emberséges — magatartásnak, amelyet üzemben és üzemem kívül tanúsított és tanúsít, az elismerése sem maradt el.

Mindaz kicsendült azokból a véleményekből is, amelyek az alkalmából összegyűjtöttem. Huszár elvtárs — aki több mint húsz esztendője személyesen ismeri Gungl Ferencet — azt is elmondotta, hogy üzemvezetőjük egész korábbi tevékenysége előfeltételezte e kitüntetést, a társada-

Megjegyzés egy kitüntetéshez

Aki ért az emberek nyelvén...

lom ebben megnyilvánuló megbecsülését. A felszabadulás esztendejében lett a kommunista párt tagja, s ettől kezdve különböző posztokon igen tevékeny társadalmi-politikai munkát végzett. Az ötvenes évek elején — egészen fiatalon — a pécsi pártiskola előadója volt, majd a komlói városi pártbizottság pártépítési osztályát vezette az 1956-os ellenforradalomig. Ez után Kossuth-bányára került, ahol a munkáügyi vezető tiszteletöltötte be, s innen nevezték ki — 1958-ban — Béta-akna üzemvezetőjévé.

Sokan örülünk akkor, s azóta is, hogy olyan üzemvezetőt kaptunk, aki nemcsak műszaki képzettséggel, de nagy mozgalmi tapasztalattal rendelkezik, jól ismeri a párt politikáját, ért az emberek nyelvén, aki a szigorúságot következően össze tudja egyeztetni az emberséggel.

Kétségtelen, hogy ez a jellemzés pontról pontra érvényes Gungl elvtársra. Mégsem szabad azt hinni, hogy pusztán a jótulajdonságok egygyapásra meghozták eredményüket. Sok munkába, sok kemény erőfeszítésbe került,

amíg mindebből jó értelemben vett tekintély kerekedett. Mostmár ez megvan. Az üzem vezető bármit kérhet — akár tanácsot, akár segítséget — az üzem kollektívájától, a többség ösztönös és lelkesen mellette áll. S mégis, az utóbbi időben is akadt egy-egy gáncoskodó, egy-egy intrikus. aki elferdítve a tényeket, rosszul beállítva a cselekedeteket, megpróbált foltot ejteni becsületén, tekintélyén. Hiábavaló próbálkozások voltak azonban ezek, mert Gungl Ferenc becsületességét sok százan, sok ezren bizonyíthatják, s tekintélye is a dolgozók e nagy többségének bizalmán, támogatásán alapul.

Nagy gondot fordít a párt-szervezet munkájára, hiszen négy esztendeje maga is a pártvezetőség tagja. E minőségben azonban sohasem apellál üzemvezetői tisztségére, úgy tisztelettel és betartja a párt fegyelmét, mint azok a kommunisták, akik munkakörüknél fogva alárendeltjei. Így aztán, ha üzemvezetőként fordul segítségért, támogatásért a párthoz, minden esetben megkapja azt.

Fehérvári Károly alapszervező párttitkár mondta el,

hogy a múlt hónapban a rossz geológiai adottságok miatt egy csomó adósságot szedtek össze. Emiatt veszélyben forgott a negyedévi tervteljesítés is. Gungl elvtárs a hónap közepén táján a párt-szervezetek segítségét kérte, s kiállt a párton kívüliek elé is. S az eredmény? Olyan hajrát vágott ki az üzem, olyan serény munka kezdődött, hogy arra még Béta-aknán is ritkán van példa. És természetesen behozták a lemaradást. Ezzel az üzem ismét esélyesé vált a legjobb üzemnek járó vándorzászlóra, amelynek tavalys is három negyedében birtokosai voltak, s egy alkalommal a második helyezést szerezték meg.

Tulajdonképpen ezeknek az eredményeknek az elismerését is jelenti Gungl elvtárs kitüntetése. A megbecsülés tehát az üzemnek is szól — összegyezte véleményét Fehérvári Károly.

Véhnér Károly brigádvezető ehhez kapcsolódva arról beszélt, hogy Béta-akna kollektívája olyan, mint egy nagy család. Itt mindenkit érdemei munkája szerint becsülnék, s ha valaki becsületesen dolgozik, bármilyen problémával —

még a legszemélyesebb ügyekkel is — nyugodtan keresheti az üzemvezetőt. Ez különben személyes tapasztalata is.

S egy másik tapasztalatom: ha Gungl elvtársal nem hivatalos ügyben beszél, vagy érintkezik az ember, nyoma sincs nála holmi tekintélyföltésnek. Eppen olyan jó barát, mint az, akivel a csapaton együtt dolgozik az ember.

Tehtényföltés? Vajon ront-e a tekintélyén azzal, hogy ünnepeken családjaival együtt ott énekel a munkásokorban? Dehogy! Aki ezt látják, hallják, csak annál jobban tisztelik. Megnyilvánul ez a tisztelet és bizalom abban is, hogy a tröszt pártbizottság tagjává választották, s most, a tanácsválasztásokon őrd adták a szavazatukat a III-as és Béta-aknai lakótelep választópolgárai és a városi tanács végrehajtó bizottságának is tagja lett.

Kell-e bizonyítanunk még ezek után, hogy Gungl Ferenc elvtársat megérdemelten tüntették ki a Munkaérdemrend arany fokozatával?!

BERKICS JÁNOS

Ybl Miklós

Ybl Miklós 1814. április 6-án született Szekesfeherváron. A Karolyi család jóvoltából korán jutott jelentős feladatokhoz. Romantikus korszakából való a jóval templom, a Karolyiak családi reneszánsz helye (1845-55). Ebből a korszakból való a Múzeum körút 7. sz. rendkívül finom homlokzatú, szép udvaros átjáróház is. (1852.) A romantikus villanásnyíl korszakát követi az eklektika, melyben a reneszánsz formák megújítása váltik divattá Európában. Ybl alkotásai a 60-as évektől lényegében ennek a stílusnak a jegyében fogantak, itt-ott némi barokkos beállással, vagy a romantika halvány visszavandulásával.

Legjelentősebb épületei a kortól kezdve a budai Takarekpóztár (1860-62), a háború alatt épült felújított finom arányú udvari arkhádaj tervezése ma is látható (gondos részvétel talán a tocsoldókori is átmenetű lesz). A Nemzeti Múzeum környéke — az ott uralkodó jelenlegi állapotok ellenére is — Budapest egyik legszebb legjellegzetesebb városrésze. A városrészt arculatát lényegében Ybl Miklós alkotásai határozzák meg: a volt Fesztetics palota (1863-65.) a Karolyi Lajos palota (1863-65.) Budapest legszépebb városi palota-épülete. (Helyreállítását most már nem halasztható tovább, kerítésben, a Karolyi-kerthez hasonlóan, sőt talán kedvezőbb hangversenyekkel lehetne tartani.) Mellette állt a háború után 13 bontott romantikus stílusú Nemzeti Árvarda. A közelben van a volt képtársulat (ma Olasz Intézet 1965-66.), utcasorba épített homlokzatával is monumentális hatást kelt. Ma is megfigyelendő érdekessége, hogy mindössze 90 nap alatt épült fel, hogy a Pozsonyban akkoriban Pestre helyezett országgyűlést benne tarthassák. A közelben van még a Palffy-palota rendkívül finom francia homlokzatával, lesarkított tömegevel sajátos hangulatot ad környezetének. Ezekkel, valamint a Múzeum körúton levő néhány bérházával szorosabb keretbe foglalta mesterségesnek, Pollack Mihálynak ekvivalensét, a Nemzeti Múzeumot. Ezután következnek nagyszabású alkotásai, melyek úgy a tömeg- és homlokzatoképesben, mint a részletek finom alakításában legkiválóbb alkotásai ennek a kornak. A volt Várház (1870-74.) monumentális Duna-parti homlokzatával, szép előcsarnokkal, valamint a genovai palotát idéző udvarával, az Országház mellett a legnagyobb hatással épült Budapest. (Környezetének rendezésével még előbbi időszakban fog jelentkezni). Monumentális hatásának titka a szobrász szintek ügyesen megválasztott, átrendelt homlokzati megjelenése, melyet eleri, hogy a többszintes épület lényegében egységes palotaként hat. Ez Ybl Miklós homlokzati kompozíciójának titka, ami többi nagyszabású épületén is jelenkezik, az Operától a királyi palotáig.

A Várkert-bazár (1874-82.) kivételes szépségű, nagyszabású kerthi architektúrája a támpilléres középkori varjak finom ritmusának továbbcsinálása, a keszes formálás kioszk lovasgárdi tornadával együttesen egy egész városrészt hangulatát határozza meg.

Különleges helyet foglal el műveiben az Operaház (1873-84.). Költői szépségű belső tereit végigjárva mindannyiszor élményt jelent annak, aki élvezni tudja az építészeti különleges muzikálitást. Ami Ybl Miklós építészeteiben sajátos és magától ragadó, mindenütt egyet van e műveiben: a nagyvonalú kompozíció, a belső téri felépítés harmóniája, a részletek szépsége.

Utolsó két nagyszabású alkotása a Székház (1887-91.), a budapesti városkép elválaszthatatlan részének és a volt királyi palota krizisidőszakának színpontjává vált, mely méreténél és elhelyezkedésénél fogva — magyar földön — egyedülálló hatású épület, mind tömegmegjelenésében, mind pedig a régi barokk-kori szárnnyal alkotott udvarról tekintve. Talán éppen itt kívánkozik megemlékezni, hogy Ybl ugyanúgy, mint a korábbi alkotásai, a műveikre nem voltak különösebb tekintettel. Nem mentő, csak enyhítő körülmény, pedig azóta tudományos intézetek, országos hatóság, és törvényes rendelkezések gondoskodnak a műemlékvédelemről, — akkoriban pedig mindez csak tudomás volt.

Reméljük, hogy ez a mostani évforduló és Ybl Miklós munkásságának ismerete a korszak törekvésének jobb megértését szolgálják. E korszak sok sejteltes áttérője és hatalmas építészeti öröksége, mely ráadásul többet is — többek között — az építészetre is a kisnyelvi üzemek hajszoló tevékenységének tömegét (ez a XX. században is tovább tart). Mindenestre szerencsésnek mondható az a város, amelynek nem kapott e kor sejteltes termékeiből, de ugyanakkor nem szerencsés az, amelynek nem kapott e korszak javát alkotásából. Ezek — és itt főleg a délkelet-európai városokra gondolok — mindmáig nem jutottak igazi nagyvárosi arculathoz, annak ellenére, hogy mindent megtettek ilyen irányú törekvésükben, meg az eklektika módszerének utolagos alkalmazását is.

Kathy Imre

Nem csalódtak a zobáki fiatalokban

A Zobák-aknai KISZ alapszervezetek közül kettőben, az előkészítő és szentes körletben, vezetőségválasztó taggyűlések voltak április 6-án. A jól sikerült taggyűlések megtartása előtt feltétlenül kell említeni néhány fontos vonást, amelyek nagyban hozzájárultak a sikerhez.

Zobák-aknán 875 KISZ korabeli fiatal dolgozik. Az összlétszámhoz viszonyítva több mint egyharmad. Ebből 352 fiatal a helybéli és akik közül 214 tagja a Kommunista Ifjúsági Szövetségnek. A vidékiek lakóhelyükön vesznek részt a mozgalomban. Tehát a szervezethez jónak mondható. A helybéli fiatalok 60 százaléka dolgozik valamelyik KISZ alapszervezetben.

Másik igen jelentős vonás az hogy a KISZ-nek megfelelő súlya van az üzemben. a KISZ —

Hétfőtől könyv-árleszállítás

Amik tegnap belatogattak a komlói könyvesboltba, meglepetéssel vehették tudomásul az időleges árleszállítást. — Az 50 százalékos időleges könyvarleszállítás vonzza most az érdeklődőket — mondotta Resch József boltvezető. — Április 10-től április 29-ig számos keresett szépirodalmi művet, szakkönyvet és más alkotást vásárolhatnak meg az olvasók.

A verses kötetek között Baudelaire válogatott művel (50 forint helyett 25), Rimband összes költői művel (29 helyett 14,50), Whitman W. Fűszálak (70 helyett 35 forint) című munkája és további 30-40 kötet lesz olcsóbb ezekben a hetekben.

A regények, elbeszélések közül sok-sok érdekes és keresett mű ára mérséklődik. Az ajánló jegyzékben nemcsak magyar szerzők nevét olvashatjuk, hanem eddig kevésbé megtalálható, külföldi írók munkái is. Nagy a választék a színművek, az ifjúsági regények, képes- és mese-könyvek, az ismeretterjesztő könyvek, az útleírások, útkalauzok, irodalomtörténeti kiadások között. A színház, a film, a zene és a tánc irodalma is helyet kap az árleszállított könyvek között. Szótárak, foglalkozások bizonyára fontos ügy keresettek lesznek, mint a háztartás, a szépségápolás, a nevelés vagy a természet-tudományok, műszaki, orvosi könyvek.

Vidáman ugrottam ki az ágyból, hisz szombat volt, bár a sors szeszélye folytán csak pénteknek számított. Mégis csillagot szemmel indultam el hazulról. Tele jókedvvel, emberek iránti bizalommal.

Az éjjel kiadós tavaszi zápor mosta tisztára az utcát. A koránébredő járó apró selyem levelein parányi gyémántként csillogtak a kristálytiszta esőcseppek. Vakítóan fényltek az utak melyései ben összegyűlt víztócsák mind addig, míg az autók motorcsónaként hasitva túllügönné alakítva szét nem terítették a pázsitra.

Szombat van, fizetés volt, ... üvöltötte a rádió. Talán soha aktuálisabb dallal nem köszönhettem volna a munkába sietőket, mivel valóban szombati volt és fizetés napja s mind ez kettős ünnep előtt.

Fütyörészve indultam a közeli buszmegállóhoz, s bár természetesen vettem, hogy hasonlóan hozzám mindenki vidáman arccal köszön vissza, egy bizonyos idő után kezdtem magam kényelmetlenül érezni. Vibrált valami a levegőben, melyet képtelen voltam megmagyarázni magamnak s amit csak fokozott a körü-

mint a negyedik partner — bele van vonva az üzemet érintő fontos kérdésekbe. Ki kéri véleményét. Tevékenyen részt vesznek minden megmozdulásban, gazdasági és politikai munkában egyaránt. A pártbizottság és a pártalapszervezetek hathatósan támogatják kezdeményéseiket és megteremtik az eredményes KISZ-munka feltételeit.

A tagösszeírás óta nagy fejlődés tapasztalható a KISZ-ben. A rendezvények sokkal jobban látogattak. A hozzászólások száma megnőtt. Javult a vezetés a KISZ bizottságban és az alapszervezetekben egyaránt. Ezt bizonyítja többek között az, hogy az előkészítő KISZ-alapszervezet elnyerte a KISZ KB Dícsérő Oklevelét. A hét ifjúsági brigádban háromszáz fiatal dolgozik, akik közül Kosztolányi Péter brigádját a gazdasági vezető is kiemelte a jó munkájukért, a feladatok pontos és jó megoldásáért.

Február 5-én megtartott KISZ taggyűléseken megválasztották a jelölő bizottságot, akik elbeszélgettek a tagokkal és összegyűjtötték a véleményüket. A fiatalok ösztönözni elmondták véleményüket a jelöltekéről és általában a KISZ munkájáról. Az elhangzott javaslatokat mind a KISZ VB, mind az alapszervezetek megfelelő gondallal kezelték és főleg ezzel alapozták meg a vezetőségválasztó taggyűlések sikerét.

Zobák-aknán az előkészítő KISZ alapszervezet a legnagyobb, 72 taggal. Ebből 58-an voltak jelen a vezetőségválasztáson.

Tizenketten szölköztek hozzá. A taggyűlésen részt vett a tröszt KISZ bizottság titkára, Parti József elvtárs, valamint a megyei KISZ bizottságtól Lukács László elvtárs. A be-

számoló és a hozzászólások után megválasztották titkárnak Szűcs Istvánt, vezetőségi tagoknak Lázár Lászlót, Kovács Zoltánt, Balda Józsefet, Vincze Józsefet, Molnár Mihályt és Mátyás Józsefet.

Ugyanebben az időpontban zajlott le a szentes körlet vezetőségválasztó taggyűlése is. Itt a 62 fő tagságból ötvenen voltak jelen és tizen szóltak hozzá. A tröszt KISZ bizottság részéről Bánkuti Tamás elvtárs vett részt, valamint Hegedűs Miklós, az üzemi KISZ bizottság titkára, aki felszólalásában az érdekek felsorolása mellett, bírálatot is gyakorolt a vezetőség munkájára felett. A KISZ építés hiányosságaival foglalkozott. A szentes alapszervezetnél 150-en vettek részt az „Ifjúság a szocializmusért” mozgalomban, köztük nagyon sok szervezeti kívüli fiatal. A vezetőség nem használta fel az alkalmat, hogy közülük a legjobbakat megerősítse az alapszervezet és a tavalyi évben mindössze 4 új tagot vettek fel.

A szentes alapszervezetnél Hofferesik Istvánt titkárnak, Kiss Sándort, Forró Márton, Bakai Lászlót, Kirch Jánost és Török Mihályt vezetőségi tagoknak választották meg. Egy kivétellel, mindkét alapszervezetnél valamennyi jelölt a szavazatok száz százalékát kapta meg.

A zökkenőmentesen, frapánsan lezajlott vezetőségválasztó taggyűlések a fiatalok érettségéről, komolyságáról, politikai fejlettségéről tanúskodtak.

A taggyűléseken elhatározták, hogy a tagösszeírás óta megnövekedett aktivitást a továbbiakban is fenntartják és a felszínre került hiányosságokat rövid időben belül felszámolják. Tevékenyen részt-

Rott József

Meghívó

A Komlói városi Nótanács és a városi Tanács kereskedelmi osztálya április 13-án, 14-én a Zrínyi Művelődési Ház ifjúsági klubjában bemutatással egybekötött anketot rendez. A program a következő:

Megnyitó csütörtökön délután 3 órakor. Utána orvosi előadás és filmvetítés lesz az egészséges életmód és a helyes táplálkozás címmel. Délután 4 órakor hiedegál bemutatásra kerül sor, ahol gyakorlott szakács felkész ételeket, új készítményeket, konzerveket kínál. A nap programjának második felében a háztartási kisgépek kezeléséről, a vegyszerek, műanyagok használatáról lesz bemutatás.

Pénteken 10 órakor lesz az első rendezvény, amikor a nagyközönség számára lesz bemutatás a fentiekből. Délután 3 órakor Lakáskultúra címmel tartanak előadást és filmvetítést, utána a szobanövények ápolásáról, kezeléséről adnak ismételt. A kétnapos műsor dívatbemutatóval fejeződik be. Az anketra a rendezők ezúttal is meghívják az érdekelteket.

Áprilisi húszfillér

löttem állók megmagyarázhatatlan vidámsága. Ellentétben az előző napokkal, mindenki türelmesen várt a buszra, senki sem szidta a buszt, hogy még mindig nem jön. Már a teljes kétségbeesés gyötört, hogy valami olyan történt, amiről nincs tudomásom, pl. kitört a világbéke, vagy ember van a Holdon, mikor sokkal hétköznapibb esemény hívta fel magára figyelmemet.

A szemben lévő útkereszteződésnél nyolc-tíz iskolásfiú nagy izgalommal szurkolt valakinek vagy valaminek, hogy épségben jusson le a háztetőről.

A fiúk mindent megtettek, hogy magukra vonják az utca figyelmét, ami csakhamar sikerült is, mivel alig néhány perc múlva megállt a forgalom a járdán és mindenki nyakát az égre tekerve guvadó szemmel bámult fölfele. Levén a kíváncsiság egyik legragyóbb betegség, csakhamar megtriktuk a buszmegállónál várakozók sora váltalva az úton sűrű sorban rohán autók fékcsikorgásait és a sofőrök kedvesnek éppen nem mondható rövid, de annál tartalmasabb távölzést. A tömeg egyre nőtt, a fiúk pedig mond hangosabbak let-

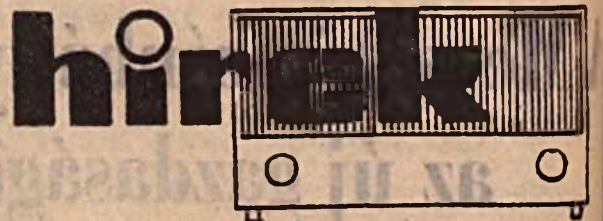
tek, hol itt, hol ott látták felbukkanni azt a bizonyosat, s a kíváncsiak feje úgy forgott, mint a teniszmérkőzésen a labdát követő nézők tekintete. A fiukat pedig mintha hirtelen a föld nyelte volna el, eltűntek. Jó ideig tanácstalanul állt a tömeg és bámultuk az üres háztetőt. Nehéz már a legkétségbeesőbb kérdések alakultak át megállapításra: öngyilkosság, tűz, feleséget hajtotta valaki a tetőre...

Néhány perc eltelté után azonban mind többen vették észre, főleg a járdáról leszorulóknál, hogy szivarog a víz a cipőjükbe. Lábak alatt óriási víztócsát borzolt a szél.

— A fene egye meg, hát április elseje van, — szölt mellettem egy férfi, aki épp a cipőjéből öntötte ki a vizet.

S mivel legnagyobb öröm a káröröm, egymáson nevetve szállunk föl a buszra. Mire a következő megállóhoz értünk, a srácok már ott szédítették a tömeget. Ugy látszott, ott még nem esett le a húszfillér, mivel mi a buszból származókat mutatunk, ők pedig dühösen rázták öklüket utánunk.

(Kapuvár)

Jól sikerült szellemi vetélkedő

A Zobák-aknai MSZBT-csoport és a KISZ-bizottság közös rendezésében jól sikerült szellemi vetélkedőt tartott április 3-án Komlón, a Május 1. Művelődési Házban. A „Mit tud a Szovjetunióról” című vetélkedőn Zobák-aknai a Szénelőkészítő Üzem csapatai vettek részt. A kérdések Balás László állította össze, 6 volt egyébként a zsűri elnöke. A kérdések főleg a Szovjetunió gazdasági, kulturális, politikai életével, népeinek szokásaival, iparának fejlődésével foglalkoztak.

Csapatversenyben a Szénelőkészítő Üzem szerzte az első helyet. Második és harmadik Zobák-aknai lett. Egyéniben teljes zobáki siker született. Burán László első, Bognár Gyula második és Szűcs István harmadik helyet szerzett. A helyezettek közül az első asztali tanács a második dohányzó-készletet, a harmadik cigarettás-dohányzó-készletet, a harmadik cigarettás-dohányzó-készletet kapott jutalmul.

A csapathelyezettek szépkivételű oklevelét vették át a zsűritől.

— A költészet napja alkalmából író-olvasó találkozót rendeznek ma délután 6 órával kezdettel Komlón a Május 1. Művelődési Házban. A találkozóon részt vesz Kalász Márton és Takács Imre költő.

— Elektromos biztonságtechnikai előadások címmel április 17-én, hétfőn 15 órai kezdettel előadást tartanak a komlói Május 1. Művelődési Házban.

— A szovjet költészet rendeznek irodalmi estet Nagy Októberi Szocialista Forradalom évfordulója alkalmából április 14-én, pénteken 18 órai kezdettel Komlón a Zrínyi Művelődési Házban.

— Szocialista brigád alakulatok tröszt beruházás osztályán április 31-én, 44 fől. A költészet az alakuló ülésen nevezett szocialista brigád címet nyerte el versenyben.

Színes, sokrétű oktató-nevelő munka a komlói Gimnázium

és Közgazdasági Szakközépiskolában

Immár negyedik esztendeje működik Komlón a Közgazdasági és Közgazdasági Szakközépiskola. Első csoportja az idén végez, az intézetről mégis inkább szeptemberben lehet sokat hallani. A fiatal tanítványok igényes, sokrétű oktató-nevelő munkájához a tárgyi feltételek is megteremtettek az új épület átadásával.

Fél évvel az avató után már érzékelhető, az eredményekben kimutatható, hogy a tanulmányi és az intézeti tanári kara méltón részöl az arra a kitérítésre, hogy az ország egyik legmodernebb iskolájában dolgozhat.

Bizonyításként elég, ha arra utalunk, hogy az iskolai megyei tanulmányi versenyben kiválóan megállja a helyét régi neves iskolák mellett. Medgyesi Gabriella, a IV. A. osztály tanulója első lett a megyei magyar nyelvű (későbbi) versenyen, s jogot nyert a győri országos döntőn való részvételre.

Az iskola énekára — Tóth Ferenc vezetésével — maximális pontszámmal jutott tovább a megyei Helikoni játékokra. A földrajzi verseny győztes csapatát (Varga László, Makra László, Hermesz Antal) szintén a szakközépiskolából került ki.

Illés Róza III-os tanuló az országos középiskolai tanulmányi orosz verseny megyei fordulóján II. lett.

Kétség kívül ezek mutatók eredmények. Figyelmet méltó viszont, hogy az intézet az úgynevezett rászós kérdések megoldásában is jól vizsgázik. Ilyen például a tanulmányi tételekben hátrányos helyzetű tanulók segítése.

A 290-es létszámból 48 gyerek egyéni, speciális segítséget vár és kap.

A múlt héten éppen e témakörből rendeztek az iskolai anketot. Dr. Bernáth József igazgató tartott beszámoló megírók vendégek: iskolaigazgatók, a szakközépiskola vezetősége, a városi és a megyei tanács képviselői előtt. A vendégek nagyra értékelték azt a tevékenységet, amely pedagógusok a hátrányos helyzetű diákok érdekében tesznek.

A szilvási középiskola ma már bátran felveheti a versenyt a helyi Kun Béla Gimnáziummal és a megyei más középiskoláival. A szülők is nagyra értékelték az itt folyó munkát. Jellemző, hogy az új tanévvel már 118 gyerek küldte el felvételi lapját.

— A szeptemberben kezdődő tanévben három I. osztály indítunk — mondotta dr. Bernáth József igazgató. — egy gyors-gépirás tagozatot, ahol az általános ügyviteli tárgyak szerepelnek még. A másik I. osztályban közzgazdasági és általános ügyviteli tanítunk, míg a harmadik I. osztály gimnáziumi tagozat lesz. Az utóbbinál heti öt órában szakkörrel, illetve a fémek kézi megmunkálását és az autóműszerreléssel sajátíthatják el a lányok, illetve a fiúk.

A szakközépiskola KISZ-szervezete szintén jó úton halad. Nevelő és mozgalmi tevékenysége, színes szabadidő és klubfoglalkozása külön dicséretet érdemel.

A diákok nem egyszer bebizonyították, hogy lehet tanulni és dolgozni egyaránt. A vendégkönyv tanúsága szerint a közelmúltban járt náluk többek között Borsányi György, a Párttörténelmi Intézet tudományos munkatársa, Harsányi Iván, a pártbizottsági Bizottság agit. prop. osztályának képviselője, Péter Kossuth-díjas író, Greminger János 200-szoros gátott kosárlabdázó, és mások. Ezekről a találkozóról és más intézeti hírekről az „Ifjúságunk” című, jól szerkesztett iskolai újságuk számol be.

Ebből tudhattuk meg, hogy az intézetnél irodalmi és képzőművészeti pályázatot hirdettek 1948 és 1917 emlékére, valamint a KISZ megalakulásának 10. évfordulójának megünneplésére.

Vizhányó Imre

A gazdasági reform előkészületei

Január 1-től módosítják az alapszabályt

A Gazdasági Bizottság jóváhagyta azokat az irányelveket, amelyek alapján az új gazdasági mechanizmus bevezetésével összhangban 1968. január 1-től módosítják az alapszabályt és besorolási rendszereket.

Az eddigi alapszabályt azért kell néhány módosítást végrehajtani, hogy a vállalatok vezetői szabadabb kezet kapjanak a helyileg legmegfelelőbb bérarányok kialakítására. Január 1-től több korlátozást feloldanak. A teljesítménybérben dolgozó munkások alapszabályának felső határa eddig alacsonyabb volt, mint az időbéreseké. A jövőben ennek fenntartására nem lesz szükség, mert a vállalatok érdekeltsége e nélkül is megakadályozza a teljesítménybér keresetek indokolatlan és túlzott növekedését. Ezért a teljesítménybérben dolgozók alapszabályának felső határát az időbéresekével azonos szintre emelik.

A vállalatoknál sok kiváló képességű, nagy gyakorlatú műszaki és gazdasági szakember dolgozik beosztottként. Munkájuk fokozott anyagi el-

ismerésére bizonyos bérhatáron felül eddig csak akkor volt mód, ha vezetővé nevezték ki őket, holott az egyébként kiváló szakemberek nem mindig alkalmasak vezető állásra. A módosítás lehetővé teszi, hogy a kiválóan dolgozók beosztottként is elérhessék a vezetők bérszínvonalát. Műszaki és gazdasági tanácsadói munkaköröket létesítenek számukra, havi 3500-5500 forint közötti alapszabállyal. A vállalat vezetője dönti el, hogy ebbe a munkakörbe hány dolgozót sorol be, felsőbb szervek ebbe nem szólnak bele. Az igazgatónak továbbra is módja lesz, hogy az átlagnál lényegesen magasabb színvonalon dolgozó alkalmazottak részére személyi fizetést állapítson meg ötezer forintig, illetve a munkakörre előírt felső bérhatárnál 30 százalékkal magasabb összegig. Egyedül kikötöttség, hogy ez az emelés az alkalmazotti létszámnak legfeljebb tíz százalékára terjedhet ki. Itt az a leglényegesebb változás, hogy a jövőben a magasabb személyi fizetéseket is az igazgató s nem a minisztérium

állapítja meg. A felügyeleti szerv csak azoknak a vezető állásúaknak a személyi fizetését szabja meg, akiknek ki-nevezése is az ő hatáskörébe tartozik.

Az új mechanizmusban az eddiginél sokkal nagyobb jelentősége lesz a közgazdasági tevékenységnek, ezért azok a közgazdászok, akik az átlagnál jobban dolgoznak, a kiemelt mérnökökhöz hasonlóan, magasabb bérkategóriába sorolhatók.

Az említett változások természetesen nem jelentenek általános béremeléseket, csupán arról van szó, hogy a vállalatok — ha ezt a vállalat érdekei megkövetelik és arra anyagi lehetőségük is van — többet fizethetnek egyes dolgozóknak vagy a dolgozók egyes csoportjainak, mint eddig. Ehhez az is szükséges, hogy a vállalat az eddiginél jobban, gazdaságosabban termeljen, nyeresége fokozódjék. A nagyobb nyereség az alapszabályon túl jutalmak, prémiumok formájában is lehetővé teszi a jövőben az arra legérdemesebb dolgozók keresetének növelését.

Az MSZBT rendezésében

Jól sikerült családi est Meszesen

Egyenruhás úttörőleány virágcsokrot nyújt át az elnökségben helyet foglaló szovjet ezredesnek.

A felszabadulási évforduló tiszteletére a Kossuth-bányai és az István-aknai MSZBT-csoport közös családi estét rendezett a komlói Nagy Dezső és a szabocsi Kozmann Lajos szocialista brigádokkal április 2-án, a meszei munkásszálló nagytermében. Az este meghívta egy szovjet katonai alakulat több tisztjét is.

A program délután három órakor kezdődött, amikor a két brigád mintegy 500 tagja — feleségeikkel együtt — és a szovjet vendégek megkoszorúzták a pécsi köztemetőben lévő szovjet síremléket. Ezt követően megtekintették a Zsolnay-kiállítást. A remekbeszabott kiállítási figurák és anyagok megnyerték a látogatók tetszését.

A programból természetesen nem maradt ki a város panorámájának megtekintése sem. Az Üdülő szálló előtti sétányról ragyogó kilátás nyílt a városra, s az időjárás is kedvezett; kellemesen süttött a nap.

Az Üdülő szálló bárjának megtekintése és egy duplafekete elfogyasztása után a szovjet vendégek a munkás-

Az ünnepségen jelen volt a Pécsi Rádió is. Nógrádi Erzsébet, a Rádió munkatársa tízperces összeállítást készített. Megszólaltatta a két brigád vezetőjét, valamint az üzemek műszaki képviselőit is.

Bányász képviselők tanácskozása Budapesten

Csütörtökön délelőtt a Bányász Dolgozók Szakszervezetének székházában megkezdődött a Bányász Szakszervezetek Nemzetközi Szövetsége adminisztratív bizottságának ülése, a Szovjetunió, Lengyelország, Franciaország, Olaszország, a Német Demokratikus Köztársaság, Csehszlovákia, Chile, Luxemburg, Ciprus, Románia és Magyarország bányászati képviselőinek részvételével.

A megbeszélést Blaha Béla, a Szaktanács elnöke nyitotta meg, majd Lucian Labruné eddigi megbízott főtákkárt megválasztották a szövetség új főtákkárává.

Michal Specjal, a lengyel bányász szakszervezet elnöke beszámolójában a vietnami háborúról és az amerikai agresszió ellen egyre szélesebb körben megnyilvánuló tiltakozásáról szólva, rámutatott, hogy ebben a küzdelemben a

világ bányászainak is fokozott erővel, egységesen kell részt venniük.

Beszámolt a nyugateurópai szénipari válságokról, s arról a harcról, amelyet ott a szakszervezetek folytatnak a válság következményeinek elhárításáért.

Végül a feladatokról szövegezték és munkatervet terjesztett elő. A munkaegészségügyi és munkabiztonsági, valamint pénzügyi és ellenőrző bizottság tevékenységéről, s az új alapszabályokról szóló jelentés elhangzása után megkezdődött a vita.

A KISZ KB dicsőítő oklevelét nyerte el a Karbantartó Üzem ifjúság szervezete

Alapszervi vezetőség és küldöttválasztó KISZ-gyűlésre került sor a múlt héten a Karbantartó Üzemenél. A tanácskozás levezetésével megbízott Schulteisz Henrik köszöntötte a résztvevőket. A taggyűlésre eljött a megyei KISZ-bizottság titkára, Lukács János, a városi KISZ-bizottság titkára, Hegedűs Sándor is. A tröszt KISZ-bizottságát Cseh László képviselte, aki a KISZ Központi Bizottsága dicsőítő oklevelét adta át felszólalása végén.

A tanácskozást fontosnak tartották az üzem vezetői: Czéder János, Szálkai István, Péter János, Szegő Géza elvtársak is. Felszólalásaikban hasznos tanácsokat adtak az új vezetőségnek. Felelevenítették a 10-15 évvel ezelőtti ifjúsági mozgalmi tevékenységet. Felszólalásukban elismeréssel szóltak a fiatalok lelkes munkájáról, az építő és karbantartó tevékenységéről. Birálták ugyanakkor a kulturális munkában tapasztalható közömbösséget.

A vitában résztvevő KISZ-tagok mértéktartóan vázolták az eredményeket, önkritikusan érintették a mozgalmi munkában tapasztalható negatív vonásokat. Ennek szellemében mondta el az alapszervezet vezetőségének beszámolóját Oblán Antal KISZ-titkár is. Kiemelte, hogy az ISZM három követelménye olyan segédeszköz, amely nagymértékben elősegíti az akcióprogram végrehajtását, és nem utolsó sorban fiataljaink összekovácsolását. Elmondta azt is, hogy az alapszervezet nevelő munkája igen eredményes volt. Két év alatt 11 KISZ-tagot ajánlottak és vettek fel a párttagok sorába, akik közül jelenleg nyolcan pártmegbízottként végzik feladatukat a KISZ alapszervezetnél.

A taggyűlés munkájára lelkes hangulat, a komolyság volt a jellemző, mint ahogy a karbantartó fiatalok a mindennapi munkában is nagy-szerűen megállják helyüket.

Az aktív vita után tartották meg a vezetőség és a küldöttek választását. Az öttagú vezetőség élére Horváth Istvánt választották titkárnak, aki a Szakma Ifjú Mestere aranyfokozatú jelvény és oklevelét tulajdonosa. Mindenekelőtt azért esett rá a választás, mert eddigi mozgalmi tevékenysége és kiváló szakmunkája jogosította fel erre.

Intő példa

A tröszt kutatási osztályának munkatársai a múlt esztendő óta kísérleteket folytatnak a György-aknán felépített tároban a süjtölég- és szénporrobbanás tanulmányozására. A képen látható hatalmas füstfelhő a legutóbbi — március 21-i — kísérleti robbantáskor tört ki a tároból, s mindez egy viszonylag kis mennyiségű metán és szénpor eredménye. A kutatók természetesen sok szakmai szempontból elemzik egy-egy ilyen robbanás lefolyását és következményeit, hogy mind biztonságosabbá tegyék a bányabeli robbanások elleni védekezést. A föld alatti dolgozók számára azonban ez egyetlen felvétel is sokat mond, intő példaként szolgál a bányászok örök ellensége, a süjtölég- és szénporrobbanás elleni védekezés szabályainak szigorú betartásához.

(Foto: Rónaszéki)

A szovjet vendégek feleségeikkel együtt érkeztek. A hangulatos családi esten igen jól érezték magukat. (Középen Monoszlai Istvánné, aki a tolmács szerepét töltötte be.)

(Foto: Császár Zoltán)

szállóra siettek, ahol már minden készen állt a fogadásukra.

A megjelent két brigád tagjait és a vendégeket Tátrai József köszöntötte. Rövid ünnepi beszédében a szovjet hadsereg önzetlen segítségét méltatta, vázolta azokat a körülményeket, amelyek révén hazánk — az ezeréves elnyomás és idegen uralom után — szabadabb, függetlenebbé vált.

— Szovjet harcosok ezrei adták életüket hazánk felszabadításáért, s ezt mi soha nem feledjük el. A mi szövetségünk vére van megpecsételve, azt el nem tépheti semmi — mondotta.

Tátrai József után a szovjet vendégek parancsnoka mondtott beszédet.

— Nagy megtiszteltetés számunkra, hogy Önökhöz jöhettünk — kezdte, majd így folytatta: — Mi figyelemmel kísérjük az Önök munkáját. Tudjuk, hogy nagyszerű eredményeket érnek el a szocializmus építése során. A szovjet és a magyar nép barátsága azért ilyen erős, mert közösen és céljaink, közösen a gondjaink. Munkánk gyümölcsét együtt élvezzük majd, a

nehézségeket közös erővel győzzük le. Ehhez a munkához kívánok Önöknek sok szerencsét, erőt, egészséget. Eljelen a magyar-szovjet barátság. Eljelen a két nép megbont-hatatlan egysége!

Utolsó akkorként a vendéglátók ajándékokat adtak át a szovjet tiszteknek és azok feleségeinek. Úttörők virágcsokrokkal kedveskedtek a vendégeknek, majd kezdetét vette a nemhivatalos, de annál bensőségesebb ünnepség: fehér asztalok mellett másnap reggelig szórakoztak a vendégek és vendéglátók.

SPORT

Két mérkőzés: 75 százalékos siker

Annak ellenére, hogy a két legutóbbi hazai mérkőzésen a Komlói Bányász 75 százalékos sikert ért el, csak a számszerűséggel lehetünk elégedettek. Csapatunk ugyanis már a Salgótarján (2:1) ellen is gyengélkedett, ugyanígy most is (Tatabánya ellen 1:1) mérsékelt teljesítményt nyújtott. A Kiss — Kelemen, Csordás, Lazaridisz — Sós, Ruppert — Bérczesi, Patáki, Garai, Takács, Bodai összetételű 11 csakis időnként nyújtott elfogadható játékot (az összecsapás utolsó 20 percében) s a tartalékos Tatabányával szemben bizony meg a pontosztokodásnak is örültünk. Helyénvalónak tartjuk a szakvezetésnek ama álláspontját, hogy jelentős változtatásokra van szükség az összeállításnál.

Szócs János edző arról tájékoztatott bennünket, hogy Kiss helyett a hetek óta megbízhatóan védő tartalék-kapus, Tóth Márton

kerül előtérbe a Győr elleni találkozón. Gyengélkedik, idegtáradtsággal bajlódik Kelemen, helyére Jerabek áll. A háttérben tengelyében az egyre jobb formát nyújtó Vöröstől is. Elképzelésem szerint a csapat balszárnya is erősödik azzal, ha Takács mellett Kerkai kerül, s ha megfelelően váltják egymást. El kell még mondanom, hogy Lazaridisz többször rosszullétől panaszokodott, ezért határozom úgy, hogy a hét elején sorra kerülő orvosi vizsgálat után, szükség esetén, Csordás kerüljön a balhátvéd posztra. Szerintem az új összeállításban harcosabb gárda áll ki, s reménykedünk abban, hogy sikerül elhozni egy pontot.

A szakvezető arról is beszámolt, hogy tulajdonképpen az Újpest ellen tervezte a módosításokat. A helyzet azonban sürgeti az átszervezést...

A Salgótarján-Komló mérkőzésen Garai és Takács, a Tatabányával szemben pedig Bérczesi volt a gólszerzőnk. Mindkét találkozón kitűnő játékvezető ismerhetett meg a komlói közönség, előbb a szolnoki Almásy, most vasárnap pedig az egykori Szegedi Barna vezette a találkozót.

A komlói tartalékok a hazai két mérkőzésen ötven százalékos eredményt könyvelhetnek el. A Salgótarján ellen 1:0-ra kikapnak, míg április 9-én a Tatabányával szemben 3:1-es győzelmet arattak. Ezúttal Kerkai két gólt szerzett, továbbá Bordács volt eredményes. A már fentebb említett játékosok közül a jobb hátvéd Kovács, a fedezett Bánfalvi, a szélső Csökönyi és az összekötő Bordács játéka érdemel külön említést.

Kezdetét vette vasárnap a megyei ifjúsági labdarúgó bajnokság is. A Komlói Bányász a Pécsi Dózsa ellen 3:1 arányú sikerrel rajtolt. Farkas Sándor edző vezetésével — a tavalyi bajnokhoz mérten — győzött ifjúsági együttesünk Taksonyi, Korom és Szigeti góllaival. Jók: Gücsey, Korom, Kollár, Herrmann.

A hét végén a következő a párosítás az NB I-ben:

Győr-Komló, Pécs-Szeged, Csepel-Szombathely, Salgótarján-Eger, Újpest-Ferencváros, Tatabánya-Dunaújváros, Diósgyőr-MTK, Vasas-Honvéd. Csapatunk szerdán délután fél 4-kor Pécsbányatelepen a Helylipar ellen edzőmérkőzést.

Vízhányó

A képen az a hatágú magyar kerékpár válogatott látható, amely megnyerte a mexikói előőlpit. Balról jobbra: Szabó, Potenczky, Megyerdi, Balaskó, Juszkó, Juhász.

A 18-es keret Szabó Lajos válogatott edző vezetésével Komlón, illetve a környező utakon tartotta felkészülését a májusban norra kerékpáros versenyen. Mint ahogy a szakvezetők elmondották, a bányavárosban ideális körülmények között (a munkásszállón és a

konyháján nagyszerű ellátásban részesültek) készülhettek. A válogatott több versenyt tartott a három hét alatt, egy alkalommal országúti kerékpáros versenyen, Budapesten mérték fel tudásukat. Ez alkalommal a Komlói Előre csapata is képviseltette magát. A vaskerekes ifjúságiaknál 68 induló közül Bérczes Csaba 3., Misk BÉla a 12. helyen végzett. A serdülőknél 46-an rajtoltak és Géder Tivadar a 8. lett. Az ifjúságiaknál Tuma Károly 96 induló közül a 15. helyen futott be.

Értékes döntetlen Dorogon

Megerősített védelemmel, döntetlen reményében utazott a nemrég még NB I-es csapathoz, az NB I. B újonca, a Pécsi Bányász. A Dorog eddigi szereplését nem sok siker fémjelzte és nyilvánvaló volt, hogy az újonc ellen győzni akarnak. A teljesen védekezésre való beállás mintegy 60 percen keresztül eredményes is volt, ekkor azonban a kifutó Lukács mellett a hazalok gólt érték el. Az előző nap még 39 fokos lázzal bajlódó kapus egyebeknél kitűnő teljesítményt nyújtott és nem tehetett a górl. A gól után a pécsiek kiáramadtak és egy védelmi hiba folytán Opova a felső sarokba emelte az egyenlítő gólt.

A mérkőzés egészében a Dorog jóval többit támadott, együttesünknek azonban, főleg az egyenlítő gól után, győzelmet jelenthető helyzetek voltak, ebben a játékrezben sokkal veszélyesebbek támadott, mint a hazai gárda. Bár a mérkőzés nem volt magas színvonalú, a volt NB I-es csapat otthonából egy ponttal hazatérni komoly fegyvertény

volt csapatunk részéről. Az NB I. B hetedik fordulójában újra nehé ellenfelet kap a Pécsi Bányász, vasárnap Pécsújhegyen, 15.30-kor a 10. helyen álló Debrecen lesz az ellenfél, míg 13.45-kor a PEAC a Szekszárdi Dózsa-val játszik. 12-én délután fél négy órakor a Kaposvári Honvéddal tart edzőmérkőzést a P. Bányász.

Az NB II-ben kitűnően rajtolt, és jelenleg harmadik helyen álló Mába-Szászvár otthonában, a ZTE ellen mérkőzött. A vendégek biztonsági játéka törekedve nagy súlyt fektettek a védekezésre, ennek ellenére a többit támadó Bányász együttes közelebb állt a győzelemhez, csupán tapasztalatlan és gyengélkednie a még így is értékesnek mondható egy pontot jelentő döntetlennel.

A megyebajnokságban mindkét együttesünk győztesként hagyta el a pályát, a Vasas I. Bányász Mohácson győzött 2:0-ra, míg a Pécsbányász a Vajszló ellen bizonyult jobbnak 3:0 arányban.

Közös összefogás a szászvári klubért

A szászvári dolgozók régi kérését tolmácsolta a csúcvezetőség titkára a tröszt párt-értekezleten, amikor arra kérte a tröszt vezetőinek támogatását, hogy új bányászklubat létesítsenek.

A község lakói már régen „kinőtték” a meglevő kultúrházat. Évek óta szükség lenne olyan helyiségekre, ahol a bányászok munka után kulturált körülmények között összejöhettek, megrendezhetnék a politikai és a társadalmi innepket, a szocialista brigádok értekezleteiket, családi összejöveteleiket, a KISZ-szervezet pedig a fiatalok igényeinek megfelelően alakíthatná programját. A kérés a tröszt vezetőinél megfelelő támogatásra talált.

A pártszervezet kezdeményezésére az üzemvezetés, a szakszervezet és a KISZ-szervezet társadalmi munkát szervezett a klub felépítésére. Társadalmi munkában elkészült a bányászklub terve, költségvetése. A klub építése több mint 320 ezer forintba kerül. Az építési költségeket jelentősen csökkentik a felajánlott szak- és segédmunkák, társadalmi munkával lebontott anyagok felhasználása, ezek értéke megközelíti a 150 000 forintot.

A tröszt vezetősége pedig biztosítja a teljes felépítéshez szükséges 170 ezer forintot. Az építkezés befejezésével kialakul a község kulturális és sport centruma. A klubszobák mellett, valamint a fedett ikertekepálya mellett, politikai és családi innepnek megtartására alkalmas nagyterem, és asztalitenisz szoba is lesz. A létesítmény biztosítani tudja a bányászok kulturált szabadidő felhasználását.

A klubház építése szervesen kapcsolódik a községben több éve folyó kulturális és sportlétesítmények építési programjához, melynek jelentősebb alkotásai a modern sporttelep, a korszerűsített strandfürdő, az ikertekepálya és a közeljövőben a korszerűsített mozi lesz. Ezzel hozzájárulunk a párt célkitűzésének, a város és a falu közötti különbség csökkentéséhez.

A klubház felépítésének a lehetősége biztosított. A megvalósítás gyorsasága rajtunk, szászvári bányászokon múlik, munkánkat szeretnénk úgy végezni, hogy a Nagy Októbertől Szocialista Forradalom 50. évfordulóján avathassuk klubházunkat.

Kézilabda NB I. és NB II.

Hosszú szünet után, vasárnap megindultak a kézilabda NB I. bajnoki küzdelmek. NB I-ben szereplő együttesünk a TFSE férfi és női csapatát fogadták.

Az újhelyi mérkőzéseken a lányoknak sikerült visszavágni az MNK döntőben elszenvedett vereségéért, és változatos, jóiramu mérkőzést játszottak, megérdemelték a két pontot.

A válogatott Korénét, és az utóbbi hetekben igen eredményes Szűcsnéit rendkívül szorosán őrizték a fővárosiak, de az újból játszó Czukoné és Szamos vezérletével eredményes is volt a lányok játéka, megérdemelték a győzelmet.

Sajnos kevés jó mondható a férfiak játékaról, a nem különösen jó játékerő képviselő TF csapatától meglepő, de megérdemelt vereséget szenvedtek.

A találkozón nemcsak a lelkesedésben, de taktikailag is alulmaradtak a folskolásokkal szemben, mert átlóvóik, főleg Balogh és Szakács, a távoli kapuról vételek helyett a betéreseket erőltették, ezt is azonban szinte meggyőződés nélkül. A katonaságtól leszerelt és újra játszó Weber még nem tudta régi játékát nyújtani, Sudár viszont ismét belesett korábbi hibájába, amikor szinte rátekeredett a labdára.

A mérkőzés során egyes játékosok passzív és lelkesedés nélküli játéka feltűnő volt.

Eredmények: Pécsi Bányász-TFSE 10:9 (6:6). Góllövők: Czukoné 3, Szmolkányi, Szamos, Koréné 2-2, Hetényi.

TFSE-Pécsi Bányász 18:15 (8:5). Góllövők: Sudár 4, Szakács, Baranyai 3-3, Kiss, Hortobágyi 2-2, Szabó.

A csapat legközelebb idegenben szerepel: a lányok Csepelen, a fiúk Martúton lépnek pályára.

Várpalota-Komló 24:22, NB II-es férfi kézilabda.

HOL művelődünk? SZÓRAKOZZUNK!

Moziműsor

Petőfi (Pécs): Április 11-12-ig: Alibi a vízen, Csehszlovák film. 13-19-ig: Mandragóra, Olasz film. 16. évtől. Előadások kezdete 4, 6, 8. Matiné április 16-án, délelőtt 10 órakor: Napfény a jégen.

Meszes: Április 11-12-ig: Marc a banditákkal, Szovjet film. 14. 16-án: Két nap az élet. Francia-olasz film. 18-19-ig: Aranyárkány. Magyar film. Előadások kezdete hetk. 6. vas. 4, 6. Matiné április 16-án, délután 2 órakor: Az eltévedt ágyú.

Szászvár: Április 11-12-ig: Csipkerózsika, Amerikai film. 15-16-ig: Chaplin kavalár. Amerikai film. 18-19-ig: Sok hűség semmiért. Magyar film. 16 évtől. Előadások kezdete fél 5, 7 óra.

Május 1 (Vasas II): Április 11-én: Szévasz. Vera, Magyar film. 13-14-ig: Falstaff. Spanyol film. 16 évtől. 15-16-ig: Hívás a 03-on. Szovjet film. 17-18-ig: Az állhatatos feleség. Nyugatnémet film. 16 évtől. Előadások kezd. hétköznap 5, vasárnap 4, 6.

Vasas I. (Puskín): Április 11-12-ig: Sok hűség semmiért. Magyar film. 16 évtől. 14. 16-án: Gyerekkocsi. Svéd film. 18 évtől. Előadások kezd. hétköznap, vasárnap 6.

Hidas: Április 11-12-ig: Elmaradt valomás. Olasz film. 14. 16-án: Nyári bolondságok. Olasz film. 16 évtől. 18-19-ig: Ibolya nő. Szovjet film. Előadások kezd. hétk. 7, vas. fél 5, 7.

Hosszúhetény: Április 11-12-ig: Utószon. Magyar film. 16 évtől. 15-16-ig: A Mona Lisa tolvaja. Olasz film. 18-19-ig: Gyerekkocsi. Svéd film. 16 évtől. Előadások kezd. hétk. 7, vas. 5, 7.

Fekete Gyémánt (Gyárváros): Április 15-16-ig: A párizsi Notre Dame. Francia film. 17-18-ig: Az első esztendő. Magyar film. Előadások kezd. hétk. 6, vas. 4, 6. Matiné április 16-án, délelőtt 10 órakor: Gyöngyvirágtól lombhullásig.

Zalka Máté (Pécsbánya): Április 14-én: Párizs-müncheni hálókoesi. NDK film. Előadás kezdete 5 óra.

Mánfa: Április 15-16-ig: Búntény a leányiskolában. Csehszlovák film. 19-én: Szakadék felett. Szovjet film. Előadások kezdete hétk. 6, vasárnap 5.

Petőfi (Pécs): Április 11-12-ig: Ut a túlsó partra. Francia film. 13-16-ig: Bumerang. Lengyel film. 17-18-ig: Mandragóra. Olasz film. 16 évtől. Előadások kezdete fél 3, fél 7, fél 9. Matiné április 16-án, délelőtt 10 órakor: Mese a 12 tálatról.

Kossuth (Pécs): Április 13-18-ig: Gusztáv és a főnök. Gusztáv az életmentő. Ökölívók. De capone al fine. Szimfónia fehérben. Es sok, sok fantázia. Híradó kezdete 12 órakor. Délelőtti műsor: április 11-én: Ut a túlsó partra. Francia film. 12-én: A tizedes meg a többiek. Magyar film. 13-14-ig: Bumerang. Lengyel film. 15-17-ig: Az utolsó veréboszú. Szovjet film. 18-19-ig: Mandragóra. Olasz film. 16 évtől. Kívánság sorozat hétfőn fél 9 órakor 17-én: A meghásvolt ember. Csehszlovák film. Délutáni előadások: április 11-12-ig: A tizedes meg a többiek. Magyar film. 13-16-ig: Az utolsó veréboszú. Szovjet film. 17-19-ig: Bumerang. Lengyel film. Előadások kezdete fél 3, fél 5. Esti előadások: április 11-12-ig: Hogy szálladnak a fák. Magyar film. 13-16-ig: Mandragóra. Olasz film. 16 évtől. 17-19-ig: Utolsó veréboszú. Szovjet film. Előadások kezdete fél 7, fél 9.

Május 1 (Komló): Április 11-12-ig: Sellő a pecsétgyűrűn. I-II. Magyar film. 13-18-ig: Kedves Brigitte. Amerikai film. 17-19-ig: Senki nem akart meghalni. Szovjet film. Előadások kezdete 4, 6, 8. Matiné április 16-án, délelőtt 10 órakor: A mi hazánk.

Zrínyi (Komló): Április 11-12-ig: Alibi és a néger. Francia film. 13-19. 16-án: Az ideális nő. Amerikai film. 18 évtől. Április 18-19-ig: A Nóri egészen más. Magyar film. 16 évtől. Előadások kezdete fél 4, fél 6.

Genzsenyész (Komló): Április 13-án: Szakadék felett. Szovjet film. 16-án: Autót loptam. Szovjet film. Előadás kezdete fél 6.

A televízió műsora

APRILIS 11, KEDD

8.05: Orosz nyelv (ált. isk. VI. o.). 9.00: Környezetismeret (ált. isk. IV. o.). 9.55: Kémia (ált. isk. IV. o.). 11.10: Történelem (ált. isk. V. o.). 13.35: Orosz nyelv. 14.30: Környezetismeret. 15.25: Kémia. 16.20: Történelem. 17.28: A Magyar Hírdető műsora. 17.40: Százak kalódnak el... 18.10: Hírek. 18.15: Költészet. 18.45: Esti mese. 18.55: Beszélgetés a Pécsi Nemzeti Színház igazgatójával. 19.05: Aletandro Cassona: A portugál királynő. Drámai legenda három felvonásban (14 éven felülieknek). Kb. 20.05: Tv-híradó. Kb. 21.10: Új könyvek. Kb. 22.05: Tv-híradó 2. kiadás.

APRILIS 12, SZERDA

17.18: R riport magánúgyben. 17.40 Bányászok — 1967. 18.00: Hírek. 18.05: Jazz-iskola. 18.20: Minden nap művészet. 18.40: Hazai tükör. 18.45: A 400 éves Róz. 19.25: Falusi dolgokról. 19.50: Esti mese. 20.00: Tv-híradó. 20.20: A csillagok mögött. 21.15: Parabola. 21.35: Zenei Figyelő. 22.20: Tv-híradó 2. kiadás.

APRILIS 13, CSÜTÖRTÖK

8.10: Földrajz (ált. isk. V. o.). 9.00: Olvasás (ált. isk. IV. o.). 9.55: Magyar irodalom (ált. isk. V. o.). 10.25: Első szerelem (ism.). 13.40: Földrajz. 14.30: Olvasás. 15.25: Magyar irodalom. 17.28: Barakocsoljunk! 18.00: A Magyar Hírdető műsora. 18.10: Hírek. 18.15: Telesport. 18.40: A világ térképe előtt. 18.55: Kapcsoljuk. 19.25: Az érdek közt. 19.50: Esti mese. 20.00: Tv-híradó. 20.20: A w Irodalmi

Klubja. 21.50: Ljubljana! tánczena. 22.20: Tv-híradó. 2. kiadás.

APRILIS 14, PÉNTEK

8.05: Matematika (ált. isk. VIII. o.). 9.28: A tv politikai tanfolyama. 10.10: Minden kezdet nehéz (ism.). 12.05: Telesport. 13.35: Matematika. 18.00: Pedagógusok fóruma.

APRILIS 15, SZOMBAT

17.13: Újdonságok, érdekességek a mezőgazdaságban. 17.30: Ismeretlen ismerős. 17.55: Hírek. 18.00: A logika és az automaták. 18.35: Túskevár. III. 19.05: A tv jelenti. 19.50: Cicavíz. 20.00: Tv-híradó. 20.20: Szombaton este... 22.05: Századok dalban, táncban. 22.45: Tv-híradó. 2. kiadás. 23.05: Jó éjszakát, felnőttek!

APRILIS 16, VASÁRNAP

8.25: Fizika (középszik. II. o.). 9.00: Dudarik tv-folyóirat. 9.30: Angol nyelv (középszik. III-IV. o.). 9.50: Hétférföldes kamera. 10.05: Túskevár. III. 10.35: Gyermekkönyvek hangversenye. 11.00: Rajzok felülünk! 14.53: Popeye-sorozat. 15.00: A Magyar Hírdető műsora. 15.10: Beszélgetés a mezőgazdasági biztosítás néhány időszerű kérdéséről. 15.25: Paolo és Francesca. Magyarul beszélő olasz film (14 éven felülieknek). 16.55: Nótaszó. 17.15: A IV. Budapesti Nemzetközi Műszaki Filmfesztivál díjnyertes filmjeiből. 17.35: 50 éve történt. 17.45: Ivanhoe. 18.10: Vasas-Budapesti Honvéd bajnoki labdarúgó-mérk. A szünetben: Esti mese. 20.00: Tv-híradó. 20.20: Hosszú út. Magyarul beszélő angol film (14 éven felülieknek). 21.53: Sport-hírek. 22.05: Tv-híradó. 2. kiadás.

Sakk

Rovatunk korábbi anyagában ismertettük közeli oppozíció után szükséges foglalkozni a távoli oppozíció problémájával. A távoli oppozíció ugyanúgy alkalmazzuk a végjátékokban, mint a közeli szembenállást amikor is a két király között csupán egy mező van. A távoli szembenállás azt jelenti, hogy a két király között páratlan számú a közbeeső mező. Ez természetesen lehet vízszintes, függőleges és átlós is.

A távoli oppozíció megismerése céljából vizsgáljuk meg a világos nyerségi esélyeit a következő állásból: Világos: Ke1, Gy: e2. Sötét: Ke8, Mgállapíthatjuk, hogy a világos lép és nyer, mert királyával elér a negyedik sort és az e3 mezőn opponáló királyt a gyaloglépés tempójával az oppozíció feladására kényszeríti. A korábbiakban már ismertettük a mondó nyer. Amennyiben a világos gyalog az e3 mezőn állna, úgy a végjáték döntetlen eredményezne, mert a sötét királyt tempó gyaloglépéssel az oppozíció feladására kényszeríteni nem lehet. 1. Kd2, Kd8! A sötét elfoglalja az oppozíciót. 2. Kd3, Kd7 3. Ke4, Ke6. A szembenállást a sötét király érte el és amennyiben a világos gyalog az e3 mezőn állna, úgy a játszma döntetlen. A gyalogvégjátékok eddig ismertett technikájától teljesen

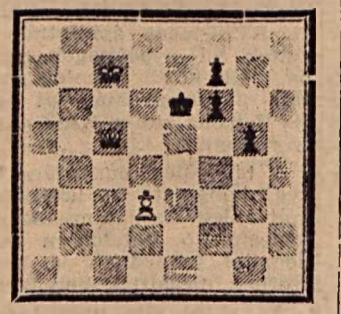
eltér a szélső gyalog nyerségi módja. A szélső gyalog gyengébb, mint a táblán elhelyezkedő többi gyalogok. Előnyomulása csak akkor lesz eredményes, ha sikerül az ellenfél királyát nemcsak attól a mezőtől, ahova igyekeznek, hanem a mellette lévő két vonaltól is elzárni. A szélső gyaloggal nem nyerhetünk, ha az ellenfél királyának sikerül a gyalog bemenetelének útjába eső bármely mezőt elfoglalnia. A támadó király ugyanis a gyalog útjából nem tudja elzárni a védekező királyt. Külön érdekessége a szélső gyalog végjátékoknak, hogy ha a szélső vonalon a gyalog előtt áll a támadó király, és a védekező király tartani tudja a vízszintes oppozíciót, úgy patt lesz a játék, mert a gyengébb fél foglyul ejtette a világos királyt.

Vizsgáljuk meg az alábbi állást: Világos: Kh7, Gy: h5 Sötét: Ke7. Ha ebben az állásban a világos van lépésen, úgy 1. Kg7-tel biztosítani tudja a gyalog átváltozását. Sötét lépése esetén a játék döntetlenül végződik, mert 1. —, Kf7 lépéssel elfoglalja a vízszintes oppozíciót és bezárja a világos királyt a „h” vonalra. Ha 2. Kh6 lépés következik, úgy 2. —, Kf6-tal lépésamptóval döntetlen ér el. Amennyiben a gyalog hátra lép, úgy 1. —, Kf7 2. h6, Kf8 3. Kh6, Kf7 4. h7, Kc8 és patt.

Megállapíthatjuk, hogy a szélső gyalogbevétel esetében a támadó világos csak akkor nyerhet, ha királyával a b7, illetve a g7 mezőt el tudja foglalni.

A 18. sz. feladványunk az alábbi kettős,

3. GOLD

Világos: Ke1, Vc8, Gy: e8 (3 figura). Sötét: Ke8, Gy: N, f7 és g6 (4 figura). Világos indul és második lépésben mattot ad. Beküldési határidő „Sakkrovat” megjelöléssel a szerkesztőség címére: 1967. április 18., kedd. A 15. sz. (CONTINUED) feladványunk megnevezése: 1. Vc8, Kc7 2. Fh8! 3. Khe3 4. Vh8 5. Kf8 6. Bf8 7. g7 8. Vg7 matt.

MECSEKI BANYÁSZ
A mecseki szénbányászati dolgozók hetilapja
Felelős szerkesztő:
Gyevi Károly
Szerkesztőség:
Pécs, Komját Aladár utca 5. (Mészáros Bányász Szálló)
Telefon: 36-61. 18-58 (11-85-ös mellék)
Kiadja a Baranya megyei Lapkiadó Vállalat
Felelős kiadó: Braun Károly
Kiadóhivatal: Pécs, Hunyadi u. 11. Tel.: 15-92. 15-93. 50-00

PÉCSI SZIKRA NYOMDA
Pécs, Munkácsy M. u. 10. sz. Felelős vezető: Molnár Rezső

TEREJESZTI A MAGYAR POSTA
Előfizethető a helyi postahivataloknál és az üzemi sajtófelelősöknél
Előfizetési díj félévére 10 forint, egész évre 20 forint
MEGJELNIK MINDEN KEDDEN
Indexszám: 25 817

MECSEKI BANYÁSZ

A MECSEKI SZÉN-BANYÁSZATI DOLGOZÓK HETILAPJA

V. ÉVFOLYAM, 16. SZÁM

ÁRA: 40 FILLÉR

KEDD, 1967. APRILIS 18.

Új munkarenddel kísérleteznek Béta-aknán

— Mondja meg nekem Lajos bácsi, jó lesz ez a háromharmados munkarend, amivel kísérleteztek?

A Bétára induló autóbuzson Pfeiffer Alajossal szemben ül a középkorú férfi, aki a kérdést „feldobta”. Lajos bácsi szikár arca mosolyra húzódik, hiszen ott ülök mellette, s tudja, hogy jómagam is ebben a témában utazom. A válasz diplomatikusan.

— Hogy jó lesz-e? Ezt nem tudom. De, hogy nekem, meg a csapatomnak tetszik, az biztos.

— Ha tetszik — firtatja tovább a beszélgetőt partner — akkor biztosan jó is. Ha pedig jó, akkor be kell vezetni.

Ez így logikusnak tűnik. Természetes: ha valami jó, azt be kell vezetni. Csupán — ezt magyarázza Pfeiffer Alajos is, Gungl Ferenc üzemvezető és még sokan mások Béta-aknán — egyelőre kísérletről van szó. Még hozzá nagyon alapos kísérletről, s itt nem lehet szubjektív vélemények alapján eldönteni a dolgot. Gyűlnek a számok, az adatok, feljegyzik az előnyöket és a hátrányokat, s végül is ezek a tények mutatják meg, hogy mit kell tenni.

Kérünk Béta-aknára, Gungl Ferenc elvtárs már vár, és amíg Pfeiffer Alajos a körletiródaiban összegyűjti csapatának tagjait, néhány fontos dolgot megjegyezzek magamnak.

— Az embereknek szimpatikus a három műszak visszaállításának gondolata. Különösen így, hogy egy-egy hónapban három szabad szombatjuk is lenne, tehát csak minden negyedik szombaton kellene dolgozniuk. Ertető, hogy érdeklődnek iránta, sokan azt is tudni vélik, hogy mikor vezetjük be az egész üzemben. De erről egyelőre szó sincs — szögezi le Gungl elvtárs.

Hát miről van szó?

Mindenekelőtt a gazdaságosabb termelésről. Béta-akna kiváló üzem — mindenki elismeri a trösztnél. Jó híret éppen azzal szerezte, hogy a termelés mennyiségével, minőségével és gazdaságosságával mindig lépést tudott tartani a tervekhez képest. Igen, de a régi tartalékok lassan kimerülnek. A gépesítéssel már elértek, amit egyáltalán lehet az adott körülmények között. Erre a továbbiakban már nem lehet számottevően építeni. A biztosítás korszerűsítésével is elmentek, ameddig lehetett. Kialakultak a legmegfelelőbb technológiák. A további anyag- és energia-takarékosság sem olyan tényező már, amely a gazdaságosság szempontjából túlságosan számottevő lenne.

Marad tehát a munkaszervezés tökéletesítése. Olyan módszert kell keresni, amely a további termelési célokkal összhangban van.

— Ez a célja a mostani kísérleteinknek. Nem azt akarjuk tehát bizonyítani, hogy a jelenlegi, négygyedves munkarend nem jó. S nem is akarjuk a háromharmados rendszert minden áron vissza-

állítani. Új módszert keresünk és ha a legmegfelelőbbnek éppen a háromharmados bizonyul, akkor természetesen ezt fogjuk alkalmazni. Ha találgatunk ennél jobbat, akkor azt. A kísérletek meg folynak, végleges eredményről tehát nem lehet beszélni. Viszont máris nyilvánvaló, hogy sok vonatkozásban előnyös a heti negyvenkét órás munkaidőt napi három műszakkal, s hetenként öt munkanappal rendszeresíteni úgy, hogy minden negyedik szombat is munkanapnak számít.

Ezt állítják a Pfeiffer-brigád tagjai is. Bódi István, Krapecz József, Cseke János, Günter Antal és mások egyöntetűen állítják, hogy mind a pihenés, mind az étkezés, mind a szabad idő felhasználása tekintetében előnyösnek tartják a kísérlet alatt álló munkarendet. Günter József és Cseke János vidékről jár be, számukra külön előny, hogy hetenként egy-egy alkalommal elmarad az utazás, amely köztudottan nagy terhet a bejárók számára. Ugyanakkor a szabad szombatot felhasználhatják a ház körüli munkák elvégzésére. Pihentebben jönnek a következő héten és ez a termelésben is meglátszik.

Bence János körletvezető is jelen van a beszélgetésen. Iróasztalából százegynéhány kitöltött kérdőívet vesz elő. A kérdések a szabad szombat felhasználásával kapcsolatosak. A válaszok különbözők: hosszabb kirándulások, tanulás, ház körüli munkák, kulturális és sportrendezvények látogatása, pihenés, kikapcsolódást stb.

— Jó, jó a szabad szombat, de a munkanapokon mégis kevesebb lesz a szabad idejük — jegyzem meg.

— Ne higgye! — válaszol Krapecz József. — Nyolcórás műszak esetén sem töltünk több időt a családuktól távol, mintha negygyedves járnánk. A jelenlegi munkarend mellett nagyon sok a veszteségidő. Az ember tízenegy óra tájban eljön otthonról, itt cselleng majdnem két órát a külszínen, s csak egy óra tájban szállunk le. Háromharmadosban ilyen nincs: beöltözünk és már megyünk is.

Sok előnyös vonást sorolnak még fel, de ezek mind olyanok, amelyek önmagukban nem vezetnek a termelés gazdaságosságának növekedéséhez. Márpedig legalább eny-

nyire fontos, hogy az üzem, végső soron a népgazdaság is jól járjon az új munkarenddel.

— Nem is jár rosszul — jegyzi meg Krapecz József. — Már maga az a körülmény, hogy egy-egy műszak hosszabb és a szükséges mellék-munkák mellett több időt fordíthatunk a termelésre, nagy előnynek számít. Magamról tudom, hogy akkor megy a legjobban a munka, amikor az ember bemelegszik. Négy és fél, öt óra alatt nem tud úgy „kifutni” a munka, mint hat, hat és fél óra alatt. Különben ezt az eredményeink is mutatják.

Bence János ismét egy dossziét vesz elő, s szakmálapokkal bizonyítja, hogy a fejteljesítmény a korábbi 4040 kilogramm/műszakról 6500(!) kilogramm/műszakra emelkedett. A növekedés tehát csaknem két és fél tonna.

— Nem nehéz kiszámítani, hogy öt nap alatt több pluszt termeltek, mint amennyi a hatodik munkanap termelése lett volna. Ez különben a béreken is látszik. A kísérlet megkezdése előtt egy-egy dolgozó napi bére pótlékokkal és prémiummal együtt 131,01 forint volt. A kísérlet idején viszont 165,15 forintra emelkedett. A heti bér, tekintve, hogy az utóbbi esetben csak öt munkanappal számolhatunk, háromharmados esetén 825,75 forint volt, a négygyedves munkarend 786,06 forintjával szemben.

Itt felvetődött ismét egy kérdés: vajon a dolgozók, mert szimpatikusabbnak találják a háromharmadosot, nem „hatottak-e” jobban, mint korábban?

— Szó sincs erről — tiltakoztak többen is. — Mi minden körülmények között annyira dolgozunk, amennyire csak lehet. Elvégre a piacról élünk.

— De nyilván jobban elfáradtak?

— Ezt sem állíthatnánk — válaszolt Krapecz József. — Már csak azért sem, mert a két pihenőnap alatt az ember szervezete jobban regenerálódik.

Szólnunk kell végül — a teljesség igénye nélkül — azokról a tényezőkről, amelyek az üzem egészét érintik egy esetleges átállás alkalmával. Nyilvánvaló, hogy havonként három üzemnap megtakarítása anyagban és energiában éves szinten milliókban számolható. Továbbá naponta egy-egy műszak lét-

számának átcsoportosítása újabb termelő területekre, vagy az esetleges létszámcsökkentés — természetesen jó értelemben véve — további megtakarításokhoz, illetőleg a termelés növekedéséhez vezetne. Ezek a legfőbb tényezők, amelyek a háromharmados mellett szólnak. Viszont néhány hátrányos kihatással is számolni kell.

A termelékenység nagymértvű emelkedése mellett is valószínű, hogy a frontok és vágatok napi előrehaladási sebessége csökken, növekszik tehát a fenntartási költség. Ugyanilyen kihatással jár az is, hogy a felszabaduló létszám foglalkoztatása érdekében új munkahelyeket kell nyitni. Ez egyben a koncentrációs törekvések ellen is hat.

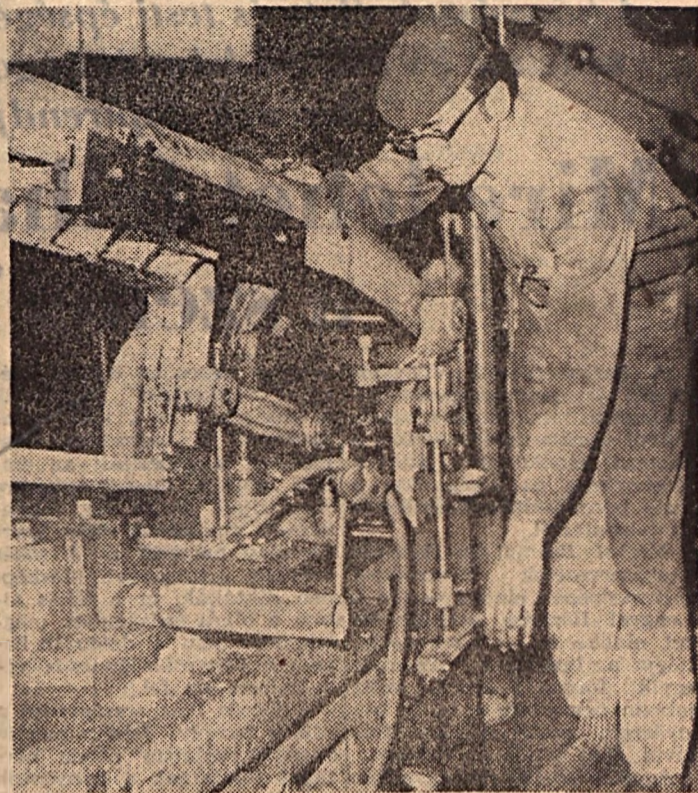
Befejezésül ismét hangsúlyozni kívánjuk: kísérletről van szó, tehát a gyakorlati alkalmazás tekintetében csak az objektív tények dönthetnek. A kezdeményezés, az új utak és módszerek keresése azonban mindenképpen dicséretes, különösen most, az új mechanizmus előkészítésének színterében.

(B. J.)

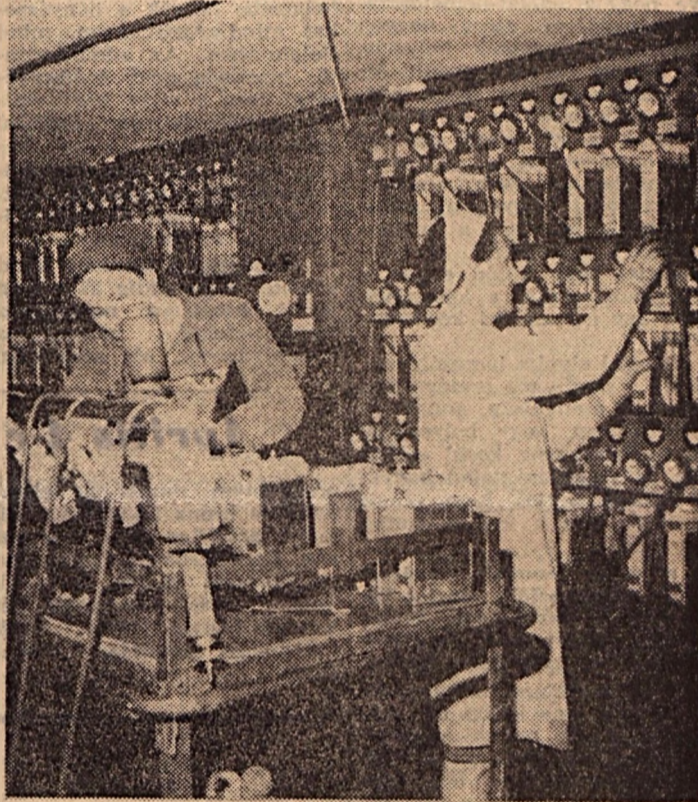
Értékelő tanácskozás Szabolcsan

A Puskin Kultúrotthonban, Szabolcsbánya előkészítő körlete összevont brigádkoordinációs értékelte a körlet szocialista brigádjának eddigi munkáját. A tröszt szakszervezeti bizottságának képviselőjében megjelent Kiskuti Ádám, és a dolgozók előtt Kruller János körletvezető ismertette a körlet eredményeinek fejlődését, amely szerint tröszt szinten Szabolcsban legjobbak az elővájás eredményei. A körlet 17 jelentkező brigádjából 14 elérte a szocialista brigád címet, három brigád (Simonovics, Cirkos és a feltároló körlet) oklevéllel tüntette ki, nyolc brigád pedig oklevél és zászló elismerésben részesült. Fábán Béla és Antal Pál brigádjai már harmadszor védte meg a szocialista brigád címet, így ők bronzkoszorúra esélyesek. Kis Mihály csapata viszont már el is érte azt az eredményt, amely során bronzkoszorús jelvényt kaptak.

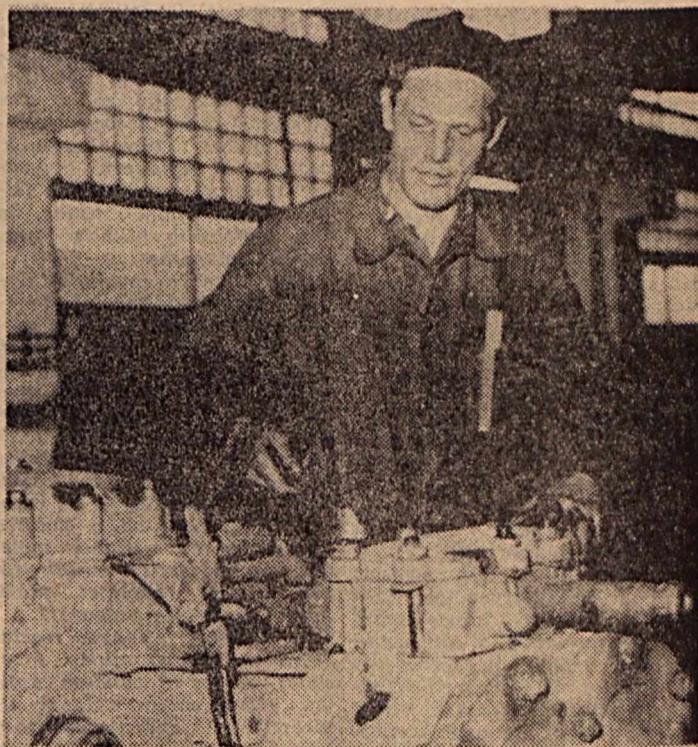
Zobák-aknai pillanatképek

A lakatosműhelyben dolgozik Maláj Mihály, a gépészeti alapszervezet KISZ gazdasági vezetője. A szakmai és a mozgalmi munkában egyaránt megállja a helyét. Tanácskéréssel gyakran keresik fel a fiatalok, s ő mindig szívesen áll a rendelkezésükre.

Hegedüs Sándornének és Kinittel Györgynének nem könnyű a dolga a lámpakamrában. Átlagban 2200 lámpa van használatban. Ezek napi karbantartása bizony sok munkát igényel. Műszakonként mintegy 700-800 fejlámpát vizsgálnak át, töltenek fel — a használattól függően.

Tompos József lakatos — egy ifjúsági brigád tagja — már nem tartozik az egészen fiatal kislányok közé. Az ifjúsági szervezetben azonban ma is aktívan tevékenykedik. Szereti a szakmáját és szeret a fiatalokkal foglalkozni. Népességének bizonyára ez a titka.

(Foto: Császár Zoltán)

Tudósítónk jelenti:

Terven felül 41 ezer tonna szén

Az új esztendő első negyedéve elmúlt, és ez alkalmat ad arra, hogy visszapillantunk küssé, hogy lássuk, mennyit is fejlődöttünk azóta, amióta nem mindennapi erőfeszítéssel helyreállítottuk az 1965. januári tűz okozta károkat.

Első, ami szembetűnik, az, hogy 1965. júliusa óta eltelt 21 hónap, 7 negyedév alatt Zobák-akna minden hónapban és negyedévben teljesítette termelési feladatát. Ez időszakban a terven felül adott szén mennyisége 41 350 tonna. Ha ezt a mennyiséget húsz tonnás vasúti kocsiakra rakva képzeljük el, akkor a többletszénnel megrakott vasúti kocsik száma 2067 lenne, és ha ezt szerelvényként képzeljük el, messzebb lenne az eleje

Sásdnál, amikor a vége még mindig Komlón lenne.

1965. harmadik negyedévében a napi átlagtermelés 1535 tonna volt, és amelyet 1595 fizikai állományú dolgozó termelt ki. 1967. első negyedévében a napi átlag már 1998 tonna, ami 30%-kal magasabb, mint 1965. harmadik negyedévé napi átlaga. Megjegyzendő, hogy a létszám ez idő alatt mindössze 9,5%-kal nőtt.

Az összehasonlító teljesítmény alakulása az összehasonlítás alapjául szolgáló negyedévek szerint, 1107 kg műszakonként negyedéves átlagban, míg a legutolsóban 1333 kg. Százalékban kifejezve az emelkedés e területen 113,5%.

Ha a termelés növekedését hónapok szerint kívánjuk ér-

zékelteni, akkor 1965. júliusának a napi 1586 tonnás teljesítménye 1967. márciusában már 2041 tonna. A kétidőpont között a termelés állandóan, ha nem is mindig egyenletesen, növekedett. Nem sokat mond az, ha százalékban is összehasonlítunk, mert az adott időszak tervelőirányzatához van viszonyítva, de egyetlen hónap volt olyan, amikor 100%-ra teljesítés, a többiben természetesen több, míg egy hónapban 115%-ot is elértünk.

A 21 hónap időszakában a vágathajtás 18 584 méternyi, amit ha egy végében képzelünk el, Komlótól kiindulva messze túljutnánk Pécsnél.

Nem mellékes körülmény az sem, hogy ez időszak alatt az

önköltség 438 forintról 368 forintra csökkent, vagyis tonnánként 70 forinttal kevesebbe kerül egy tonna szén felszínre hozása 1966. decemberében, mint 1965. júliusában.

1967. első negyedévében Zobák-akna termelési előirányzatát 105,2%-ra teljesítette, vagyis terven felül 7574 tonna szenet küldött a felszínre.

Ha ezen adatokból tömörebben kívánjuk a végkövetkeztetést levonni, akkor meg kell állapítani, hogy Zobák-akna 21 hónap alatt megalkotás nélkül teljesítette termelési feladatát, és közben minden fontos mutatószám tekintetében is jelentős javulást mutatott fel. Zobák-akna teljesít kötelességét.

Rótt József

A bányászok élete és testi épségének fokozottabb védelme az SZVSZ bányásztagozata budapesti ülésének napirendjén

Mire lehet felhasználni a szenet?

A Szakszervezeti Világszövetség bányásztagozatának budapesti tanácskozási alkalmából április 10-én, hétfőn a tagozat elnöke és főtítkára tájékoztatta az újságírókat a világ bányászainak helyzetéről és feladatairól.

Michal Specjal a Bányász Szakszervezetek Nemzetközi Szövetségének elnöke — aiki Lengyel Bányász Szakszervezet elnöke is — elmondta, hogy a budapesti ülésnek egyik fontos feladata volt: jobban összekötni a világ bányászait, erőteljesebben felhívni őket közös érdekeikre.

Az SZVSZ bányásztagozatának adminisztratív bizottsága az ülésnek végén felhívta a világ bányászait arra, hogy a politikai és a gazdasági harcot együtt kell folytatni a kiaknázás ellen.

Az NDK küldöttsége különösen erősen hangsúlyozta ezt a konferencián — mondta Specjal elvtárs, tekintve, hogy a nyugat-németországi bányákban most nagyon nehéz a bányászok helyzete. A ciprusi és az Egyesült Államokban élő bányászok helyzete is igen nehéz. Különösen rosszak a viszonyok ezekben az országokban a munkavédelmi berendezések vonalán. Ezért sokat tárgyalt az adminisztratív bizottság a munkavédelem kérdéseiről, és elhatározta, hogy külön ennek a témának szentel a közeljövőben egy nemzetközi konferenciát.

Specjal elvtárs hangsúlyozta, hogy a szocialista országokban nincsen szénválság, annak ellenére sem, hogy helyenként a gazdaságosság kerül előtérbe, és a gazdaságtalan bányákat nem tartják fenn. Mégis szükség lesz a szénre ezután is, hiszen

a szén nemcsak tüzelésre jó. Lehet belőle beizintó készítmény, orvosságok fontos alapanyagát adja, vegyszereket is gyártanak belőle.

A Világszövetség bányásztagozata most egy külön bizottságot alakított annak a tanulmányozására, hogy milyen felhasználási formái lehetőségeik még ezen kívül a szénnek.

A bizottság kutatásai alapján szintén nemzetközi konferenciára lesz majd, amelynek napirendjén az a téma szerepel, hogy milyen vegyi anyagokat, milyen gyógyszereket, festékgyártáshoz szükséges alapanyagokat és más készítményeket lehet kihozni a szénből.

Lucian Labruna a bányásztagozat főtítkára tájékoztatójában elmondta, hogy 26 ország hatmillió bányásza nevében lép fel a Világszövetség bányásztagozata. Ezen belül a legnagyobb a szénbányászati bányásztagozata. Ezen belül a legnagyobb a szénbányászati bányásztagozata. Ezen belül a legnagyobb a szénbányászati bányásztagozata.

Kérdésekre válaszolva a főtítkár elmondta, hogy a szövetségnek jó kapcsolatai vannak más országokkal is, nemcsak azokkal, amelyek tagjai a szövetségnek. Amikor például plenáris ülés van, mint megfigyelők részt vesznek az ülésen az úgynevezett Szabad Szakszervezetek Szövetsége tagjai is. Ennek ellenére sincs lényeges javulás a szocialista és demokratikus államokat tömörítő Szakszervezeti Világszövetség és az úgynevezett Szabad Szakszervezetek Szövetsége közötti kapcsolatokban — mondta a főtítkár — mert a Szabad Szakszervezetek tagjai erre nem törekednek őszintén. Nagyon nehéz elérni, hogy egy-egy kérdésben egyetértésnek velünk. Mégis, minden lehetőséget ki kell használni — és ki is használunk — kapcsolatok rendezésére, mert ez a bányászati dolgozó emberek érdeke.

Türelem kell és szívós munka ahhoz, hogy eredményeket érjünk el — mondta a főtítkár, majd arról beszélt,

hogy a gépesítés hatása egészen másképpen jelentkezik a szocialista és a tőkés államokban. A szocialista államokban a gépesítést az emberi munka megkönnyítésére használják, és az így felszabadult munkaerőt más iparágakban helyezik el. A tőkés érdekek ezt egészen másképpen diktálják, és a tőkés állam a tőkés érdekeknek megfelelően, nem a dolgozók, hanem a bányatulajdonosok védelmében lép fel.

A Közös Piac országában a válság komoly. Belgiumban és Spanyolországban nehéz harcot folytatnak a bányászok megélhetésükért. A bányászok sorait, sajnos, sikerült megosztaniok, mert ellentéteket tudtak szítani a Szakszervezeti Világszövetséghez és a Szabad Szakszervezetekhez tartozó bányamunkások között.

A tőkés monopóliumok koncentrációs törekvései nehéz helyzetbe hozzák a bányászokat mind Ausztriában, mind Belgiumban. Az adminisztratív bizottság nagy erőfeszítéseket tesz a világ bányászainak érdekvédelméért. Például most éppen

a nehéz testi munka kiküszöbölését, a bányászok életvédelmét, testi épségük védelmét forszírozzuk

— mondta a főtítkár, majd közölte, hogy eddig 27 ország járult hozzá a nemzetközi munkavédelmi tanácskozás összehívásához, sőt arra már

témajavaslatokat is tettek többen.

Az új gazdasági mechanizmus előkészületei nagyon érdeklik a Szakszervezeti Világszövetség Bányász Tagozatának vezetőit — mondta Lucian Labruna főtítkár — és meg vannak győződve arról, hogy ez a reform hasznos lesz, előre viszi majd a dolgozók jobb életéért folyó munkát. Lesz átmenetileg sok probléma is, ez biztos, de éppen azért van szükség a reformra, hogy a régi problémák is, meg az újak is megszűnjenek. A munkaerő átirányítása más szakmákba, nagyon érdekli a szövetség bányásztagozatát, és ezt a kérdést is figyelni, tanulmányozni fogja. Már az 1964-ben megtartott IV. kongresszuson is szóba került ez a téma, és már akkor létrehoztak egy bizottságot, mely a szénbányászati helyzetét tanulmányozza a világ bányászainak életviszonyaival párhuzamosan. Ennek a bizottságnak is az az álláspontja, hogy a szénre még hosszú ideig nagy szükség lesz.

A szén vegyészeti feldolgozását és hasznosítását tehát elsődleges feladatnak kell tekinteni — és a szövetség ilyen irányú munkát is végez —, fejezte be tájékoztatóját Lucian Labruna, a Szakszervezeti Világszövetség bányásztagozatának budapesti ülésével kapcsolatban.

Április 4-e alkalmából

eredményes munkájuk elismerésül a Munka Érdemrend ezüst és bronz fokozatával tüntették ki trösztünk hat dolgozóját: **Schiffler Béla**, **Vasasbánya** főmérnöke, **Kisander István**, **Szabolcsbánya** frontmestere, **Jabuka János**, **Zobák-bánya** csapatvezető vájára, a Munka Érdemrend ezüst fokozatát, **Behecz József** pécsbányai csapatvezető vájár, **Imre Árpád**, **Kossuth-bányai** vájár, **Drább Gyula**, a trösztigazgatóság munkatágyi előadója, a Munka Érdemrend bronz fokozatát kapta.

2.

Tárgyilagosa korban élünk! — mondják a kollégáim, ami alatt azt kell értenem, hogy nem divat ma már szuperlatívuszokban beszélni.

De akkor hogyan fejezzem most ki magam? Miképpen mondom el, hogy szép legyen, hasznos legyen amit el akarok mondani április első napján szerzett élményemből?

Alla Jurijevna Stenkievic, a Lvovi városi úttörőház igazgatója szavait kellene idéznem. — de ezzel is úgy vagyok ami az akkori hangulatban, találkozásonkor tárgyilagosságnak, igazságnak és egyszerű tényeknek hangzott, most utólag felidézve szürkédőnek tűnne, ha nem legfelsőbb fokban fejezném ki magamat.

Mert lehet e meghatottságtól és elfogódottságtól mentesen szólni az öt-hat éves gyerekekről, akik Szaltán cárt, Lenint, Gagarint festik pasztellban, öntik szobrokkba, égetik kerámiába? Lehet e meghatottság nélkül felidézni és elmondani, hogyan nevelt ez az úttörő palota az iskoláskorú gyermekeket — az iskolán kívül, ha nem is pótolva az iskolát és a szülői nevelést, de hozzáadva mindkettőhöz valami többletet, mást, jobbat és mégis azonosat?

Ki kellene fejtenem részletekben, hogy milyen érzéseket váltott ki belőlem, amikor végigmentem a Lvovi úttörőpalota márványborítású lépcsőházában, végigsimogattam a hűvös márványlapokat, s közben éreztem azt a gyermeken nap és mégis felnőttesen komoly melegséget, amely mifelénk, magyarok felé áradt. Nem tudom kifejezni, mégsem, csak az előbb már leírt kérdéseket tudom feltenni. — talán ezekből mégis kitűnik, milyen érzések

kerítették hatalmukba Lvovban, 1967 április első napján. Az úttörőpalota létrehozásában és berendezésében a város apraja-nagyja részt vett — mondja Alla Jurijeva; én pedig arra gondolok, hogy ebben semmi új nincs, ez nálunk is így van.

Pedig mégis egészen így. Ha azt nézem, hogy a pécsi úttörőház létrehozásában is van társadalmi munka, meg ha azt nézem, hogy ennek a berendezési tárgyait is majd nem felerésben önkéntes munkával hoztuk létre — akkor tényleg van valami hasonlóság benne.

De csak aki ott volt Lvovban április első napján, csak aki látta a vitrinekben a környező népek ajándékait, a bányászlámpákat és jelvényeket, a fafaragásokat és díszes kendőket, csak az tud igazolni engem ha azt mondja, hogy tulajdonképpen lényegében más ez az úttörőpalota, mint amelyet itthon Magyarországon szoktunk létrehozni. Miből adódik ez a különlegesség, ez az eltérés?

Mindenekelőtt a történelmi helyzetből. Azokból a körülményekből, amelyek között az ukrán nép és fiatalága ma él. Azokból a válságos helyzetekből, amelyekből Szovjet-Ukrajna mai gyermekeinek szülei kiverekedték magukat a hitlerista hordák tatárjárása idején, tablókk készültek. Fényképek maradtak fenn, újságkivágások, levelek, a megkínzottak használati tár-

Lenin születésének

Évforduló-jára

Lenin születésének évfordulója a magyar nép számára is ünnep. A Nagy Októberi Szocialista Forradalom vezére különös figyelmet szentelt a Magyar Tanácskötársaság tevékenységére, s 1919 után 1945-ben a Lenin által megalapított hatalmas szovjet állam dicsőséges seregei szabadították fel hazánkat, adták vissza nemzeti becsületünket, és tették szabaddá az utat demokrátiának és szocialista rendünk megteremtésére felé.

„Legyetek szilárdak, s a győzelem a tiétek lesz” — hangoztatta Lenin a Magyar Tanácskötársasághoz intézett üzenete végén. Noha a Tanácskötársaság elbukott, elérkezett az az idő, amikor a szovjet nép segítségével ismét a dolgozók kezébe került a hatalom Magyarországon, s a lenini üzenet ha némileg módosult értelemben is napjaink szocialista építőmunkájában is megmaradt aktualitását, iránymutató jellegét.

Koszorúzás

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom közelgő félévszázados jubileuma jegyében nagyszabású koszorúzási ünnepséget rendeznek április 22-én, 14.30 órai kezdettel a komlói Lenin-szobornál, Lenin elvtárs születésének 97. évfordulója alkalmából. Az ünnepségen megemlékezőt mond **Zámbó István**, a párt megyei végrehajtó bizottságának tagja, a Bikkai Állami Gazdaság igazgatója.

Az ünnepi szavak után koszorút helyez el a szobor talpzatán a városi pártbizottság, a tröszt pártbizottság, a városi tanács, a Hazafias Népfront városi bizottsága, a városi KISZ-bizottság, és a szakmáközi bizottság.

Ugyanezen a napon a Május 1. Művelődési Ház klubjában is megemlékeznek Lenin születésének évfordulójáról.

Barátok között Szovjet-Ukrajnában

Ukrajna-szerte sok-sok múzeumban, kiállítási teremben, filmben, színpadon, balettban, plakáton, jelvényeken és regényekben jelennek meg, folyamatosan, állandóan. A mi Duna-melléki Tisza-táji, Mecsek-alji gondolatmenetünk és érzésvilágunk nem biztos, hogy azonosan fogja fel ezeket a jelenségeket, még akkor sem, ha gyűlöljük a faszizmust, harcolunk újjáéledése ellen, megbüntessük mindazokat, akik a horogkereszt és nyilas barátság kiszolgálóiként vértengert és kínokat hoztak ránk is.

De aki elmegy Lvovba és megnézi az úttörőpalota programját, betekint az apró kezű szobrászműhelyébe, megnézi a tablókat, a vitrineket és a folyosókon a gyermekkezek alkotta festményeket, átmelegszik, átlényegül, lélekben hasonlítani kezd a béke, a dal a tánc és a jóbarátság nemzetéhez: a szovjet-ukrán néphez. A gyerekek — és éppen a gyerekek — termelésében és alkotásainak tünődve.

Ne mondja senki nekem ezután, hogy a népeket — a szovjet és a magyar népet is — csupán a közös politikai érdek, meg a gazdasági és társadalmi rend azonos típusa köti össze. Persze, hogy első sorban és minden közös cél; de rögtön ezek mellett a gyermeki tisztaságot, már a gyermekkorban kinevelt és erősített békeszeretet, a művészetek művelésére való haj-

lamot említeném. Tessék csak megfigyelni, hogy amelyik nép már gyerekkorában megtanul dalolni és festeni, szobrot faragni és építeni, az az életénél is jobban szereti a békét és a barátságot. És éppen azért, mert élni akar. Mert békében akar élni. Mert barátságban és jóviszonyban akar lenni minden néppel.

Es ezért nem tud jó viszonyban lenni a béke és a barátság ellenségeivel.

Vannak ebben a Lvovi úttörőpalotában gépek, szerzők, amelyekel gyarak és üzemek dolgozói állították össze és ajándékoztak az úttörőknek. Kezembe vettem az egyik munkapadról egy mérőkalapácsot. Mosolyogva mondták aklkkel együtt voltam, hogy jól áll a kezemben. Persze hogy jól áll. Jelesre tettem le a segédvizsgát — két évtizede is jól elmúlt — a géplakatos szakmában. Az ember amit egyszer jól megtanult, azt nemigen felejtí el. Legalábbis az alapfogások, a szakma lényeges mozdulatai a vérben, a mozdulatokban maradnak. Lehet belőle felejtí el valamit más; lehet belőle igazgató, mérnök, költő vagy újságíró, élete első szakmájának hangulatától és fő mozdulatától nem tud véglegesen megszabadulni.

Jól áll a kezemben a kalapács — mondták aklkkel együtt voltam, a Lvovi úttörők kezében (meg a magyarokéban

is persze) mégis jobban áll. Ezek a mai gyerekek szeretik a gépeket, gyorsabban megtanulják a működési elveket, jobban megtanulják a szakmák fogásait mint mi annak idején. Talán jobban is érdekli őket, mert nem kényeszerből és nem csupán kenyérkereseti okokból tanulják, inkább szórakozásból; vagy legalábbis jórészt szórakozásból.

Ahol pedig minden lehetőség megvan rá, — mint Lvovban — ott elhiszem, hogy különösen így van.

A klubrendszer tetszett még itt nekem nagyon. Különsféklubok vannak az úttörő palotában. Itt van például a Csillag Klub, amelyben a planetáriumot is megnéztük. Az égbolt összes csillagrendszerét elvonultak a fejünk felett. Már a legfiatalabbak megtanulják itt az égbolt titkait, megismerik a csillagrendszereket, közben azt is figyelemmel kísérik, hogy hány mesterséges hold, űrhajó és rakéta indult el eddig a világűrben, kik utaztak azokban, milyen feladatokat oldottak meg.

Itt működik a Nemzetközi Barátság Klubja, amelyből már vázlatosan szóltam. Rendezvényeken a népek között egyetértés, az idegen országok gyerekeivel való barátkozás sokfajta formájával lehet találkozni. Leveleznek, levelezéssel folytatnak vetélkedőket: sakkversenyeket, sporttalálkozókat készítenek elő most éppen.

Ugye milyen nehéz tárgyalagosan sorolni fel mindazokat, szuperlatívuszok nélkül!

(Folytatjuk)

Gyevi Károly

Kiváló munkaeredmények az I. negyedévben

Tovább növekedett trösztünknel a szocialista brigádokban, körletekben, üzemszervezetekben résztvevő versenyzők száma

Lezárult az 1967. I. negyedéne versenyzakasza. Az eredmények igen biztatóak: a szocialista brigádok, körletek, üzemszervezetek számanak növekedésével egyenes arányban gyarapodott a kiváló teljesítményű munkacsapatok száma. A januártól március végéig terjedő versenyidőszak eredményeit most értékelték az üzemekben, s ezúttal már összefoglalót is adhatunk. A versenyfelelősöknek, az üzem képviselőinek két-két kérdést tettünk fel:

1. Az I. negyedévben melyek a legkiválóbb brigádok.
2. Miként alakult a brigádmozgalom szervezése az idel esztendőre?

KOSSUTH-BÁNYA,

Rein György

— A fejtésben a legjobb eredményt a Nagy Dezső vezette Béke szocialista brigád érte el, 113,7 százalékkal. Baleseti mutatójuk viszont lehetne jobb is. Kiemelkedően dolgozott a Szilágyi Sándor vezette kollektíva is, amely 109,2 százalékkal mondhat magának. Említésre méltó, hogy a brigád baleseti mutatója igen jó. A Szilágyi-féle ifjúsági brigád az 1966. évi versenyben első lett országosan. Itt kell megemlíteni az izzapólgó brigád munkáját, amely jelentős szerepet vállalt a fejtési munka maradéktalan teljesítésében. Kiemelkedik a Szántó Gyula vezetésével dolgozó szocialista brigád.

Az előkészítő körlettől nemcsak ebben a negyedévben, de tavaly is legjobb volt a Lovai István elővívó brigád. Ezúttal a három hónap alatt 166,0 százalékat ért el átlagosan. Nagytökü szervezetség, igen jó kollektív szellem érvényesül a munkacsapatban. Egyetlen sérültjük sem volt, még három napon belüli sem! Jól dolgozik a Vizsi Ferenc szocialista brigád is, amely 131,2 százalékkal zárta a negyedévet. Balesetük nem volt! A III-as aknaiak közül legjobb a Berta Ferenc elővívó munkacsapat, amely 129,2 százalékkal büszkélkedhet. A bővítkéni: 1. Billen György 110,9 százaléka, 2. Steiner Péter 108,9, 3. Ulmer Adám 108,5 százaléka.

A szállító körletnél Lukács Ferenc brigádja az altáról szállítás lebonyolításánál végzett kiváló munkát. A földalatti gépészetnél Andok Ferenc lakatos brigádja végzett legjobb munkát. A Bányagépénél Weber József lakatos brigádja 109,8 százalékkal találhat a legjobbak között. Említésre méltó, a Németh Vilmos pénzügyi csoport, valamint a Kréling György és a Czukor László vezetésével dolgozó bérscsoportok szocialista brigádjai a nyereségnövesztésedésnél kettőzött feladatot láttak el — közmegelegedésre.

Kossuth-bányán az idén 118 szocialista brigád kötött szerződést 2712 fővel. Tavaly csak egy szocialista üzemszervezet (a Bányagép) versengett, most pedig a Kovács Ferenc vezetésével dolgozó Bányagép mellett a szocialista üzemszervezet illetve körlet címért versenyez az I-es termelőkörlet (vezetőjük: Hoffmann Béla), a szállító körlet (Rajnai Rudolf), az izzapólgó körlet (Földesi Herman), továbbá a III-as-aknai termelőkörlet (Tomacz Ferenc) és az előkészítő körlet (Horváth József).

MECSEKI TANBÁNYA,

Molnár József

— A negyedév során a Horváth—Csonka kettős vezette brigád tűnt ki az elővívásban 113,6 százalékkal. Balesetük nem volt! A Dénes—Kosa pár irányításával munkálkodó kamrafejtési bri-

gád 101 százalékat könyvelhet el. Eckert Márton és a Kiss Gyula vezetésével dolgozó II. éves tanulók az elővívásban 135 százalékat értek el.

A tanbányánál két szocialista brigád 28 fővel kezdte meg a versenyt a megtisztelő címmel. A gazdasági eredmények vállalása mellett politikai, társadalmi munka végzésére is tettek vállalat. Parkosítják az üzemdudvart, s a Brecka János-féle szocialista műhelybrigád patronálja a kenderföldi óvodát. Az üzem dolgozói április 30-án munkásparaszt találkozózt rendeznek a hartai tsz-szel. Május 1-én két szocialista brigád Sikondán találkozik.

SZABOLCSBÁNYA,

Zsongor Ágoston

— A fejtésben olyan kiemelkedő munkasikerokről számolhatok be, mint a Kollár Zoltán brigádjának 104,9 százalékos teljesítménye. A 125 fős munkacsapat 44-es a baleseti gyakoriság, ami igazán kiváló. A Kozmann Lajos négyszeres szocialista brigádja (117 fő) 102,4 százalékat ért el átlagban, baleseti gyakorisága 63. A Kisaner István irányításával dolgozó munkacsapat 103 százalékkal zárta a negyedévet. Feltűnő volt viszont, hogy a csapatnál túlzottan sok baleset fordult elő, a gyakoriság elérte a 203-t!... Az elővívásban Nagy Lajos (28) brigádjának a termelési mutatója 107,7 százaléka, a baleseti gyakorisága pedig 71. A meddő-elővívási munkában Baráth Sándor kollektívája érdemel dicséretet: 105 százaléka. A 117-es baleseti gyakoriság szintén rossz.

A szállításnál Sasvári István műhelybrigádja, a Debreczeni István kötélpálya karbantartó és a Gábor Domonkos lakatosbrigádja érdemel külön említést. A fúrás szocialista körlet méltón viseli a kitüntető címet! A bányalakatos szocialista körlet, valamint a feltároló szocialista körlet munkáját szintén elismerés illeti, ahol Illés Károly, illetve Pálfi Attila a műszaki patrónus.

Szabolcsbányán 51 szocialista brigád kezdte meg az idei versengést. A résztvevők száma 1334 fő. Működik három szocialista körlet: a feltároló (vezetőjük: Sarkadi Kálmán); a bányalakatos (Kiss-Radó Jenő), és a fúrás (Keresztúri György) szocialista körlet.

ÉPÍTÉSI ÜZEM,

Kecskés István

— Elsőként a Katics József kőműves-brigádról kell szólnom, amely az Északi körúti lakásoknál végzett kiváló szakmunkát. A Darnyik Imre festőbrigád szintén dicséretet érdemel: határidő előtt teljesítéssel. A Gács József és a Witerle Lajos asztalos-brigádokat is, amelyek szintén hoz-

zájárultak ahhoz, hogy az Építési Üzem maradéktalanul eleget tehetett negyedéves programjának.

Ebben az esztendőben kilenc szocialista brigád kötött szerződést 71 fővel. Az új brigádok: Bencze Ferenc villany-szerelő, Klein Ferenc bádogos, és Bessenyei Sándor műszaki brigád kiválóan dolgozik, méltán neveztek a szocialista brigádmozgalomba.

ANYAGELLÁTÓ ÜZEM,

Csikós Ferenc

— A szállító brigádok közül sorrendi meghatározás nélkül említsem a Neller Henrik, az Urwald Ferenc és a Franck Jakab munkacsapatok kiváló eredményét. A vagonrakó brigádoknál a Szakala József, a Szalai János és a Sedivi Sándor munkacsapatokat lehet kiemelni. A fátelapi brigádoknál a Béta-aknai Vajda Béla és az újhegyi Baranyai Ferenc, valamint a darus-brigád érdemel külön említést, amelynek Kriszt Károly a vezetője.

Az anyagellátó üzemben összesen 23 brigád 203 fővel nevezett a szocialista brigád cím elnyerésére. A Horváth János vezette szállító üzemszervezet másodsorú kapcsolódik be a megtisztelő cím és oklevél elnyeréséért indított versenybe. A gazdasági eredmények mellett a balesetmentes munka, újságok, folyóiratok megrendelése, tanfolyamok, iskolák elvégzése szerepel a vállalások között.

VILLAMOS ÜZEM,

Kauker László

— Az I. negyedévben Hirdi Antal brigádja kimagasló teljesítménnyel hívta fel magára a figyelmet. Különösen jól dolgoztak a Kossuth-aknai VIII. szint 12-es és a 14-es telepi fejtési energia ellátásánál. Plegel Ernő főművezető irányításával a telefonkezelők (15 állomáson) jó munkájukkal elősegítették a rendkívül szétszórólt bánya- és segédüzemek hírszolgálatát. Különösen az újhegyi, a Béta-aknai, a komlóti központi csoport munkája dicsérhető. A berendezések minőségi biztosításában a telefonkezelők jó munkája érvényesül. A Kossuth-aknai szocialista üzemszervezet küzdő öt föld alatti szerelő brigád tevékenysége szintén példamutató. Már tavaly (a brigádok egyenként) elnyerték az oklevelet és a megtisztelő címet, most közös erővel küzdenek a szocialista üzemszervezetért. A pécsújhegyi központi gépészeti műhely 36 dolgozója (Sárdi István vezetésével) ugyancsak méltán számíthat a megtisztelő cím elnyerésére. Eredményeik igen szépek. Szabolcsbányán 62 fő vállalkozott a szocialista üzemszervezet cím megszerzésére, vezetőjük Lósz Tibor. Ez a kollektíva is külön brigádokban versenyzett tavaly — eredményesen. A Hámán Kától elnevezett, Sarkadi Gézáé irányításával munkálkodó tekerceslő brigád most harmadszor indult a megtisztelő címmel. Eredményük kitűnő.

A Villamos Üzemben 13 brigád 125 fővel (ebből hét ifjúsági munkacsapat) és három üzemszervezet indul versenybe a szocialista címmel.

SZÉNELŐKÉSZÍTŐ ÜZEM,

Dr. Tárkányi Béla

— A három szérbrigád közül a Dobó Katalinnal elnevezett Horváth István vezette kollektíva és a Kopacz Ferenc brigád teljesítménye emelkedett ki. Nagy részt vállaltak abból, hogy az üzem az árbevétel tervét 101,2 százalékra teljesítette. Értékes az is, hogy egyik brigádnál sem volt baleset a három hónap alatt. A buktató-brigádoknál a Zalka Máté nevét viselő Horváth Sándor munkacsapat, bár meglehetősen balesetveszélyes helyen dolgozik, mégsem volt egyetlen balesete sem az I. negyedévben. Tavaly ugyan-ezen időszak alatt 64 kieső műszakot jegyeztek náluk. A buktatóknál jól ténykedett még a Petőfi Sándorral elnevezett Boros József brigád. A balesetek jelentős csökkenése is (tavaly 115 kiesett műszak, az idén 28) külön említést érdemel. A törő brigádok közül a Gábor Áron nevét viselő Bálint Ferencné vezetésével dolgozó munkacsapat a darabos szén válogatási tervét a legjobb eredménnyel teljesítette. A Právic István nevét viselő Juhász Gusztáv vezetésével dolgozó brigád ugyancsak balesetmentesen üzemelt és minden vállalatát teljesítette. A műhelyek közül a kötélpályai Tyitov karbantartó brigád (vezetőjük: Mész János) ért el legszebb eredményt. A kötélpályai üzemszervezetet a tavalyi negyedévi 28,5 órától 3,5 órára csökkentette. Baleset nem fordult elő náluk, mint ahogy már évek óta! A kötélpályai állomások közül a végállomás szocialista brigádja (vezetőjük Fazekas Béla) minden vállalatát teljesítette.

A Szénelőkészítő Üzemenél összesen 20 brigád 639 fővel kötött szerződést. Ezen túl a szénelőkészítő mű (résztleg vezető Remenyik Ernő) és a kötélpálya (Árpád Mihály) tett vállalat a szocialista üzemszervezet cím elnyerésére.

VASASBÁNYA,

Lechmann Károly

— A Batai Sándor vezette külfejtési brigádokt kell első helyen megemlítenem, amely 110,1 százalékat ért el. Egyetlen baleseti műszak sem fordult elő csapatukon. A két mélyszinti fejtés szintén jól dolgozott. A Németh János (10) és az Ormos István vezette szocialista brigádok 102, illetve 100,8 százalékat jelentettek negyedéves átlagban. Az elővívásnál Bencze Miklós 103,9, Pernecker Sándor 103,5, Lovász Béla 103,1 és Schmidt József brigádja 102,1 százalékat mondhat magának. A fenntartásnál Perlaki József 101,1 százalékkal zárta a negyedévet. A szállításnál Bitter József csapata a legjobb. A műhelybrigád (Szecsódi Lajos vezetésével) a háromhavi programot kitűnő eredménnyel teljesítette.

Vasasbányán 16 brigád 608 fővel kezdte meg munkáját a szocialista cím elnyeréséért.

BÉTA-AKNA,

Kovács Lajos

— Az öt fejtési csapat közül a legjobbak: Papp Lajos brigádja 112, Pfeiffer Alajos munkacsapata 111, Baranyi

András brigádja 102 százalék. Az üzem vezetősége negyedévenként pénzjutalomban részesítte a legjobb csapatokat. Az elővívásnál 13 csapat közül Rákosi Mihály brigádja az első, 116 százalékkal. Második: Lovas Sándor (111 százalék). Harmadik: Böröcz József (107 százalék). A fenntartásnál a négy munkacsapatból Takács György brigádja az élenjáró, 109,3 százalékkal. A szállításnál három szak dolgozik, közülük a Várnagy Ferenc vezetésével serénykedő harmadik szak lett az első, 105 százalékkal. A műhelybrigádok a vállalásokat megszemérenben teljesítik. A körletek külön-külön tartanak értekezletet, majd a brigádok szintén külön értékelik a vállalások teljesítését.

Béta-aknán 39 brigád, 1010 fővel kezdte meg a versenget a megtisztelő szocialista brigád és körlet (négy) elnyeréséért.

ÚJHEGYI ÜZEM,

Markó Nándor

— Mály Péter ifjúsági izzapkitermelő brigádja a vállalt 102 százalék helyett 127,2 százalékat teljesített. A szénmosóban Komocsai Lajos brigádja a negyedévi versenygyőztese. A széndúsításnál Fenyvesi Antal csapata 1557 pontot szerzett, a második helyezett Molnár Sándor brigádja előtt (1548). Az üzemszervezetnél: 1. Venczel Győző forgalmista brigádja. A pályafenntartásnál a Darvasi Béla vezetésével dolgozó szocialista brigád végzett kiemelkedő munkát, immár második éve balesetmentesen. A MEO-nál Boóz Károlyné brigádja a legjobb. A TMK-nál Rónaszéki László brigádja a használt anyagok újbóli felhasználásával is kitűnt. A vas- és fémöntő brigád (vezetőjük Németh József) 42 848 kilogramm vasat és fémet öntött, a megengedett 3 százalékos selejt alatt. Németh László brigádja méltán versenyez a szocialista műhely címmel, vállalását kiemelkedően teljesítette. A Kertész Károly forgácsoló brigád selejtmentes munkával hívta fel magára a figyelmet. Az újhegyi garázsban a Trapp Károly gépkocsivezető brigád az I. negyedévben 1230 liter benzint, 3617 liter gázolajat, 273 liter motorolajat takarított meg — a jó munka mellett. A Kovács Ferenc és a Móká Sándor vezette gépkocsiszerelő, és a Somosi László tehergépkocsi vezető brigádokat kell még kiemelni kitűnő munkáért.

Az Újhegyi Üzemen 1967-re 23 szocialista brigád nevezett, 538 fővel. Három szocialista üzemszervezet versenye indult, az üzemvasútnál (vezetőjük Szörényi János), a főműhelynél (Rausch László) és az újhegyi garáznál (Bencze Imre).

KARBANTARTÓ ÜZEM,

Szegő Géza

— Dobosi Lajos kubikos-brigád 112 százalékos eredményével tűnt ki többek között. A pécsi 18 lakás építésénél végeztek kiváló munkát. Ugyancsak itt dolgozott a 2. helyezést elért Schab József kőműves brigád, amely 111 százalékat jelenthetett. A Scheffer János kubikos-brigád az alsóbélatelepi munkáknál ért el 111 százalékat. Nagyszerűen dolgoztak még a Bá-

nusz János (109), a Jauch Ferenc (105), és a Megyeri András (105%) kőművesbrigádok, Tóth István ácsbrigádja (108), Herczeg Dömötör burkoló-brigádja (104) és Keresztes Zoltán kályhas-brigádja (109 százalék).

A Karbantartó Üzemenél erre az esztendőre 21 szocialista brigád kötött szerződést 223 fővel.

ZOBÁK-AKNA,

Steinczer Tibor

— Fejtésben a Bukovecz Lajos brigádja nyerte a negyedéves versenyt, 114 százalékat ért el. Balesetmentes munkájuk külön dicséretet érdemel. A további sorrend: Kosztolányi Péter (113), Földes György (111,7) és Kollár Dénes brigádja (113,9). A feltárásnál a győztes: Breitembaumer Károly 138,1 százalékkal. Az elővívásnál Mácsai János 126,4 százalékkal nyerte a zászlót és a pénzjutalmat. A fenntartásnál Erős Gergely 117 százalékkal bizonyult a legjobbnak. Szabó Péter brigádja százalékban magasabb eredményt ért ugyan el, de a rossz baleseti mutató miatt került hátrább. Szállításonál Pinter László munkacsapata lett a legjobb, övéké a zászló és a pénzjutalom. A gépészetnél Nagy György brigádját kell első helyen megemlíteni.

Zobák-aknán a szocialista brigádmozgalom 76,4 százalékos szervezetségű, vagyis 1530 fő 68 brigádban versenyez. A szocialista körlet címre a termelőknél kettő, továbbá az izzapólgó, a szállító, a gépészet és az előkészítőknél szintén két körlet verseng. Olyan kiváló szakemberek irányítják ezeket a körleteket, mint: Hornyák Lajos, Vámosi István, Onga István, Kárpáti József, Vécsey László, Hermusz József és Farkas László.

SZÁSZVÁRI-AKNA,

Ropoli Viktor

— Fejtési csapataink közül a harmadik helyezést is túl jutott a 112,2 százalékon. Az elsőket Ágoston Ferenc brigádja érte el, 114,5 százalékkal. Utána Veres István (112,3) és Braun János (112 százalék) következtek. E három brigád balesetmentes munkával is kitűnt. Az elővívásnál Guth János brigádja a legjobb, 113,3 százalékkal. A fenntartásnál Jauch Jakab 109,8 százalékkal lett az első. A feltárásnál Réder János a győztes (112 százalék), jóllehet Géth Miklós brigádja 118 százalékat ért el. Az utóbbi brigádnál egy súlyos baleset is előfordult. A szállításnál Agócs Sándor (Béke-akna II. szak) csapata a legjobb, 103,2 százalékkal.

Szászváron 14 brigád, 203 fővel verseng.

PÉCSBÁNYA,

Müller Gyula

— Nálunk 38 brigád tett szocialista vállalat, 925 fővel. A vállalások a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 50. évfordulójára történtek, mint más üzemeknél. Az I. negyedévben minden brigád teljesítette vállalását. Közülük is kiemelkedik Kerekes Mihály aranykoszorús feltároló szocialista brigádja, amely 117,4 százalékat ért el. Az élenjárók között van még a Stanek János ezüstkoszorús elővívó brigád (108,2), a Jakab Rudolf zöldkoszorús fejtési brigád (107,1), a Dunal Antal zöldkoszorús fúrásbrigád (118), és a Szabó József ifjúsági brigád (114,1). A déli bányamező létszámának 80,5 százaléka a szocialista címmel küzd, vagyis a szocialista üzemszervezet elnyerésére tettek vállalat. A szocialista brigádok jó munkájának is köszönhető, hogy Pécsbánya az I. negyedéves tervét 103,5 százalékra teljesítette, tehát a legjobb eredményt érte el a szén termelésének trösztü versenyében.

Vízahányó Imre

Néhány szervezési probléma az új gazdaságirányítási rendszerben

Hazánkban, különösen az utóbbi években nagy jelentőséget tulajdonítanak a szervezési és irányítási problémák tanulmányozásának. A figyelmet érdemlő példák közül több tényező is igazolta a problémakörök előtérbe kerülését; többek közt nyilvánvalóvá vált; hogy a gazdasági élet terén megkövesedett, s a technikai fejlődéshez viszonyítva elmaradt szervezési állapotok előbb-utóbb gátlóvá válhatnak a további gazdasági megerősödésnek.

Világosra megfigyelhető, hogy évről évre szaporodik a vezetéssel összefüggő szakkérdéseket tárgyaló publikációk száma. Hazánkban e kérdés voltaképpen csak az utóbbi négy-öt esztendőben vált igazán társadalmi problémává, amikor is kezdtek felismerni azt a körülményt, miszerint a vezetési tevékenységhez speciális szakismeretek és készségek kifejlesztésére van szükség.

Az ipar államosítása utáni években, a vezetével szemben támasztott egyetlen követelmény még a politikai megbízhatóság volt, ami természetesen történelmileg teljesen érthető. Már az 50-es évek elején, de különösen 1956 után a politikai követelmények mellett egyre nagyobb súlyt kapott a szakmai ismeret. Bekövetkezett e változás azért,

megnö a vezetők speciális vezetési szakismeretekben való jártassága.

Az utóbbi néhány évtized szakirodalmi részletesen tárgyalja azokat az új vonásokat, amelyek a korszerű vezetést ma általában jellemzik.

(1) A vezetéssel foglalkozó egyik legfontosabb tendencia a programozott döntések megjelenése, és ezzel olyan tudományág kialakítása, amely lehetőséget ad a különböző döntési variánsok közül a legkedvezőbb kiválasztására. Ebben a tudományágban uralkodó a matematikai elem, amelynek kétségtelen előnye az egzaktság. Hátránya viszont — különösképp a bányászat sajátos viszonyai közt — az, hogy a különböző matematikai formulák sokszor alkalmatlanok a rendkívül bonyolult körülmények modellizálására. E hátrány természetesen nem jelentheti azt, hogy a várható események előrejelzésénél nem nyújthatnak nélkülözhetetlen segítséget azok a matematikai módszerek, melyeket a programozás, a valószínűség-számítás, a hálótervezés stb. kínálnak.

(2) A vezetési tevékenységben nagyon jelentős változásokat hozhat, és kell, hogy hozzon az adminisztrációs munka gépesítése, ami nemcsak adminisztrációs munkacromegtakarítási lehetőséget rejt magában, hanem egyben lehetővé teszi, hogy a döntések számára eddig elképzelhetetlen gazdasággal álljanak rendelkezésre az információk.

(3) A harmadsorban felemlíthető új elem az utóbbi idő-

A szocialista humanizmus

kapcsolatos tételek hangoztatása közben azonban nem lehet eléggé hangsúlyozni, hogy a vezetési tevékenységet mindig meghatározott szervezeti rendszerben lehet csak értelmezni, ami tulajdonképpen meghatározza azt, hogy a vezetés milyen módszereit tekinthetők optimálisnak, s melyek azok, amelyeket el kell utasítani. Amikor az új gazdaságirányítási rendszer várható szervezési következményeit latolgatjuk, célszerű abból kiindulni, hogy né az emberekhez igazodjanak az feladatok, hanem a feladatokhoz igazodjanak az emberek, s az emberek meghatározott szervezetei a vállalt célt kell hogy tükrözzék. Ebben a felfogásban nyilván-

mert ezidőre ennek összes társadalmi-gazdasági feltételei megteremtődtek. Megszilárdult a szocialista társadalmi rendszer, és megerősödtek a gazdasági alapok. S végül — a 60-as évek elején — kezdődött a harmadik fázis, amikor szinte teljes egyértelműséggel megfogalmazódott a szükséglet, miszerint egyedül nem elég, ha a vezetők politikailag megbízhatóak és jó szakemberek, hanem emellett speciális vezetési ismeretekre és készségekre van szükség. Hazai vonatkozásban a vezetés problematikájának kérdése manapság már egyértelműen tisztázódott. Ennek eredményeként általánosan elfogadottá vált az az álláspont, hogy a vezetési ismeretek tulajdonképpen a szervezéstudomány részét alkotják, és szorosan összefüggnek a szervezeti rendszerekben bekövetkező változásokkal. Ezt különösképp érdemes hangsúlyozni most, amikor küszöbön áll az új gazdaságirányítási rendszer reformja, minek nyomán megszűnik az a gyakorlat, hogy a vezetők döntési lehetőségeit a központi akarat minden vonatkozásban korlátozza. A döntések nagyobb szabadsága viszont nagyobb felelősséggel jár; amit a vezetés csak úgy tud vállalni, ha

ben mind nagyobb teret szorít magának úgy a nyugati, mint a szocialista szakirodalomban, lényege pedig az emberi kapcsolatok hangsúlyozása. Az irodalom tanulsága szerint, a 30-as évek végén; a szociológia és pszichológia egyaránt nagy súlyt vetette fel a szervezeten belüli emberi kapcsolatok jelentőségét, és viszonylag gyorsan kialakult egy olyan irányzat, amely a szervezeten belül két rendszert különböztet meg, a hivatalosat és nem hivatalosat. E felfogás a vezetés hatékonysága legfőbb kritériumaként és rendszerek közti összehangot jelöli meg. Bár az utóbbi időben, e koncepció túlzásai ellen a polgári társadalomtudományon belül is többen felléptek, ezzel az irányzattal mégis jelentősen bővült a vezetési szakismeretek, s a figyelem ráterelődött az emberre, akinek magatartásán, tevékenységén keresztül megvalósulnak a vezetés céljai. Érdemes felhívni a figyelmet azonban arra, hogy e koncepció nyugati irodalmában, — bár a központban maga az ember áll, a maga gondolata és érzésvilágával, bonyolult személyiséggel, társadalmi és egyéni törekvéseivel, mégis — sok az embertelen vonás, mégpedig azért, mert az ember úgy jelenik meg, mint a vezetési tevékenység manipulálásának tárgya, amit a szervezet céljainak megfelelően alakítani, formálni kell.

vánvaló az is, hogy a dolgok bizonyos változásai változást idéznek elő a szervezetben is. Mondandóm tárgya tehát azon feladatok egy kisebb részének számbavevétele, amelyek változnak, vagy éppen új módon jelentkeznek a gazdaságirányítási rendszer reformja nyomán.

(1) A meglévő gazdaságirányítási rendszer központi terv utasításokon alapuló módszere meghatározó módon befolyásolta a vállalatoknál folyó távlati tervező, távlati fejlesztő munkát. A kezdeményezés nem a vállalatoknál volt, mint ahogy nem bírtak a vállalatok olyan forrásokkal sem, amelyekből saját célkitűzéseiket finanszírozhatták volna. A vállalatoknál folyó távlati tervező munka jelentőségére csak azzal utalok, hogy az ország 10 széntrösztje közül mindössze egynek van külön távlati fejlesztési részlege; mint ismeretes, a miénknél. A vállalatoknál folyó — az esetek többségében teljesen hatástalan — távlati tervezőmunkának még egy —

A távlati tervezőmunka

módszereit nyilván befolyásolja az a tény, hogy — különösképp a távlati koncepciók kialakításánál — megnö a vállalati döntések köre, s így nem kell kényszerűen várakozni külső elhatározásokra, vagy nem kell félni a távlati célok gyakori módosításától. Mód nyílt tehát arra, hogy a tartósabb vállalati célok részletesebb műszaki-gazdasági tartalommal legyenek kitöltve, s fel lehet majd mérni egy-egy részkonceptió valamennyi műszaki-szervezési és gazdasági konzekvenciáját.

(2) Tovább módosíthatja a távlati tervező-fejlesztő munkát a beruházási koncepció megváltozása, s a beruházási eljárás kötöttségek felszámolása. Egész egyszerűen arról van szó, hogy megdrágult a beruházási pénz. Pl. a költségvetési beruházásból épített beruházási vágatok vonatkozásában a trösztnek ezideig minden kapott 1 forint egyszer s mindenkorra 48–52 fillérjébe került. Ha az új gazdaságirányítási rendszerben úgy kalkulálunk, hogy a befektetést csak a kamatok kamataival kell visszatéríteni, akkor is minden egyes beruházót forintért 1,5–1,8 Ft-ot fizetünk vissza, illetőleg számolunk el az önköltségünkben. Meggondolás tárgya lesz nyilván az, hogy a források adta lehetőségekből mit ruházunk be! A vágathajtás pl.

A munkakalmasság problematikájának

ma már kiterjedt irodalma van, ami bizonyítja e mostohán kezelt probléma óriási jelentőségét. Az alkalmasság köztudottan három vonatkozásban lényeges: a munka teljesítménye, a munkás egészsége és a munkás munkával való megelégedettsége vonatkozásában. Legyünk őszinték: ezideig melyik követelmény vonatkozásában jártunk el következetesen. Az tagadhatatlan ugyan, hogy a munkás egészségi állapota a felvételtkor, és később rendszeresen megejtett orvosi vizsgák nyomán döntő szerepet játszott az alkalmazás elbírálásánál, azonban ennél tovább nem is nagyon mentünk. Mindebből az is következik, hogy számos olyan munkakör, amelynek körülmény tisztázása van még hátra, amit az orvosok bányászati szakértők nélkül megoldani nem tudnak. Néhány figyelemre méltó adatlat szeretnék a probléma súlyára utalni. A bányáiparban előforduló megbetegedések fajlagos számát összehasonlítva a vas- acél- és fémipar hasonló mutatójával

— a légzőrendszer megbetegedései 30%-kal,
— az ideg és érzékszervek megbetegedései 100%-kal,

szinte megoldhatatlan — nehézséggel kellett szembe nézni; mégpedig a termelési volumen várható alakulásának bizonytalanságával. A piaci kapcsolatok távlati alakulása ismereteinek hiánya, a bizonytalan beruházási lehetőségek, valamint a nehezen hozzáférhető — főképp devizaigényes — eszközök olyan korlátok voltak, amelyek szinte lehetetlenné tették a tartós vállalati célok vállalatoknál történő kimunkálását. — Értendő tehát, hogy e kötöttségek nagy részének megszüntése jelentősen befolyásolja a távlati tervezési-fejlesztési munkát. Nézetem szerint például előtérbe kerülnek olyan követelmények, hogy megbízható ismereteket szerezzünk a szénfelvevő piacok várható alakulásáról. Ismernünk sőt befolyásolnunk kell szénvászarlóink távlati elképzelését, fel kell derítenünk olyan meglévő, avagy ma még meglévő fogyasztót, ahol termékeinket kölcsönösen előnyös feltételek mellett tudjuk értékesíteni.

csak termelési lehetőséget biztosít, de önmagában nem szolgálja az önköltség csökkentését. Megítésem szerint tehát olyan befektetések lesznek túlsúlyban a jövőben, míg a kizárólag kapacitást szolgáló létesítményeinket a forgóeszközök forrásaiból fedezzük.

(3) Jelentősen fog változni a munkaerőgazdálkodás komplex problematikájának arculata és súlya. A kérdéskörnek csak három részletét emelem ki; a munkafegyelem, a munkakalmasság és a rehabilitáció problémáit. Számokkal tudjuk alátámasztani azt a becsülésünket, hogy trösztünkben a munkaidőcsökkentés mértéke megközelíti az évi 1 millió munkórát. Ha azt is tekintetbe vesszük, hogy e munkaidőcsökkentés egy részét túlórával, túlmunkával pótoljuk, akkor az ebből származó közvetlen kár bányára meghaladja a 10 millió Ft költséget évente, nem beszélve e jelenség munkamórálon keresztül érvényesülő másodlagos rontó hatásáról. E probléma munkaerőgazdálkodással való, és hogy e fogyatékoságok nagy része a munkaköri szabályok meglehetősen tisztázatlanságára vezethető vissza. Csak érdekességként említek egy példát: bányáüzemünk föld alatti munkakörének jelentős százalékában nincs egyértelműen szabályozva, hogy 7, avagy 8 óra a napi kötelező munkaidő.

— a keringési szervek megbetegedései 42%-kal,
— az emésztőrendszerek megbetegedései 53%-kal,
— a bőr és kötőszöveti megbetegedések 76%-kal,
— a mozgásszervi megbetegedések 111%-kal

nagyobb gyakoriságot mutatnak a bányáipar egészében a fémiparral szemben. Bár a megbetegedések megoszlása a Mecsekben eltér az országos átlagtól, orvosaink számokkal is alátámaszthatóan bizonyították, hogy nem a szilikózis az egyetlen és számottevően bányászbetegség.

sek; nem beszélve a teljesítménynövekedések és betegséglmaradások közvetlen gazdasági hasznáról. Nem lehet vitás, hogy e kérdésben most a műszakiaknak kell a további lépést megtenni.

A rehabilitáció problémái

hasonló súlyúak. Az elkerülhetetlen megbetegedések terheinek súlyát közvetlenül ma csak a csökkent munkaértékű munkás érzé. Ha a megbetegedett és csökkent munkaértékű dolgozók rehabilitációs foglalkoztatásától nem kívánunk mást, mint e munkások életkilátásainak növekedését, már akkor is nagyot lépünk előre, de nyilvánvaló, hogy e probléma egészségi következményein túl jelentős gazdasági előnyt is rejt magában.

(4) Jelentős változás várható belső információs rendszerünk szerkezetében és jelentőségében. A változás alapvető forrását én abban látom, hogy az új gazdasági mechanizmusban kibővül a vállalati döntések köre, differenciáltabb, pontosabb, illetőleg megbízhatóbb s nem utolsó sorban — gyorsabb információszolgáltatásra lesz szükség. E gondolatok ürügyén e helyütt nem az adattárolás, adatszolgáltatás és feldolgozásról kívánok beszélni, hanem a műszaki-gazdasági tájékozódás rendjéről. Egy angol közgazdásztól származik a következő mondás: „Egy munkahét 5 napjából 3-at azzal töltünk el, hogy kitaláljuk azt, amit már egyszer kitaláltunk”. A

Az üzemi önállóság

növelésének — felfogásom szerint — három alapvető előfeltétele van.

1. A Tröszt határozza el egyértelműen a döntési jogköröket, s az ezért vállalt felelősséget, majd rögzítse az együttműködés — érintkezés — eljárási szabályait. rendelkezésére álljon egy olyan egységes és felkészült tanácsadó szervezet, ami az üzemi körben utalt műszaki-gazdasági döntések előkészítésére alkalmas.

3. A termelést közvetlenül irányító és ellenőrző aknászok és művezetők bírjanak annyi önállósággal, s természetesen felelősséggel is, hogy az üzemi termelési céljait maradéktalanul képesek legyenek aprópenzre váltani

Az üzemi önállóságnövelés általam említett 3 előfeltétele

Ma az aknász páratlan felelősséggel

felruházott munkavezető, aki még a tételeken rábízott feladatokon belül sem parancsnok a termelőtevékenységnek. S ha az eddig elmondottak során kerültem is a konkrétumokhoz, — itt szinte befejezésül — szeretném felsorolni azokat az általam szükségesnek vélt teendőket, amelyek e valóban jelentős probléma felszámolását lennének hivatva szolgálni.

1. Működési kézikönyvet kell adni az aknászoknak, jogi és kötelezettségeik egyértelmű körülírásával.

2. Oktatást kell szervezni számukra, ahol elsősorban a szervezési és munkalektani kérdések dominálnak.

3. Olyan jogosítványokat kell adni számukra, amellyel felelős hatásukat a munkások fele növelni tudják. E jogosítványok közül a fegyelmzés és bérezés a leghatásosabbak. Felfogásom szerint célszerű

megoldáshoz a rokon ágak egymáshoz való közelebb kerülése egyedül elégséges. Nyilván olyan információs szolgáltatást szervezünk, illetőleg fórumot kell létrehozni, amely úgy a kül- és belső szakirodalmat, mint a bányán belül megjelenő újdonságokat szervezeten kívül is megismeri. E látszólag jelentéktelen probléma megoldása megítélésünk szerint hatalmas szellemi energiákat szabadítana fel feltétlen előmozdítaná a együttműködést.

(5) Utóljára a tröszt-kapcsolatának várható alakulásáról, illetőleg egy — látszólag össze nem függő — üzemi problémákról szeretnék néhány gondolatot kifejteni. A várható vállalati önállóság növekedés egész másképp lentkezik a tröszt-üzemi viszonylatban, mint a tröszt közvetlen felügyeleti viszonylatában. Szinte nap nap szövegszerű tárgya az üzemi önállóság, aminek talmi vonásait elég hézagosan ismerjük, de nem is ismerjük jobban, hisz még azok vállalat jogosítványok ismeretese, amit annak jén a Tröszt megoszthatja meivel.

közül az első már egy korábbi igény. A másodiknak felhívás gondolata tulajdonképpen ma is meglévő műszaki portok helyrerakásának már halaszthatatlan szükségére” utal. Az aknász, illetőleg művezető problémát véletlenül soroltam az előtérbe tételek közé. Ha úgy szólnék, hogy a tröszt kibővített vezetőgarnitúrája megközelítőleg 1000 fő, akkor ezen a tőle vezetőkar minden második tagja aknász, illetőleg művezető. Ez az a garnitúra, amely a fizikai munkavégzés közegében a vezetés utolsó lépcsője, rajtuk keresztül lép át a vezetőkar minden tagjára, azaz a vezetői feladatok elvégzésére szolgáló információ a vezetés magán régióiba.

4. Mentésíteni kell mindazon feladatok alól, amelyek más szakosított emberek lennének hivatva elvégezni.

5. Fórumot kell teremteni, amely szervezett alkalmat kínál számukra a vállalati üzemi célokba való bekapcsolódásra, és lehetőséget ad a munka során hangukat hallatni. E cél megvalósításának megfontolást érdemlő eszköz lehetne az, hogy tervszerű személycseréket hajtanánk végre az aknászok és a művezetők között, akik a műszaki csoportok segítségére lennének.

Tóth Tibor,

a munka- és üzemi vezetés csoport vezetője

Tanácskozott a Földes-brigád

Három árva otthonra talált

Április 9-én, vasárnap délelőtt 9 órai kezdettel Komlón, a Május 1 Művelődési Ház műszaki klubjában tartotta az idei év első szocialista brigádértekezletét a Zobák-

két területen van még javítani való. Főleg a balesetek számát kell csökkenteni.

A hozzászólások során elszólta **Vertike István**, a Zobák-aknai pártbizottság részé-

Györgynek a szocialista brigádjelvény arany fokozatát. A Földes csapat immár nyolcadik éve, megszakítás nélkül birtokolja a szocialista brigád címet.

bák-aknán minden feltétel megvan ahhoz, hogy rendszeresen túlteljesítsék éves tervüket. Biztosíték erre az a fejlődés is, ami előtt az üzem áll. A tervek szerint a jelenlegi napi 2000 tonnás terv 1970-ben 3000 tonnára, 1975-ben pedig elérhetően 4500 tonnára növekedik. Ehhez azonban az is szükséges, hogy a jelenlegi 370—380 forint/tonna önköltségi szintet az elkövetkezendő 5—8 év alatt 20—25 százalékkal csökkentsék. 1975-ben a trösztí nyereség 50 százalékat Zobák-aknának kell biztosítani.

Jazbinsek elvtárs a továbbiakban a baleseti helyzetről beszélt. Mint mondotta, sokan úgy vélik, azért nagy a baleseti szám Zobákon, mert veszélyes az üzem. Nos, Béta-akna sokkal veszélyesebb, hiszen 60—80 fokos települések vannak, mégis csaknem kétharmaddal jobb a baleseti mutató és a súlyossági mutató szorzatából eredő viszonyszám. Zömmel tehát nem a telepviszonyok a ludasak a baleset alakulásában, hanem a dolgozók, akik igen gyakran megfelelnek a biztonsági és technológiai előírásokról. A Földes csapat nem áll rosszul a balesettel, de még nekik is van mit javítani.

A tanácskozás végén **Földes György** köszönte a brigádtagok megjelenését, és annak a 15 felszólalónak a véleményét, akik mind a brigád munkáját segítették elő javaslataikkal.

Földes György brigádvezető ismerteti a kollektíva idei feladatait

aknai **Földes György** kollektívájá. A tanácskozáson az üzem műszaki-gazdasági és tömegszervezeti vezetői is képviselték magukat. A napirendben két fontos téma megtárgyalása szerepelt.

A megjelent brigádtagokat **Földes György** köszöntötte, majd bemutatta a kollektívának az elnökségben helyet foglaló **Bélteki** gyerekeket és az őket gondozó nagymamát. Amolyan ismerkedés volt ez az új jövevényekkel, hiszen ettől az évtől kezdve már ők patronálják a három árvát, akik évekkor ezelőtt, egy súlytőlégrobbanás következtében, Zobák-aknán vesztették el édesapjukat.

ről köszöntötte a brigádértekezletet, majd a szakszervezeti bizottság nevében **Szolnok Miklós** adta át Földes

Jazbinsek Vilmos főmérnök a trösztí pártbizottság üdvözlését tolmácsolta az értekezletnek. Elmondotta, hogy Zo-

A szocialista brigádértekezlet résztvevőinek egy csoportja

Bélteki Mária egy bányász-témájú verset szavalt igen nagy sikerrel

Földes György brigádvezető részletesen ismertette azokat a körülményeket, melyek lehetővé tették a három árva patronálását. Elmondotta a velük kapcsolatos terveket is: rendszeres látogatás, ajándékozás, nyáron balatoni nyaralás stb. Amíg általánosságban esett szó a gyerekekről, addig teljesebb volt az egyetértés. A „baj” akkor kezdődött, amikor szóba került a gyerekek nyaralás utáni elhelyezése. Mindenki azt akarta, hogy hozzá menjenek. **Kreincz János**, **Király Antal** meg a többiek. A vitát **Földes György** azzal zárta le, hogy majd összeírják, kik tartanak igényt a gyermekekre, és ennek ismeretében szabják meg kinél, mennyi ideig legyenek.

A tanácskozás második részében került sor a múltévi munka értékelésére és az idei feladatok ismertetésére.

A brigád vezetője — a termelési feladatok mellett — részletesen foglalkozott a baleseti helyzettel és a továbbtanulás szükségességével. Mind-

A szabad időről

Korunk embere keresi, de még nem találta meg a számára megfelelő életmódot, többek között szabad idejének helyes felhasználását. Az idegrendszeri és szívkoszorú-ré betegségek emelkedő száma azt bizonyítja, hogy a jelenlegi életmód káros az egészségre.

A szocialista országokban minden lehetőség adva van, hogy az egészségre káros életmódon változtatni lehessen. Ezt segítik elő — az automatizálás, a munkaidő megrövidítése, a munkás- és egészségvédelmi törvények, fizetett szabadság, szervezett üdültetés, az egészségügyi, kulturális és sportlétesítmények. Mind ezek igénybevétele mellett szükséges, hogy okosan, megfelelően éljünk és csekély szabad időnköt helyesen használjuk fel.

A szabad idő okos felhasználásához tisztánunk kell a szabad idő fogalmát. A munkaviszonyban eltöltött napi hat, hét vagy nyolc órán túli idő még nem szabad idő. A munkahelyen eltöltött időhöz tartozik még a munkahelyig való közlekedésre fordított idő is. A munkaviszonyon kívüli kötetlen időt, az elsődleges életteni szükségletek kielégítésére (ulvás, étkezés stb.), társadalmi kötelezettségek, többletmunka illetve a házi-asszonyoknál a háztartási munka is terheli. A fennmaradó idő az úgynevezett szabad idő, a valóságban csak töredékét teszi ki a huszonnégy órának.

Tudjuk azt, hogy az életfolyamatok szakaszosan meghatározott napi ritmus szerint zajlanak le. A ritmus alapját a munka és pihenés folyamatának váltakozása adja. A pihenés egy részét az alvás jelenti. A gyakorlat azonban azt mutatja, hogy nagyon

sokan mesterséges nyugtatásra és serkentésre gyógyszereket szednek. Így az életfolyamatok ritmusát megbontják, s idővel a szervezet elveszti önszabályozó képességét. Ezért fordul elő manapság a gyakori álmatlanság, levertség és ideges jelenség.

A pihenésről beszélve szembe kell szállni azzal a téves nézettel, mely az alvást jelenti a pihenés legfontosabb formájának. Ez az úgynevezett passzív pihenés. Kétségtelen az, hogy az alvás elsőrendű biológiai szükséglet, de ezentúl szükség van az aktív pihenésre is — erre kell a szabad időt felhasználni. Az aktív, illetve tevékeny pihenés idejét testmozgással és szellemi tevékenységgel kell kitölteni. Itt is néhány helytelen nézet vált uralkodóvá, amely szerint a fizikai dolgozók csak szellemi tevékenységgel, a szellemi dolgozók pedig csak fizikai erőfeszítéssel töltsék el szabad idejüket.

Az aktív pihenés lényegét az adja, hogy más izomcsoportokat foglalkoztassunk, illetve szellemi élmények útján javítsuk a közérzetet.

A több műszakban foglalkoztatott dolgozók természetesen nehezebb helyzetben vannak, de részükre is ajánlható a szabad idő helyes és ésszerű felhasználása.

Szabad időnk egy részét természetesen szórakozással is kitölthetjük. A szórakozás nem lehet egyértelmű az ivással, részegkedéssel, a nyeresékre menő szerencsejátékokkal. A munka utáni idő helyes kihasználását szolgálja a sport, az irodalom, a zene, barkácsolás és a világot otthonunkba hozó televízió.

Kovács Péter

Lezajlottak Kossuth-bányán az alapszervi KISZ-vezetőségválasztások

Befejezéséhez közeledik trösztünk KISZ-szervezeteinek életében a kongresszus előkészítésének egyik legfontosabb mozzanata a vezetőségek újjáválasztása. Legnagyobb üzemünkben Kossuth-bányán máris lezajlottak az alapszervi vezetőségválasztó taggyűlések.

Április 6-án a szállító és előkészítő körlet tartotta vezetőségválasztó taggyűlését, az előbbinél a héttagú vezetőség élére **Simon Miklós**, az utóbbinál ugyancsak héttagú vezetőséget választottak, s ennek élére **Juhász István** titkár került. Április 9-én a III-as aknai üzemrészt választotta meg a 9 tagú KISZ-vezetőséget, amelynek titkára továbbra **Cseh László** maradt; 11-én, a Bányagép Üzem és a szeszkerület vezetőségválasztó taggyűlése zajlott le, a gépüzemi alapszervezet titkárára **Féllix Zoltán**, a szeszkerület alapszervezetének titkára **Acz Mihály** lett.

Az üzemi KISZ-bizottság értékelése szerint a taggyűlések jó előkészítés után kellő aktivitással érték el céljukat. Az üzemi KISZ-bizottság megválasztása céljából 23-án, vasárnap 9 órai kezdettel tartják a küldöttértekezletet, ahol a 29 fős bizottság mellett megválasztják a trösztí küldöttértekezleten a Kossuth-bányát képviselő 20 fiatal is.

Felvételi pályázat

Az MSZMP Baranya megyei Bizottsága felvételi pályázatot hirdet a Marxizmus—Leninizmus Esti Egyetem 1967—68-as tanévére

A) Pályázni lehet az esti egyetem 3 éves tagozatára
3 éves tagozatok indulnak: Pécs, Komlón, Mohácon, Siklóson és Szigetváron.

Felvételre jelentkezhetnek párttagok és pártönkivüliek, akik:

érettségivel vagy ennél magasabb fokú iskolai végzettséggel;

vagy az 5 hónapos pártiskola szintjének megfelelő marxista—leninista előképzéssel rendelkeznek, vagy a Marxizmus—Leninizmus Esti Középiskolát elvégezték.

A jelentkezők felvételi vizsgát tesznek a Marxizmus—Leninizmus Esti Középiskola tananyagából.

A hallgatók az első évben filozófiát, a másodikban politikai gazdaságtant, a harmadikban a nemzetközi és magyar munkásmozgalom történetét tanulmányozzák.

A tanév szeptember 1-től június 30-ig tart. A kötet foglalkozási idő: hetenként egy napon délután 5—8 óráig. A hallgatók félévenként vizsgáznak, s a 3 év elvégzése után vég bizonyítványt kapnak.

Azoknak, akik a Marxizmus—Leninizmus Esti Egyetem 3 éves tagozatát elvégezték, az 1088/1957. M. T. sz. rendelet alapján

az egyetemek, főiskolák, illetőleg akadémiák esti és levelező tagozatain folytatott tanulmányok esetén marxizmus—leninizmusból vizsgáznok nem kell;

a tudományos fokozat elnyerése során kandidátusi minimum (doktori vizsga) keretében előírt ideológiai vizsgát nem kell letenniük.

A hallgatók a fenti rendelet alapján évente 24 nap tanulmányi szabadságra jogosult.

A hallgatók a 3 éves tagozaton évi 170 Ft tandíjat fizetnek.

B) Pályázni lehet az esti egyetem 2 éves szakosított tagozataira

Szakosított tagozatokat indítunk filozófia, általános politikai gazdaságtan, szocializmus politikai gazdaságtan, nemzetközi munkásmozgalom története szakon.

A szakosított tagozatokon folyik a magasabb szintű pártpropagandisták, szakmai vezetőbeosztásúak, elméleti munkát végzők, középiskolai nevelők és vezetőbeosztású pedagógusok képzése.

Felvételre jelentkezhetnek, akik jó, vagy jeles eredménnyel elvégezték az esti egyetem 3 éves tagozatát, vagy az 1 éves pártiskolát, akik egyetemet, vagy főiskolát végeztek és akik ezeknek megfelelő előképzéssel rendelkeznek, de más iskolának nem hallgatói.

A jelentkezők felvételi vizsgát tesznek az esti egyetem 3 éves tagozatán oktatott szaktárgy anyagából.

A szakosított tagozaton a hallgató két éven keresztül az esti egyetem rendtartása szerint végzi tanulmányait.

A választott szakon levelező tagozat nincs. A szakosított tagozatot végzett hallgatók államvizsgát tehetnek.

A 2 éves szakosított tagozat elvégzése után államvizsgát tett hallgató a marxizmus másik két ágából 1—1 évi levelező tanulás után tehet államvizsgát. A levelező hallgatók 1967. évi augusztus 20-ig írásban kérhetik felvételüket.

A 17/1963. VII. 2. sz. Korm. rendelet értelmében valamennyi szakágból letett államvizsga alapján szerzett oklevél — képesítés szempontjából — egyenértékű a főiskolai oklevéllel.

A vonatkozó rendeletek értelmében a szakosított és levelező tagozat hallgatója is jogosult évi 24 nap tanulmányi szabadságra.

Az államvizsgákra külön — 8—8 nap tanulmányi szabadság igénybevehető.

A 2 éves szakosított tagozaton a hallgatók 170 Ft. — a levelező tagozaton évi 1,— Ft tandíjat fizetnek.

A pályázat benyújtásának határideje: 1967. május 20.
A felvételi vizsgák ideje: 1967. június eleje

A felvételre jelentkezők a döntésről 1967. június 30-ig értesítést kapnak.

A 3 éves és a szakosított tagozatokra pályázó „Felvételi úrlap”-ot tölts ki, amely beszerezhető pártszervezeteknél, pártbizottságoknál és az esti egyetemen.

Az illetékes pártszerv és a munkaadó javaslatával ellátott felvételi úrlaphoz mellékelni kell a tanulmányok folytatását engedélyező orvosi igazolást.

Az iskolai és pártiskolai végzettségről szóló igazolást a felvételi bizottság előtt kell bemutatni.

A pályázatot az MSZMP Baranya megyei Bizottság Marxizmus—Leninizmus Esti Egyeteme címére (Pécs, Damjanich u. 30.) kell beküldeni.

A Komlói, mohácsi, siklósi és szigetvári 3 éves tagozatra jelentkezők az illetékes városi, járási pártbizottságra küldjék kérelmüket.

Magyar Szocialista Munkáspárt
Baranya megyei Bizottsága

Tekeverseny

A megyei teke-bajnokság II. fordulójában a Komlói Bányász 6:2 arányú győzelmet ért el a Pécsi Volán ellen. Legjobb dobóink: Kovács 420, Mészáros 389, Szalontai 389. A KBSK II. szintén 6:2-re győzött a P. Volán II-vel szemben. Ld: Czukor 414, Mátyás 413, Illés 398. Legközelebb a Pécsi Kesztügyár fogadja csapatainkat.

Röplabda

A Komlói Dózsa röplabda együttese (Rein, Panta, Kotka, Takács, Ósz, Adrián) az NB II. második fordulójában hazai pályán nagy becsúgygyal, időnként jó játékkal 3:1 arányban győzött a rutinos fővárosi Pénzügyőrök csapata ellen. Együttesselünk Takács a mezőny legjobbjaként játszott, rajta kívül Rein és Adrián dicsérhető.

A Máza-Szászvár PÉCSI VERESÉGE

Az NB II. nyugati csoportjában az utolsó helyezett PVSK fogadta a Máza-szászvári Bányász csapatát. A találkozó a pécsiek 3:1-es (1:0) győzelmét hozta. Csapatunk a döntetlen reményében utazott Pécsre, ennek érdekében a biztonsági játéka törekedett: 4-3-3-as összeállításban lépett pályára. Végig kiegyensúlyozott volt a küzdelem, a hullámvolgyben lévő PVSK ellen bizony lehetett volna pontot szerezni, ha a csatáink a kínálkozó helyzeteket kihasználják. A 43. percben Vince szerencsés gólt szerzett, majd a II. félidő elején kitűnő 20 percet láttnak a vendéglátóktól. A hajrában a Máza-Szászvár igen nagy becsúgygyal játszott, s a széptől gól (Németh szerezte) után egy teljesen szabályos gólt nem adott meg Somlai játékezőt, lecs címén. A jó erőnlétben lévő csapatunk egyenlítősi lehetőséget szalasztott el.

A Máza-Szászvár a legközelebbi fordulón Szászváron játszik, vasárnap délután fél 3 órakor a Kaposvári Kinizsi ellen.

Befejeződött a rendőrségi vizsgálat a mohácsi gépkocsibaleset ügyében. A vizsgálat megállapította, hogy a hét szocialista brigádevezetőt szállító mikrobusz műszaki hiba folytán gyulladt ki, s ugyanekes műszaki okból — az önindító kábelének rövidzárata miatt — került az árokba.

Készülőds a Helikonra

Március 12 és április 2 között zajlottak le Szentlőrincen, Szigetváron és Komlón az idei keszthelyi Helikon selejtezői. A Kun Béla Gimnázium tanulói ez évben is részt vettek ezeken, hogy nemes versengéssel jogot szerezzenek a Helikonon való szereplésre.

Hét tanulónak sikerült arany fokozatot elérnie, ami egyben biztosította számukra a keszthelyi utat. Zongora-szólások között Szakács Eva és Kaposváry József, szólóelőadásuk között Karádi Judit (Spineth Ferencné zeneiskolai tanár növendéke) képviselik iskolánkat. Fekete Irén versmondással, Szabó János prózamonddal vehet részt a Helikonon. Bartók Margit és Csizmadia Sándor pedig a Helikon új versenyágon jutott tovább, a táncelőadásokhoz.

Rajtuk kívül több pályázatot is küldtünk be. A március végén megrendezett Kun Béla napok tiszteletére kiírt irodalmi pályázat legjobbainak verseit és elbeszéléseit küldtük Keszthelyre, és mellettük képzőművészeti alkotásokkal is szerepel iskolánk a helikoni ünnepeken.

1963-ban és 1965-ben vettünk eddig részt a Helikonon. Összesen 5 arany, 6 ezüst és 7 bronz fokozatot szereztünk. Reméljük, hogy ez a szép és kötelező hagyomány az idén tovább gazdagodik. Tanulóink szorgalmasan készülnek a május végén sorra kerülő versenyekre, hogy méltón képviseljék iskolánkat és városunkat.

SPORT

A II. félidőbeli fegyelmetlenség, lélektelen játék és játékvezetői műhiba okozta a győri vereséget

GYŐR—KOMLÓ 9:0 (1:0)

Tisztes eredményre egy-két gólos vereségre számítottunk és ezért a 9:0 mindenképpen lehangoló megalázó, egyenesen katasztrofális. Ilyenre a csapat történetében — az élvonalban — még nem volt példa.

Ezúttal is az történt, hogy az első, különösen a jogtalanul megadott második gól zűrzavart, fegyelmetlenséget, fegyelmetlenséget okozott. Egyáltalán nem csoda, a közel kétszámjegyű vereség...

A szankció feladata, hogy lélekintelligens is felkészítse az együttest: meg kell értenie, hogy nemcsak addig érdemes harcolni, amíg van valami kilátás a pontszerzésre, vagy a szoros eredményre. E feladat sűrűsége, hiszen április 30-án az Újpest fogadja a kék-fehér gárdát, és utána is olyan 11-re van szükség, amely végig becsülettel küzd és a hazai környezetben derekasan helytáll a Csepel, majd pedig a Dunajváros ellen.

A mérkőzés lefolyásáról még annyit: az I. félidőben — győri főlény ellenére is — helyzetek tekintetében egyforma volt a két csapat. Szünet után, egy ragyogóan játszó Győr pazar gólokat ért el a kedvtől vezett, szívet és minden elképzelést nélkülöző Bányász ellen.

Az más kérdés, hogy a második gól kifejezetten műhiba volt. Akkor került hálóbá a labda, amikor az játékon kívül volt. A szabály rögzíti, hogy az a labda, amely elhagyja az oldal vagy alapvonalat, illetőleg a játékvezető sípolt, játékon kívül kerül. Ezt egyébként a Népsport győri tudósítója, Havasréti Béla is megírja a hétfői számban: „...Nell fejtelt kapura, a labda a kapuvonalon állt, egyik komlói játékos (Kelemen ütötte ki — a Szerk.) kezéről visszapattant, Vadcs J. fűjt, de abban a pillanatban a kapuba vágta a labdát. Vadcs J. még egyet sípolt, és megadta a gólt.”

Ezt a helyzetet mindenki hallotta és látta, kérdéses, hogy sikerül-e bebizonyítani a fenti kö-

rülmenyt. Elképzelhető, hogy a játékvezetői hármas és esetleg a helyi ellenőr menteni akarja a szituációt és másként „nyilatkoznak”.

Amennyiben a második gól körülményeit, amely véglegesen eldöntötte a két pont sorsát, sikerül igazolni, a szabályok értelmében a mérkőzést újra kell játszani, mégpedig a felsőbb sporthatóság költségel alapján.

A Tóth — Kelemen, Csordás, Jerabek — Bánfalvi, Ruppert — Bérczes, Garai, Kerkai, Takács, Bodai összetételű komlói 11-ből jó teljesítményű játékosok nem is lehet kiemelni. Tóth, akit a közvélemény alapján mi is vártunk az összeállításnál a kapuba, első NB I-es mérkőzésén nem nyújtotta azt, amit tőle vártunk. Még az első 45. percben jól irányított, utána ő is átvette a védelem kapkodását, megközelítően sem tudta nyújtani azt a teljesítményt, amit eddig a tartalék-gárdában.

Kelemen igyekezett lehet megdicsérni, bár ő is többször hibázott, csakúgy, mint Csordás és Jerabek.

A két fedezet a második félidőben teljesen visszaesett, nem fogott szorosan embert egyikük sem. A csatársorban csak egy játékos neve érdemel említést: Takács sokat mozgott, de ő sem volt olyan munkabírási, mint az előző mérkőzéseken.

A tartalékoknál ugyancsak hazai győzelem (1:0) született. A

lelkesen harcoló komlóiak a döntetlenné rászolgáltak volna, hiszen a 88. percben esett a két pont sorsát eldöntő gól.

Ezúttal Kovács, a középhátvéd posztion mutatkozott be, igen jó játékkal. A két fedezet, Fickó és Lovics és a középcsatár Pataki nyújtott átlagon felüli teljesítményt.

(Vízihányó)

Komló - Győr 10:9 Kézilabda

A Komlói Bányász NB II-es férfi kézilabdázói a sikertelen várpalotai rajt (26:22) után vasárnap a Győri Mélyépitők csapatát fogadta. A találkozó nagy küzdelem után, együttesünk győzelmét (10:9) hozta. Az összeállítás ez volt: Buvári, Pataki, Kitzl Zachorner, Jeszenscák, Cseri, Erdős. Cs.: Salamon, Imrő, Koppendorfer. A most bemutatkozó fiatalok: Cseri, Erdős és Koppendorfer teljesítménye külön említést érdemel, a régiéknél mellett.

Ragyogó játék — biztos győzelem

Pécsi Bányász — Martfű 23:11 (8:5)

Mintegy 600 néző kerepelőktől, csengőkötől és kolompoktól zajos békítása mellett kezdődött el a mérkőzés. Az első percek tapogatózó játéka után már látni lehetett, hogy egészen más bányász csapat van a pályán — az elmúlt héthez képest. Lelkesedésben, küzdelemben és játékból összesezonálhatatlanul többet nyújtott csapatunk, mint a TF ellen.

Az első gólt a Bányász dobta, majd a szokottnál is jobb védekezéssel előnyét 5:0-ra növelte. Az első félidő közepén már 7:1-re vezettünk. Volt egy negyedik gólt sem tudott elérni. Aztán lajzítottak fiatalok, amit a Martfű eredményesen használt ki, s 4 gyors góllal 7:3-re alakította az eredményt. A félidő utolsó gólját Sudár átlóvból érte el.

A mindig kritikusa II. félidőjei kezdés az alkalommal remekül sikerült. Korszerű, gyors játékok nyújtva, az ellenfél megingását jó kihasználva úgyzólván tetszés szerint érte el góljait a csapat.

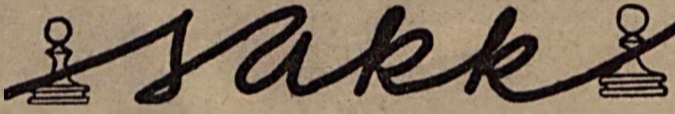
Már 18:4 volt az eredmény, amikor a Martfű néhány perccel kezezől valamivel jobban játszott, s néhány gólt ért el. Ezt követően azonban, 19:11-es állásnál, már egyszerűen nem tudták megakadályozni a bányász játékosokat abban, hogy újabb és újabb, nagyszerű gólokat érjenek el.

A második félidőben önmagát felülmúlva játszott a csapat annak ellenére, hogy a körülmények nem a legideálisabbak voltak. A helyi közönség alaposan felkészült erre a mérkőzésre, minden eszközt igénybe vett, hogy zavarja a mieink játékát.

Legjobb góldobók: Sudár 8, Arvai 4, Szabó 3, Hortobágyi 3, Baranyai és Balogh 2-2, Kiss 1.

A legközelebbi fordulónban itthon játszik csapatunk a Győri Textilessel. Bizunk abban, hogy a P. Bányász férfi kézilabda csapata megismétli martfűi jó teljesítményét és győztesként hagyja el a pályát.

Császár Zoltán

A sakkjáték során nem mindig sikerül gyalogelőnyre szert tenni. Az egyenlő — anyagilag egyenlő — végjáték azonban nem jelent egyúttal döntetlen végződést is (mint ahogy az anyagi előny sem jelent biztos győzelmet). Sőt, gyakran szükséges anyagilag egyenlő, de mégis nyert végjátékok egyszerűsteni állásunkat. Ilyen végjáték az egy gyalog küzdelme egy gyalog ellen.

Kezdő sakkzókat gyalog elleni harca esetén érheti legbólször meglepetés, mert a minimális anyag ellenére is egyetlen hiba, vagy kis pontatlanság itt 180 fokos fordulatot eredményezhet.

Vizsgáljuk meg a lebonolyítást az alábbi alapállásból:

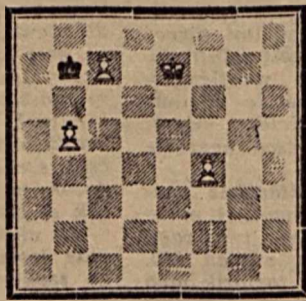
Világos: Kf3, gy: e4
Sötét: Kd6, ky: e5

A gyalogok egymással szemben állnak, akadályozzák egymás mozgását, a királyok pedig tett-rekészen mellettük helyezkednek el. Az ilyen szemben álló gyalogokat „ütőköző” gyalogoknak nevezük. Nyeresre nyilvánvalóan csak az a fél gondolhat, amelyik az ellenfél gyalogját elnyeri, és saját gyalogját mattadó tiszté tudja átváltóztatni. Amíg a két király mellett mind a két fél gyalogja játékbán van, az oppozíció szabályait nem lehet alkalmazni, mert a gyalogok valamelyike ebben akadályt képez. A játék látszólag legegyszerűbb változata a következő: 1. Kf3, Kf4, 2. Kf5, Sötét most saját gyalogja miatt nem léphet az e5-ös oppozícióba, ezért át kell engednie az „f” vonalat. 2. — Kf3, Kf5, Kd6 4. Kf6, Itt a sötét nem tudja tovább védeni a gyalogját, mert ő következik lépéssel, a gyalogja mellé nem léphet a 5-re a világos gyalog útököré miatt, viszont eltávolodása esetén világos út gyalogját. A gyalog lenyeresé azért vált lehetővé, mert az útököző gyalogoknak is vannak — a szabadgyalogokhoz hasonlóan — kulcsponjtjai. Az e5 gyalog kulcsponjtjai a gyalogtól jobbra és balra 3—3 mező: azaz b3, c3, d3 és f3, g3 h3 mezők. Mit jelent ez? Ha a világos király a sötét gyalog kulcsponjtjainak bármelyikét elfoglalja: az e5 gyalog elvesz, mert a védekező királyt lépéskényszerbe hozással ki tudja szorítani.

A sötét a játszmát a gyalog elvesztése ellenére sem veszi el, mert azt már tudjuk, hogy a királyával támogatott gyalog nem nyerhet, ha a védekező király el tudja foglalni az oppozíciót. Es ha a fenti állásban erre ügyelve megfontoltan játszik a sötét, akkor döntetlent érhet el 4. — Kd7! 5. Ke5, Ke7! A játszma a korábban már ismertetett oppozíció szabályai szerint döntetlen. Amennyiben sötét ellentámadást kísérelne meg: 1. Kf4, Ke5 útján, úgy 2. Kf5 következik. (2. Kf5? esetén 2. — Kd4! lépéssel még sötét nyerne) 2. — Kd4 lépésre 3. Kf5 után a sötét gyalogjának védelmét feladni kényszerül és az oppozíció biztosításának hiányában veszít. Ezért a helyzet helyes felismerése alapján az oppozíció létrehozásával döntetlent érhet el.

A 17. sz. feladványunk az alábbi kettés.

H. MEYER

Világos: Ke7, Fb3, Ff4, gy: c4 (4 figura)
Sötét: Kd7 (1 figura)
Világos indul és a második lépésben mattot ad.

Beküldési határidő „Sakkrovat” megjelöléssel a szerkesztőség címe: 1967. Április 25. kedd.

A 16. sz. (S. GOLD) feladványunk megfejtése: 1. Vb1! Egyben közöljük, hogy március hónapra legjobb fejűnk között kisorsolt könyvtalalkomat Bányai Ferenc Berkes, Alkotmány u. 34. és Ifj. Lakat Zoltán Komló, Dávidföld, Ifjúság u. 21. fejűnk nyerték. Kiváló eredményükhöz gratulálunk. A jutalomkönyvet részükre postán küldjük el.

Művelődésünk? SZÓRAKOZZUNK!

Moziműsor

Petőfi (Pécs): április 18-19-ig: Mandragóra. Olasz film. 16 évtől. 20-23-ig: Vátozó felhőzet. Magyar film. 24-25-ig: Előzés. Olasz film. Előadások kezdete 4, 6, 8. Matiné április 23-án, délelőtt 10 órakor: A tengeri macska.

Park (Pécs): április 18-19-ig: Mandragóra. Olasz film. 16 évtől. 20-23-ig: Folytassa Kleo! Angol film. 24-25-ig: Vátozó felhőzet. Magyar film. Előadások kezdete fél 5, fél 7. fél 9. Matiné április 23-án, délelőtt 10 órakor. Muhtár hozzám.

Kossuth (Pécs): Délelőtti előadások 10 órakor: április 18-19-ig: Mandragóra. Olasz film. 16 évtől. 20-21-ig: Tiltott vulkán Francia film. 22-én: Folytassa Kleo. Angol film. 23-24-ig: Vátozó felhőzet. Magyar film. 25-én: Előzés. Olasz film. Kívánság sorozat, hét óra fél 9 órakor: 24-én: Iszony. Magyar film. Délutáni előadások: április 18-19-ig: Bumerang. Lengyel film. 20-26-ig: Tiltott vulkán. Francia film. Előadások kezdete fél 3, fél 5. Esti előadások: április 18-19-ig: Utolsó vörbössz. Szovjet film. 20-23-ig: Vátozó felhőzet. Magyar film. 24-25-ig: Magánélet. Francia film. 16 évtől. Előadások kezdete fél 7, fél 9.

Meszes: április 18-19-ig: Arany-sárkány. Magyar film. 21, 23-án: A férfi egészen más. Magyar film. 25-én: Aknavésely nincs. Jugoszláv film. Előadások kezd. hétk. 6, vas. 4, 6, Matiné április 23-án, délután 2 órakor: Patyolatkió.

Szászvár: április 18-19-ig: Sok bűség semmiért. Magyar film. 22-23-ig: Az első esztendő. Magyar film. 25-én: A Nagy Medve fia. NDK film. Előadások kezdete hétk. fél 5, vas. 7.

Május 1 (Vasas II): április 18-án: Az állhatatos feleség. Nyugatoném film. 20-21-ig: Élet a kaatélyban. Francia film. 22-23-ig: Némó kapitány. Amerikai film. 24-25-ig: Az aranyanett. Cseh-szlovák film. Előadások kezdete hétk. 5. vas. 4, 6.

Zrínyi (Komló): április 18-19-ig: A férfi egészen más. Magyar film. 16 évtől. 20-21, 23-án: A becsülletes szélhámos. Jugoszláv film. 25-én: Idegen ágyakban. NDK film. Előadások kezdete fél 4, fél 6 órakor.

Május 1 (Komló): április 18-19-ig: Senki nem akart meghalni. Szovjet film. 20-23-ig: Edes és keserű. Magyar film. 24-25-ig: Albi a vízen. Cseh-szlovák film. Előadások kezdete 4, 6, 8. Matiné április 23-án: Nyári intermezzo.

Gesztenyás (Komló): április 20-án: Idegen ágyakban. NDK film. 23-án: Bűdös víz. Magyar film. Előadások kezdete fél 6.

Fekete Gyémánt (Gyárváros): Április 18-án: Az első esztendő. Magyar film. 22-23-ig: Siktör. Magyar film. 16 évtől. 24-25-ig: Felettünk az ég. Francia film. Előadások kezdete hétk. 6, vas. 4, 6. Matiné április 23-án: A hét dada.

Hosszúhetény: április 18-19-ig: Gyerekkocsi. Svéd film. 22-23-ig: A hóvihar. Szovjet film. 25-én: Nyomorultak I. II. Francia film. Előadások kezdete hétk. 7, vasárnap 5, 7.

Hidas: április 18-19-ig: Iboylás nő. Szovjet film. 21, 23-án: Nyomorultak. I. II. Francia film. 25-én: Nyugodj meg kedves. Francia film. Előadások kezd. hétk. 7, vas. fél 5, 7.

Mánfa: április 18-én: Szakadék felett. Szovjet film. 22-23-ig: A férfi egészen más. Magyar film. 16 évtől. Előadások kezdete hétköznap 6, vasárnap 5.

Mecsekudvas: április 19-20-ig: Finom kis háború Francia film. 22-23-ig: Elmaradt vallomás. Olasz film. Előadások kezdete hétköznap 7, vasárnap 5, 7.

Zalka Máté (Pécsbánya): Április 21-én: Keresztesek I. Lengyel film. 24-én: Keresztesek II. Lengyel film. Előadások kezdete 5 óra.

A televízió műsora

ÁPRILIS 18, KEDD

8.05: Iskola-tv. 17.23: A Magyar Hírdető műsora. 17.35: Hírek. 17.40: 100 kérdés — 100 felelet. 18.25: Daltanulás. 18.35: Horgász-télor. 19.05: Emlékműsor Dr. Jahn Ferencről. 19.25: Új könyvek. 19.30: Útrákészen. 19.50: Esti mese. 20.00: Tv-híradó. 20.20: Tízéves az Irodalmi Színpad. Összeállítás a jubileum alkalmából. 22.15: Tv-híradó. — 2. kiadás.

ÁPRILIS 19, SZERDA

17.18: A mi őrsünk... 17.50: Hírek. 17.55: Tessék kérdezni, a nyelvész válaszol. 18.25: Aktuális legyet. 18.30: Randevő a klubban. Riportmúsor. 19.00: Show-hivatal. A könnyűműfaj rivaldája. 19.50: Esti mese. 20.00: Tv-híradó. 20.20: Névtelen csillag. Magyarul beszélő román-francia film (14 éven feülőknek). 21.40: A képzőművészet története. Irányzatok a XX. század művészetében. 22.10: Tv-híradó — 2. kiadás.

ÁPRILIS 20, CSÜTÖRTÖK

8.10: Iskola-tv. 10.15: Angyal kalandja. Csálás a ringben. Magyarul beszélő angol film (14 éven feülőknek). 11.10: Iskola-tv. 11.30: Útrákészen. Riportfilm. 13.40: Iskola-tv. 17.43: Hétméteröldes kamera. 18.00: Hírek. 18.05: A Magyar Hírdető műsora. 18.15: A világ térképe előtt... 18.30: Sokszemközt. 19.00: Kapcsoljuk... Helyszíni közvetítés. 19.25: Telesport. 19.50: Esti mese. 20.00: Tv-híradó. 20.20: Halló fiúk, halló lányok! 21.20: A MRT Szimfonikus Zenekarának hangversenye. 22.05: Tv-híradó — 2. kiadás.

ÁPRILIS 21, PENTEK

8.05: Iskola-tv. 9.23: A képzőművészet története. Irányzatok a XX. század művészetében. 9.55: Iskola-tv. 10.15: Névtelen csillag. Magyarul beszélő román-francia film (14 éven feülőknek). 11.35: Telesport. 13.35: Orosz nyelv. 19.00: Pedagógusok fóruma.

ÁPRILIS 22, SZOMBAT

13.28: Falusi könyvszolgálat. 15.40: A Tv Filmműzeuma. Dzsingisz khán utóda. Szovjet film (10 éven feülőknek). 17.00: Kiállítás és visszhang. Kisfilm. 17.40: Hírek. 17.45: Próza a pódiumon. Tömörkény István: Öreg ember naplóadójátja. 17.55: A német nő. Dokumentumfilm. 18.30: Tűskevár. Ifjúsági tv-film-sorozat. 19.00: rész. 19.05: A tv jelenti. 19.50: Cca-vízió. 20.00: Tv-híradó. 20.20: Nótásokor. Nótá Karoly műveiből. 22.10: Zene Önnék. Zenés nyugatoném film. 22.55: Tv-híradó — 2. kiadás. 23.15: Jó éjszaka! felnőttek! A poruljárt pszicháter. (Poppe-sorozat.)

ÁPRILIS 23, VASÁRNAP

8.45: Iskola-tv. 9.40: A képzőművészet Múzeum termelben. Hat Rodin-szobor a múzeum gyűjteményéből. Közvetítés Moszkvából. 10.10: A dinoszauruszok országában. Lengyel rajzfilm. 10.20: Gyere velünk, csinálj velünk, csinálj jobban! Az Intervízió műsora. 11.00: Tűskevár. Ifjúsági tv-film-sorozat IV. rész. (Ismétlés.) 11.35: Tánmadás a király ellen... Sakk-tanfolyam gyerekeknek. 12.00: A művészet világából. 13.13: A poruljárt pszicháter. Poppe-sorozat. 13.20: Szép Ernő: Május, Tv-játék. 16.20: Magyarországi-Jugoszlávia válogatott labdarúgó-mérkőzés közvetítése a Népszabadságon. — A szünetben: A Magyar Hírdető műsora. 18.20: Mozivízió. A tv film-kronikája. 18.40: Cirkusz mindenhol. Filmösszeállítás. 19.00: Kik azok a magyarok? 19.25: Tv-szűttes. Népzenei műsor. 19.45: Esti mese. 20.00: Tv-híradó. 20.20: Irodalmi képeskönyv. Dürrenmatt: A baleset. 21.20: Sport hírek. 21.30: Randevő Szopban. Zenés lengyel film. 22.20: Tv-híradó — 2. kiadás. (A Magyar Rádió és Televízió a műsorváltoztatás jogát fenntartja.)

5:1-re győzött a P. Bányász Debrecen ellen

Nagyszerű győzelmet aratott az NB I B újonca, a Pécsi Bányász labdarúgó csapata. A Lukács — Bárány, Halasi, Győrök II. — Palkovics Köves — Selymes, Mérel, Opova, Koch, Bencsik összetételű együttesünk már az I. félidőben megbiztosította győzelmét, s az bizony meg is látszott az együttes öszájtekánál. Hiányzott belőle az elképzelés. A nagy becsúgygyal küzdő Bányász megérdemelt, meglepetésszerű győzelmét ért el. Csapatunk valamennyi tagja derekasan küzdött, különösen Halasi, Palkovics, Selymes, Koch és Bencsik játéka érdemel külön említést.

Mecseki Bányász

A mecseki szénbányászati dolgozók hetilapja
Felelős szerkesztő:
Dr. Gyevi Károly
Szerkesztőség:
Pécs, Komját Aladár utca 5. (Mészai Bányász Szálló)
Telefon: 36-61, 18-58 (11-83-ös mellék)
Kiadja a Baranya megyei Lapkiadó Vállalat
Felelős kiadó: Braun Károly
Kiadóhivatal: Pécs, Hunyadi u. 11. Tel: 14-32, 15-33, 50-00

PÉCSI SZIKRA NYOMDA
Pécs, Munkácsy M. u. 10. sz. Felelős vezető: Mollos Rezső

TERJESZTI A MAGYAR POSTA
Előfizethető a helyi postahivataloknál és az üzemi sajtófelelősöknél
Előfizetési díj félévre 10 forint, egész évre 20 forint
MEGJELENIK MINDEN KEDDEN
Indexszám: 25 817

MECSEKI BANYÁSZ

A MECSEKI SZÉNANYASZATI DOLGOZÓK HETILAPJA

V. ÉVFOLYAM, 17. SZÁM

ÁRA: 40 FILLÉR

KEDD, 1967. APRILIS 25.

Növekvő feladatok a szocialista brigádmozgalom előtt

62-re emelkedett az aranykoszorús jelvénnel kitüntetett brigádtagok száma

Hasznos tapasztalatok 1966-ban

Az MSZMP Trösztbizottsága és a Szakszervezeti Intéző Bizottság az elmúlt napokban megvizsgálta a tröszt területén működő szocialista brigádok helyzetét és megvitatta a további feladatokat. Megállapítást nyert, hogy trösztünk-nél 1959-ben jött létre a brigádmozgalom a dolgozók kezdeményezése, javaslatára alapján. A gazdasági és mozgalmi szervek felismerték a brigádmozgalom jelentőségét és a szakszerű emelésen túl hozzáfogtak a tartalmi vonatkozású feladatok megoldásához. A brigádok köre a bányamunka színterén valamennyi területre kiterjedt. A fejtési, előváltási csapatok példáját követve a szállítási, felszolgáló részleg, műszakiak is egyre nagyobb számmal kapcsolódtak a szocialista brigádmozgalomba. A tröszt üzemei közül elsősorban Vasas, Pécsbánya, Béta, Kossuth, majd a Villamos és a Karbantartó üzemekben belül volt számottevő fejlődés, követni való a kezdeményezés, és aktivitás. A szocialista brigádmozgalom erőteljes fejlődését jól mutatja, hogy amíg 1963-ban 238 brigád tett vállalást, addig

1966-ra már 420 brigádot tartottak számon

9200 fővel. Bár előfordult, hogy az értékelések kimutatták 1966-ban 76 brigád nem teljesítette a vállalt feladatot, 1967-re újabb vállalások születtek: most már 466 brigád, tízezer fővel nevezett a mozgalomba!

A szocialista brigádversenyszélesedése mellett a mozgalom hatása mindinkább érezhető az üzemek, gazdasági, politikai és társadalmi életére. Egyre jobban érzékelhető a brigádban dolgozók erkölcsi, politikai magatartásának javulása. Növekedett az érdeklődés a tanulási iránt, azonban a politikai, szakmai továbbképzésen kívüli hiányosság észlelhető az általános iskolák vállalására tett felajánlásoknál. Megállapították, hogy jónéhány üzemben magukra hagyták a brigádtagok oktatását, annak segítése kifogásolás alá esik.

A kollektív vállalások maradéktalan teljesítése inkább a termelés területén mutatkozott meg. Már kevésbé van ez így, az új technológiák, művelési rendszerek bevezetésénél, vállalásánál, az új népszerűsítésénél. Például a Vasas-Bányász Ormos szocialista brigádja kapta meg a maróhenger-művelési fejtést, és a vártnál rosszabb teljesítménnyel szerepeltek.

A szocialista brigádok mindennapi munkájukon túl a magánéletben és közéletben egyaránt igyekeznek igazodni a szocialista erkölcs normához, és nap mint nap

a munkatársi segítségadás szép példáival találkozhatunk.

Megállapították, hogy a brigádokban folyó politikai munkát segítik a párt-, szakszervezet és KISZ bizalmiak. Említésre méltó munkát végeztek Pécsbányán Küsmödi Bálint szocialista brigádjában, ahol Kriszka elvtárs, a pártcsapat vezetője, a szakszervezeti és KISZ bizalmival olyan légtörténetet a körleten belül, hogy lehetővé vált az üzem, a brigád gondjainak áthidalása. A rendszeres politikai tájékoztatásban a pécsbányai Fodor Frigyes fejtési brigádja ért el szép eredményeket, hasonló fejlődés tapasztalható a szászvári üzemben, Ziegenheimm Mátyás brigádjában is. Bétán Pap Lajos 66 fő ezüstfokozatú brigádjában a vállalások időarányos teljesítése mellett, nőtt a művelődés iránti érdeklődés. Egyre több olyan példa is akad, amikor a szocialista brigádjaink elvtársi kapcsolatban vannak más üzemek, országok brigádjaival és figyelik egymás eredményeit. Gyakori, hogy a szocialista brigádjaink felveszik a mártírhaltált halt munkásmozgalmi harcok nevet, így a Pfeiffer Alajos brigád Oleg Kosevojt tekintve példaképének. Nagy Dezső és Kozmann Lajos brigádjai rendszeres tapasztalatcseréken kívül nagyszerű rendezvényeket szerveznek.

Elmondható, hogy javult a szocialista brigádok vállalásai-

nak teljesítésével kapcsolatos szemléltető és szóbeli agitáció is. Elenjár ebben Kossuth és Szabolcsbánya, ahol dícséretre méltó munkát fejtettek ki a brigádnaplók vezetésében is. Ide sorolható még az újhegyi üzem. A rendszeres foglalkozásnak köszönhető, hogy 1966-ban már lényegesen kevesebb brigád, illetve tag nem tett eleget vállalásának.

Ugy foglalt állást a párt és szakszervezeti vezetőség, hogy a mozgalom fejlődését segítette a megváltozott szemlélet, egyes műszaki és gazdasági vezetők részéről. Példaként Zobák üzemet említették, ahol a műszaki és gazdasági vezetés havonként megtartja brigádtanácskozásait, ezen megvitadják a tennivalókat. Az is megállapítást nyert, hogy a szocialista brigádok vállalásai évről évre konkrétabbá váltak, realisabbak a korábbiaknál. Mindegyikben túlközlődik a hármas jelszó megvalósítására való törekvés, bár az is igaz, hogy sokszor túlzottan általánosan és nem ellenőrizhetően kerülnek rögzítésre a szerződéseikben.

Mit kell tenni a jövőben? — ezt is megvitatták a párt- és szakszervezeti vezetők, hangsúlyozták: figyelembevéve a tröszt előtt álló megnevekedett feladatokat, a vállalások megtételében a műszaki, gazdasági vezetők fokozott segítségét kell adni, hogy úgy a brigád, mint üzemi szinten, a vállalások összhangban legyenek a tröszt célkitűzéseivel, a népgazdasági érdekekkel! A szocialista körlet, műhely, üzemműz címért indított versenyek szélesednek a tröszt-nél, 1966. évet bezárólag 11 helyen indultak ezért versenyre, 18 szerződést kötöttek, amit teljesítettek is. Jelenleg 21 szocialista körlet, műhely és osztály van 3863 fővel. Példamutató kezdeményezés, hogy a távlati fejlesztési, beruházási, valamint az anyagosztály 1967-ben ilyenirányú vállalásokat tett. Az értékelés során 1966-ban aranykoszorús jelvénnel 62 fő, ezüstkoszorús

jelvénnel 130, bronzkoszorús jelvénnel 543, zöldkoszorús jelvénnel 2070,

az oklevéllel kitüntetett brigádtagok száma 2816 fő.

A jövőbeni feladatok között szerepel a jelenlegi eredmények továbbfejlesztése, a vállalások feltételeinek megteremtése. Sor kerül ez év augusztusában egy összehívott, tröszt szintű brigádvezetők tanácskozására is, továbbá a szakszervezet Közgazdasági Bizottsága gondoskodik az új szervezeti módszerek kidolgozásáról és annak legszelebb körben való elterjesztéséről.

Lenin emlékére

Nagyszerű kép- és jelvénykiállítás Zobákon
Ünnepi megemlékezés a trösztigazgatóságon

Lenin születésének évfordulója alkalmából megemlékeztek a tröszt MSZBT aktivacsoportjainak tevékenysége. Számos helyen rendeztek ünnepi megemlékezéseket és emlékkiállításokat. Külön ki kell emelni a trösztigazgatóságon megrendezésre kerülő bensőséges kis ünnepséget, amelyen dr. Ormos Károly mondott megemlékező szavakat. Nagyszerű emlékkiállításra került sor Zobákon. Az üzem kultúrtermében mintegy 50 képen mutatták be Lenin életét és 200-féle Leninnel kapcsolatos jelvényt is bemutattak. Az MSZBT zobáki aktivacsoportjának e nagyon szép kiállítás rendezvényét Herceg Sándor tanár is támogatta, aki a tulajdonát képező jelvénygyűjteményt e célra rendelkezésre bocsátotta. A megnyitó ünnepség után — amelyen az MSZBT megyei bizottsága és a tröszt képviselőiben jelen volt Monoszai Istvánné — az emlékkiállítás közel kétszázan tekintették meg. Az ünnepségen felléptek a gesztenyési általános iskola tanulói is, és Lenin-versekkel gazdagították a megemlékezést. Képviselettel magát a megnyitó ünnepségen a Kossuth-bányai Nagy Dezső szocialista brigádja, és a többi bányázemek is bejelentették már a kiállítás megtekintését. A zobáki Lenin-emlékkiállítás május elsejéig tart nyitva és naponta 8—10-ig, 11.30—12.30-ig és 13.30-tól délután 16 óráig tekinthető meg.

Vlagyimir Iljicsnél

Az a nagy szerencse jutott osztályrészemül, hogy Vlagyimir Iljics Lenin közvetlen irányításával dolgozhattam. 1917—1918-ban a Népbiztosok Tanácsának titkára, 1920-tól kezdve pedig ügyintézője voltam. Miközben Lenin számos megbízatást teljesítettem, alkalmam volt napról napra figyelemmel kísérni munkáját.

Lenin, mint a Népbiztosok Tanácsának elnöke, emberek ezreit fogadta: munkásokat, parasztokat, vöröskatonákat, tanácsos és pártvezetőket, tudósokat és újságírókat, politikusokat, diplomatákat, mérnököket, orvosokat, írókat.

Vlagyimir Iljics nagy figyelemmel hallgatott meg mindenkit, aki felkereste. Az emberekhez való viszonyát leginkább az egyszerűség jellemezte. Mindenkinél szinte nyomban megnyerte a rokonszenvét, s egyszerűen felismerte bármely kérdés lényegét.

Jól emlékszem, hogyan fogadta a parasztokat. Oly közel ült az illetőhöz, hogy térdük összeért. Nyájasan mosolyogva kisé előrehajolt, nehogy egyetlen szó is elkerülje figyelmét. Szaporán kérdezett, aztán útmutatást nyújtott:

— Haladéktalanul vegyék át a földesúri birtokok feletti rendelkezést, szigorúan vegyenek számba mindent. Gondoskodjanak a legteljesebb rendről, óvják az egykori földesúri vagyont, amely most már az egész nép tulajdona. Maga a nép övjaőríze.

A Vlagyimir Iljicsről távozó paraszt elragadtatva mondta!

— Ez aztán az állam! Ez a mi, igazi parasztállamunk!

Vlagyimir Iljics lenyűgözte azt, akivel beszélt. Különös tehetsége volt arra, hogy valakit végighallgasson. A vele való beszélgetésor mindenki az idősebb, a bölcsőbb eltársat érezte benne. Az emberekkel való bánásmódját valami nagy meghittség jellemezte. Figyelmes volt még a legcsekélyebb beosztású, egyszerű dolgozó iránt is és mindig megbecsüléssel kezelte. Aki vele beszélt, nem „főnököt” érzett benne, hanem csupán idősebb elvtársat, aki bölcs és nagy.

Leninnek volt még egy egyéni jellemvonása. Nagyra értékelt az emberek képességeit és jelentékenységét! Ez pedig szárnyat adott az embereknek, fokozta felelősségérzetüket, nagyobb munkára serkentette őket, hogy igazolják Vlagyimir Iljics kitüntető bizalmát. Aki vele beszélt, világosabban látott mindent, s megsokszorozott tetterővel látott munkához.

Vlagyimir Iljics gyakran a legegyszerűbb dolgokról beszélgetett, minden érdekelt, ezernyi kérdést tett fel, a látszólag csekély jelentőségű tényekre is felfigyelt. Észrevétlenül úgy irányította a beszélgetést, hogy az illető épp arról beszéljen, amit ő tudni akart; el tudta választani a fontosat

a mellékéstől, rá tudott tapintani a lényegre, kitűnően értett az elemzéshez és a világos következtetésekhez.

Rendszerint a dolgozószobájában fogadta látogatóit. Szíriyosan üdvözölte a belépőt és miközben az íróasztala mellett álló fotelre mutatott, kedvesen azt mondta: „Foglaljon helyet!” Ő maga az íróasztalánál lévő kemény székre ült le. Néha titkára által előre figyelmeztette látogatóját, hogy a kihallgatás nem tarthat tovább ennél meg ennyi percnél, ám ha vendége nagy távozott idejében, ritkán vetett véget a beszélgetésnek. Lenin lenyűgözte látogatóit, beszédmódjával, frissességével és vidám nevetésével. Mindenkit ámulatba ejtett sokoldalú képzettségével és tisztánlátásával.

Az ilyen beszélgetések természetesen nem maradtak következmények nélkül. Egymást követték a rendelkezései, a híres Iljics-féle feljegyzések. Megindult valamilyen új dolog, új, bátor kezdeményezés, eleinte néha lassan, olykor döcögve, de nagy lelkesedéssel és biztató jövővel. Így született meg például a nevezetes villamosítási terv, amelyen nem győztek gyönyölni a szovjetország ellenségei, így kezdődött meg a volhovi vízierőmű-építkezés, a gyapottermesztés új életre keltése, a vegyipar létrejötte Kara Bugazon, a kohászat fellendítése, a rádiótelefon-hálózat-megteremtése stb.

Vlagyimir Iljics még betegen is fogadta a munkások és parasztok képviselőit, pedig bizony nehezeze esett. Emlékszem az utolsó fogadásra: egy szibériai bányász munkásai keresték fel. Báránybörbündát hoztak ajándékba. A kölcsönös üdvözlés után Lenin nyomban a tárgyra tért! Miért romlott a báránybör minősége? Miért drága a kidolgozása? Mi az oka mindennek? Miért nem lehet kiküszöbölni a bajt? Ki a felelős érte? Mi hát a teendő?

„A munkásoknak azt üzenem, hogy nagyon jól estek a jókívánságaik, de ajándékot azért ne küldjenek!” — mondotta búcsúzóul — Lenin.

Az orvosok megtiltották neki, hogy sokat dolgozzon. Ő azonban egyre azt mondta: „A fejem jól fog. Megállok a lábamon. Tudok és fogok is dolgozni!”

Szerencsések vagyunk, hogy együtt lehettünk Leninnel. Nem túlozzuk el az egyéniség szerepét, de Vlagyimir Iljics zsenije a munkásoktól géniuszának meglepetése volt. Mindenkinél jobban érezte a kollektív sziv dobogását és a tömegek akaratát. Bölcsen előre látta az emberiség sorsát, kemény volt, mint az acél és quenéd, mint az édesanya. Bonvult világproblémákat oldott meg, s mégis egyszerű volt és még a gyermekek is megértették.

(N. Gorbunovnak 1926-ban írt visszaemlékezései)

Szabolcsbánya és Zobák-akna az élen

Április 22-ig bezárólag a tröszt 101,5 százalékot ért el, vagyis 3630 tonnával többet adott, mint az előirányzat. Ezáltal is Szabolcsbányát találjuk a termelési verseny élén, mint ahogy a hónap első dekádjában is. A szabolcsiak 112,7 százalékos munkásikere minden dícséretet megérdemel: 5352 tonna többlettel rendelkeznek. Kiemelkedően dolgoznak a Zobák-aknaiak is, akik 105,9 százalékkal hívták fel magukra a figyelmet. Említésre méltó, hogy a fiatal bányászok hosszú idő óta a legjobbak között található.

A negyedévi verseny győztese, Pécsbánya szintén előkelő helyen áll. A régi munkáskollektíva 103 százalékkal került a harmadik helyre. A

Kossuth-bánya nagyon sokat javított termelési mutatóján, néhány kimagasló brigáderedmény született, s így a tröszt legnagyobb üzeme 101,5 százalékot jelenthetett. A meghatározott termelési nívót érte el még Vasasbánya is, amely az első héthez képest kisebb eredménnyel dicseked-

het, de így is elérte a 100,2 százalékot.

A Szászvár és a Béta-akna ezúttal is adós, úgy mint a korábbi hetekben. A tanbánya továbbra is kiemelkedően dolgozik, 105,6 százalék az eredménye.

Az üzemek versenyében a következő a sorrend,

1. Szabolcsbánya	112,7%	5352 t többlet
2. Zobák-akna	105,9%	2119 t többlet
3. Pécsbánya	103,0%	874 t többlet
4. Kossuth-bánya	101,5%	951 t többlet
5. Vasasbánya	100,2%	57 t többlet
6. Szászvár	96,8%	232 t adósság
7. Béta-akna	81,4%	5565 t adósság

Konzultáció

Nemcsak gazdasági, anyagi, hanem társadalmi, politikai szempontból is fontos az új mechanizmus bevezetése

Egy nyugati lap magyar fordításában olvastam: „A Kádár-rezsim léte azon áll vagy bukik, hogy az 1968. január 1-vel bevezetésre kerülő új gazdasági mechanizmus gyakorlati válik-e?”

Vagyis: sikerül-e a most meglévő ellentmondásokat kiküszöbölni, a visszahúzó erőket, hibákat megszüntetni. Ha a gazdasági mechanizmus reformjának sikere azon múlna, ahogyan néhol erről hangzatosan szólnak, divatosan beszélnek, bizony nem sok előrelépés történe. Másszóval az eddiginél komolyabban kell vele foglalkozni, behatóbban tanulmányozni, és ennek szellemében felkészülni az új esztendőre.

A párt Központi Bizottsága az új mechanizmusra vonatkozó határozatában kiemeli: „A reform mindenekelőtt gazdasági mechanizmusunk, ezen belül a gazdaságirányítás rendszerének reformja.”

A gazdasági mechanizmus és a gazdaságirányítási rendszer lényegében két különböző fogalom. A mechanizmus fogalmába tartozik minden gazdasági kapcsolat, és gazdasági intézmény, amelyben az emberek gazdasági cselekedetei végbemegy a termelés, az elosztás, a forgalom, a fogyasztás során. Az irányítási rendszer a tervezést, a pénzügyi intézményeket (bankrendszer, pénzügyi és hitelrendszer), a piaci eszközöket (árrendszer, kereslet-ajánlat működése), a vállalatok irányítási és gazdálkodási rendszerét rögzíti.

Nem véletlen, hogy a határozat éppen ezt, az irányítási reformjának szükségességét hangsúlyozza.

Akár a hazai viszonyok, akár a nemzetközi kapcsolatok (mintegy 120 országgal kereskedünk) további alakulását vesszük alapul, objektíve szükségesszerű a gazdasági mechanizmus bevezetése. Az alapok lerakása után hazánkban megnövekedett termelőerők a szocialista viszonyok bizonyos formaváltozását követelik meg. A gazdasági mechanizmus reformjának bevezetése ezért vált szükségessé a többi szocialista országban is.

A gazdasági mechanizmus átalakítása természetesen nem

a társadalmi tulajdonon alapuló szocialista termelési viszonyok feladását, vagy megszüntetését jelenti. A szocialista tulajdon (az állami vállalat, a mezőgazdasági termelőszövetkezet) kapcsolatai változhatnak, változnak is, anélkül, hogy lényegük: a kizsákmányolástól mentes együttműködési kapcsolatuk változna.

Ugyanígy változhat a tervezés konkrét formája, de a tervgazdálkodás nem változik. Az elosztási viszonyokban is

belővetkezhetnek változások, a konkrét formákat illetően, de lényegük — a munka szerinti elosztás — nem változik. A különböző gazdasági cikkekben különösen nagy hangsúlyt kap ez, amikor arról olvashatunk, hogy bátran (a fizetési plafon meghatározása nélkül), hatékonyan érvényesüljön a szocialista bérézés elve, fokozottan ösztönözze a vállalati, üzemi kollektívákat, minden dolgozót a szorgos, jó minőségű munkára.

V. I.

Őriásdaru — terepasztalon

Megvalósul a központi fatelep teljes gépesítése?

Egy terepasztal áll az Üzemvezető irodájában. Látszatra egy játékszer. Olyan, amelyet bármelyik kis srác szívesen elfogadna ajándékba. Ha az oldalán megnyomunk egy kapcsolót, kigyulladnak rajta a parányi kandelaberek. A köztük húzódó vasúti síneken apró vagonok állnak fával megrakva. Oldalt faktárépületek, úgy középtájt a gatterház, mellette a fűrészpors torony.

Az üzemvezető, Dull László most egy másik kapcsolót nyom meg, s az asztal közepén lassan, surrogva megindul egy aránytalanul nagy, tűnő bakdaru. Ez az egész asztal lényege, ez a szenzáció rajta. Méltóságát teljesen végigkíszi az asztal egyik végétől a másikig és szélességében is „befogja” annak jó harmadát. S ha most elmondjuk, hogy az asztal különben az Anyagellátó Üzem központi fatelepeinek kicsinyített mása, akkor érthető, hogy Dull üzemvezető szívesen mutogatja mindenkinek. Mert ez a fatelep jövőbeni képe. S az üzemvezetőnek immár évek óta „veszteszoparipája” a fatelep általános gépesítése, a ki- és berakodással, a maglyázással, az átrakásokkal járó rendkívül nehéz és nehézkes kézi munka megszüntetése.

Jó, jó — vehetné ellen valaki — sok embernek van ilyen, amolyan hobbyja, alig akad felnőtt, aki ne játszanék szívesen egy-egy ötletes technikai szerkezettel, de ez nagyon távol áll a valóságtól. Pontosabban: ha egy üzem vezetője elkészített üzemének a modelljét olyanra, amilyennek látni szeretné, attól maga az üzem még nem változik meg. Itt azonban nincs helye ennek a feltételezésnek.

Szeretnénk emlékeztetni néhány tényre.

Amióta napirendre került az anyagmozgatás fokozottabb gépesítése — amelyet a gazdaságosság mellett is számos tényező indokol — az Anyagellátó Üzemben a raktári anyagok szállítását, kezelését csaknem száz százaléki gépesítették. A legkülönbözőbb tárgoncák, futómacskák, daruk kezdték meg működésüket, s teljesítenek igen jó szolgálatot.

A fatelepen, lévén a szabad ég alatt, s hogy nagy területen helyezkedik el, nehezebbnek mutatkozott a gépesítés. Sok különböző elképzelés született, néhányat terjedelmes tanulmánytervben is feldolgoztak, sőt, a gyakorlatban is tettek egyet s más. Eleinte a mobil-gépek alkalmazása tűnt a legszimpatikusabbnak. Kiderült azonban, hogy ehhez elsőrendű utakkal kellene ke-

resztül-kasul behálózni a telepet. Ez nagyon drága lett volna. Számításba jött továbbá a magaspályás daruk alkalmazása, de az építési és egyéb költségek magas volta miatt ezt is elvetették. Már-már a magaspályás darut. De a daruk hasznosításának gondolata továbbra is keményen tartotta magát.

Tavaly vásároltak is egy bakdarut százezer forintért, megépítették hozzá a pályát, kifejeztették a faanyag rakodásához szükséges markolófejeket. Ennek is külön története van: rengeteg fejfőrest, sok bangyaszorgalmú munkát kívánt, amíg a leggyorsabb, gravitációs módon működő markolótól eljutottak a nagy hidraulikus hengerral működtetett berendezésig.

Nos, a daru — viszonylag kis feszítésválsága ellenére is igen jó szolgálatot tett. Éves átlagban mintegy kétezer vagonnyi faanyagot tudnak kikeríteni, illetve átrakni vele. S csak azért nem többet — mondjuk hatezret —, mert kis feszítésválsága folytán kicsi alatta a hely, kicsi az „átfogása”.

Az itt folyó gépesítés a Nehézipari Minisztérium illetékeseinek is tudomására jutott. Az ősszel országos ankétot is rendeztek ebből a témából Komlón; lejött a NIM filmszolgálatának forgatócsoportja és filmre vette a kedvező és más bányavállalatoknál is követésre érdemes eredményeket. Sőt: a minisztérium egyik osztályvezetője egy egyszerű tippet is adott, azt ti., hogy az osztrák fatelepeken már régóta használnak egy őriás darutípust, amelynek 86 méter (!) a feszítésválsága. Meg kellene próbálni a beszerzését.

A következő lépés a közvetlen tapasztalatszerzés volt. Dull László és Nagy Károly, az anyagosztály vezetője ez év februárjában hivatalos úton járt Ausztriában és sort kerítettek arra is, hogy egy ilyen darut megnézzenek. Az Adolf Matlner cég egyik fatelepein találtak rá a hatalmas szerkezetre, amely működés közben még inkább megnyerte tetszésüket. A berendezést egyetlen ember kezeli egy olyan fülkéből, amely hidraulikusan lejjebb, vagy feljebb állítható, s amely a daru hosszában együtt mozog az emelőhoroggal. A kezelő továbbá URH-kapcsolatban áll a telep különböző részeivel, ily módon irányítják egyik helyről a másikra.

Egy ilyen nagy daru persze nem olcsó — bár hasznosságához képest nem is túl drága. Megkérdezték a tulajdonost, hogy mit nyert a berendezéssel. Tizenkét embert takarított meg és mégis megérte neki. Nálunk persze más körülmények vannak, itt nyolcvan (!) ember nehéz munkáját lehetne kiküszöbölni.

Miután a minisztérium igen készségesen hozzájárul a daru

beszerzéséhez, e hónap elején meghívták a berendezést gyártó Erich Schmidt cég képviselőit egy tárgyalásra. Ennek eredménye felülmúlta a várakozásokat. Nemcsak hogy hajlandók az osztrákok egy darut a rendelkezésünkre bocsátani, de annak kooperációs gyártására is lehetőség van.

Az Országos Bányagépgyártó Vállalat főmérnöke kezdeményezte, hogy a megadott dokumentáció alapján a daru csöváz-szerkezetét itthon készítenék el, s Ausztriából csak azokat a berendezéseket hoznák készen, amelyek elkészítése Magyarországon nem lehetséges. Felmerült az az eshetőség is, hogy a későbbiek során a Bányagépgyártó Vállalat tartós kooperációt építene ki az osztrákokkal.

A tárgyalás — amelynek során már jócskán éreztette hatását az új mechanizmus — végül is a következő eredménnyel zárult: a daru, üzemkész állapotban, a helyszínen felszerelve mintegy ötmillió normál forintba kerül. A szükséges devizát a Nehézipari Minisztérium biztosítja. Amennyiben a tröszt a megrendelést ez év májusában feladja, úgy 1968 március elején a daru a helyszínen használható lesz. A trösztnek alvállalkozóként — vagy egy megbízott alvállalkozó révén — csak a helyszíni építészeti és szerelési munkák egy részét kellene vállalnia.

Nos, mindebből látható, hogy nem „hobby”, nem játék a Dull László irodájában található terepasztal, hanem a közeljövő szemléletes képe.

Valamit azonban meg kell még jegyeznünk, mégpedig a helyi építészeti munkákkal kapcsolatban. Az osztrák cég és az Országos Bányagépgyártó Vállalat igen rövid határidőt vállalt és ez mindenképpen kedvező. Félő azonban, hogy a darupálya tervezése és építése, amelyről nekünk kell gondoskodnunk, nem lesz kész időre. A tröszt üzem-szervezési csoportja már javában készíti a tanulmánytervet a konkrét tervezéshez, de a távlati fejlesztési osztály — amelynek a tervekkel kell elköszölnie — még nem kapcsolódott be a munkába.

Az ötven méteres nyomtávú és 270 méter hosszú darupálya megépítése igen komoly feladatnak ígérkezik. Jó lenne tehát, ha mind a tervezők, mind a kivitelezők mielőbb hozzákezdének munkájukhoz.

B. I.

Véradás Vasason

1963 óta a Pécsi Véradó Állomás zöldszíni műszaki kocsija már nem mint ritka vendég, hanem mint jóbarát keresi fel a Petőfi-aknán a bányászokat. A fekete gyémánt termelői évről évre rendszeresen adnak térítésmentesen vért. Vasason, Pécsbányán, Komlón. Adnak szívesen, mert tudják, ha véletlenül bányászerecséltetés történik, ők is kapnak vért, hogy felgyógyuljanak. Így volt ez a közelmúltban is, amikor sújtóégrebbanás következtében hat bányász súlyos égési sebeket szenvedett. Jelenleg mind egészségesek, meggyógyultak, dolgoznak, segített a vér, amit az önkéntes véradók adtak.

Petőfi-aknán eredményesen tevékenykedik a vöröskereszt, jó munkája elismerése „Vöröskereszt Minta Alapszervezet”. A térítésmentes véradók száma 1963 óta kétszeresére emelkedett. A szénfeldolgozó bányászok, műszakiak, külszíniek, irodások közül sokan vannak, akik már háromszor, négyszer, ötször adtak vért.

Perneckér Sándor elővájási szocialista brigádja leszállás előtt felkereste a véradóállomást vérvételre. A vizsgálatnál az orvos válasza kissé lehangolta őtet:

- Nem lehet.
- Miért?
- Műszak teljesítése előtt nem lehet vért adni.

Április 14-én ezen az esős tavaszi napon a pártszervezet irodájában nagy a sürgéssforgás. A helyiség minden évben a párt politikájának propagálásán kívül betölti a szívélves házigazda szerepét is, itt végzik a Pécsi Véradóállomás ápolói, orvosai a vérvételt.

A kiszálló bányászok közül sokan nem tudtak vért adni, pedig szívesen tették volna, de nem lehet. Szilikózisuk van, ez az alatomos foglalkozás betegség, mely ellen már sikeresen védekeznek, hadakoznak az orvostudomány, hogy megvédje a bányászok tüdejét. A vérvételnél sokat segített Csik Neuberne, a Mecseki Szénbányászati Tröszt Vöröskereszt szervezetének titkára, valamint a helyi vezetőség is.

Az akna három „legsúlyosabb embere” Kaprénély Dezső, bér és norma felelős, Dicső Antal, a szellőztetési csoport „rugója”, Biherez János vágár, akik a véradásban is nyomnak a „latban”, ötszörös véradók. Kiss László (aki olyan mint a nádszál) a csillerekerekek javítója, ezen kívül a filmeket is pergeti a Május 1-ben, a körletvezetővel együtt négyszer adtak térítésmentesen vért. Külön ki kell emelni Báta Sándor külfejtési Szocialista Brigádját. A csapatból kivétel nélkül mindenki adott vért.

A Minta Alapszervezet jól dolgozott. A pécsi Véradó Állomás zöldszíni kocsija több liter térítésmentes életmentő vérral távozott Petőfi-aknáról. Köszönet érte; akik adták emberségből, életmentésből jelesre vizsgáltak. Reméljük a következő véradónap alkalmával számuk ismét megkétszereződik.

Játékból sérülés...

Az nagyon jó, ha az ember vidám és játékos kedvű, de talán mindent a maga idejében és helyén. A munkahely, talán mégsem a legalkalmasabb hely a játékra. Ezt bizonyítja az a két sérülés is, amely Béta-bányüzemben történt az elmúlt hónapban.

Dunal József csillás is játékoskedvű tréfás ember. Játékot kezdeményez és vele is tréfálkoznak munkatársai. Azonban a tréfának rossz vége is lehet, mint jelen esetben: műszakváltás közben a vágat oldalába felakasztott kabát és CO-készülék bevederének szegét valaki — felelős személy nem volt megállapítható — játékból elhajlított, s amikor Dunal észrevette, hogy a kabátot nem tudja leakanasztani méregbejött, a kabátot megrántotta és a szegő a balkéz I. ujjának körömházát felhasította. A köröm művi úton el kellett távolítani.

Kánya Péter és Diuhos István csillások is ilyen játékos kedvűek és egymást gúnyvevekkel „ugratták”. Végül Kánya feldühödött, és egy olajos rongyot vágott Diuhos arcába, aki viszonzásul egy követ hajított Kányához. A köv Kánya szemhéját felhasította és több kapoccsal kellett összevarrni. A játék a Társadalmi Bíróságon folytatódott, ahol 150—150 Ft „játékpénz” befizetésével büntették őket.

Kossuth-bányüzemben két balesetet érdemes megemlíteni, ami agyan nem játékosagból, de szabálytalan munkavégzésből adódott.

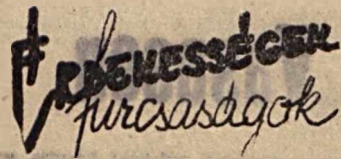
Szedlák Ferenc vágár március 21-én a VIII. szinten szenvedett balesetet. Műszak közben a kaparót kb. 8 m hosszban 0,5 m mélységig kellett lesüllyeszteni. Ezt a munkát úgy végezték el, hogy a kaparóra egy acéltámat állítottak rá és azt az előfeszítővel nyomták szét, ezáltal a kaparót súllyesztették. E munka végzése közben az előfeszítő karja megugrott és a sérült állon vágta. A baleset oka a sérült szabálytalan munkavégzése.

Kopa József csillás március 10-én a IV. szinten vasutat fektetett Dávid Ferenc csillással. A fektetett síndarab összekötésénél nem ért össze, ezért Dávid Ferenc csakánnyal a sín végére akart ütni. A lendületben lévő csakány kiesett a keszéből és Kopa József csillás bal alkarján a csakány hegye felhasította ütőerét.

A baleset azért következett be, mert Dávid József keso és csakánya nedves volt.

Zobák-bányüzemben sérült meg Kozma József lakatos. Az ájszakás szalagot kellett varrni, azonban semkinek nem jelezte, hogy nem fejezték be a munkát, csak a leszálló lakatosoknak mondták műszakváltáskor. Kozma József 3 társával azonnal hozzákérték a szalag varrásához, azonban nem figyelmeztette a csilléltőket, hogy a varrást folytatják. Megbízott abban, hogy a kötik kb. 25—30 m-re lévő retesz el van fordítva. Közben Csáki László vágár azt a megbízást kapta, hogy menjen a II. szintre és mire a fejtés indulásra kész, addigra a szállítás is beindulhasson. Csáki László a bunker felől elindult és az elfordított reteszekelő kezdte visszakapcsolni. Közben észrevette, hogy Kozma József lakatos pár méter után — ahogy a szalag elindult — leesik a szalagról. A reteszt azonnal elfordította és Kozma Józsefet komoly zúzódásokkal szállították ki a bányából. A baleset oka, Csáki László figyelmetlen munkavégzése volt.

(SZNR)

A LEGNAGYOBB TOJÁS

A világ legnagyobb tojását a nyugatnémet Düsseldorf város múzeumában állították ki. Ez a tojás olyan madár-fajtától származik, amely többmillió évvel ezelőtt élt.

KIGYÓK A TEMPLOMBAN

A Pihanga-templomban, amely Malajában, Tihanga szigetén van, ezrével élnek a kigyók, köztük mérgekigyók és óriás boa constrictorok. Nappal a templom kigyói az oszlopok körül csavarva, mozdulatlanul maradnak, veszélytelenek. A csúszó-mászóknak ez a különleges viselkedése azzal magyarázható, hogy napról napra a rendkívül hőség és a tömjén füstje elkábítja a kigyókat. Este, amikor az idő hűvösebbé válik és az istentisztelet befejeződik, a kigyók új életre kelnek, de ekkor már senki sem tartózkodik a templomban.

A CÁPÁK TERMÉKENYSÉGE

A cápák, ezek a félelmetes tengeri ragadozók, amelyek minden nagyobb tengerben előfordulnak, többnyire eleven kölyköket hoznak a világra. De arra a kérdésre, „hány gyereket tud szülni egy cápának?” a tudósok nem adnak azonos választ. Rendszerint azt felelik: körülbelül huszat. Az Indiai óceánban egy szivjet hajó személyzete rendkívül nagyszámú cápát fogott. A tengeri szörnyeteg a hajók és a tengerparti lakosok réme, nőstény volt, s a fedélzeten szülni kezdett. Egy, kettő, öt, tíz, meg sem állt addig, amíg 53 kis cápát nem hozott a világra.

KLUB A KRIPTÁBAN

A londoni Woolwich városrészt Saint Mary templomának kriptájában nemrég klubot avattak, amelyben miniszoknyós lányok és hosszúhajú ifjak limonádét fogyasztanak és modern hanglemelzerekre táncolnak. A klub vezetője egy fiatal pap.

Ugyanakkor a templom erkélyen vendéglővel kiegészített kulturális klubhelyiséget létesítettek.

Az új klub célja, hogy a környék ifjúságát megóvják a kábítószerkereskedőtől és a nagyváros egyéb veszélyeitől. Nyitva áll minden vallású fiatalok számára, függetlenül a bőrük színétől. Egyébként a templomban anglikánusok és presbitériánusok együttesen tartják istentiszteletet.

OSTROM PICASSO KASTÉLYA ELŐTT

Picasso Vallauris-ban lévő kastélya 6 napig valóságos megszállás alatt volt. Az ostromló fiatalemberek festményt kértek a mestertől, hogy annak eladásából megszerezzék a szükséges pénzalapot bizonyos kísérleti célokra. Megindult az ostromlók és Picasso között a tárgyalás, s ebben a diákok oldalán a nagy festő felesége is részt vett. A diákok jeges esőben is kilártatták 6 napon át, és ez az üzenetvesztés meggyőzte a mestert, hogy 6 rajtot ajándékozott nekik.

IRODALMI DIJAT KAPOTT VASSERMANN FIA

Charles Vassermann, Jakob Vassermann író fia elnyerte az 1966. évi kanadai állami irodalmi díjat. Charles Vassermann sok év óta tevékenykedik Kanadában mint író és újságíró.

Zászlót adományoztak a kiválóan dolgozó Zobák-aknai előkészítő körlet KISZ-szervezetének

Az avatón Asztalos János nevét vették fel

Az ötvenhatban mártírhalt halt Asztalos János nevét vette fel a Zobák-aknai előkészítő körlet KISZ-szervezete. Az ünnepségre szombaton került sor. Erre az alkalomra meghívták Asztalos János özvegyét is. Ott voltak az üzem gazdasági, párt, szakszervezeti, KISZ-vezetői, a testvérüzemek KISZ-szervezeteinek vezetői. Az ünnepi sorokban láthatuk Piegl János üzemvezetőt, Jazbinsk Vilmos főmérnököt, országgyűlési képviselőt is. A városi tanácsot Varga János népművelési felügyelő képviselte. Megjelent Peti Sándor örnagy is, aki az ötvenes években egy csapatnál teljesített szolgálatot Asztalos Jánossal.

Az ünnepélyességet fokozta az izléses dekoráció és a gyerekes testületek díszserege. A belvárosi általános iskola énekkara bemutatkozásával kezdődött a program. Tóth Ferenc karnagy vezényletével munkásmozgalmi dalokat énekelt a kórus. A munkásszálló irodalmi színpada emlékműsort adott. Sudár Miklós rendezésében felelevenítették Asztalos János életének fontosabb állomásait.

Az előkészítő körlet párt-szervezete alapította a zászlót, amelyet Asztalos János neve díszít. Horák Ferenc megbízott párttitkár a zászló átadása alkalmával méltatta a

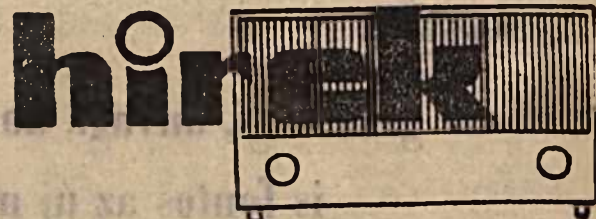
KISZ-szervezet munkáját. Az alapszervezet a KISZ Központi Bizottsága dicséret oklevelét érdemelte ki. „Párt-szervezetünk nagyra értékeli ifjúsági szövetségünk tevékenységét. Ezért úgy határozott, hogy a kiemelkedő munkáért zászlót adományozott az alapszervezetnek. Most, amikor ünnepélyes keretek között átadom a körlet KISZ-szervezetének, arra kérlek benneteket, hogy munkátok során mindig tekintsetek példaképnek névadótokat, Asztalos János elvtársat. Legyetek folytatói annak az eszmének, amelyet ő is vallott. Válgatok olyan bátor és harcoss kommunistává, mint ő volt.”

Szűcs István KISZ-titkár tett fogadalmat az alapszervezet nevében, majd 23 ifjúsági és tömegszervezet, az üzemi pártbizottság, a városi tanács, a tröszt KISZ-szervezete szolgálatot kötött a zászlóra.

Az ünnepség résztvevőit és a KISZ-szervezet fiataljait Vertike István köszöntötte az üzemi pártbizottság nevében. A többi között ezeket mondta. — Ahhoz, hogy a vörös zászló ma magasan lobog és fenn hirdeti a dolgozó nép diadalát, tömegek vérnek kellett elfolynia. Vigyék és emeljék magasra az egész világ lássa, hogy méltó örökösei vagytok a nagy elődök-

nek, olyan bátor, meg nem rettenő, meg nem alkuvo harcossok, mint Asztalos János elvtárs, aki akkor is tudta, hogy mit kell tennie, amikor az országban a káosz, az ellenforradalmi téboly, a nacionalista végzős örület a kommunisták és minden haladó ember kiirtását fenyegető gyilkos volt az úr. Ő akkor is tudta, mi a teendő, fegyverrel a kezében a zászlót, az eszmét, a népet, mindannyiunk boldog jelenét és egyre gazdagodó, szépülő jövőjét védve esett el az egyetlen küzdelemben. Kommunista volt életében, bátor harcoss az eszmének halálában örök figyelmeztető és példakép.

A program az iskola énekkarának kedves műsorával fejeződött be. Utána Asztalos Jánosné hosszasan elbeszélgetett az üzem vezetőivel és a kiszistákkal. A vendéglőnyvből a következőket jegyezte be: „A névelvevő ünnepségük alkalmából szeretettel köszöntöm a KISZ-szervezet valamennyi tagját. Mély megilletődéssel vettem részt ezen az ünnepségen és ezúton töl-mácsolom elismerésemet mind azoknak, akik ebben résztvettek... Kívánok KISZ-munkájukhoz és napi felelősség-jes, egész embert kívánó munkájukhoz sok sikert, erőt, egészségét.”

Biztonságtechnikai értekezlet

Szombaton, április 22-én Pécsen, a Puskin Művelődési Ház gyűléstermében tartották meg a tröszt első negyedéves biztonságttechnikai értekezletét. Az értekezleten Rickert Antal, a trösztigazgatóság biztonságttechnikai csoportjának vezetője tartott tájékoztató előadást az 1967-es év első negyedéves baleseti helyzetéről. Részletesen elemezte a baleseteket, azok okait, rámutatott az objektív helyzetek és a szubjektív felelősség összefüggéseire.

Az értekezlet vitájának részletes tudósítását lapunk következő — május 3-án megjelenő — számában adjuk.

— **HÁZTARTÁSI GÉPKÉZELÉSI TANÁCSADÓT** tartanak Komlón május első felében. A kiállítással egybekötött tanácsadón a Villamosipari és Gépjávitó Ksz szakemberrel adnak segítséget a háziasszonyoknak. E rendezvény aktualitását az rögzíti, hogy a bányavárosban több mint 20 ezer háztartási gépet használnak.

— **AZ OLIMPIAI SORSJEGY** árusítását csak a közelmúlt napokban kezdték el, de máris nagy érdeklődéssel adhatunk hírt. Erthető ez, hiszen a sorsjegy ára 4 forint, s a (főnyeremények között öröklakás (berendezéssel), személygépkocsi (lakókocsival), továbbá Trabant személygépkocsi, utazás a mexikói nyári olimpiára és a grenoble-i téli olimpiára. A további nyeremények is értékesek, amellyel mintegy ötezer kisebb nyeremény vár gazdára az 1967. augusztus 20-án esedékes olimpiai tárgysorsjátékon.

— **ÖNÁLLÓ HANGVERSENTEK** rendezett a múlt héten a komlói Gesztenyési Állami Általános Iskola. A munkásklubban megtartott műsor alkalmával az iskola kórusa nagy sikert aratott — Varga Károly tanár vezényletével.

— **TERMÉSZETTUDOMÁNYI** gyűjtőúton Tanganyikában címmel dr. Szunyogh János, a Természettudományi Múzeum osztályvezetője és munkatársa tartott előadást a Zrínyi Művelődési Házban. Az előadás érdekessége az volt, hogy mozgó-filmmel kísérték a szöveges részt.

— **SPORT-TOTO** ZSEB-KÖNYV 1967. — Ezzel a címmel adtak ki érdekes könyvecskét. Egy példány ára hat forint. Beszerezhető a totolottó kirendeltségeken. A zsebkönyv egyaránt tartalmazza a bajnoki sorsolásokat, leírásokat, táblázatokat. Bemutatja az október 19-én 20 éves totót, és áttekintést ad a totolottó húzás eddigi történetéről. Könyvli a labdarúgó válogatott mérkőzéseit 1902—1966 között. Külföldi csemegével kedveskedik a szerkesztő bizottság.

Fokozott bizalom a NEB munkája iránt

Javuló eredményeket állapított meg a vizsgálat

Két napirendi ponttal tartott tanácskozást április 20-án a komlói NEB. Az elnöki beszámolókat vitatták meg elsősorban a résztvevők. Kiss István, a NEB városi elnöke a megnyitójában külön köszöntötte Gallusz Józsefet, a városi tanács új vb-elnökét, aki először jelent meg a NEB rendes ülésén. A népi ellenőrzés megyei bizottságát Kordé Jenő főrevizor képviselte.

A komlói NEB rövid idő leforgása alatt 23 közérdekű és magánjellegű bejelentést vizsgált ki. A tételes szám növekedése egyben a fokozódó bizalmat is mutatja. Közérdekű bejelentés érkezett például a Kossuth-bányai büfé ellen, ahol nem árusítottak szapant. Az intézkedés nyomán a probléma megszűnt. Általános jellegű az a vizsgálat is, amely a szilvási lakótelepen lévő fűtés és melegvízellátással kapcsolatos volt. A háziasszonyok bevásárlási gondján akarnak enyhíteni az a vizsgálat, illetve intézkedéssel, hogy ismét rendszeresen árusítsanak főzőhagymát és a tisztított (fóllába csomagolt) hagymát olcsóbban adják.

A második napirend során a Baranya megyei Villamosipari és Gépjávitó Ksz helyi üzemének vizsgálatáról készített jelentést vitatták meg. Megállapítható, hogy a részleg az utóbbi időben jelentős változáson estt át, munkája jobb, az igényeket jobban kielégíti. Az üzem élére Hörnyéki Tibort állították, aki a vizsgálat szerint is — már eddig is számottevően javított a részleg tevékenységén.

Számos javaslat hangzott el a részleg további feladataival

kapcsolatban. Ilyen volt például az az észrevétel, hogy a jelenlegi nyolcnapos javítási idő hosszú, a háztartási gépeket nem lehet ennyi ideig nélkülözni. A szövetkezet vezetői közölték, hogy a jövőben a javítási időt három nap alatt vállalják és egy gépkocsi beállításával 24 óra csökken a várakozási időt. Arról is tájékoztatták a NEB vezetőit, hogy a vállalatnál júniusban bevezetik a teljesítmény-bérezést, amely minden bizonnyal tovább növeli a dolgozók érdekelttségét, vagyis jobb és gyorsabb munkát végeznek.

Megállapították azt is, hogy a részleg nagyon elmaradt viszonyok között dolgozik, sem a helyiségük, sem a propagandájuk nem kielégítő, nem beszélve arról, hogy járművel úgyszólván megközelíthetetlen a Bástya ruházati bolt feletti műhely. A javító részleg nem ismeri kellően a város

és ez a magyarázata annak, hogy elszaporodott a kontárnemű munka. A tanács vezetői és a szövetkezet képviselői úgy fog-

laltak állást, hogy az eddiginél jobban segítik a műhely tevékenységét. Nem érdektelen még elmondani, hogy a

Tisztasági mozgalom, üzemegészségügyi hé-

A tavasz beköszöntével a Vöröskereszt városi szervezete is mind többet hallat magáról. A múlt héten abból az alkalomból tanácskoztak a testület vezetői, hogy megbeszéljék a Komlón beinduló tisztasági mozgalommal kapcsolatos feladatokat. Meghívták erre a tömegszervezetek képviselőit és a kirendeltségek vezetőit is.

Dr. Tihanyi László városi közegészségügyi felügyelő számolt be az eddigi eredményekről és ismertette a tisztasági mozgalom szervezési programját.

— A lakosság hosszú évek óta önzetlenül fáradozik és a városban falun egyaránt mind többen kapcsolódnak be

szövetkezet a továbbfejlesztés főleg a lakosság körében, a háztartási gépek javításában fejlőd ki tevékenységét.

és ez a magyarázata annak, hogy elszaporodott a kontárnemű munka. A tanács vezetői és a szövetkezet képviselői úgy fog-

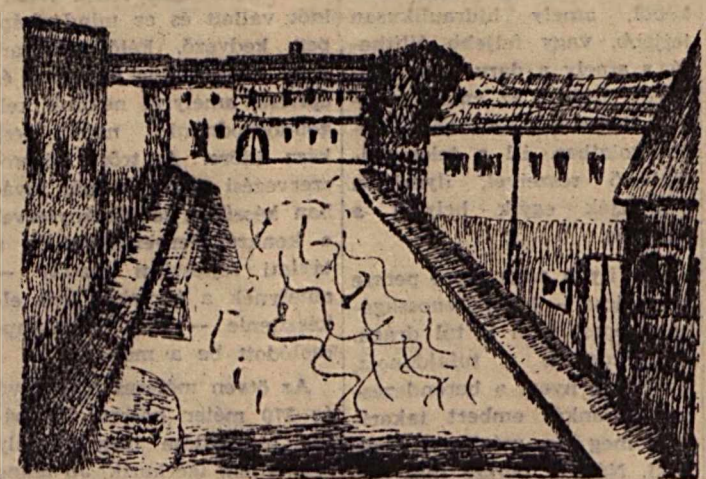
laltak állást, hogy az eddiginél jobban segítik a műhely tevékenységét. Nem érdektelen még elmondani, hogy a

szövetkezet a továbbfejlesztés főleg a lakosság körében, a háztartási gépek javításában fejlőd ki tevékenységét.

„Tiszta város egészséges lakosság” című oklevelet adnak a 100 pontos lépcsőházaknak (tavaly 122 érdemelte ki).

„Tiszta udvar — rendezett táblácskát az arra érdemelt tulajdonosai kapják.

Április 24—29 között rendezik meg az idén a 12. üzemegészségügyi hetet. A mozgalom az elmúlt évtized alatt mindig nagy érdeklődést váltott ki. Ezért az üzemi vöröskereszt szervezetek — üzemorvosok vezetésével — meg is körültekintően készülnek. Dr. Dános László főorvos irányításával részletes programot állítottak össze, amelyben meghatározták, hogy milyen pontok alapján állítják oda az oklevelet.

Oreg pécsi házak (Horváth József tusrajza)

Szilikózis-szűrővizsgálat

Az Országos Munkaegészségügyi Intézet május 3-án Kossuth-bányán kezdi meg a dolgozók 1967. évi szűrővizsgálatát.

A szűrésen az előző évekhez hasonlóan, minden fizikai munkás és adminisztratív dolgozó köteles részt venni. Szűrés napokon csak a szűrőkocsin kapott igazolással lehet bányába leszállni. A szűrésen megjelentek mentesítettek a tudógondozó által elrendelt évi tüdőszűrés alól.

A szűrések a következő sorrendben történnek: Kossuth-bánya: május 3-tól 11-ig. Anyagüzem, Szénelőkészítő, Gépkocsiüzem: május 16-9-ig.

Zobák-bánya: május 23-tól 26-ig. Béta-bánya: május 30-tól június 2-ig. III-as akna: június 5—7-ig. Tanbánya, Karbantartóüzem, Aknamélyítők és az elmaradt dolgozók Anna-aknán: június 8-án. Szászvár: június 13. és 14-én. A pontos időpontokat üzemenként ismertetik.

Nagyszerű, lendületes munka a Karbantartó Üzemnél

Rendkívül munkasikert ért el a Karbantartó Üzem építőipari részlege az év első negyedében. Cséder János üzemvezető és Szegő Géza főmérnök egyaránt annak a lendületes versenymozgalomnak tulajdonítják az év első három hónapjában elért 122 százalékos teljesítményt, amely a Nagy Októberi Szocialista Forradalom félévszázados jubileuma jegyében bontakozott ki az üzemben.

— Építőipari részlegünk — mondotta Szegő elvtárs — jelenleg két fontosabb munkaterületen dolgozik. Az egyik az alsóbélatelepi negyvennégy családos üdülő, a másik a Fehérhegyi 18 lakásos lakóépület építése. Mindkét létesítmény mielőbbi elkészülte rendkívül fontos, a dolgozóink tudatában vannak ennek. Csakis ezzel magyarázható, hogy az előbbi esetben egyhónapos, az utóbbi esetben pedig két hónapos határidő-rövidítést vállaltak.

Ami a vállalások teljesítését illeti, máris nyilvánvaló — éppen az első negyedévi eredmények alapján, hogy Bélatelepen minden bizonylással sikerül tartani az egyhónapos határidő-előrehozást. Sőt, néhány napot még ezen túl is meg lehet „spórolni”.

— Szocialista brigádjaink itt arra törekednek, hogy az üdülési szezon minél nagyobb részében hasznosítani lehessen az új üdülőket.

Ez dicsegetés igyekezet: saját magunknak, dolgozóтарыainknak akarják kellemesebbé tenni a nyarat. Más a helyzet azonban a fehérhegyi építkezésén. Itt a kényszer is diktálja a nagyobb iramot.

— Ismeretes, hogy Borbálatelepen a bányaművelés miatti földmozgás megrongált, lakhatatlanná tett több lakóházat. Ezek mielőbbi pótlására igyekszünk szeptember 15 helyett június 15-re átadni az épületeket.

Ha a ténylegesen elvégzett munkákat az ütemtervvel egybevetik, nyilvánvaló, hogy ezt a nagyarányú vállalatot is teljesíteni fogják. De nem csak a számok mutatják ezt. A dolgozók, a brigádok hónapról hónapra tesznek új vállalásokat, illetőleg módosítják a régiakat, napokkal előre hozva egy-egy részhatáridőt.

Mindebben az is közrejátszik, hogy az üzem KISZ-szervezete védnökséget vállalt az építkezés felett. Ez elsősorban abban nyilvánul meg, hogy az építkezésen oly gyakran szükséges takarításokat és egyéb mellék munkákat társadalmi munkában végzik el. Most, az elmúlt vasárnapon is többen voltak Fehérhegyen, s ismét tetemes társadalmi munkával segítették a vállalás teljesítését.

A KISZ-fiatalok tevékenysége mellett igen nagy jelentősége van az üzemben kibontakozott nagyszabású szocialista brigádmozgalomnak. Erre az évre 21 brigád kötött szocialista szerződést. Tagjaik összlétszáma — 228 fő — az üzem fizikai létszámának mintegy 90 százalékát teszi ki. Az 5 lelkesedésüknek is köszönhető, hogy a fenti munkasikereket körülbelül 50 fős létszámmal sikerült elérniük és a más területeken folyó munkák — például a kökényösi lakóházak felújítása — is rendben folynak.

Előzetes letartóztatásban a komlói kislány támadója

Itt ülök a Komlói Rendőrkapitányság egyik szobájában. Velem szemben a fogdából felhozott bűnöző. A múlt vasárnapi brutális bűncselekmény elkövetője. Kelemen Vincének hívják, csillós Kosuth-bányán. Alig 23 éves, jóképű, jól öltözött fiatalember.

— Miért van fogdában? — kérdezem.

— Részeg állapotban erőszakoskodtam egy fiatal lánnyal — válaszol.

— Nem lehetett maga túlságosan ittas, ha mindenre emlékszik...

Lesütli a fejét, kapkodva, összefüggéstelenül beszél.

— Egy családot kerestem az Imre-telepen. Amikor a kislány közölte, hogy olyan nevűt nem ismer, eltávoztam. Nem sokkal utána visszatértem. Ekkor tudtam meg, születet nincsenek otthon.

A történeteket a kapitányság vezetője ismerteti. A helyszínről készült felvételeket mutatja, a modern lakásban mindenütt vérfoltok, az ütlegetés áruló jelei.

— Csupán a 17 éves kislány ellenállásán, hőies védekezésén múlt, hogy az aljas támadó akarát nem tudta végrehajtani — mondja dr. Tóth Lajos alezredes, majd így folytatja: — Tekintettel tervének meghúulására, tovább bántalmazta a kislányt pillanatnyi eszméletvesztésig. Szerecséljére rövidesen magához tért, és a szomszédok segítségével a mentők kórház-

ba szállították. Súlyos, de nem életveszélyes sérülésekkel kezelik.

— Időt akartam nyerni, hogy elmenekülhessek — jegyzi meg a tettes. — Sikertült is. A Szinyei Merse Pál utca 17-ben, ahol albertletben lakom, átöltöztem: Eltűnttem a ruhámon lévő vérfoltokat, majd a Fekete Gyémánt étterembe mentem.

— Mit tett volna, ha a maga lányával csinálják ezt? — kérdezem a támadótól.

Kapásból válaszol:

— Megöltém volna.

Persze, hogy így ítélik. A város közvéleménye is felháborodottan fogadta a hírt. Megnyugtató volt azonban, hogy a rendőrség gyors intézkedéseket fogantatosított. A megyei Rendőrfőkapitányság is segített.

Az ismeretlen tettest 24 óra alatt elfogták. Ez annál inkább dicséretes, hiszen a körülmények alaposan feladták a lelkét.

Ismét bebizonyosodott, hogy a nép rendőrei határozottan lépnek fel — ha kell éjt nappallá tesznek —, hogy a bűncselekményt felkutassák, a bűnözőt elfogják. Megint igazolódott, hogy Komlón sem lehet a törvényeket büntetlenül megsérteni. Érthető az a lelki megnyugvás, ami a garázda elem ártalmatlanná tétele nyomán alakult ki városunkban. Nem egy szocialista brigád levélben fejezte ki elismerését, és példás büntetést kér.

Vízhányó Imre

Katonalátogatás, külföldi társasutazás

Az IBUSZ komlói irodája ismét rendez különjáratot Lentibe — katonalátogatásra. Az érdekeltek április 26-ig jelentkezhetnek. A részvételi díj 110,40 forint. Az indulás április 30-án hajnal 4 órakor lesz. A kocsi még aznap este visszaindul.

Május 17-én és 22-én, valamint június 23-án Abbáziába indítanak különjáratot. Az első két csoport az Állami Biztosító öngyelző csoportjának szervezésében vesz részt a hatnapos utazáson. A júniusi út alkalmával a Bányaiipari Technikum villamos tagozata ismerkedik meg a tengerparti városal.

KGST-tanácskozás Meszesen

A KGST Szénbányászati Állandó Bizottságának IV. számú Tudományos Műszaki Tanácsa április 20-tól 26-ig. Pécsen rendezte meg plenáris ülését. Mintegy 30 külföldi és 20 magyar bányászati szakember érkezett az elmúlt hét csüförtökjén Meszesre, hogy a munkásszálló nagytermében megrendező tanácskozáson résztvegyen. A vendégeket Garamvölgyi János, a tudományos tanács elnöke, a tröszt igazgatója

fogadta. Napirenden a bányabiztonsági és munkahigiéniai kérdések szerepelnek. A KGST-tanácskozás résztvevőinek programjában az elvi megbeszéléseken túl, üzem- és bányalátogatások is szerepelnek és megismertették őket Pécs és Baranya nevezetességeivel is.

Képünkön, Garamvölgyi János elvtárs köszönti a tanácskozás résztvevőit.

A kisegítő iskolában is az életre készítik fel a gyerekeket

Kereken tíz esztendővel előtt kezdte meg munkáját a komlói kisegítő általános iskola. Tantestülete eredményes évtizedet zárt, több mint ezer gyermek végzett, illetve tanult az intézetben. A közelmúlt napokban kedves ünnepségre voltunk hivatalosak, Bors Zoltánné igazgató az iskola műsoros estjére hívott meg bennünket.

A kétórás program keretében adott az iskola munkájáról: a legkisebb osztálytól a VIII-ig szinte minden diák munkája értékelhető volt. A műsor összeállításánál arra törekedtek, hogy a kollektív tevékenység érvényesüljön. Jellemző, hogy a 112

főből 85-en közvetlenül résztvettek az előadás különböző mozzanataiban.

A műsoros délutánt nagy érdeklődés előzte meg, amelyre a régi diákokat is meghívták, a szülőkon kívül. A Taksonyi Józsefről elnevezett úttörőcsapat — Horváth Csabáné vezetésével — nagyszerűen helytállt, mint ahogy már az előző években is. Nem véletlen, hogy a csapatvezetőt kiváló úttörővezető jelvényvel tüntették ki. A kisdobosok és az úttörők munkáját lelkesen támogatja Szécsi Kálmánné igazgatóhelyettes is, aki mint az úttörő-csapat egyik alapítója, a nagy el-

foglaltsága mellett, időt szakít a mozgalom segítésére.

Az iskola úttörőcsapata rendszeres látogatója a balatonberényi tábornak.

A táborozáshoz jobbra maga a csapat teremti elő az anyagi fedezetet. Ezt szolgálta az említett műsoros est bevétel is. Segíti azonban a csapat nyári munkáját a megyei tanács is. E vonatkozásban különösen dr. Fekete Béla és Gyüdi Sándorné nevének megemlíteni, akik az intézmény fejlesztését is megfelelően támogatják.

A kisegítő iskola amellyel, hogy igyekszik teljesíteni a tantervi kötelezettséget, a munkára nevelésnél is szá-

mottevé eredményeket ért el. Dabóczi Etelka a fiúk kézimunkáját irányítja. Erdemes megemlíteni a gyerekek ügyes munkáját. A kiállításon különösen nagy sikert aratott az a modell-csoport, amely drótonatból készült. A lánvoknál (Merkel Ottóné a vezető) séma szerint a szabás-varrássra, a népi hímzésre tanítják meg a „tanfolyam” résztvevőit. Elmondhatjuk tehát, hogy az intézetben ténylegesen felkészítik a gyerekeket az életre, s ha az itt végzetek pedagógiai, egészségügyi szempontból nem is mindig tudják megállni a helyüket, az igyekezet mindenestre nagy figyelmet érdemel.

Hasznos időtöltés

A festészet kedvelője

Peck László, a szászvári üzem eszterelő lakatosa már gyermekkorában eljegyezte magát a festészet felé. Munkaidő után ma is naponta előszedi a festőállványt, a palettát, az ecsetet.

— Kezdetben ceruzával dolgoztam, később pasztellel, újabban pedig nagyon megkedveltem az olajat. Szerintem ez szebb, csak nehezebb. És drágább is — teszi még hozzá, bár ilyen célra nem sajnálja a pénzt.

Témáiban nem válogatós. Mindent lefest, ami megragadja a figyelmét. Képelel zömén az élénk, harsány színek uralkodnak: gyakran túlzásba is viszi a színek tobzódását. Nem tanította senki a festészetre, bár ez az ecsetkezelésén cseppet sem látszik. Az iskola hiánya teszi viszont, hogy sok

műven behódolt a falusi ízlésnek; annak a rosszul értelmezett, s szerencsére ma már egyre inkább elfűnőben lévő tavas, két egyes. bárányfelhős, özikés irányzatnak.

— Sokaknak ma is tetszenek ezek a képek, de én már tudom, érzem, hogy nem az igazi művészet — mondja őszintén. — Igyekszem is más módszereket követni. Tanulmányozom a nagy festők reprodukcióit, olvasok szakkönyveket. En nem akarok festőművész lenni, nagyon szeretem a szakmámat, csak kellemes és hasznos időtöltésnek tartom az ecsetforgatást.

(Császár)

VIETNAMÉRT, A VILÁG BÉKEJÉÉRT!

Május 9 — június 9

Tavaszi békehónap

Az Országos Béketanács elnöksége bejelentette, hogy május 9 és június 9-e között ismét megrendezi hazánkban a békemozgalom immár hagyományos demonstrációját. Május első napjában nemzetközi gyermekrajz-kiállítás nyílik Budapesten, majd a gyűjteményt bemutatják Szegeden, Pécsen, Debrecenben is. Népek barátságát szolgáló összefogásokat rendeznek országsszerte. A tavaszi békehónapot a „Vietnamért, a világ békéjéért!” jelszó jegyében rendezik meg.

Filmpályázat — fiataloknak

A KISZ Központi Bizottsága — a Filmfőigazgatósággal, a MOKEP-pel közösen — a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 50. évfordulója tiszteletére filmpályázatot hirdet. Pályázni lehet két, alább megjelölt film feldolgozásával. A filmek megtekintése után a következő két téma egyikéből lehet dolgozatot vagy tanulmányt készíteni: „Gondolatok a Senki sem akart meghalni” című filmről, valamint „Gondolatok a Vörös jelek a hadak útján” című film megtekintése után.

A pályázatokat név és pontos cím feltüntetésével szeptember 10-ig kell beküldeni a megyei KISZ-bizottsághoz. A fődíjak között több szovjetunióbeli utazás is sze-

repe. Az országos szintre nem kerülő pályamunkákat a megyei tanácsok és a moziüzemi vállalatok értékes könyvekkel, filmbérletekkel jutalmazzák.

Jól sikerült az irodalmi est a költészet napján

Az elmúlt hetekben az Erzsébet-telepi Munkás Klubban, 17-én délután pedig hat órakor a pécsbányatelepi Zalka Máté Művelődési Házban rendeztek író-olvasó találkozót. Galambosi László pécsi költő jelent meg ezeken és elbeszélgetett a jelenlévőkkel költői munkásságáról, eredmé-

nyeiről és további terveiről. Az SZMT irodalmi köre színvonalas műsort adott, egyúttal pedig érdekes irodalmi kiállítás rendezett a művelődési ház vezetősége. Az irodalmi est előadója dr. Tóth István főiskolai tanár, a Tudományos Ismeretterjesztő Társulat előadója volt.

Ülést tart az I. kerületi tanács vb

Ma délelőtt 9 órai kezdettel kerül sorra az I. kerületi tanács végrehajtó bizottságának ülése. A napirend során Arató Ferenc csoportvezető az 1968. évi utak és hidak felújítási programjára tesz javaslatot, Bencze József vb-elnök pedig jelentést terjeszt a végrehajtó bizottság elé a bel- és csapatdékvizek elhárítása érdekében hozott intézkedésekről.

SPORT

HOL művelődünk? SZORAKOZZUNK!

Moziműsor

Petőfi (Pécs): Április 25-26-ig: Előzész. Olasz film. 27-május 3-ig: Folytassa cowboy. Angol film. Előadások kezdete 4, 6, 8. Matiné április 30-án, délelőtt 10 óra-
kor. Országúti kaland.

Park (Pécs): Április 25-26-ig: Változó felhőzet. Magyar film. 27-május 3-ig: Folytassa cowboy. Angol film. Előadások kezdete fél 5, fél 7, fél 8. Matiné. április 30-án, délelőtt 10 óra-
kor: München báró.

Kossuth (Pécs): Április 25-én: Előzész. Olasz film. 26-án: Magán-élet. Francia film. 16 évtől. 27-28-ig: A pártfogott. Jugoszláv film. 29-május 1: Regényes élet. Szovjet film. 2-3-ig: Folytassa cowboy. Angol film. Előadások kezdete délelőtt 10. Április 25-26-ig: Tiltott vulkán. Francia film. 27-30-ig: A pártfogott. Jugoszláv film. Május 1-3-ig: Regényes élet. Szovjet film. Előadások kezdete fél 3, fél 5. Április 25-26-ig: Magánélet. Francia film. 27-május 3-ig: Regényes élet. Szovjet film. Előadások kezdete fél 5, fél 7.

Mesze: Április 25-26-ig: Aknaveszély nincs. Jugoszláv film. Május 2-3-ig: Apa. Magyar film. Előadások kezdete: hétköznap 6, vasárnap 4, 6. Matiné 30-án, délután 14 óra-
kor: Örök megújulás.

Szászvár: Április 25-26-ig: A Nagy Medve fia. NDK film. 29-30-ig: Mese a fehér Mórról. Román film. Május 2-3-ig: Jónapot én vagyok. Szovjet film. Előadások kezdete hétköznap 7, vasárnap fél 5.

Május 1. (Vasas II.): Április 27-28-ig: Utazás a hitvesi ágy körül. NDK film. 29-30-ig: Jónapot én vagyok. Szovjet film. Május 1-2-ig: Pipák. Csehszlovák film. Előadások kezdete hétköznap 7, vasárnap 4, 6.

Hidas: Április 25-26-ig: Nyugodj meg kedves. Francia film. 28, 30-án: Aknaveszély nincs. Jugoszláv film. Május 2-3-ig: A boldog halál angyala. Csehszlovák film. — Előadások kezdete hétköznap 7, vasárnap fél 5, 7.

Hosszúhetény: Április 25-26-ig: Nyomorultak I. II. Francia film. 29-30-ig: Nyugodj meg kedves. Francia film. Május 1-én: Jómulatát felöltöttek. Előadások kezdete hétköznap 7, vasárnap 6, 7.

Fekete Gyémánt (Gyárvasros): Április 29-30-ig: Utazás a hitvesi ágy körül. NDK film. Május 1-2-ig: Nyugodj meg kedves. Francia film. Előadások kezdete hétköznap 6, vasárnap 4, 6. Matiné április 30-án, délelőtt 10 óra-
kor: A sarga cipő története.

Május 1 (Kömlő): Április 27-30-ig: Hogy szaladnak a fák. Magyar film. Május 1-3-ig: Ut a túlsó partra. Francia film. Előadások kezdete 4, 6, 8. Matiné április 30-án, délelőtt 10 óra-
kor: Kocsubej.

Zrínyi (Kömlő): Április 25-26-ig: Idegen ágyakban. NDK film. 27-28, 30-án: A szárnycs. Francia film. Május 2-3-ig: Az I. akció. Szovjet film. Előadások kezdete fél 4, fél 6.

Gesztenyés (Kömlő): Április 27-én: Yoyo. Francia film. 30-án: Pipák. Csehszlovák film. Május 4-én: Csengetnek, nyiss ajtó! Szovjet film. Előadások kezdete fél 6 óra-
kor.

Mecsekadás: Április 26-27-ig: Utószó. Magyar film. 16 évtől. 29-30-ig: A cár és a tábornok. Bolgár film. Előadások kezdete hétköznap 7, vasárnap 5, 7.

Mánfa: Április 26-án: Idegen ágyakban. NDK film. 28-30-ig: A titokzatos szakács. Szovjet film. Május 3-án: Yoyo. Francia film. Előadások kezdete hétköznap 6, vasárnap 5.

A televízió műsora

APRILIS 25., KEDD

8.05: Iskola-tv. 17.38: A Magyar Hírdető műsora. 17.50: Hírek. 17.55: A kék füst. Egészségügyi kisfilm (II. rész). 18.25: Pályaválasztási tanácsadó. 18.55: Esti mese. 19.05: Händel: Julius Caesar Opera 3 felvonásban. — Az I. szünetben: Tv-híradó. Új könyvek. A II. szünetben: Arcképek, találkozások. 23.30: Tv-híradó — 2. kiadás.

APRILIS 26., SZERDA

17.30: A Magyar Hírdető műsora. 17.50: Hírek. 17.55: Ifjúsági Filmklub. Akik nélkülözhetetlenek. 18.40: Hazai tükör. Aktuális jegyzet. 18.45: Vilnius. Kisfilm. 19.25: Falusi dolgok. 19.30: Esti mese. 20.00: Tv-híradó. 20.20: Az úrtus rendet terem. Zenés angol film (10 éven felülieknek). — 21.45: Szülők, nevelők egymásközt... Televízió a családban. 22.10: Tv-híradó — 2. kiadás.

APRILIS 27., CSÜTÖRTÖK

9.00: Iskola-tv. 9.25: Az úrtus rendet terem. Zenés angol film (10 éven felülieknek). 10.50: Henri Salvador énekel. 11.15: Frédi fejlett fej lett. Filmművészeti sorozat. 14.30: Iskola-tv. 17.38: A Magyar Hírdető műsora. 17.50: Hírek. 17.55: Az inkább újabb feltevések. NSZK-kisfilm Peruról. 18.25: Telesport. 18.30: Telex-impex. Világ gazdasági és külkereskedelmi híradó. 19.15: Gong... A Tv színház krónikája. 19.30: A világ térdre előtt... 19.50: Esti mese. 20.00: Tv-híradó. 20.20: Az orvos halála. Magyar film. (14 éven felülieknek). 21.50: Kapcsoljuk... Közvetítés a Montreáli Világállás megnyitójáról. — 23.10: Tv-híradó — 3. kiadás.

APRILIS 28., PÉNTEK

8.05: Iskola-tv. 9.20: A Tv politikai tanfolyama. 11.10: Iskola-tv. 11.40: A kullászok mógött. — 13.35: Telesport. 13.35: Iskola-tv. 16.30: Tanulmányi kirándulás. 19.00: Pedagógusok fóruma. 19.30: A három lusta. Jugoszláv bábfilm. 19.40: Nemzetközi Tv-klub. Közvetítés Moszkvából.

APRILIS 29., SZOMBAT

15.35: Salgótarján-MTK bajnoki labdarúgó-mérkőzés közvetítése Salgótarjánból. A szünetben: A Magyar Hírdető műsora. 17.55: Az ezerezer detektív. A villamosok. Jugoszláv rajzfilm. 18.05: Hírek. 18.10: A parányok órája. 18.35: Tűskevár. Ifjúsági tv-filmsorozat: Fekete István regényéből. 5. Hármán a bereken. 19.06: A Tv jelent. 19.50: Cica vidó. 20.00: Tv-híradó. 20.20: Rivalda nélkül. Tv-

Röplabda, teke

A Kömlői Dózsa NB II-es röplabda csapata újabb győzelmet aratott, ezúttal Budapestben a Műszergyár együttese ellen. A 3:2-es siker annál inkább figyelemre méltó, mert a fővárosiak igen jó erőt képviselnek. A Dózsa a hét végén, vasárnap hazai pályán mérkőzik a Nagykanizsa ellen, délelőtt 10 óra-
kor.

A megyei bajnokságban szereplő Kömlői Bányász tekezők szintén sikeresen hagyták el a pályát, mégpedig a megye székhelyén. Mindkét együttesünk győzelmet aratott. Az I. 5:3 arányban, a II. pedig 6:2-re nyert a Keszygyár ellen.

A fegyelmetzett csapatjáték eredménye volt a budapesti győzelem

A Pécsi Bányász NB I B-ben szereplő labdarúgó az elmúlt hetekben igazán kitűnő sorozatot hajtottak végre. Sorra legyőzték a volt NB I-es csapatokat, illetve Dorogon döntetlent játszottak, így vasárnap a vezetők realisan gondolkodva a döntetlen reményével engedték útjára a csapatot a Budapesti Előre ellen.

A mérkőzésen a Bányász 4-3-as hadrendben játszott, Opoval, Selymes és Bencsik alkotta a három

előretolt embert, míg a csatársorból Mérel és Koch hátravontan Kövessel együtt a középpályás sori.

Ezt a rendszert az egész mérkőzés folyamán igen fegyelmetten betartották, és szoros emberfogásból megszerzett labdákkal a három előretolt csatár elsősorban kiugrásokkal próbálkozott, azonban ha ez nem sikerült, tartották a labdát, amíg a második sor is fel tudott zárkózni, hogy ezzel számbeli fölényt alakítsanak ki az ellenfél kapuja előtti területen. Ez jónéhány esetben sikerült is, a gólyhelyzetek kihasználása azonban egy kivétellel nem sikerült.

A győztes gól a 82. percben esett, amikor Opoval egy távoli lövése a vizes talajon megcsúszott és a kapus csak érinteni tudta a labdát.

A gól után Bencsik ugyan-csak gólyhelyzetbe került, de a kapussal szemben állva hibázott.

Annak ellenére, hogy a mérkőzés során a Budapesti Előre többet támadott, ezekben a támadásokban nem volt áttűró erő, illetve a jól záró

védelmünk idejében meg tudta állítani az ellenfél csatárait. A megszerzett labdákból a támadásindítások tervszerűbbek és veszélyesebbek voltak, így együttesünk feltétlen megérdemelte a győzelmet.

A közvetlen védelem mellett Köves, Mérel és Opoval érdemel még dicsőrelet.

Az NB I B-ben az elmúlt vasárnap is szoros eredmények születtek, a Dorogi Bányász—Várpalotai Bányász kivételével, ahol a Dorog 5:0-ra nyert.

A tabellát a Ganz MÁVAG vezetői 12 ponttal, az Oroszlány és a BVSC előtt, negyedik helyen együttesünk tanyázik 10 ponttal 10:5 gólaránnyal. A következő, tehát a 9. fordulón hazai pályán láthatjuk a Pécsi Bányász—Autóbuzs mérkőzést, vasárnap Ujhegyen 10.45-kor.

Ez alkalommal a PEAC a Lábod-dal találkozik az NB III-ban, ezt a mérkőzést az NB I. B-s mérkőzés után 12,30-kor kezdik.

Javuló formában játszottak kézilabda-csapatunk a győriek ellen

Az elmúlt vasárnap ismét kettes mérkőzést láthattak a Pécsi Bányász kézilabda szurkolói. A Győri Textiles férfi és női csapatát látogattak Pécsre, hogy megküzdíjenek a bajnoki pontokért. A győriekkel Pécsre érkezett az elmúlt évben a Textilest Franciaországban vendéglátó Metz-sportklubtól, azaz a mérkőzés során felívelteket készítettek. Az összecsapásokon csak a lányok értek el 100 százalékos sikert, legyőzték ellenfelüket, a fiúk — a vidék legjobb csapata címet harcoló győriekkel szemben — csak döntetlen eredményt értek el.

Pécsi Bányász—Győri Textiles 12:6 (6:3). Női mérkőzés. Az elmúlt heti vereség tapasztalatait leszűrve egész más felfogásban játszott a Bányász, mint a Csepel ellen. Főleg kulcsjátékosainak formajavulása volt a döntő. Az ellenfél játékosai inkább tisztá helyzetek kidolgozására törekedtek, egy-két távoli lövést a jól védő pécsi kapusok (Bubrek, Baumgartner) biztosan harítottak.

A támadójátékban főleg Kóréné eredményes átlövésel jelentettek veszélyt, Szamos inkább az írányító szerepét vállalta magára.

A mérkőzés után a pécsi lányok Harkányba utaztak, és ott készülnek fel a kettős fordulóra, amikor 29-én Budapestben az FTC — az elmúlt évi magyar bajnok — 30-án, pedig Tatabányán a testvércsapat lesz az ellenfél.

Góllövők: Kóréné 8, Szűcsné, Czákóné 2-2.

Pécsi Bányász—Győri Textil 8:3 (5:3). Kitűnő védekezés és a két kapus egyformán jó védeke eredményezte azt, hogy kézilabda mérkőzésen, főleg a férfiaknál, nem a megszokott sok gól esett a találkozás. Mivel egyik csapat sem tudott elhúzni, egy gólnál jobban, sok helyzetkihagyás és idegeskedés tarkította a találkozót.

A 16 gólból öt hété méteréből esett, hármat a Győr, kettőt a pécsiek szereztek. Az elmúlt hazai mérkőzéshez képest, ezúttal a játékosok lelkesedésével nem volt hiba, ami a jövőre nézve biztató.

A gólokat: Sudár, Árvai 3-3, Weber és Kiss Gyula szerezte. A férfi csapat a következő fordulóban ugyancsak kettős mérkőzést

játszik 29-én, Budapestben a Spartacus ellen, míg 30-án Tatabányán a helyi Bányással lép pályára.

A Kömlői Bányász NB II-ben szereplő férfi csapata vasárnap Budapestben a BEAC ellen 16:10 arányú vereséget szenvedett, 30-án délelőtt 10 óra-
kor Komlón kerül sor a Székesfehérvári Honvéd elleni találkozóra.

Szombaton rendezik az Újpest—Kömlő mérkőzést

A válogatott mérkőzés miatti szünet. Kedvező lehetőséget teremtett a Kömlői Bányász számára, hogy a sérülések és a győri súlyos vereség kapcsán rendezze sorait. Csordás, Lazarisz, Jerabek, Sós és Garai sérült. A szombati edzőmérkőzésen, ahol a tartalékgárda volt az ellenfél, 3:0 arányú győzelmet ért el a Kiss — Kelemen, Kovács, Vörös — Bánfalvi, Ruppert — Bércesi, Patkó, Bordács, Takács, Bodal összetételű tizenegye. A salakos pályán a sáros talaj nem kedvezett a játéknak, és inkább csak a küzdelmek érdemelt említést. A góllövők: Bércesi (3) és Bordács.

A szombati esedékes Újpest—Kömlő mérkőzés meglehetősen nagy gondot okoz, hiszen a sérültek helyzete teljesen kilátástalan. Lazarisz, Jerabek, Sós és Garai semmiképpen nem számíthat az edző. Csordás és Sós csak abban az esetben jöhet számításba az összejárásiánál, ha meggyógyul. Garai a jobb lábán újított szenvedett a kaposvári edzőmérkőzésen, ahol a Honvéd 3:2 arányban nyert.

Orvendetes, hogy az ifjúsági korból előlépő Kovács magabiztos játékkal mutatkozott be az első csapatban. Amennyiben a helyzet úgy hozza, Szécs János öt állítja a nagyvendő Dózsa ellen, a középhátvéd posztra. Ha Csordás rendbejön, akkor a számitás szerint a tapasztaltabb játékos lesz a védelem tengelyében, míg a tehetséges Kovács balhátvédbe kerül.

Hétközben, szerdán délután 3 óra-
kor a kökönyves pályán a Kömlői Bányász—Vasas I. Bányász edzőmérkőzésre kerül sor.

Az egyesület vezetői a múlt hét végén felterjesztették az MLSZ-hez az óváukat. Az indok-

lásban rögzítik, hogy az április 16-án Győrben lejátszott Vasas ETO—Kömlői Bányász NB I-es mérkőzésen játékezői műhiba történt: a mérkőzés 48. percében a Győri ETO játékosai olyan hely zetről érték el második góljukat (a mérkőzés sorsára döntő kimenetel volt), amikor a labda játékoson kívül volt. Megírják azt is, hogy Szécs János edző, mint testnevelő tanár, a csapatot nem engedte levonulni a pályáról — a győri játékosok és a győri közönség iránti tisztelésből. A játékosokba nevelt sportszerű magatartás, a magyar labdarúgó sport I. osztályú színvonalát megőrzésének elve miatt sem tehetette meg a Bányász csapat a levonulást. Az más kérdés, hogy az igazság-talan ítélet hatása miatt a játé-

kosok szinte nem tudták hogy mit csinálnak: a lélektanilag, emberileg és pedagógiailag érthető elkeseredés fizikai erváltásághoz vezetett.

A Kömlői Bányász úttörő a Pécsi Kinizsi fogadták, ahol nagyszűrű játék után a hazaiak 9:0 arányban nyertek. Az ifjúságiak (két csapat) vereséget szenvedtek. A II. a Pécsi Dózsa I. ellen 7:0 arányban alul maradt, míg a Kömlő I. a Pécsi Bányász harcos legénységével szemben szintén vesztesen hagyta el a pályát 0:1. A bajnokságban négy mérkőzés után három győzelemmel a Kömlői Bányász áll az első helyen.

Sakk

A megnyitás és középjáték küzdelme során legtöbbször csak egészen kis előnyt sikerült szerezniük: egy gyalogelőnyvel evzünk át a végjáték bizonytalan vizeire. Ha a végjátéksimeretünk széles alapokon nyugszik, pontos és gondos játékevezéssel hátrányos helyzetből is megmenekülhetünk. Ha felkészültségünk hiányos, könnyen eltékozolhatjuk fáradságos munkánk gyümölcsét: előnyös állásokat nem tudunk megverni. Capablanca a játszma legfontosabb részének tartotta a végjátékot. Közismert, hogy a világbajnokok a végjátékok kitűnő ismerői voltak.

A gyalogvégjátékok tanulmányozásánál pontosan körülírt szabályokkal ismerkedtünk meg. Tanulmányaink folyamán még számos olyan elvvel fogunk találkozni, amelyek a gyalogvégjátékokban gyakran ismétlődő bizonyos módszerrel alkalmazhatók. A legfontosabb ezek a bástya-végjátékoknál kevesebb szabállyal lesz dolgunk, sokkal gyakoribb az általános elvek felkutatása, a módszerek ismétlődő előfordulása.

Ha a játszma folyamán az egyik félnek futója van az ellenfél gyalogjával szemben, úgy a küzdelme legtöbbször döntetlenül végződik. Mivel a futó vonaláb és távoiról is ellenőrzése alatt tartathatja az előrenyomuló gyalog előrehaladási mezőinek egyikét, így a futó csak kivételes esetekben veszít a királya által támogatott gyalog ellen. Ezek a kivételes esetek legtöbbször akkor jönnek létre, ha a futót nemcsak az ellenfél, hanem a saját királya is zavarja. Állás: Világosi Kés, sv: h. Sötét: Kcs, Fb5. A sötét döntetlenül érhetne el, ha sikerülne a b1-g7 átló elfoglalása. Világos ebben megakadályozza és 1. Kd4, Fa2 2. Kc3 lépések után kiderül, hogy a sötét nem tartóztathatja fel a gyalogot.

A futó-végjátékoknál azonban leggyakrabban előforduló téma a futó és gyalog harcra futó ellen. Elvben az ilyen végjátékoknak hacsak a gyalog nem nyomul túlságosan előre — döntetlenül kellene végződnie, hiszen csupán a futót kell feláldozni a gyalogot, az erősebb fél megmaradó futójával ügysem mattoitja. A gyakorlat, illetve a futó-végjátékok elmélete azonban számtalan esetben megfosztja ezen általános elv képzeléseket.

A futó-végjátékokat két nagy részre osztjuk: szoros és cse-

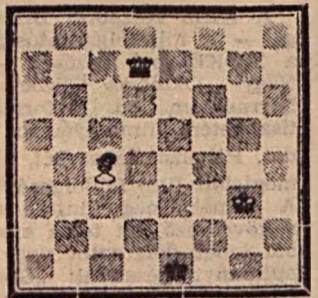
kező színű futók küzdelmére. A két csoport között a nyereséi és a döntetlen esélyek szempontjából lényeges különbség van. Azonos szinten mozgó futók esetében az anyagilag erősebb fél általában élhet az anyagi előny birtokezésével, a pozíciós fenyegetésével, hogy futóját cserélje állítja, és mivel a gyengébb fél cseré elől többnyire kitérésre kényszerül, ezáltal tiszteljenek elhelyezkedése gyakran hátrányosabb válik. Az ellentétes színű futóknál cseréle állítás nem lehetséges, ezért a védekező fél esélye növekszik, és az ilyen típusú végjátékokban a legnagyobb a remény az anyagi hátrány semlegesítésére és a döntetlen biztosítására.

A futó-végjátékoknak általános szabályai: 1. Ha gyengébb fél királya az előrehaladó gyalog előtt olyan mezőre foglalhat el, amely nem támadható, a játék döntetlen lesz. 2. Kedvezőbb gyalogállítás mellett a gyengébb félnek többnyire kerülnie kell a futók cseréjét.

A futó-végjátékok további tanulmányozását rovatunk legközelebbi számában folytatjuk.

A 18. sz. feldványunk az alábbi kitépéses miniatúr.

COOK

Világos: Kcs, Vd7, Fc1 (3 figura). Sötét: Ke1 (1 figura).

Világos indul és 1. Np4-ben mattozt ad.

Beküldési határidő: „Sakkrovat” megjelöléssel a szerkesztőség címére: 1967. május 2. kedd. A IV. sz. (H. MEYER) feldványunk megjelöléssel 1. szűrt.

Győzelem az NB II-ben és a megyebajnokságban

A Kaposvári Kinizsi ellen „győzni kell” jelszóval mentek ki a Szászvári Bányász labdarúgó a pályára. Kellett is a két pont, hiszen ahhoz, hogy a csapat továbbra is az élcsoportban maradjon, ezen a találkozón is bizonyítani kellett. Az eredményt, de főleg a játékok nagyban befolyásolta a pálya vizes talaja és a téliesre forduló időjárás. Az első féldőben a széllel szemben kezdte a játékot a hazai együttes, és a 32. percben megszületett a vezető gól.

Baloldali szöglet után Nagy II. lötte kapura a labdát, majd az kiptartva Rózsa elé került, aki közelről nem hibázott. A nézők és a vezetők ezután egyaránt várták a folytatást, főleg a második féldőben, amikor a szél is a Bányász csapatot támogatta, azonban meglepetésre a vendégek kezdeményezték többet, és így a végeredmény maradt az 1:0. Az együttesből Bodnár, Nagy II. és Jónás játékát kell ki-

emelni. Az együttes vasárnap Győrbe látogat, ahol a MÁV DAC ellen veszi fel a harcot. A vezetők és a játékosok egyaránt szoros eredményben és eselleg egy pontban reménykednek. A Máza-Szászvár együttese a 6. forduló után 7 ponttal a hatodik helyen áll az NB II. nyugati csoportjában.

A Baranya megyei labdarúgó bajnokságban szereplő Pécsszabolcs és Vasas I. Bányász jól szerepelt az elmúlt fordulóban.

Bár a Vasas I. csak döntetlent ért el, de ez Bolyban a megyebajnokság egyik esélyesének otthonában következett be, ami sikeres teljesítménynek mondható. Az eredmény 0:0 volt. A Pécsszabolcs a Szilgétvár ellen mérkőzött hazai közönség előtt és 0:0-ás féldő után 1:0-ra győzött. A Szabolcs végigmozdította a mérkőzést, játékosai több helyzetet dolgoztak ki, gólt azonban csak Kulcsár ért el. A Pécsszabolcs legjobbolebb a Pécsi Postás ellen mérkőzött.

MECSEKI Bányász
A mecsek szénbányászati dolgozók hetilapja
Felelős szerkesztő:
Dr. Gyevi Károly
Szerkesztőség:
Pécs, Komját Aladár utca 5. (Mecsek Bányász Szálló)
Telefon: 36-01. 18-56 (11-83-6s mellék)
Kiadja a Baranya megyei Lapkiadó Vállalat
Felelős kiadó: Braun Károly
Kiadóhivatal: Pécs, Hunvadi u. 11. Tel: 15-32. 15-33. 50-00

PÉCSI SZIKRA NYOMDA
Pécs, Munkácsy M u 10 ez. Felelős vezető: Melles Rezső

TERJESZTI A MAGYAR POSTA
Előfizethető a helyi postahivataloknál és az üzemi sajtófelosztóknál
Előfizetési díj félévre 10 forint, egész évre 20 forint
MEGJELENIK MINDEN KEDDEN
Indexszám: 25 817